

Ellen G. White Estate

HELSE OG LIVSSTIL

ELLEN G. WHITE

Helse og livsstil

Ellen G. White

1980

**Copyright © 2014
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby.

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

FORORD

Afholdenhed var Ellen G. Whites yndlingsemne både i hendes skrifter og foredrag. I adskillige artikler i samfundets blade i tidens løb såvel som i manuskripter og breve til ansatte arbejdere og lægmedlemmer har forfatteren henstillet til syvende dags adventisterne at praktisere afholdenhed og ivrigt arbejde for afholdssagens fremme. Som svar på indtrængende anmodninger om at få dette materiale gjort tilgængeligt i bogform er nærværende håndbog blevet udarbejdet af autoriserede medarbejdere ved The Ellen G. White Publications, i hvis varetægt Ellen White har overladt sine bøger og manuskripter.

Indholdet i denne bog er hentet mange steder fra, hvor Ellen G. White har skrevet om dette emne, således også fra følgende bøger, som forlængst er udsolgt: *Health, or How to Live* (1865), *Christian Temperance and Bible Hygiene* (1890), *Special Testimonies* (1892-1912) og *Drunkenness and Crime* (1907).

De ting, som forfatteren har fremhævet ved de forskellige sider af spørgsmålet om afholdenhed, har man i alt væsentligt bestræbt sig på at få klart frem i denne bog.

Arbejdet med at samle sådanne udtalelser, der kunne stå som udtryk for hendes omfattende indlæg i denne sag, og ønsket om at gøre de enkelte afsnit vedrørende de forskellige sider ved afholdsspørgsmålet så fyldestgørende som muligt, har selvsagt nødvendiggjort enkelte gentagelser. Under forsøget på at tilrettelægge stoffet, så læseren får størst muligt udbytte af det, og samtidig at undgå unødige gentagelser valgte man at bringe ret korte udtalelser enkelte steder. Men ved at hente citatet ud af sin sammenhæng har man været meget omhyggelig med ikke på nogen måde at ændre forfatterens mening eller udtryksform. Og i hvert tilfælde er der anført den nøjagtige kildehenvisning, hvorfra citatet er hentet, enten det er en bog, en pjece, et blad eller et manuskript.

Læserne vil bemærke, at Ellen G. White, som døde i 1915, har virket i en periode, da terminologien var noget anderledes end i dag,

og hvor en detaljeret beskrivelse af forholdene måtte afvige fra det, vi nu er fortrolige med. For eksempel omtales salonen (the saloon). Skønt udskænkingsstederne i vore dage er anderledes end for hundrede år siden, så er det velkendt, at drikkevarerne er af samme slags som dem, der blev brugt på Ellen G. Whites tid, og at de virker på legeme, sjæl og sind på samme måde som dengang. Forholdet mellem indtagelse af spiritus og bilulykker blev ikke pointeret, som man ville gøre det i dag, af den simple grund, at det ikke var almindeligt at køre i bil på den tid. Ikke desto mindre vil læseren finde, at udtalelserne om alkoholforbrug og ulykker giver en klar beskrivelse af årsag og virkning, som passer lige så godt nu som dengang. Alkoholens evne til at underminere hjemmene, svække helbredet, nedbryde moralen og ødelægge karakteren er lige så stærk i dag som for hundrede år siden.

Sådan som Ellen G. White har fremholdt emnet om afholdenhed gennem de mange år, hun har virket, så vil læseren hurtigt indse, hvor vigtigt det er. I den henseende yder denne bog et værdifuldt bidrag til afholdslitteraturen. Foredragene i tillægget giver et godt eksempel på Ellen G. Whites inderlige ønske om at redde mennesker fra drukkenskabens frygtelige forbandelse.

Det er også udgiverens oprigtige ønske, at denne bog med Guds velsignelse må medvirke til på ny at vække adventi-sternes interesse for afholdenhed og for afholdsarbejdet og føre os frem i forreste række i kampen for afholdssagen, som Guds hensigt var med os.

The Trustees of the Ellen G. White Publications

INDHOLD

Indhold

Information about this Book	i
FORORD	ii
INDHOLD	iv
KAPITEL 1—UAFHOLDENHEDENS FILOSOFI	8
1. OPRINDELIG VAR MENNESKET FULDKOMMENT ...	8
2. BEGYNDELSEN TIL UAFHOLDENHED	9
3. SVÆKKELSE SOM FØLGE AF AT FØJE APPETITTEN	11
4. BETYDNINGEN AF KRISTI SEJR OVER APPETITTEN	15
KAPITEL 2—ALKOHOLEN OG SAMFUNDET	18
1. TILSKYNDER TIL FORBRYDELSE	18
2. ET ØKONOMISK PROBLEM	21
3. ALKOHOL OG HJEMMET	24
4. EN ÅRSAG TIL ULYKKER	27
5. ET SPØRGSMÅL OM DEN ALMENE SUNDHEDSTILSTAND	29
6. ALKOHOL OG MÆND I ANSVARSFULDE STILLINGER	35
KAPITEL 3—TOBAK	45
1. TOBAKKENS VIRKNING	45
2. TOBAKKENS FORURENENDE, DEMORALISERENDE VIRKNING	48
3. ØDELÆGGER GUDS TEMPEL	51
4. SPILD AF PENGE	54
5. EKSEMPELTS MAGT	56
KAPITEL 4—ANDRE STIMULANSER OG NARKOTIKA ..	61
1. HOLD JER FRA DE KØDELIGE LYSTER	61
2. KAFFE OG TE	63
3. GIFTIGE MEDIKAMENTER	69
KAPITEL 5—MINDRE BERUSENDE DRIKKE	76
1. BETYDNINGEN AF TOTALAFHOLD	76
2. PSYKOLOGISKE VIRKNINGER AF SVAGT BERUSENDE DRIKKE	78
3. VIN OG CIDER VIRKER BERUSENDE	80
4. VIN I BIBELEN	81

5. DE KRISTNE OG PRODUKTER TIL FREMSTILLING AF SPIRITUS	83
6. MÅDEHOLD OG TOTALAFHOLD	85
KAPITEL 6—PRINCIPPET I ET FORANDRET LIV	87
1. KUN HVIS LIVET BLIVER LAGT OM	87
2. OMVENDELSE HEMMELIGHEDEN VED SEJR	89
3. VILJEN ER NØGLEN TIL FREMGANG	94
4. VARIG SEJR	98
5. HJÆLP FOR DE FRISTEDE	102
KAPITEL 7—REHABILITERING	107
1. ARBEJDSMETODER	107
2. SAGENS FORKÆMPERE	111
KAPITEL 8—»AFHOLDENDE I ALT«	117
1. HVAD SAND AFHOLDENHED INDEBÆRER	117
2. LEGEMET ET TEMPEL	121
3. AFHOLDENHED OG ÅNDELIGHED	124
4. DANIELS EKSEMPEL	128
5. MADEN PÅ VORT BORD	133
6. TOTALAFHOLD ER VORT STANDPUNKT	138
7. VEDRØRENDE MEDLEMSKAB I MENIGHEDEN ..	140
8. ADVENTISTERNES ANDELIGE LEDERE	141
KAPITEL 9—HVORNÅR LÆGGES GRUNDEN TIL DRIKFÆLDIGHED	145
1. PÅVIRKNING FØR FØDSELEN	145
2. DEN STYRKE, DE NEDARVEDE TILBØJELIGHEDER HAR	148
3. SKABELSEN AF ET ADFÆRDSMØNSTER	150
4. FORÆLDRENE EKSEMPEL OG VEJLEDNING ...	153
5. OPLÆRING I SELVFORNÆGTELSE OG SELVBEHERSKELSE	154
6. UNGDOMMEN OG FREMTIDEN	158
KAPITEL 10—FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER	165
1. OPLYSNING	165
2. UNDERTEGNELSE AF AFHOLD SLØFTET	168
3. FJERN FRISTELSEN	173
4. ADSPREDELSE OG HARM LØS ERSTATNING	178
5. ERKENDELSEN AF MORALSK FORPLIGTELSE ..	181

KAPITEL 11—VORT FORHOLD TIL ANDRE	
AFHOLDSFORENINGER	185
1. SAMARBEJDE	185
2. SAMARBEJDE MED WCTU	189
KAPITEL 12—TIDENS UDFORDRING	193
1. DEN NUVÆRENDE SITUATION	193
2. TIL KAMP!	198
3. I TALE EN DEL AF VORT EVANGELISKE BUDSKAB	202
4. UNDERVISNING I AFHOLDENHED EN DEL AF	
SUNDHEDSARBEJDET	209
5. LITTERATURENS INDFLYDELSE	212
6. STEMMESEDLENS BETYDNING	215
7. OPFORDRING TIL AT HØSTE IND	218

KAPITEL 1—UAFHOLDENHEDENS FILOSOFI

1. OPRINDELIG VAR MENNESKET FULDKOMMENT

Fuldkomment og smukt. - Mennesket kom fra Skabe-rens hånd som et fuldkomment væsen med en smuk skikkel-se.¹

Mennesket var kronen på Guds skaberværk. Det blev skabt i Guds billede og var bestemt til at være en genspejling af Gud.²

Adam var en ædel skabning. Han var højt begavet. Hans vilje var i harmoni med Guds vilje, og hans kærlighed var himmelvendt. Han havde et legeme, som ikke var arvtager til sygdom, og en sjæl, som bar præg af Guddommen.³

Han stod for Gud i sin fulde manddomskraft. Alle hans organer og evner var fuldt udviklede og harmonisk afstemte.⁴

Guds forpligtelse til at holde legemet i god stand. - Menneskets skaber har frembragt legemets levende maskineri. Hver eneste af dets funktioner er ordnet på en vidunderlig og indsigtfuld måde. Og Gud har forpligtet sig til at holde det menneskelige maskineri i god stand, hvis blot mennesket vil lyde hans love og samarbejde med ham.⁵

Pligt til at følge naturens love. - En sund tilværelse forudsætter vækst, og vækst fordrer omhyggeligt hensyn til naturens love, så legemets organer kan bevares sunde og uhæmmede i deres funktioner.⁶

[14] **Gud bestemte vore anlæg og tilbøjeligheder.** - Vore naturlige anlæg og tilbøjeligheder ... blev guddommeligt bestemt, og de var rene og hellige, da mennesket fik dem. Det var Guds hensigt, at forstanden skulle styre tilbøjelig-hederne, og at de skulle tjene til

¹Råd og vink, s. 92.

²Review and Herald, 18. juni 1895

³Youth's Instructor, 5. marts 1903.

⁴Redemption; or the Temptation of Christ, s. 30.

⁵Råd og vink, s. 13.

⁶Manuskript 47, 1896,

vor lykke. Og når de styres og beherskes af en helliggjort forstand, er de helliget Herren.⁷

2. BEGYNDELSEN TIL UAFHOLDENHED

Satan kaldte de faldne engle sammen for at planlægge, hvordan de kunne gøre menneskene mest muligt ondt. Der blev stillet det ene forslag efter det andet, indtil Satan selv udtænkte en plan. Han ville tage vinstokkens frugt og ligeledes hveden og andre ting, som Gud havde givet til føde, og forvandle dem til gift, som kunne ødelægge menneskets fy-siske, intellektuelle og moralske kræfter og dermed overvælde sanserne, så Satan kunne få det fulde herredømme. Under påvirkningen af spiritus ville menneskene blive drevet til at begå forbrydelser af alle slags. Som følge af en fordærvet appetit ville verden blive demoraliseret. Ved at lede menneskene til at drikke spiritus ville Satan få dem til at synke dybere og dybere ned.

Satan har haft held til at få verden bort fra Gud. Velsignelser, som Gud har givet i kærlighed og barmhjertighed, har han forvandlet til en dødsensfarlig forbandelse. Han har skabt en trang i mennesket til spiritus og tobak. Dette unaturlige begær har ødelagt millioner af mennesker.⁸

Hemmeligheden ved fjendens strategi. - Uafholdenhed af enhver art sløver opfattelsesevnen og svækker hjernens nervekraft, så de evige realiteter ikke bliver værdsat, men stilles lige med almindelige ting. De fine åndsevner, som skulle bruges til ædle formål, bliver underlagt de lavere lidenskaber. Hvis vi ikke har gode fysiske vaner, kan vi ikke have stærke intellektuelle og moralske kræfter, fordi der består en nær forbindelse mellem det legemlige og det åndelige.⁹

Hjernenerverne, som har forbindelse til hele organismen, er det eneste middel, hvorigennem Himmelen kan kommunikere med mennesket og påvirke sjælelivet. Hvad der forstyrrer det elektriske kredsløb i nervesystemet, svækker livskraften, og resultatet bliver en forringelse af åndsevnernes følsomhed.¹⁰

[15]

⁷Barnet i hjemmet, s. 364.

⁸Review and Herald, 16. april 1901.

⁹Testimonies for the Church III, s. 50. 51.

¹⁰Testimonies for the Church II, s. 347.

Satan er altid på vagt for at få menneskene under sin kontrol. Hans stærkeste greb på menneskene har han i appetitten, og derfor søger han på alle mulige måder at stimulere den.¹¹

Satans plan til hindring af frelsesplanen. - Satan havde været i opposition til Guds styre, siden han gjorde oprør første gang. Hans held til at friste Adam og Eva i Eden og indføre synden i verden havde gjort denne ærkefjende mere dristig, og over for de himmelske engle havde han hovmodigt pralet med, at når Kristus skulle komme og påtage sig den menneskelige natur, så ville han blive svagere end ham, og så havde han magt til at overvinde ham.

Han hoverede over, at Adam og Eva i Eden ikke kunne modstå hans fristelser, da han appellerede til deres appetit. Den gamle verdens indbyggere overvandt han på samme måde, ved hjælp af eftergivelse for en begærlig appetit og lave lidenskaber. Også israelitterne havde han besejret med en tilfredsstillende af appetitten.

Han pralede af, at Guds egen Søn, som havde været med Moses og Josua, ikke havde kunnet modstå hans magt og føre sit udvalgte folk til Kana'an, for næsten alle dem, der forlod Ægypten, var døde i ørkenen. Ligeledes havde han fristet den sagtmødige mand Moses til at tiltage sig den ære, som tilkom Gud. David og Salomo, som havde været særlig benådede af Gud, havde han ved hjælp af eftergivelse for appetit og lidenskab fået til at pådrage sig Guds mishag. Og han pralede af, at han endnu en gang ville kunne hindre Guds plan til menneskets frelse ved Jesus Kristus.¹²

[16] **Hans virkningsfuldeste fristelse i dag.** - Satan kommer til mennesket på samme måde, som han kom til Kristus, nemlig med sine overvældende fristelser til at føje appetitten. Han er fuldt klar over sin magt til at overvinde mennesket på dette punkt. Det var på appetittens område, han overvandt Adam og Eva i Eden, og derved mistede de deres dejlige hjem. Hvor megen elendighed og forbrydelse har ikke ophobet sig i verden som følge af Adams fald! Hele byer er blevet udslettet fra Jordens overflade på grund af de nedværdigende forbrydelser og afskyelige synder, som gjorde dem til en skamplet i universet. Eftergivelse for appetitten var grundlaget for alle deres synder.

¹¹Råd og vink, s. 119.

¹²Redemption; or the Temptation of Christ, s. 32.

Ved hjælp af appetitten beherskede Satan sjæl og legeme. Tusinder, som kunne have været i live i dag, er gået i en for tidlig grav som legemlige, sjælelige og åndelige vrage. De havde gode evner og kræfter, men de ofrede alt for at føje appetitten, hvilket fik dem til at lade lysterne råde.¹³

Satan jubler over sine ødelæggelser. - Satan fryder sig over at se mennesker styrte sig dybere og dybere ned i lidelse og elendighed. Han ved, at mennesker med dårlige vaner og usunde legemer ikke kan tjene Gud så godt, så vedholdende og rent, som hvis de var sunde. Et sygt legeme påvirker hjernen. Det er med sindet, vi tjener Herren. Hovedet er legemets vigtigste organ. Satan jubler over de ødelæggelser, han afstedkommer ved at få menneskene til at hengive sig til vaner, hvorved de ødelægger sig selv og hinanden; derved berøver han nemlig Gud den tjeneste, der tilkommer ham.¹⁴

3. SVÆKKELSE SOM FØLGE AF AT FØJE APPETITTEN

Maden, vi spiser, og livet, vi lever. - Eftergivenhed over for appetitten er den vigtigste årsag til legemlig og åndelig svækkelse og ligger ved roden af den svaghed, som viser sig overalt.¹⁵

Vor legemlige sundhed bliver vedligeholdt af det, vi spiser. Hvis vor appetit ikke er under kontrol af et helliggjort sind, og hvis vi ikke er mådeholdne i vore spise- og drikkevaner, vil vi ikke kunne være i en sådan legemlig og åndelig sundhedstilstand, at vi kan studere Guds ord for at lære, hvad skriften siger, eller kunne forstå, hvad vi bør gøre for at arve det evige liv. En usund vane vil føre til en uheldig tilstand i organismen, og de fine, levende fordøjelsesorganer vil blive skadet sådan, at de ikke er i stand til at gøre deres arbejde tilfredsstillende. Kosten har meget at gøre med menneskenes tilbøjelighed til at falde i fristelse og begå synd.¹⁶

Her faldt Adam og Eva. - Det var på grund af fristelsen til at føje appetitten, at Adam og Eva oprindeligt faldt fra deres ophøjede, hellige, lykkelige tilstand. Og det er den samme fristelse, som er årsagen til, at menneskeslægten er blevet svækket. Appetit og li-

¹³Testimonies for the Church III, s. 561. 562.

¹⁴Spiritual Gifts IV, s. 146

¹⁵Vejledning for menigheden I, s. 345.

¹⁶Råd og vink, s. 43.

denskab har fået lov at råde, medens forstand og intellekt er blevet undertrykket.¹⁷

Deres efterkommere fulgte dem. - Eva holdt ikke måde med sine ønsker, da hun rakte hånden ud for at tage af frugten på det forbudte træ. Siden syndefaldet har tilfredsstillelsen af selvet hersket næsten uindskrænket i menneskenes hjerter. Det er mest appetitten, som er blevet føjet, og det er ikke forstanden, men appetitten, som har behersket dem. Eva overtrådte Guds bud for at tilfredsstille sin smag. Gud havde givet hende alt, hvad der kunne tilfredsstille hendes behov, men hun var ikke tilfreds.

Lige siden da har hendes faldne sønner og døtre fulgt øjnenes lyst og smagen. De har som Eva ringeagtet de forbud, Gud har sat, og har fulgt i ulydighedens spor, og de har som Eva trøstet sig med, at det nok ikke er så farligt, som det påstås.¹⁸

Synden gøres tillokkende. - Synden gøres tillokkende ved den glans, som Satan omgiver den med, og det fryder ham, når han kan holde kristenheden fast i det daglige tyranni af skik og brug, hvor de [18] som hedningerne lader sig beherske af appetitten.¹⁹

Satan får magt over viljen. - Satan ved, at han ikke kan overvinde mennesket, hvis ikke han får magt over viljen. Og det kan han ved at forlede mennesket til at samarbejde med ham ved at overtræde naturens love og spise og drikke forkert, hvilket er overtrædelse af Guds lov.²⁰

Enhver funktion er svækket. - Mange sukker under vægten af forskellige sygdomme som følge af, at de i spise og drikke hengiver sig til forkerte vaner, der er i strid med livets og sundhedens love. De svækker fordøjelsesorganerne ved at give efter for en forventet appetit. Den menneskelige organisme har en forbavsende evne til at tåle de misbrug, den bliver udsat for; men en vedvarende forsyndelse i form af overdrivelser i nydelsen af mad og drikke vil svække enhver af dens funktioner. Selv folk, der kalder sig kristne, hæmmer naturen i dens virksomhed og nedsætter de fysiske, intellektuelle og

¹⁷Testimonies for the Church III, s. 139.

¹⁸How to Live, s. 51.

¹⁹Signs of the Times, 13. august 1874.

²⁰Manuskript 3, 1897.

moralske evner og kræfter ved at tilfredsstille en forventet appetit og slette lidenskaber.²¹

Opnår ikke en fuldkommen karakter. - Appetittens beherskende magt vil vise sig at betyde ødelæggelse for tusinder af mennesker, medens de, hvis de havde sejret på dette punkt, ville have haft moralsk mod til at vinde sejr over enhver anden af Satans fristelser. Men de, der er slaver under appetitten, vil ikke kunne fuldkomme en kristelig karakter. Menneskenes uafbrudte overtrædelse gennem seks tusind år har haft sygdom, smerte og død til følge.²²

Hellere dø end gøre en forandring. - Mange er så afhængige af deres umådehold, at de ikke under nogen omstændigheder vil tåle indskrænkninger i deres frådseri. De vil hellere ofre deres helbred og dø før tiden, end at tæmme appetitten.²³

Nedværdigelsens onde cirkel. - Jo lavere man vurderer sit legeme, des mindre har man lyst til at holde det rent og helligt, og des mere ligegyldig bliver man med hensyn til at føje en fordærvet appetit.²⁴

[19]

Verden tages til fange. - Satan tager verden til fange gennem brugen af spiritus og tobak, kaffe og te. Gud har udstyret os med en hjerne, som vi skal holde klar, men den bliver ødelagt ved brug af narkotika og er ikke længere i stand til at skelne ret. Fjenden har fået den under kontrol. Man har solgt sin forstand for noget, man bliver afsindig af, og har ikke sans for, hvad der er ret og rigtig.²⁵

Følgen af at overtræde naturens love. - Mange undrer sig over, at menneskeslægten er blevet så degenereret både fysisk, mentalt og moralsk. De forstår ikke, at det er krænkelsen af Guds styreform og hans love og ringeagten for sundhedslovene, som er skyld i dette forfald. Overtrædelse af Guds bud har ført til, at hans velsignende hånd har fjernet sig fra dem.

Mangel på mådehold i mad og drikke og tilfredsstillelsen af lave lidenskaber har lammet de ædlere følelser...

De, som tillader sig at blive slaver af en grådige appetit, går ofte længere, idet de fornedrer sig til at tilfredsstille deres fordærvede

²¹Det virkelige liv, s. 27. 28.

²²Vejledning for menigheden I, s. 349.

²³Råd og vink, s. 126.

²⁴Manuskript 150, 1898.

²⁵Evangelium, s. 529.

lidenskaber, som er blevet ophidset ved frådseri og drukkenskab. De giver deres dyriske lidenskaber frit spil, indtil både helbredet og forstanden tager stor skade deraf. Tænkeevnen bliver i høj grad ødelagt af dårlige vaner.²⁶

Ingen, der bekender sig til gudsfrygt, må være ligegyldige med hensyn til legemets sundhedstilstand og smigre sig med, at umådehold ikke er synd og ikke vil påvirke åndeligheden. Der består en nær forbindelse mellem den legemlige og åndelige natur. Idealet for retskaffenhed højnes eller sænkes i forhold til de fysiske vaner.²⁷

Enhver vane, som ikke fremmer sundheden, nedsætter de højere og ædlere evner. Forkerte vaner med hensyn til spise og drikke leder til forkerte tanker og handlinger. Eftergivenhed for lysternes krav styrker de dyriske tilbøjeligheder og giver dem overtaget over de intellektuelle og åndelige evner.²⁸

[20] **Livshistorien afsluttes med solderi.** - Mange afslutter de sidste kostbare timer af deres nådetid i lystighed, fest og fornøjelse, hvor alvorlige tanker ikke tillades adgang, og hvor Jesu Ånd ikke er velkommen. Deres sidste dyre øjeblikke forsvinder, mens hjernen er lammet af tobak og spiritus. Ikke så få går direkte fra lastens huler ind i dødens søvn. De afslutter deres livshistorie blandt lystens og lastens venner. Hvilken opvågning vil det blive i de uretfærdiges opstandelse !

Herren ser alt, hvad der foregår af nedværdigende for-lystelser og vanhellige udsvævelser. De forlystelsessyges ord og gerninger passerer direkte fra disse lastens haller til bogen med de sidste optegnelser. Hvad er disse menneskers liv værd for verden uden som en advarsel til dem, der vil lade sig advare om ikke at leve som de og dø som tåben.²⁹

En kristen behersker sin appetit. - Ingen kristen vil indføre mad og drikke i sin organisme, som kan sløve hans sanser eller påvirke nervesystemet sådan, at han nedværdiger sig eller bliver unyttig. Guds tempel må ikke ødelægges. Åndsevner og legemlige

²⁶Råd og vink, s. 52.

²⁷Herren kommer, 14. marts.

²⁸Det virkelige liv, s. 27.

²⁹Signs of the Times, 6. januar 1876.

kræfter må bevares i en god sundhedstilstand, så de kan bruges til Guds ære.³⁰

Hele tiden på vagt. - Menneskets naturlige begæringer er blevet ødelagt ved eftergivenhed. Som følge af vanhellig tilfredsstillelse er de blevet til »kødelige lyster, som fører krig imod sjælen«. Medmindre en kristen er besindig og ædru, så han kan bede, vil han give efter for vaner, der skulle besejres. Medmindre han føler nødvendigheden af hele tiden at våge og bestandig at være på vagt, så vil hans tilbøjeligheder føre til frafald fra Gud, når de misbruges og ikke holdes i tømme.³¹

Eftergivenhed for appetitten imod kristelig fuldkommenhed. - Det er umuligt for dem, som følger appetitten, at opnå kristelig fuldkommenhed.³²

Guds Ånd kan ikke komme os til hjælp i at fuldkommen-gøre kristelige karaktertræk, så længe vi følger appetitten til skade for sundheden, og så længe livets stolthed har herre-dømme over os.³³

[21]

Sand helliggørelse. - Den består ikke blot i en teori, en sindsbevægelse eller en frase; den er et levende, virksomt princip, der griber ind i det daglige liv. Den kræver, at vore vaner med hensyn til mad, drikke og klædedragt er sådan, at de sikrer vedligeholdelsen af vor legemlige, åndelige og moralske sundhed, for at vi må kunne fremstille vore legemer ikke som et offer, der er ødelagt af forkerte vaner, men »som et levende, helligt, Gud velbehageligt offer«.³⁴

Skikkede for det evige liv. - Om menneskene vil værdsætte de oplysninger, Herren i sin nåde giver dem angående sundhedsreformen, kan de blive helligede i sandheden og skikkede for det evige liv. Men hvis de ikke agter på disse oplysninger, men overtræder naturens love, må de lide den uundgåelige straf.³⁵

4. BETYDNINGEN AF KRISTI SEJR OVER APPETITTEN

Kristi første sejr. - Kristus vidste, at for at det skulle lykkes ham at gennemføre frelsesplanen, måtte han begynde arbejdet for men-

³⁰Manuskript 126, 1903.

³¹Manuskript 47, 1896.

³²Råd og vink, s. 48.

³³Råd og vink, s. 48.

³⁴Det virkelige liv, s. 30.

³⁵Åndelige erfaringer, s. 158. 159.

neskets genløsning netop på det punkt, hvor ødelæggelsen begyndte. Adam faldt ved at give efter for appetitten.³⁶

Den første fristelse, Jesus mødte, var den samme, som Adam faldt for. Det var ved fristelser, som var rettet mod appetitten, at Satan fik held til at overvinde en stor del af menneskeheden. Disse store sejre fik Satan til at tro, at al magt over denne faldne klode lå i hans hænder. Men i Kristus fandt han en overmand, som var i stand til at stå ham imod, og Satan forlod slagmarken som en overvundet fjende.³⁷

[22] **Grunden til hans sjælekval.** - Mange såkaldte gudfrygtige mennesker spørger ikke om grunden til, at Jesus måtte faste og lide så længe i ørkenen. Hans sjælekval skyldtes ikke så meget den gnavende sult som følelsen af de frygtelige følger, det havde fået for menneskene, ved at de gav efter for appetit og lidenskab. Han vidste, at appetitten var deres afgud og ville få dem til at glemme Gud og være en direkte hindring for deres frelse.³⁸

Sejr på menneskenes vegne. - Satan led nederlag i sit forsøg på at overvinde Kristus på appetittens område. Og her i ørkenen vandt Kristus en sejr over appetitten på menneskenes vegne og gjorde det muligt for dem i al fremtid selv at kunne sejre i hans navn over appetittens magt.³⁹

Vi kan også blive sejrvindere. - Vort eneste håb om at genvinde Eden er knyttet til en stærk selvkontrol. Når fri-stelsen til at føje appetitten havde så stor magt over menneskeslægten, at Guds Søn, på menneskenes vegne, måtte faste i næsten seks uger for at kunne befri sig for dens greb, hvilken vældig opgave ligger der så ikke til enhver kristen! Men uanset hvor intens kampen måtte være, så kan vi blive sejrvindere. Ved hjælp af guddommelig kraft kunne Jesus stå imod de frygteligste fristelser, som Satan kunne finde på. Også vi kan sejre i denne kamp mod det onde ved hjælp af den samme guddommelige kraft. Og til sidst skal vi bære sejrskronen i Guds rige.⁴⁰

³⁶Vejledning for menigheden I, s. 344.

³⁷Råd og vink, s. 122.

³⁸Redemption; or the Temptation of Christ, s.50.

³⁹Redemption; or the Temptation of Christ, s.46.

⁴⁰Råd og vink, s. 135.

Sejr ved lydighed og uafbrudt bestræbelse. - De, der sejrer, ligesom Kristus sejrede, må stadig vogte sig for Satans fristelser. Appetitten og lidenskaberne må stadig holdes i ave og beherskes af en oplyst samvittighed, for at forstands-evnerne kan bevares uskadte og fatteevnen være klar, således at Satans virken og hans snarer ikke vil blive tydet som Guds forsyn. Mange ønsker at opnå de standhaftiges endelige belønning og sejr, men er uvillige til i lighed med deres genløser at tåle møje, savn og selvfornægtelse. Alene ved lydighed og uafbrudt bestræbelse vil vi kunne sejre, ligesom Kristus sejrede.

Appetittens beherskende magt vil vise sig at betyde øde-læggelse for tusinder af mennesker, medens de, hvis de havde sejret på dette punkt, ville have haft moralsk mod til at vinde sejr over enhver anden af Satans fristelser. Men de, der er slaver under appetitten, vil ikke kunne fuldkomme en kristelig karakter. Menneskenes uafbrudte overtrædelse gennem seks tusind år har haft sygdom, smerte og død til følge. Og idet vi nærmer os tidens afslutning, vil Satans fristelse til at føje appetitten blive mægtigere og mere vanskelig at overvinde.⁴¹

[23]

Gør krav på Kristi magt til at sejre. - Kristus har fået magt fra Faderen til at skænke mennesket sin guddomme-lige nåde og kraft og således sætte det i stand til at sejre i hans navn. Der er kun få af dem, der bekender sig til at være Kristi efterfølgere, som vælger at samarbejde med ham i at modstå Satans fristelser, ligesom han stod dem imod, og sejre....

Hvert eneste menneske er personlig udsat for de samme fristelser, som Kristus sejrede over, men de har fået tilveje-bragt kraft i den store sejrherres almægtige navn. Og alle må de vinde en personlig sejr selv.⁴²

Hvad skal vi gøre? - Skal vi ikke drage nær til Herren, for at han kan frelse os fra al umådeholdenhed i mad og drikke og fra al vanhellig, begærlig lidenskab og al ondskab? Skal vi ikke ydmyge os for Gud og lægge alt det bort, som fordærver kødet og ånden, for at vi i guds frygt kan fuldkomme en hellig karakter?⁴³

[25]

⁴¹Vejledning for menigheden I, s. 349.

⁴²Signs of the Times, 13. august 1874.

⁴³Vejledning for menigheden III, s. 173.

KAPITEL 2—ALKOHOLEN OG SAMFUNDET

1. TILSKYNDER TIL FORBRYDELSE

Forbrydelser sker i landet. - I denne tid, hvor synd og forbrydelser af enhver art hurtigt tager til, er der en tendens til at blive så fortrolige med de eksisterende forhold, at vi overser årsagen til dem og den betydning, de har. Der drikkes mere af berusende drikke i dag, end nogen sinde før. Af de rystende detaljer ved den forfærdelige drukkenskab og de grusomme forbrydelser bringer aviserne kun en delvis omtale af den lovløshed, det fører med sig. Der sker voldshandlinger i landet.¹

En dommers udtalelse. - Den forbindelse, der består mellem forbrydelser og drikfældighed, bliver klart erkendt af mænd, der må tage sig af personer, der overtræder landets love. En dommer i Philadelphia udtaler: »Fire femtedele af de forbrydelser, der begås, kan føres tilbage til påvirkning af spiritus. Der er ikke et tilfælde ud af tyve, hvor en mand bliver dømt for livet, uden at spiritus er den direkte eller indirekte årsag til mordet. Spiritus og blod, jeg mener blodsudgydelse, går hånd i hånd.«²

En høj procent forbrydelser skyldes spiritus. - Ni af hver ti, som sættes i fængsel, har lært at drikke.³

Forbindelsen mellem drikkeri og forbrydelser. - — Når man giver efter for lysten til spirituøse drikke, fører man en drik til sine læber, som nedværdiger den, der er skabt i Guds billede, til at stå lavere end dyrene. Forstanden bliver lammet, intellektet svækkes, de dyriske lidenskaber ophidses, og så følger forbrydelser af værste slags.⁴

[26]

Hvorfor alkohol og forbrydelser følges ad. - De mennesker, der søger til salonerne, som er åbne for alle, der er dumme nok til at give sig af med de farlige ting, de byder på, følger en sti, som

¹Drunkennes and Crime, s. 3.

²Drunkennes and Crime, s. 7.

³Review and Herald, 8. maj 1894.

⁴Testimonies for the Church III, s. 561.

fører til evig død. De sælger sig selv med legeme, sjæl og ånd til Satan. Under påvirkning af drikken, de indtager, ledes de til at gøre noget, som de i forfærdelse ville være vejet tilbage for, hvis de ikke havde smagt på den forrykte rusgift. Når de er under påvirkning af den våde gift, er de i Satans magt. Han hersker over dem og de samarbejder med ham. ⁵

De forbrydelser, der begås i fuldskab. - Resultatet af at drikke spiritus viser sig i de afskyelige mord, der finder sted. Hvor ofte erfarer man ikke, at røveri, ildspåsættelse og mord bliver begået under påvirkning af spiritus. Alligevel bliver drikkeriets forbandelse tilladt ved lov og fører til umådelig ødelæggelse i hænderne på dem, der elsker at give sig af med noget, der ruinerer ikke blot det stakkels offer, men hele hans familie. ⁶

Prostitutionens og lastens huler, retssale, fængsler, fattig-gårde, sindssygehospitalet er alle i stor udstrækning fyldt som følge af vinhandlerens forretning. Ligesom det mystiske Babylon i Johannes' Åbenbaring handler han med »slaver, ja, menneskesjæle«. Bag vinhandleren står den mægtige sjælefjende, og ethvert påfund, som Jord eller Helvede kan komme med, tages i brug for at drage menneskene ind under hans magt.

I byen og på landet, i jernbanetogene, på de store damp-skibe, i forretningslokaler, på forlystelsessteder, på apoteket, ja, endog i kirken ved nadverbordet er hans snarer lagt. Intet lades ugjort for at skabe og opelske lysten til berusende midler. På næsten hvert eneste gadehjørne ligger et værtshus fuldt oplyst, og indenfor er der liv og lystighed, som ikke blot virker dragende på arbejdsmanden og den rige lediggænger, men også på den intetanende ungdom.... Dag efter dag, måned efter måned og år efter år fortsættes dette arbejde. ⁷

[27]

Drankeren ikke uden undskyldning. - Enhver tænkelig forbrydelse bliver begået i beruset tilstand, og alligevel er gerningsmændene i mange tilfælde blevet undskyldt, fordi de ikke vidste, hvad de gjorde. Men det gør ikke skylden mindre. Når han med egen hånd fører glasset til munden og drikker rigeligt af de ting, som han ved vil ødelægge hans forstandsevner, så bliver han ansvarlig for al den skade, han forvolder under beruselsen, i det øjeblik han

⁵Brev 166, 1903.

⁶Review and Herald, 1. maj 1900.

⁷Sundhed og livslykke, s. 113. 114.

lader begæret beherske ham og bytter forstanden bort for berusende drikke. Det var hans egen handling, som satte ham endog lavere end dyrene, og forbrydelser, som bliver begået i en tilstand af beruselse, bør straffes lige så hårdt, som hvis vedkommende havde sin fulde forstand.⁸

Drukkenskab og forbrydelser før og nu. - Alt det onde, som er så åbenbart i vore dage, er det samme, som førte til undergang for den gamle verden. »I dagene før syndfloden« var drukkenskab en af de fremherskende synder. Fra beretningen i Første Mosebog hører vi, at »Jorden fordærvedes for Guds øjne, og Jorden blev fuld af uret«. Forbrydelser var almindelige og livet var usikkert. Personer, som med berusende drikke havde sat forstanden fra styret, regnede det ikke for noget at tage et andet menneskes liv.

»Ligesom i Noas dage, således skal det gå ved Menneskesønnens komme.« Den drukkenskab og forbrydelse, der råder nu, er blevet forudsagt af Frelseren. Vi lever i de sidste dage af denne Jords historie. Det er en meget alvorlig tid. Alting tyder på Herrens snarlige genkomst.⁹

Guds straffedomme i vore dage. - Guds straffedomme kommer over Jorden i dag på grund af den ondskab, der hovedsagelig skyldes nydelsen af spiritus.¹⁰

[28] **Eksemplet med San Francisco.** - En tid efter det store jordskælv langs Californias kyst gav myndighederne i San Francisco og nogle af de mindre byer ordre til, at alle saloner, hvor der blev udskænket spiritus, skulle lukkes. Så påfaldende var virkningen af denne strengt gennemførte forordning, at tænkende mænd over hele Amerika, og specielt på Stillehavskysten, fik deres opmærksomhed rettet mod fordelene ved en permanent lukning af alle saloner. Adskillige uger efter jordskælvet i San Francisco forekom der meget lidt drukkenskab. Der blev ikke solgt berusende drikke. Den forvirrede og usikre tilstand i byen var grund nok for øvrigheden til at forvente en usædvanlig stigning af uroligheder og forbrydelser, men de blev storlig overraskede ved at erfare det modsatte. De personer, man havde regnet med at få besværligheder med, var forholdsvis fredelige. Denne bemærkelsesværdige fritagelse for voldshandlinger

⁸Spiritual Gifts IV, s. 125.

⁹Review and Herald, 25. oktober 1906.

¹⁰Counsels on Health, s. 432.

og forbrydelser skyldtes for en stor del, at man var ophørt med at nyde berusende drikke.

Redaktørerne for nogle af de førende dagblade indtog den holdning, at det ville betyde varig bedring af samfunds-forholdene og udfoldelse af byens bedste interesser, om salonerne forblev lukkede for stedse. Men alle gode råd blev fejlet til side, og få uger efter fik restauratørerne tilladelse til at genåbne deres forretninger på betingelse af en betragteligt højere licens, end der forhen havde været indbetalt til byens hovedkasse.

Med den katastrofe, som ramte San Francisco, havde Herren til hensigt at udrydde salonerne, som havde været årsag til så meget ondt, så megen elendighed og forbrydelse; og alligevel har de, der bærer ansvaret for offentlighedens velfærd, vist sig tilliden uværdige ved at legalisere spiritussalget ... De ved godt, at de dermed faktisk giver tilladelse til at begå forbrydelser og alligevel afskrækker det dem ikke at vide, hvad de visse følger vil blive.... Indbyggerne i San Francisco skal svare for Guds domstol for at have genåbnet salonerne i denne by. ¹¹

Betydningen af de nuværende forhold. - Trods de mange beviser på, hvordan forbrydelser og lovløshed tager til, standser man sjældent op for at tænke alvorligt over, hvad disse ting kan betyde. Næsten uden undtagelse praler alle mennesker af oplysningen og fremgangen i vor tid.

[29]

Der hviler et højtideligt ansvar på dem, som Gud har givet stort lys, om at henlede deres medmenneskers opmærksomhed på betydningen af den tiltagende drukkenskab og forbrydelse. De burde også gøre andre bekendt med skriftens ord, som tydeligt skildrer tilstanden, som den vil være lige forud for Kristi andet komme. Trofast burde de føre Guds banner frem og hæve deres stemme mod lovbestemmelser med tilladelse til forhandling af spiritus. ¹²

2. ET ØKONOMISK PROBLEM

Spiritussalg fører til uhæderlighed og vold. - På ethvert trin inden for handelen med spiritus forekommer der uhæderlighed og

¹¹Review and Herald, 25. oktober 1906.

¹²Drunkness and Crime, s. 3.

vold. Værtshusene er bygget for »løn ved uret« og drives ved vold og undertrykkelse.¹³

Millioner gives ud for elendighed og død. - »Ve ham, der bygger hus uden retfærd,... som siger: 'Jeg bygger mig et rummeligt hus med luftige sale,' som hugger sig vinduer ud, klæder væg med cedertræ og maler det rødt. Er du konge, fordi du bramrer med cedertræ?... Dit øje og hjerte higer kun efter vinding, efter at udgyde skyldfries blod, øve undertrykkelse og vold.« Jer. 22, 13-17.

Dette skriftsted skildrer det arbejde, som udføres af dem, der fremstiller og sælger berusende drikke. Deres beskæftigelse er det samme som plyndring. Der ydes intet vederlag, som står i forhold til de penge, de modtager. Hver dollar, de tjener, har bragt en forbandelse over køberen....

Hvert eneste år drikkes der i millionvis af liter berusende drikke. Millioner og atter millioner af dollars bortødsles og bringer kun elendighed og fattigdom, sygdom og nedværdigelse, begær, forbrydelse og død. For vindings skyld giver vinhandleren sine ofre ting, som fordærver og ødelægger både sind og legeme. Han bringer fattigdom og elendighed over drankerens familie.¹⁴

[30]

Den modsatte status. - Drankeren er bestemt til noget bedre. Han har fået talenter, hvormed han kan ære Gud og være til velsignelse i verden. Det er hans medmennesker, som har lagt en snare for hans sjæl og levet højt på hans nedværdigelse. De har levet i overdådighed, medens de stakler, som de har udplyndret, levede i fattigdom og elendighed. Men Gud vil kræve den til regnskab, der har hjulpet til med at føre drankeren i ulykke.¹⁵

Lovgivere og restauratører holdes økonomisk ansvarlige. - Lovgivere og restauratører vasker måske deres hænder, ligesom Pilatus gjorde, men de bliver ikke rene for sjæles blod. Denne ceremoni med at vaske hænderne kan ikke rense dem, når de med deres indflydelse og magt har hjulpet mennesker til at blive drankere. De vil blive holdt ansvarlige for de millioner af dollars, som er blevet brugt på at ødelægge forbrugerne. Ingen kan være blind for spiritushandelens forfærdelige følger. Dagbladene viser, at den elendighed, fattigdom og forbrydelse, som er et resultat af denne trafik, ikke

¹³Review and Herald, 1. maj 1894.

¹⁴Sundhed og livslykke, s. 112. 113.

¹⁵Sundhed og livslykke, s. 115. 116.

er kløgtigt opdigtede fabler, og at hundredvis af mennesker bliver velhavende på den lille løn til dem, som de med deres skændige handel med drikkevarer sender i for-tabelse. Gid der kunne rejses en offentlig stemning, som kunne gøre en ende på denne handel, lukke salonerne, og give disse forrykte mennesker en chance for at tænke på de evige realiteter! ¹⁶

Skoler kunne have været oprettet. - Tænk på de beløb, der sol-des op i salonerne, hvor mennesker sælger deres forstand for noget, der giver Satan magten over dem. Hvor anderledes ville samfundet ikke blive, om disse penge blev brugt til at oprette skoler, hvor børn og unge kunne blive undervist i Bibelen og lære at hjælpe deres medmennesker og at opsøge og frelse det fortabte!

Der bør gøres noget for alle samfundsklasser.... Og ikke at forglemme præster, jurister, senatorer og dommere, fordi mange af disse nyder stærke drikke og ryger tobak.... Henstil til dem om at give de penge, de ellers bruger på skadelige nydelsesmidler som spiritus og tobak, til oprettelse af insti-tutioner, hvor børn og unge kan blive uddannet til at indtage en nyttig plads i samfundet. ¹⁷

[31]

Mad til de sultne. - Råbet fra verdens sultende millioner ville snart blive bragt til tavshed, hvis de penge, der kommes i spiritusfor-handlernes pengeskuffer, blev brugt til at lindre menneskelig lidelse. Men det onde bliver blot værre. Ung-dommen bliver oplært til at synes om de modbydelige ting, som ødelægger dem på sjæl og lege-me. Det arbejde, de kunne have gjort i Guds vingård, nægter de at gøre. ¹⁸

Missionsstationer kunne have været oprettet. - Tænk på de tusinder, ja millioner af dollars, som bruges til drik, der får mennesker til at blive som dyr og ødelægger deres forstand. ... Alle disse penge kunne udrette meget godt, hvis de blev brugt til at drive mission for i Jordens mørke egne. Gud bliver frarøvet, hvad der med rette tilhører ham. ¹⁹

Mere litteratur kunne have været udbredt. - Hvis vi fulgte apostelens formaning: »Enten I nu spiser eller drikker, eller hvad I gør, så gør det alt til Guds ære!«så ville tusindvis af dollars, som nu

¹⁶Review and Herald, 29. maj 1894.

¹⁷Brev 25, 1902.

¹⁸Manuskript 139, 1899.

¹⁹Manuskript 38' /J, 1905.

bliver ofret på begærets alter, til-flyde Herrens skatkammer og blive brugt til fremstilling af litteratur på forskellige sprog til at kunne spredes som løvet om efteråret. Missioner ville blive påbegyndt i andre lande, og da ville Kristi efterfølgere i sandhed være verdens lys.²⁰

Fridage forværrer drikkeriet. - Drukkenskab, optøjer, voldshandlinger, forbrydelser, mord er resultatet af at sælge sin forstand. De mange fridage forværrer drikkeriet. Disse fridage styrker ikke moralen eller religionen. Da drikker man de penge op, som skulle have været brugt til familiens underhold.

[32] Når den stærke drik går ind, går forstanden ud. Da er det mørkets time og magt, hvor enhver forbrydelse bliver mulig og hele den menneskelige organisme beherskes af en magt nedefra, og hvor sjæl og legeme kommer under lidenskabernes herredømme. Og hvad kan hæmme disse lidenskaber? Hvad kan standse dem? Disse mennesker har intet fast stå-sted. Fridagene leder dem i fristelse, for mange mener, at når de har fri, så har de lov til at gøre som de vil, netop fordi det er fridag.²¹

Millioner i Djævelens kasse. - Læg mærke til dem, der drikker vin, øl og spiritus. Prøv at lade dem regne ud, hvor mange penge de bruger til det. Hvor mange tusinde, ja millioner af dollars er ikke gået i Djævelens kasse og har holdt ondskaben i live og fremmet tøjlesløshed, korruption og forbrydelse.²²

3. ALKOHOL OG HJEMMET

Mådeholdsdrikkeri. - Mådeholden spiritusnydelse er den skole, hvor mennesker oplæres til at blive drankere.²³

Guds velsignelser vendt til forbandelse. - Vor skaber har rundhåndet udøst sine gaver over mennesket. Hvis alle disse forsynets gaver blev anvendt viseligt og med mådehold, ville fattigdom, sygdom og nød være næsten forsvundet fra Jorden. Men ak, vi ser alle steder, at Guds velsignelser bliver forvandlet til forbandelser på grund af menneskenes ondskab.

²⁰Signs of the Times, 13. august 1874.

²¹Manuskript 17, 1898.

²²Manuskript 20, 1894.

²³Sundhed og livslykke, s. 109.

Ingen gør sig skyldig i større forødelse og misbrug af hans dyrebare gaver end de mennesker, der anvender jordens produkter til fabrikation af berusende drikke. De næringsrige kornsorter og de sunde, liflige frugter omdannes til drik-kevarer, som fordærver sannerne og forvilder hjernen. Som et resultat af brugen af disse gifte berøves tusinder af familier livets bekvemmeligheder, ja, endogså livets fornødenheder. Voldsgerninger og forbrydelser forøges mangefold, og sygdom og død fører myriader af ofre ned i en drankers grav.²⁴

Ægteskabsløftet druknes i brændevinen. - Læg mærke til drankerens hjem. Bemærk den kummerlige fattigdom, elendigheden og den store nød, der hersker der. Se den engang så lykkelige hustru flygte for sin afsindige mand. Hør hende bønfalde om barmhjerlighed, mens de grusomme slag falder på hendes bøjede skikkelse. Hvad er der blevet af det hellige løfte, der blev aflagt foran alteret. Hvor er den kærlighed, der skulle udvises, den kraft, der nu skulle beskytte hende? Ak, det er som skønne perler alt sammen druknet i brændevinen, i bægeret med vederstyggeligheder. Se de halvnøgne børn! Der blev sørget så kærligt for dem engang. Verdens vinterstorme og kolde vinde af foragt og hån fik ikke lov til at berøre dem. En fars omsorg og en mors kærlighed gjorde hjemmet til et paradys. Nu er alting anderledes. Dag efter dag stiger kvalfulde råb fra drankerens hustru og børn op til Himmelen.²⁵

[33]

Har mistet sin manddomskraft. - Betragt drankeren. Se, hvad den stærke drik har gjort for ham. Hans øjne er sløve og blodskudte. Hans ansigt oppustet og fjolset. Gangen er usikker. Overalt på ham ses tegn på Satans værk. Selve naturen protesterer og vil ikke kendes ved ham, for han har ødelagt de evner og kræfter, Gud har givet ham, og misbrugt sin manddomskraft ved at nyde stærk drik.²⁶

Et udtryk for Satans voldsherredømme. - Sådan arbejder han [Satan], når han lokker mennesker til at sælge sig selv for spiritus. Han besætter legeme, sind og sjæl, og det er ikke længere mennesket, men Satan, der handler. Og Satans grusomhed kommer til udtryk, når drankeren løfter sin hånd for at slå den hustru, han lovede at

²⁴Afholdsarbejdet, s. 10. 11.

²⁵Review and Herald, 8. november 1881.

²⁶Review and Herald, 8. maj 1894.

elske og beskytte, så længe han levede. Drankerens handlinger er et udtryk for Satans voldsherredømme.²⁷

Nydelsen af berusende drikke bevirker, at mennesket bliver helt behersket af den djævel, der opfandt denne stimulans for at kunne vansire og udslette Guds billede.²⁸

[34] **Har mistet roen og tålmodigheden.** - En drikfædig person kan umuligt besidde en rolig, ligevægtig karakter, og hans behandling af de umælende dyr, det ekstra slag med piskan, han giver Guds skabninger, røver forstyrrelsen i hans fordøjelsesorganer. Det samme sind viser sig i hjemmet.²⁹

En skam, en forbandelse for ethvert land. - Disse forsumpede menneskevrag, sjæle, som Kristus døde for, og som engle græder over, findes overalt. De er en plet på vor civilisation. De er en skam, en forbandelse og en fare for ethvert land.³⁰

Hustruen berøvet, børnene forsultet. - Under påvirkningen af den tåbelige drik ved drankeren ikke, hvad han selv gør, og alligevel er den, der driver den skadevoldende handel og sælger ham det, som gør ham uansvarlig, under lovens beskyttelse. Han har lov til at unddrage enken de fødevarer, hun har krav på til livets ophold. Han har lov til at lade sit offers familie sulte, og at sende de hjælpeløse børn på gaden for at tigge en skilling eller bede om en bid brød. Dag efter dag, måned efter måned, år efter år gentages disse skammelige optrin, indtil værtens samvittighed bliver brændemærket som med rødglødende jern. De lidende børns tårer og moderens fortvivlede gråd gør ham kun forbitret. ...

Kroværten betænker sig ikke på at kræve drankerens gæld betalt af hans nødlidende familie, eller at fratage hjemmet det allernødvendigste for at få betalt den afdøde mands og faders ølregning. Hvad vedkommer det ham, om den afdødes børn sulter? Han betragter dem som laverestående, uvidende skabninger, der er blevet mishandlet, slået og nedværdiget, og deres velfærd kommer ikke ham ved. Men den Gud, som hersker i Himmelen, har ikke glemt den første årsag og den sidste virkning af den usigelige elendighed og fornedrelse, som

²⁷Medical Ministry, s. 114.

²⁸Manuskript 1, 1899.

²⁹Brev 17, 1895.

³⁰Sundhed og livslykke, s. 108.

er overgået drankeren og dennes familie. Hovedbogen i Himmelen indeholder hver enkelt detalje af historien.³¹

Drankeren er selv skyldig. - Den, der nyder stærke drikke, må ikke tro, at han kan dække over sin tilgrisning ved at kaste skylden på værtshusholderen, for han skal selv stå til ansvar for sin synd og for hustruens og børnenes for-nedrelse. »Hvo Herren svigter, forgår.«³² [35]

I alkoholens skygge. - Dag efter dag, måned efter måned og år efter år fortsættes dette arbejde. Fædre, mænd og brødre, som er nationens støtte og stolthed, aflægger stadig besøg på de forskellige udskænkingssteder og går bort derfra som vrag.

Hvad der er endnu mere forfærdeligt er, at forbandelsen rammer hjemmene i selve hjertet. Det bliver mere og mere almindeligt, at kvinder forfalder til spiritus. Små børn, endog uskyldige og hjælpeløse spædbørn, er i mange familier daglig udsat for fare på grund af forsømmelse og dårlig behandling fra fordrukne mødres side. Sønner og døtre vokser op i skyggen af denne frygtelige last. Hvad er der i vente for dem, og hvilken anden lod vil de få end at synke endnu dybere end deres forældre?³³

4. EN ÅRSAG TIL ULYKKER

Drankeren under Satans magt. - Den, der nyder spiritus, gør sig til Satans slave. De, der indtager tillidsposter på jernbanerne og dampskibene, de, der har ansvaret på skibe og tog, som er fyldt med mennesker, der søger afgudiske for-lystelser, bliver fristet af Satan til at føje en fordærvet appetit og så glemme Gud og hans love. Han udsætter fristende lokkemad for at tiltrække dem, så de ved at give efter for dårlige vaner og lyster kan stille sig der, hvor han kan beherske deres forstand, som en håndværker behandler sit værktøj. Derefter arbejder han på at udrydde de forlystelsessyge mennesker.

Således samarbejder menneskene med Satan som hans medhjælpere og redskaber. De forstår ikke selv, hvad de har med at gøre. De giver forkerte signaler og der sker togsam-menstød, ledsaget af rædsel, kvæstelser og død. Denne tilstand vil blive stadig mere

³¹Review and Herald, 15. maj 1894.

³²Review and Herald, 8. maj 1894.

³³Sundhed og livslykke, s. 114.

[36] udpræget. Dagbladene vil fortælle om mange forfærdelige ulykker. Men salonerne vil være lige så fristende som før. Der vil stadig blive solgt spiritus til den stakkelse fristede sjæl, som har mistet myndigheden til at stå frem og sige: »Jeg er en mand,« men som med sine handlinger siger: »Jeg har ingen selvbeherskelse; jeg kan ikke modstå fristelsen.« Alle disse har afskåret deres forbindelse med Gud og er ofre for Satans forførelse.³⁴

Spiritus nedsætter dømmekraften. - De, der drikker spiritus, er under Satans ruinerende indflydelse. Han fremholder sine forkerte anskuelser for dem, og der kan ikke næres tillid til deres dømmekraft.³⁵

En jernbanefunktionær overser et signal eller misforstår en ordre. Toget bruser frem, der sker et sammenstød, og mange menneskeliv går tabt. Eller et dampskib støder på grund, og passagerer og mandskab finder døden i bølgerne. Når sagen bliver undersøgt, viser det sig, at en eller anden på en vigtig post var spirituspåvirket.³⁶

Gud holder drankeren ansvarlig. - Er de mænd helt afholdende, som har kommandoen over de store oceandampere, eller som fører kontrol med togene? Er deres hjerne fri for at være påvirket af berusende drikke? Hvis det ikke er tilfældet, vil skylden for de ulykker, der indtræffer under deres ledelse, blive lagt på dem af Himmels Gud, som har ejendomsretten til menneskene.³⁷

Mænd, som har fået overdraget det tunge ansvar med at beskytte deres medmennesker mod ulykker og skader, er ofte upålidelige på deres post. På grund af tobak og spiritus holder de ikke hjernen klar, rolig og fattet, som Daniel gjorde ved hoffet i Babel. De omtåger hjernen ved brug af stimulerende midler og mister midlertidigt fatteevnen. Mange forlis på det åbne hav skyldes nydelsen af spiritus.

Mangen gang har usynlige engle beskyttet skibe på det store hav, fordi der om bord var passagerer, som bad i tro på Guds magt til at bevare dem. Herren har magt til at stille de oprørte bølger, som er så ivrige efter at udrydde og opluge hans børn.³⁸

³⁴Manuskript 17, 1898.

³⁵Review and Herald, 1. maj 1900.

³⁶Sundhed og livslykke, s. 108.

³⁷Review and Herald, 1. maj 1900.

³⁸Manuskript 153, 1902.

Til at påtale drikkeriet. - Vi har brug for mænd, som under Helligåndens inspiration vil påtale spil og drikkeri, som er så fremherskende synder i denne sidste tid.³⁹

Det eneste rigtige. - Hvor mange frygtelige ulykker indtræffer ikke under påvirkningen af stærke drikke!... Hvor meget af denne tåbelige drik kan man nyde uden at bringe menneskeliv i fare? Kun ved helt at afstå fra stærke drikke. Man bør ikke lade sin hjerne blive forvirret af stærke drikke. Ingen berusende drikke bør indtages. Hvis der så indtræffer en ulykke, kan mænd på ansvarlige poster gøre deres yderste og derefter møde sagen med en vis tilfredsstillelse, hvad udfaldet så end vil blive.⁴⁰

5. ET SPØRGSMÅL OM DEN ALMENE SUNDHEDSTILSTAND

De har solgt deres vilje. - Der findes i verden en mængde menneskevrage, som i deres ungdom har givet efter for fristelsen til at bruge tobak og alkohol og dermed har forgiftet legemsvævet og ødelagt deres forstandsevner, indtil resultatet blev sådan, som Satan netop havde tænkt sig. Tænkeevnen er blevet uklar. Ofrene giver efter for fristelsen til alkohol og sælger den smule forstand, de har, for et glas spiritus.

Se ham, som er berøvet sin forstand. Hvad er han? Slave for Satans forgodtbefindende. Den store frafaldne besjæler ham med sine egne egenskaber. Han er slave af udsvævelser og vold. Der er ikke den forbrydelse, han ikke kan begå, for han har kommet noget i sin mund, der har gjort ham beruset, og under denne påvirkning er han en ond ånd.

Se vore unge mænd. Og nu skriver jeg noget, som får mit hjerte til at skælve. De har mistet deres viljekraft. De er ner-vesvækkede, fordi deres kræfter er udtømt. Deres ansigter har ikke det rødmossede skær af sundhed. Det sunde glimt i øjet er forsvundet. Det har mistet sin glans. Vinen, de har drukket, har svækket hukommelsen. De virker gamle. Hjernen er ikke mere i stand til at fremdrage sine rige minder, når det kræves.⁴¹

[38]

³⁹Manuskript 1 17, 1907.

⁴⁰Review and Herald, 29. maj 1894.

⁴¹Manuskript 17, 1898.

En moralsk synd, en fysisk sygdom. - Blandt alkoholismens ofre er der mennesker af alle klasser. Højtstående mænd med fremragende evner og en fin kultur har givet efter for nydelseslyst, indtil de er ude af stand til at modstå fristelse. Nogle af dem har engang været velstående, men er nu hjemløse, ensomme, elendige og syge. De har mistet evnen til selvbeherskelse. Hvis der ikke rækkes dem en hjælpende hånd, vil de synke dybere og dybere. Hos disse mennesker er lysten til egenkærlig nydelse ikke blot en moralsk synd, men en fysisk sygdom.⁴²

I en fortvivlet stilling. - Den, der er blevet slave af berusende drikke, befinder sig i en fortvivlet stilling. Hans hjerne er syg og viljekraften svækket. Han har ikke selv styrke til at beherske sin trang. Hverken ræsonnement eller overtalelse kan formå ham til at fornægte sig selv.⁴³

Legeme og sjæl i trældom. - Værtshuse findes rundt om i alle større og mindre byer.... Den rejsende har sin forstand i behold, når han går på beværtningen, og er i stand til at gå i oprejst stilling, men betragt ham, når han forlader den. Øjet har mistet sin glans. Evnen til at gå oprejst er forsvundet, han raver som skibet på havet. Hans forstandsevner er lammet, Guds billede er ødelagt. Den giftige, berusende drik har mærket ham. Med legeme og sjæl er han i trældom og kan ikke skelne mellem rigtigt og forkert. Værtshusholderen har ført flasken til sin næstes mund og under dens påvirkning er han nu opfyldt af grusomhed og mord, og i sin afsindighed begår han faktisk mord.

[39] Han stilles for en jordisk domstol, og de mænd, som har gjort denne handel lovlig, bliver nu tvunget til at tage sig af følgerne af deres eget værk. Ved lov gav de bevilling til at give denne mand en drik, som fra at være en fornuftig mand blev en afsindig mand, og nu ser de sig nødsaget til at sende ham i fængsel og til galgen for hans forbrydelse. Hans hustru og børn efterlades i stor fattigdom og elendighed og til at blive forsørget af det samfund, de tilhører. Med sjæl og legeme er manden fortabt, udryddet fra Jorden og uden håb om Himmelen. ...

⁴² Sundhed og livslykke, s. 121. 122.

⁴³ Sundhed og livslykke, s. 118.

Ingen kraft til at modstå fristelse. - De, der bukker under for drikkevanen, bliver så overstadige under påvirkningen af spiritus, at de er villige til at sælge deres forstand for et glas whisky. De holder ikke budet: »Du må ikke have andre guder end mig.« Deres moral er så svækket, at de ikke har kraft til at modstå fristelsen, og deres begær efter stærk drik er så voldsomt, at det fortrænger alle andre ønsker, og de har ingen forståelse af, at Gud kræver, de skal elske ham af hele deres hjerte. De er regulære afgudsdyrkere, for alt, hvad der vender hengivenheden bort fra Skaberen, alt, hvad der svækker og forringer de moralske kræfter, raner hans trone og får den tjeneste, der tilkommer ham alene. Med al denne modbydelige afgudsdyrkelse bliver Satan tilbedt.

Den, der sidder sent over vinen, spiller med Satan om livet. Det var ham, der gjorde onde mennesker til sine håndlangere, så de, der begynder vanedrikkeriet, kan blive gjort til drankere. Han har lagt sine planer sådan, at når hjernen bliver forvirret af alkohol, vil han gøre drankeren desperat og få ham til at begå en eller anden grusom forbrydelse. Den afgud, han har opstillet, så menneskene kan tilbede den, er opfyldt af urenhed og forbrydelse, og tilbedelsen af denne afgud vil ødelægge både sjæl og legeme, og den onde indflydelse vil brede sig til drankerens kone og børn. Drankerens slette tilbøjeligheder bliver overført til hans efterkommere, og gennem dem til senere slægter.

Djævelske kræfter i virksomhed. - Men er det ikke mest landets ledende mænd, som er ansvarlige for de til-tagende forbrydelser, tendensen til dette farlige onde, som er resultatet af spiritushandelen? Er det ikke deres pligt og i deres magt at få fjernet dette farlige onde? Satan har lagt sine planer og holder råd sammen med lovgiverne; og de vedtager hans forslag og holder gennem lovbestemmelser en mangfoldighed af ondskab i gang, hvilket resulterer i så megen elendighed og forbrydelse af så forfærdelig en karakter, at ingen menneskelig pen kan beskrive det. Djævelske kræfter virker gennem menneskelige redskaber, og mennesker bliver fristet til at give efter for appetitten, indtil de mister al selvkontrol. Hvis ikke synet af en fuld mand var så almindeligt, ville det vække almindelig forargelse og få spiritushandelen bragt til ophør. Men Satans magt har i den grad forhærdet hjerterne og forvansket dømmekraften, at man kan

[40]

se på denne jammer, forbrydelse og fattigdom, der over-svømmer verden som følge af alkoholtrafikken, og dog være ligegyldig....

Dag efter dag, måned efter måned, år efter år sætter Satan sine dødsfælder i vore samfund, ved vore døre, på gadehjørnerne, ja hvor som helst der er mulighed for at fange sjæle, så deres moralske kraft kan blive nedbrudt og Guds billede udslettet og de kan synke i fornedrelse dybt under de laverestående dyr. Sjæle kommer i fare og går til grunde og hvor er de virksomme kræfter, de beslutsomme anstrengelser fra de kristnes side til at hejse advarselssignalet, oplyse deres medmennesker, og redde deres landsmænd fra at omkomme? Her tales ikke om at finde metoder til at redde dem, som er døde og fortabte, men om at påvirke dem, der endnu ikke er uden for rækkevidden af sympati og hjælp....

Ved at legalisere spiritushandelen sanktionerer loven, at en sjæl kommer i ulykke, og hindrer standsningen af en trafik, som over-svømmer verden med elendighed. Lovgiverne bør overveje, om ikke det kan undgås at bringe disse menneskeliv, fysiske kræfter og åndsevner i fare. Er det nød-vendigt sådan at ødelægge menneskers liv?⁴⁴

[41] **Værtens ansvar.** - De, der sælger berusende drikke til deres medmennesker, ... tager imod drankerens løn, men giver ham ikke tilsvarende værdier for hans penge. De giver ham i stedet noget, som driver ham fra sans og samling, som får ham til at opføre sig som en tåbe og gør ham til en ond og grusom djævel. ...

Men Guds engle har været vidne til hvert trin på vejen nedad og bemærket enhver konsekvens, det førte med sig, når en mand gav sin næste at drikke. Værtshusholderen står opskrevet blandt dem, hvis hænder er fulde af blod. Han står fordømt for at holde den giftige drik frem, hvorved hans næste bliver fristet til egen ruin, og hvorved hjemmene bliver fyldt med elendighed og fornedrelse. Herren holder værten ansvarlig for hver penny, der kommer i hans skuffe af den løn, den fattige dranker har tjent, som har mistet sine moralske kræfter og nedbrudt sin manddomskraft ved drik.⁴⁵

Han skal stå til regnskab for Gud. - Uanset hvilken velstand, magt eller stilling en mand har i verdens øjne, og uanset at landets lov

⁴⁴Review and Herald, 29. maj 1894.

⁴⁵Review and Herald, 8. maj 1894.

har tilladt ham at sælge giftige drikke til sin næste, så vil han i Guds øjne blive holdt ansvarlig for at have vanæret den sjæl, som Kristus har genløst, og stå anklaget i dommen for at have nedværdiget en karakter, som skulle have genspejlet Guds billede, til nu at genspejle billedet af en, som står lavere end dyrene.

Ved at lokke mennesker til at tillægge sig drikkevaner fjerner vinhandleren i virkeligheden sjælens retsindighed og får dem til at blive Satans ynkelige slaver. Herren Jesus, livets fyrste, er i strid med Satan, mørkets fyrste. Kristus erklærer, at hans mission går ud på at højne mennesket

Jesus forlod de kongelige sale i Himmelen, lagde sin herlighed fra sig og klædte sin guddommelighed i menneskelighed, så han kunne komme i nær forbindelse med menneskene og ved ord og eksempel højne og forædle dem og genoprette det tabte gudsbillede i menneskesjælen. Dette er Kristi gerning. Men hvilken indflydelse øver de, som gør handelen med spiritus tilladt ved lov? Hvilken indflydelse øver de, som sætter flasken til næstens mund? Sammenlign vinhandlerens bestilling med Jesu Kristi gerning, og du vil blive nødt til at indrømme, at de, der handler med spiritus, og de, der støtter denne handel, samarbejder med Satan. Med denne forretning gør de mere til at forevige den menneskelige ulykke, end de kunne med nogen anden forretning i verden. ...

[42]

Vinhandleren indtager samme holdning som Kain og siger: »Skal jeg vogte min broder?« Og Gud siger til ham, som han sagde til Kain: »Din broders blod råber til mig fra jorden!« Vinhandlerne vil blive holdt ansvarlige for den ulykke, der er påført deres hjem, som havde en svag moral og faldt for fristelsen til at drikke. De vil blive anklaget for den elendighed, lidelse og håbløshed, der kom ind i verden som følge af alkoholtrafikken. De vil komme til at stå til regnskab for mødres og børns sorg og savn, for deres lidelser af mangel på føde, klæder og husly, og for at have mistet alt håb, al glæde. Han, som sørger for spurven og lægger mærke til det, hvis den falder til jorden, han, som klæder græsset på marken, som står i dag og i morgen kastes i ovnen, vil ikke overse dem, der er skabt i hans eget billede og købt med hans eget blod, og vil ikke undlade at høre deres klageråb. Gud vil tage sig af al denne ondskab, som viderefører elendigheden og forbrydelserne. Han fører det hele på

deres regning, hvis indflydelse er medvirkende til at gøre fristelsen indbydende for sjælen.⁴⁶

Guds dom over spiritusforhandleren. - Han ved ikke, og bekymrer sig heller ikke om, at Herren har et regnskab at gøre op med ham. Og selv om hans offer dør, rører det ikke hans hårde hjerte.

Han har ikke givet agt på formaningen: »Enken eller den faderløse må I aldrig mishandle; hvis I mishandler dem, og de råber om hjælp til mig, vil jeg visselig høre på deres klage-råb, og da vil min vrede blusse op, og jeg vil slå eder ihjel med sværdet, så eders egne hustruer bliver enker og eders børn faderløse.«⁴⁷

[43] Den dag, da enhver skal få efter sine gerninger, vil der ikke være nogen undskyldning for dem, der udskænker spiritus. De, der har ødelagt menneskers liv, må betale straffen derfor med deres eget liv. Guds lov er hellig, retfærdig og god.⁴⁸

Skab ikke lyst til stimulanser. - Hvert menneske bør erindre, at der påhviler det en hellig forpligtelse over for Gud til at gøre sit bedste for sine medskabninger. Man burde være yderst varsom med ikke at skabe lyst til stimulanser. Råder man venner og naboer til at drikke brandy for sundhedens skyld, står man i fare for at blive årsag til deres ødelæggelse. Jeg er blevet bekendt med mange tilfælde, hvor mænd og kvinder er kommet til at ligge under for drikkevanen som følge af et »godt« råd.

Der er læger, som er ansvarlige for at have skabt mange drankere. Med kendskab til, hvad stærk drik kan gøre for den, der får smag derfor, har de alligevel påtaget sig ansvaret med at ordinere det til deres patienter. Havde de sluttet fra årsag til virkning, ville de have vidst, at stimulanser har samme virkning på hvert enkelt organ i legemet, som de har på hele mennesket. Hvilken undskyldning kan læger fremføre for den indflydelse, de har øvet, til at gøre fædre og mødre til drankere?⁴⁹

Advarsel om at kunne undgå de sørgelige følger. - — Når man ser de forfærdelige resultater af at nyde berusende drikke, hvordan tør da nogen, som bekender sig til at tro på Guds ord, vove at røre

⁴⁶Udateret manuskript 54.

⁴⁷Review and Herald, 15. maj 1894.

⁴⁸Brev 90, 1908.

⁴⁹Review and Herald, 29. maj 1894.

ved, smage på eller forhandle vin og stærk drik? Det er bestemt ikke i overensstemmelse med den tro, de bekender sig til. ...

Herren har i sit ord givet særlige bestemmelser vedrørende brugen af vin og stærk drik. Han har forbudt at nyde disse ting og har understreget sine forbud med kraftige advarsler og trusler. Men hans advarsel mod nydelsen af berusende drikke er ikke et udslag af at ville hævde sin egenmægtige autoritet. Han har advaret menneskene, for at de skal undgå den elendighed, der følger med nydelsen af vin og stærk drik. ...

Spiritushandelen er en frygtelig svøbe for vort land, og den bliver understøttet og gjort lovlig af folk, der bekender sig til at være kristne. Derved gør kirkerne sig ansvarlige for følgerne af denne dødsensfarlige trafik. Spiritushandelen har sin oprindelse i Helvede, og den fører til fortabelse. Det er alvorlige tanker.⁵⁰

[44]

6. ALKOHOL OG MÆND I ANSVARFULDE STILLINGER

Lærdomme fra eksemplet med Nadab og Abihu. - Arons sønner Nadab og Abihu, der gjorde tjeneste i det hellige præsteembede, nød rigeligt med vin og gik, som de plejede, ind for at gøre tjeneste for Herrens åsyn. Det blev krævet af præsterne, som brændte røgelse for Herrens åsyn, at de skulle frembære den ild, som Gud havde optændt, og som brændte dag og nat og aldrig blev udslukket. Gud havde givet udførlig anvisning på, hvordan hver del af tjenesten skulle udføres, så alt i forbindelse med den hellige tjeneste kunne være i harmoni med hans hellige karakter. Og enhver afvigelse fra Guds udtrykkelige forskrifter i forbindelse med hans hellige tjeneste ville blive straffet med døden. Gud ville ikke antage noget offer, som ikke var saltet eller krydret med Guds ild, som var et symbol på forbindelsen mellem Gud og mennesket, der blev åbnet ved Jesus Kristus alene. Den hellige ild, der skulle lægges i røgelsekarret, blev holdt brændende bestandig. Og medens Guds folk opholdt sig udenfor i alvorlig bøn, skulle røgelsen, som var antændt med den hellige ild, opstige for Guds åsyn, blandet med deres bønner. Denne røgelse var et symbol på Kristi midlertjeneste.

⁵⁰Review and Herald, 1.maj 1894.

[45] Arons sønner tog den almindelige ild, som Gud ikke accepterede, og de forhånede den evige Gud ved at frembære denne fremmede ild for hans åsyn. Gud lod dem blive fortæret af ild på grund af deres åbenbare foragt for hans udtrykkelige forskrifter. Alle deres handlinger var som Kains offer. Den guddommelige frelser blev ikke symboliseret. Hvis Arons to sønner havde haft deres forstands fulde brug, ville de have kunnet se forskel på almindelig og hellig ild. Tilfredsstillelsen af appetitten sløvede deres åndsevner og omtågede deres forstand, så de mistede evnen til at skelne. De var fuldt klar over helligheden ved den forbilledlige tjeneste og den store alvor, det tunge ansvar, hvormed de påtog sig at træde frem for Gud og gøre tjeneste i det hellige embede.

De var ansvarlige. - Nogle vil måske spørge: Hvordan kunne Arons sønner have været ansvarlige, når deres forstand var så lammet af berusende drik, at de ikke kunne se forskel på hellig og almindelig ild? Det var dengang de førte bægeret til munden, at de gjorde sig ansvarlige for alle de handlinger, de måtte begå under påvirkningen af vinen. Eftergivenhed for appetitten kostede disse præster livet. Gud havde tydelig forbudt nydelsen af vin, som havde den virkning at kunne gøre forstanden uklar.

»Og Herren taledede til Aron og sagde: Vin og stærk drik må hverken du eller dine sønner drikke, når I går ind i åbenbaringsteltet, for at I ikke skal dø. Det skal være eder en evig gyldig anordning fra slægt til slægt, for at I kan gøre skel mellem det hellige og det, der ikke er helligt, og mellem det urene og det rene, og for at I kan vejlede israelitterne i alle de love, Herren har kundgjort dem ved Moses.« ...

Her har vi de tydeligste forskrifter fra Gud og hans begrundelser for at forbyde nydelsen af vin, nemlig at de måtte have en klar skelneevne og dømmekraft, som ikke var det mindste forvirret, og at de måtte kunne bedømme tingene ret og altid kunne skelne mellem det rene og det urene. Der gives også en anden meget væsentlig grund til, at de skulle afstå fra alt, som kunne virke berusende. Det ville kræve den fulde brug af en klar hjerne at vejlede israelitterne i alle de love, Herren havde kundgjort dem.

[46] **Åndelige lederes kvalifikationer.** - Alt vedrørende mad og drikke, som gør forstandsevnerne uegnede til sund og virksom aktivitet, er en alvorlig synd i Guds øjne. Specielt er dette tilfældet for per-

soner, som varetager den hellige tjeneste og til enhver tid bør være et eksempel for folket og af en sådan konstitution, at de kan vejlede dem på tilbørlig vis. ...

Prædikanter med smudsig mund og læber vover at træde frem på den hellige prædikestol og tage Guds hellige ord på deres urene læber. De tror ikke, at Gud lægger mærke til deres syndige nydelser. »Fordi den onde gerning ikke i hast rammes af dommen, får menneskenes hjerte mod til at gøre det onde.« Gud vil lige så lidt tage imod et offer af deres hånd, som tilsmudser sig sådan og under deres tjeneste ofrer røgelse af tobak og spiritus, som han ville tage imod Arons sønners offer, da de ofrede røgelse med fremmed ild.

Gud har ikke forandret sig. Han er lige så bestemt og nøje med sine fordringer i dag, som han var det på Moses' tid. Men i gudshusene i vore dage er der under lovsangene, bønnerne og forkyndelsen fra prædikestolen ikke blot fremmed ild, men åbenbar besmittelse. Sandheden, som skulle forkyndes med hellig salvelse fra Gud, bliver undertiden fremholdt under påvirkning af tobak og brandy. Det er bestemt fremmed ild! Bibelsk sandhed og bibelsk hellighed bliver forkyndt for forsamlingen og bønner bliver opsendt til Gud blandet med stanken af tobak! Den slags røgelse er særdeles antagelig for Satan. Det er et forfærdeligt bedrag. Hvilken forargelse i Guds øjne! Hvilken forhånelse for den, som er hellig og bor i et utilgængeligt lys!

Dersom de, der kalder sig kristne, havde en sund forstand, ville de kunne se det selvmodsigende i en sådan guds-tilbedelse. Ligesom for Nadabs og Abihus vedkommende er deres sanser så sløve, at de ikke kan gøre skel mellem det hellige og det almindelige. Det hellige, det religiøse, bringes ned på samme plan som deres tobaksånde, sløve hjerne og besmittede sjæl, forurenede ved eftergivenhed for appetit og lidenskab. Personer, som bekender sig til at være kristne, spiser og drikker, ryger og skrår, og bliver frådsere og dran-kere ved at føje appetitten, og taler samtidig om at sejre, ligesom Kristus har sejret!⁵¹

[47]

Et krav om embedsmænd med klare tanker. - Hvordan har det sig med vore lovgivere og dommere? Hvis det er påkrævet, at de, som varetager et helligt embede, har en klar hjerne og er fuldt

⁵¹Redemption; or the Temptation of Christ, s. 82-86.

herre over deres tanker, er det da ikke lige så vigtigt, at lovgiverne og lovens håndhævere i vort store land har åndsevnerne i fin stand? Hvordan med dommere og medlemmerne af dommerkomiteen, som har fået rådighed over menneskers liv og hvis afgørelser kan dømme den uskyldige eller slippe forbryderen løs i samfundet? Er det ikke vigtigt for dem at have fuldt herredømme over deres åndsevner? Fører de et sobert liv? Er dette ikke tilfældet, er de uskikkede for så ansvarsfuld en stilling. Når appetitten bliver forventt, bliver åndsevnerne svækket, og der opstår fare for, at man ikke vil dømme retfærdigt. Er nydelsen af sådanne ting, som gør hjernen uklar, mindre farlig nu, end dengang Gud satte grænser for dem, der varetog et helligt embede?⁵²

Tillidsbrud af statsansatte. - Mænd, som giver love, der skal styre folket, bør fremfor alle andre vise lydighed mod de vigtigere love, som danner grundlaget for alle love i riget og hjemmene. Hvor vigtigt er det ikke, at de mænd, som sidder for styret, selv har en erkendelse af, at de er undergivet en højere magt. Den fornemmelse vil de aldrig have, når deres hjerne er sløvet af narkotika og stærk drik. De mennesker, som har fået betroet at udarbejde og iværksætte love, burde have alle deres sansers fulde brug. Ved at være afholdende i alt kan de bevare evnen til at skelne mellem det hellige og det almindelige og have visdom til at øve ret og retfærdighed, sådan som Gud indskærpede det for det gamle Israel.

[48] Mange, som er sat på de højeste tillidsposter i den offentlige tjeneste, er det modsatte af, hvad de er valgt til. De tjener egne interesser og er generelt hengivne til narkotika, vin og stærk drik. Jurister, nævninge, senatorer, dommere og medlemmer af Repræsentanternes Hus har glemt, at man ikke kan drømme sig til en karakter. De svækker deres evner ved syndig nydelse. Fra deres høje stilling nedlader de sig til at tilsmudse sig med drikkeri, letsindighed og enhver form for synd. Deres evner prisgiver de lasten, og vejen er banet for alt ondt. ...

Mænd, som viser mangel på afholdenhed, bør ikke som folkevalgte tildeles tillidsposter. Deres indflydelse ødelægger andre, og tunge ansvar er forbundet dermed. Med hjerne og nerver bedøvet af tobak og stimulerende midler giver de en lov, som de nu er i stand

⁵²Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 19.

til, og når øjeblikkets påvirkning er ovre, kommer der et tilbagefald. Ofte er menneskeliv på vægtskålen. Liv og frihed eller trældom og frygt er ofte beroende på afgørelser, som træffes af mænd på disse tillidsposter. Hvor vigtigt er det ikke, at enhver, som deltager i disse forhandlinger, er erfarne, kultiverede mennesker, ærlige, sanddru, fuldt hæderlige personer, som lader hånt om bestikkelse, og som ikke vil tillade deres mening eller overbevisning om, hvad der er ret, at blive rokket af partihensyn eller fordom. Så siger Herren: »Du må ikke bøje din fattige landsmands ret i hans retssag. Hold dig fra en uretfærdig sag; og den, som er uskyldig og har ret, må du ikke berøve livet; nej, du må ikke skaffe den ret, som har uret. Tag ikke mod bestikkelse, thi bestikkelse gør den seende blind og fordrejer sagen for dem, der har ret.«⁵³

Kun totalafholdende, hæderlige mænd burde have adgang til vore lovgivende forsamlinger og vælges til at præsidere i vore retssale. Ejendom, anseelse, ja livet er usikkert, når dommen er overladt til mænd, som er uafholdende og umoralske. Hvor mange uskyldige er ikke blevet dømt til døden, hvor mange er ikke blevet berøvet alt jordisk gods ved en uretfærdig kendelse af drikfældige domsmænd, jurister, nævninge, ja dommere!⁵⁴

Hvis alle ansvarlige personer var ædruelige. - Hvis folkets repræsentanter skulle vogte på Herrens vej, ville de vise befolkningen en høj og hellig standard. De, som har et tillidshverv, ville være absolut ædruelige. Øvrighedspersoner, senatorer og dommere ville have en klar opfattelse, og deres dømmekraft ville være sund og uforvansket. De ville altid have gudsfrygt for øje, og de ville forlade sig på en visdom højere end deres egen. Den himmelske lærer ville give dem visdom under forhandlinger og styrke til urokkeligt at mod-arbejde al uret og fremme det, som er ret og retfærdigt og sandt. Guds ord ville være deres rettesnor og al undertrykkelse ville blive afvist. Lovgivere og administratorer ville rette sig efter enhver god og retfærdig lov og altid vogte på Herrens vej ved at øve retfærdighed og ret. Gud er kilden til enhver god og retfærdig regeringsform og lov. De, som har fået betroet ansvaret med at administrere nogen del af loven, skal svare for Gud som forvaltere af hans ejendom.⁵⁵

[49]

⁵³Signs of the Times, 8. juli 1880.

⁵⁴Signs of the Times, 11. februar 1886.

⁵⁵Review and Herald, 1. oktober 1895.

Kongen drak sig fra sans og samling. - Belsazzars stolthed, hovmod og hånlige foragt for faren gav sig udslag i, at han »gjorde et stort gæstebud for sine tusinde stormænd og drak vin med dem«. Alt, hvad den rige og mægtige nation kunne opbyde, var taget i anvendelse for at kaste glans over festen. Smukke, charmerende kvinder taltes blandt gæsterne ved den kongelige banket. Der var intelligente og højt uddannede mænd til stede. Her var fyrster og statsmænd, der drak vin som vand og kastede alle hævninger over bord i deres beruselse.

Kongen drak sig fra sans og samling, og da de lavere instinkter havde taget magten, førte han selv an i det vilde orgie.⁵⁶

I samme stund festen var på sit højeste, viste der sig en hvid hånd, som på væggen i festsalen skrev dommen over kongen og hans rige. Ordene, der blev skrevet, var: »Mené mené, tekél ufarsin!« De blev af Daniel udlagt til at skulle betyde: »Du er vejet på vægten og fundet for let.... Dit rige er delt og givet til Medien og Persien.« Og beretningen fortæller, at »samme nat blev Belsazzar, kaldæernes konge, dræbt, og mederen Darius overtog riget«.

[50] Lidet anede Belsazzar, at en usynlig vægter var vidne til hans afgudiske gæstebud. Men der bliver ikke sagt eller gjort noget, som ikke bliver optegnet i Himmels bøger. De mystiske tegn, som den hvide hånd skrev på væggen, viser, at Gud er vidne til alt, hvad vi foretager os, og at han bliver vanæret ved gilder og orgier. Vi kan ikke skjule noget for Gud. Vi kan ikke løbe fra vort ansvar over for ham. Hvor vi end er og hvad vi end gør, så står vi til ansvar for ham, som vi tilhører i kraft af skabelsen og genløsningen.⁵⁷

Et frygteligt resultat af Herodes' udsvævelse. - På flere områder havde Herodes lagt sit udsvævende liv om. Men nydelsen af overdådige retter og stimulerende drikke svæk-kede og forringede både de åndelige og legemlige kræfter mere og mere og vakte modstand mod Guds Ånds alvorlige påmindelser, som havde skabt en indre overbevisning hos Herodes og mindet ham om at afstå fra sine synder. Herodias kendte Herodes' svage punkter. Hun vidste, at under de sædvanlige omstændigheder, når fornuften rådede, kunne hun ikke udvirke Johannes' død....

⁵⁶Profeter og konger, s. 253. 254.

⁵⁷Manuskript 50, 1893.

Hun skjulte sit had, så godt det var hende muligt, og så frem til Herodes' fødselsdag, som hun vidste ville give anledning til frådseri og beruselse. Herodes' lyst til overdådige retter og vin ville give hende lejlighed til at overrumple ham. Hun ville lokke ham til at føje appetitten, hvilket ville vække lidenskaberne og svække mentaliteten og moralen, så det blev umuligt for hans nedsatte sansevne klart at se kendsgerninger og beviser og dømme retfærdigt. Hun traf de mest bekostelige forberedelser til festen og den vellystige udsvævelse. Hun var velkendt med den virkning, som disse hæmningsløse fester havde på forstanden og moralen. Hun vidste, at Herodes' eftergivenhed for appetit, forlystelse og morskab ville vække de lavere lidenskaber og gøre ham initiativløs over for besværets og pligtens ædlere krav.

Den unaturlige opstemthed, som drikkeriet fremkalder i sind og humør, nedsætter sansen for en moralsk forbedring og gør det umuligt for hellige impulser at påvirke hjertet, og den bevarer herredømmet over lidenskaberne, når den almindelige mening og mode nærer dem. Festligheder og forlystelse, dans og uindskrænket nydelse af vin sløver sanserne og fjerner frygten for Gud. ...

[51]

Forbrydelser og lidenskab havde nedværdiget Herodias, og medens Herodes og hans herrer festede og drak i selskabslokalet og festsalen, sendte hun sin datter ind til Herodes og hans fyrstelige gæster, iført en henrivende påklædning. Salome var pyntet med dyre kranse og blomster. Hun var smykket med funkende juveler og glimtende armbånd. I let kostume og med endnu lettere anstændighed dansede hun for de fyrstelige gæster. Ved synet af denne skønhed og ynde, som det forekom dem at være, blev deres forstyrrede sanser helt fortryllede af den henrivende optræden. I stedet for at være behersket af en oplyst intelligens, æstetisk sans og følsom samvittighed var det sindets slette egenskaber, der havde tøjlerne. Dyd og princip havde ingen magt.

Herodes og hans gæster, som blussede af vin, syntes at miste forstand og værdighed over den falske fortryllelse ved dette betagende skue. Musikken, vinen og dansen havde berøvet dem al frygt og ærbødighed for Gud. Intet forekom helligt for Herodes' forstyrrede sanser. Han ønskede blot at bramme med et eller andet, som kunne ophøje ham endnu mere over for hans riges store mænd. Og i

sin ubesindighed lovede han at give Herodias' datter, hvad hun end forlangte, og sit løfte bekræftede han med en ed....

[52] Efter at have fået så vidunderligt et løfte løb hun ud til sin mor for at høre, hvad hun skulle forlange. Moderen havde svaret parat: Johannes Døbers hoved på et fad! Salome blev først forskrækket. Hun kendte ikke til sin mors hemmelige hævntanker. Hun nægtede at komme med sådan et umen-neskeligt forlangende, men den onde mors beslutning stod fast. Ja, hun befalede sin datter ikke at tøve, men skynde sig med at fremføre sit ønske, inden Herodes fik tid til at tænke sig om og skifte mening. Altså gik Salome ind til Herodes med sin frygtelige anmodning: „Jeg ønsker, at du nu med det samme giver mig Johannes Døbers hoved på et fad.' Og skønt kongen blev meget bedrøvet, ville han dog af hensyn til sine eder og til gæsterne ikke give hende et afslag.«

Herodes var forbavset og forvirret. Hans støjende lystighed forstummede, og hans gæster var slået af rædsel over dette umenneskelige ønske. En af de betydeligste profeter, som nogen sinde havde båret et budskab fra Gud til menneskene, måtte bøde med livet som følge af denne nats letsindighed og udsvævelse. Det berusende bæger banede vejen for denne frygtelige forbrydelse.⁵⁸

Ingen søgte at redde Johannes. - Hvorfor var der ingen i dette selskab, der hævdede sin stemme for at hindre Herodes i at opfylde sit afsindige løfte? De var berusede af vin, og med sanserne gjort følelseløse forekom det dem ikke at være noget at vise ærefrygt for.

Skønt kongens gæster i virkeligheden fik en tilskyndelse til at løse ham fra hans ed, var det, som deres tunger var lammede. Herodes selv havde den vrangforestilling, at han for at redde sin ære måtte holde en ed, han havde aflagt i beruset tilstand. De moralske principper, som er sjælens eneste værn, var lammede. Herodes og hans gæster var slaver, som en dyrisk appetit holdt i den laveste trældom....

Forstandsevnerne var svækkede af sanselig forlystelse, hvorved deres tanker om retfærdighed og barmhjertighed blev forvrængede. Satan greb denne anledning til ved hjælp af Herodias at få dem til at

⁵⁸Review and Herald, 11. marts 1873.

træffe en hurtig afgørelse, som kom til at koste en af Guds profeter livet.⁵⁹

Guddommelige advarsler. - Herren kan ikke bære over med en umådeholden og forvildet slægt ret meget længere. Der findes mange alvorlige advarsler i skrifterne mod nydelsen af berusende drikke. I gamle dage, da Moses genfremsatte Jehovas plan med hans folk, blev følgende ord talt imod drankeren:

»Så at han, når han hører dette edsforbunds ord, i sit hjerte lover sig selv alt godt og tænker: 'Det skal nok gå mig vel, selv om jeg vandrer med genstridigt hjerte!' Thi så vil han ødelægge både frodigt og tørt (engelsk: føje drukken- skab til tørst). Herren vil ikke tilgive den mand, nej, hans vrede og nidkærhed skal blusse op mod sådan en mand, og al den forbandelse, der er optegnet i denne bog, vil lægge sig på ham, og Herren vil udrette hans navn under himmelen!«

[53]

Salomo siger: »En spotter er vinen, stærk drik slår sig løs, og ingen, som raver deraf, er viis.« »Hvem har ak, og hvem har ve, hvem har kiv, og hvem har klage? Hvem har sår uden grund, hvem har sløve øjne? De, som sidder sent overvinen, som kommer for at smage den stærke drik. Se ikke til vinen, hvor rød den er, hvorledes den perler i bægeret; den glider så glat, men bider til sidst som en slange og spy sin gift som en øgle.«

Det var nydelsen af vin, som var en af årsagerne til, at israelitterne til sidst kom i fangenskab. Ved profeten Amos havde Herren sagt til dem:

»Ve Zions sorgløse mænd, ... I, som afviser ulykkesdagen og bringer urettens sæde nær. De ligger på elfenbenslejer, henslængt på deres bænke; af hjorden æder de lam og kalve fra fedesti; de kvidrer til harpeklang og opfinder strengeleg som David; de drikker vinen af kander og salver sig med ypperste olie, men sørger ej over Josefs skade. Derfor skal de nu føres bort forrest i landflygtiges flok. Dagdrivernes skrål får ende.«

»Ve dig, du land, hvis konge er en dreng og hvis fyrster holder gilde til ved gry. Held dig, du land, hvis konge er ædelbåren, hvis fyrster holder gilde til sømmelig tid som mænd og ikke som drankere.« »Det klæder ej konger, Lemuel, det klæder ej konger at drikke

⁵⁹Review and Herald, 8. april 1873.

vin eller fyrster at kræve stærke drikke, at de ikke skal drikke og glemme vedtægt og bøje retten for alle arme.«

[54] Disse advarsler og befalinger er tydelige og bestemte. Offentligt ansatte i betroede stillinger bør se til, at de ikke på grund af vin og stærke drikke skal glemme vedtægterne og bøje retten. Regering og domstol bør altid være i stand til at opfylde Herrens forskrift: »Enken eller den faderløse må I aldrig mishandle; hvis I mishandler dem, og de råber om hjælp til mig, vil jeg visselig høre på deres klageråb, og da vil min vrede blusse op, og jeg vil slå eder ihjel med sværdet, så eders egne hustruer bliver enker og eders børn faderløse.«

[55] Gud Herren i Himmelen hersker. Han alene står over alt, hvad der hedder autoritet, og over alle konger og herskere. Herren har i sit ord givet særlige bestemmelser vedrørende brugen af vin og stærk drik. Han har forbudt at nyde disse ting og har understreget sine forbud med kraftige advarsler og trusler. Men hans advarsel mod nydelsen af berusende drikke er ikke et udslag af at ville hævde sin egenmægtige autoritet. Han søger at holde menneskene i ave, så de kan undgå de ulykkelige følger af at nyde vin og stærk drik. Nedværdigelse, grusomhed, elendighed og strid er en naturlig følge af alkoholisme. Gud har påvist konsekvenserne af at følge denne syndige vej. Og det har han gjort, for at retten ikke skal bøjes, og for at spare menneskene for den megen elendighed, der opstår som følge af, at onde mennesker sælger berusende drikke for vindings skyld.⁶⁰

[56]

⁶⁰Drunkenness and Crime, s. 4-6.

KAPITEL 3—TOBAK

1. TOBAKKENS VIRKNING

Hvordan den påvirker legemet. - Tobak er en langsomt virkende, lumsk gift, og dens virkninger lader sig vanskeligere fjerne fra organismen end brændevinens.¹

Brugen af tobak påvirker ofte nervesystemet stærkere end brugen af alkohol. Den binder offeret til et dybere slaveri end det berusende bæger, og vanen er vanskeligere at overvinde. I mange tilfælde bliver legemet og forstanden mere forgiftet af at bruge tobak end af at indtage spirituøse drikke, for tobak er en mere snigende gift.²

Den, der bruger tobak, er skyldig for Gud. - Tobak under enhver form påvirker konstitutionen. Den er en langsomt virkende gift. Den påvirker hjernen og lammer følsomheden, så forstanden ikke klart kan opfatte åndelige ting, og da især ikke de sandheder, der tjener til at rette på denne væmmelige nydelse. De, der bruger tobak under en eller anden form, står ikke rene for Guds åsyn. Med en så smudsig vane er det umuligt for dem at ære Gud i deres legeme og ånd, som hører ham til. Og når de bruger en langsomt, men sikkert virkende gift, der ødelægger helbredet og sløver åndsevnerne, kan Gud ikke acceptere dem. Han kan være nådig imod dem, så længe de følger denne dårlige vane uden at vide, hvad skade den volder, men når kendsgerningerne bliver fremholdt for dem i det rette lys, er de skyldige for Gud, hvis de fortsætter med at give efter for dette grove begær.³

Modstandskraften nedsat og de restituerende evner svækket. - Guds lægende kraft virker overalt i naturen. Hvis nogen skærer sig eller brækker et ben, begynder naturen straks at udbedre skaden og redde livet. Men man kan stille sig der, hvor naturen bliver

[57]

¹Vejledning for menigheden I, s. 350.

²Barnet i hjemmet, s. 388.

³Counsels on Health, s. 81.

hindret i sin gerning.... Ved brug af tobak ... bliver naturens lægende kræfter svækket i større eller mindre grad.⁴

Sæd og høst. - Gammel og ung bør mærke sig, at ved hver overtrædelse af livslovene vil naturen protestere. Straffen vil ramme både de åndelige og fysiske kræfter. Og den begrænses ikke til den skyldige, som var så letsindig. Virkningerne af hans forseelser vil præge hans efterkommere, og arvelige forsyndelser bliver således videreført endog til tredje og fjerde led. Tænk på dette, I fædre, når I giver efter for brugen af det narkotiske middel tobak, der virker lammende på sjæl og sind. Hvor vil denne vane føre jer hen? Hvem andre vil den påvirke end jer selv?⁵

Blandt børn og unge mennesker volder tobakken ubodelig skade. Tidligere generationers usunde vaner indvirker på nutidens børn og ungdom. Åndelig sløvhed, fysisk svækkelse, dårlige nerver og unaturlige lyster overføres fra forældre til børn, og den samme levevis fortsættes af børnene, så de slette følger forværres og videreføres. Dette er i en ikke ringe grad årsagen til den fysiske, sjælelige og moralske tilbagegang, der er så foruroligende i vore dage.

Drenge begynder at bruge tobak i en meget ung alder. Den vane, der således grundlægges, medens legeme og sind er særlig modtagelige for dens virkninger, undergraver den fysiske styrke, hæmmer legemsvæksten, sløver sindet og fordærver moralen.⁶

Begyndelsen til tobaksnydelse. - Af naturen har vi ingen trang til tobak, medmindre den er nedarvet.⁷

Ved at bruge kaffe og te får man lyst til tobak.⁸

De stærkt krydrede kødspiser samt kaffen og teen, som nogle mødre lærer deres børn at bruge, bereder vejen for dem til at kræve stærkere pirringsmidler, såsom tobak. Brugen af tobak ansporer til smag for brændevin.⁹

[58] Når maden laves til med krydderier og pikante ting, virker det irriterende på maven, blodet bliver forgiftet, og der skabes trang

⁴Medical Ministry, s. 11.

⁵Signs of the Times, 6. december 1910.

⁶Sundhed og livslykke, s. 106.

⁷Manuskript 9, 1893.

⁸Råd og vink, s. 188.

⁹Vejledning for menigheden I, s. 346.

til stærkere stimulanser. Det giver svage nerver, utålmodighed og mangel på selvbeherskelse. Tobakken og vinglasset følger dernæst.¹⁰

Man ofrer livet. - Alkohol og tobak forurener blodet og hvert år ofrer tusindvis af mennesker livet for disse gifte.¹¹

Naturen gør sit yderste for at skaffe sig af med denne rus-gift, tobakken, men ofte må den bukke under. Den giver efter i kampen for at uddrive den ubudne gæst, og livet sættes til i kampen.¹²

Brug af tobak er selvmord. - Gud kræver et rent hjerte og en personlig renlighed lige så meget nu, som dengang han gav israelitterne særlige forskrifter. Når Gud var så nøje med at indskærpe renlighed for de mennesker, der vandrede i ørkenen og befandt sig i fri luft næsten hele tiden, så kræver han ikke mindre af os, som bor i huse med træklædte vægge, hvor urenheder er mere iøjnefaldende og har en mere usund virkning. Tobak er en gift af den mest bedrageriske og ondartede karakter. Den virker først stimulerende og derefter lammende på nervesystemet. Den er så meget farligere, fordi virkningerne i organismen er så snigende og i begyndelsen næsten umærkelige. En masse mennesker er blevet ofre for dens giftvirkninger. De har helt sikkert begået selvmord med denne langsomt virkende gift. Og vi spørger: Hvad vil de vågne op til på opstandelsens morgen?¹³

Intet forsvar. - Uafholdenhed af enhver art holder menneskene fast som i en skruestik. Flere og flere bliver slaver af tobakken. Hvad skal vi sige til dette onde? Det er urent, det er et narkotisk stof, det sløver sanserne, det båndlægger viljen, det holder sit offer som slave for vaner, der er vanskelige at overvinde, og Satan er dets forkæmper. Det nedbryder hjernens klare opfattelsesevne, så synd og fordærv ikke kan skelnes fra sandhed og hellighed. Denne trang til tobak virker ødelæggende. Den skaber trang til stærkere midler såsom gærede vine og spirituosa, der alt sammen virker berusende.¹⁴

[59]

¹⁰Signs of the Times, 27. oktober 1887.

¹¹Health Reformer, november 1871.

¹²Manuskript 3, 1897.

¹³Spiritual Gifts IV, s. 128.

¹⁴Brev 102a, 1897.

2. TOBAKKENS FORURENENDE, DEMORALISERENDE VIRKNING

Vi møder det alle vegne. - Hvor vi end rejser, så ser vi tobaksslaver, som svækker både sjæl og legeme med deres yndlingsnydelse. Har man lov til at berøve sin skaber og verden den tjeneste, man skylder dem? ...

Det er en modbydelig vane; den tilsmudser rygeren og er meget ubehagelig for andre. Knap kan vi færdes blandt mennesker, uden at nogen puster deres forgiftede ånde i hovedet på os. Det er ubehageligt, om ikke farligt, at opholde sig i en jernbanekupé eller i et lokale, hvor luften er fyldt med dunster af spiritus og tobak.¹⁵

Den er en plage og er dræbende. - Kvinder og børn lider under at skulle indånde den luft, som rygeren har forurennet med sin pibe, cigar eller ildelugtende ånde. De, der opholder sig i denne atmosfære, vil altid blive ilde tilpas.¹⁶

Den lilles lunger lider og bliver syge af at indånde luften i et værelse, der er forgiftet af rygerens forpestede ånde. Mange spædbørn bliver uhjælpeligt forgiftede af at sove hos en far, der ryger. Ved at indånde de giftige tobaksdunster fra faderens lunger og hud bliver den lilles organisme fyldt med gift. Medens den på nogle spædbørn virker som en snigende gift, der påvirker hjernen, hjertet, leveren og lungerne, så de langsomt sygner hen, har den på andre en mere direkte virkning, som forårsager krampe, epilepsi, lammelse og pludselig død.

De sørgende forældre begræder tabet af deres skat og undres over Guds uforklarlige forsyn, som har ramt dem så hårdt, medens forsynet slet ikke havde bestemt, at disse små skulle dø. De døde som martyrer for den beskidte lyst til tobak. Hver udånding fra tobaksslavens lunger forgifter luften omkring ham.¹⁷

En faktor i de tiltagende forbrydelser. - Brugen af tobak og stærke drikke har en hel del at gøre med de tiltagende sygdomme og forbrydelser.¹⁸

[60]

¹⁵Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 33. 34.

¹⁶Testimonies for the Church V, s. 440.

¹⁷Health Reformer, januar 1872.

¹⁸Guds sønner og døtre, 24. juli.

Nydelsen af spiritus og tobak ødelægger de følsomme nerver i hjernen og lammer sanseevnen. Under påvirkningen af disse ting begås der forbrydelser, som ikke ville være begået, hvis hjernen havde været klar og upåvirket af stimulanser og narkotika.¹⁹

Satan får magten over den lammede hjerne. - Der er tusindvis af mennesker, som til stadighed sælger deres fysi-ske, intellektuelle og moralske styrke for smagens skyld. Hver enkelt evne har sin bestemte opgave, og alle er de indbyrdes afhængige. Og når de holdes passende afstemt i forhold til hinanden, vil de arbejde harmonisk sammen. Ingen af disse evner kan vurderes i dollars eller cents. Og dog sælges de for en god middag, for alkohol og tobak. Og når de er blevet lammet af en tilfredsstillelse af appetitten, får Satan magten over hjernen og forleder til enhver form for forbrydelse og ondskab.²⁰

Vil kvinderne ryge? - Gud forbyde, at kvinden skulle nedværdige sig til at bruge et smudsigt og fordummende narkotisk stof. Hvor utiltalende er ikke det syn, man kan forestille sig af en kvinde, hvis ånde er forgiftet af tobak. Man ryster ved tanken om de små børn, der tager hende om halsen og trykker deres sunde, rene læber mod denne mors læber, som er tilsmudset og forurenede af denne væmmelige sovs og lugt fra tobakken. Men dette syn bliver blot endnu mere frastødende, fordi det i virkeligheden er sjældnere at se end en far, der som familiens overhoved tilsmudser sig med den modbydelige tobak. Det undrer ikke at se børn vende sig bort fra at kysse deres far, som de elsker, eller hvis de endelig kysser ham, da ikke kysser ham på munden, men på hans kind eller pande, hvor deres rene læber ikke bliver tilsmudset.²¹

Den eneste sikre sti. - Mangfoldige er fristelserne og angrebene på alle sider, som forsøger at ødelægge unge mænds muligheder både i denne verden og i den næste. Men den eneste sikre sti for unge såvel som gamle er at leve i nøje overensstemmelse med de fysiske og moralske loves princip-per. Lydighedens sti er den eneste sti, der fører til Himmelen. Der er tider, hvor de, som er slaver af alkohol og tobak, gerne ville give et hvilket som helst beløb, hvis de derved kunne overvinde trangen til disse nydelsesmidler, som

[61]

¹⁹Manuskript 38'i, 1905.

²⁰Review and Herald, 18. marts 1875.

²¹Health Reformer, september 1877.

nedbryder legeme og sjæl. Og de, der ikke vil lade forstanden råde over appetit og lidenskab, vil komme til at give efter for dem på bekostning af fysisk og moralsk forpligtelse.²²

Tobakken trælbindet. - Satans hensigt med at hæfte den frygtelige tobaksvane på menneskene er at lamme hjernen og forstyrre dømmekraften, så at det, som er helligt, ikke skal blive opfattet. Når der først er skabt en trang til dette narkotiske middel, tager det et fast greb om personens sind og vilje, så han kommer til at ligge under for dets magt. Satan får magten over viljen, og de evige realiteter bliver trængt i baggrunden. Vedkommende har ikke længere den menneskeværdighed, Gud skænkede ham, fordi han er slave af en forvendt appetit.²³

De, der påstår, at tobakken ikke gør dem nogen skade, kan overbevise sig om deres fejltagelse ved at lægge den fra sig i nogle dage. Dirrende nerver, svimmelhed og pirrelighed vil fortælle dem, at de er blevet slaver af denne syndige nydelse. Den har sejret over viljekraften. De er slaver af en dårlig vane, der rummer frygtelige konsekvenser.²⁴

Vidnesbyrd om sejr. - Under foredraget anmodede vi sådanne om at rejse sig, som havde været hengivne til brugen af tobak, men helt havde sluttet med at bruge det, fordi de var blevet oplyst ved sandheden. En femogtredives-fyrretyve stykker rejste sig, og af disse var en ti-tolv stykker kvinder. Derpå bad vi dem rejse sig, som læger havde frarådet at ophøre med at bruge tobak, fordi det kunne blive skæbnesvangert for dem, eftersom de var blevet så vant til denne falske stimulans, at de ikke ville kunne leve uden den. Som svar rejste otte personer sig op, hvis ansigter vidnede om, at de var sunde både til sjæl og legeme.²⁵

[62]

Advar mod formastelse. - Forældre, advar jeres børn mod formastelse. Lær dem, at det er formasteligt at udvikle en trang til tobak, spiritus og andet skadeligt. Lad dem forstå, at deres legeme tilhører Gud. De tilhører ham i kraft af skabelsen og genløsningen. De tilhører ikke dem selv; de er jo købt og prisen betalt. Fortæl dem,

²²Review and Herald, 18. marts 1875.

²³Brev 8, 1893.

²⁴Signs of the Times, 27. oktober 1887.

²⁵Review and Herald, 23. august 1877.

at legemet er Guds tempel, og at det ikke må gøres kraftesløst og sygeligt, ved at de giver efter for appetitten.

Herren har ikke skabt den sygdom og åndssvaghed, der nu giver sig udslag i menneskers legeme og sind. Det har fjenden gjort. Hans hensigt er at svække legemet, fordi han ved, det er det eneste middel, hvorigennem ånd og sjæl kan udvikles til opbygning af en harmonisk karakter. Vaner, som strider mod naturens love, fører bestandig krig imod sjælen.

Gud opfordrer jer til at gøre en gerning, som I ved hans nåde også kan gøre. Hvor mange har et sundt legeme, de kan bringe Gud som et offer, han vil bruge i sin tjeneste? Hvor mange er i besiddelse af den mandighed og kvindelighed, som Gud gav dem? Hvor mange kan opvise så ren en smag, appetit og vaner, som tåler sammenligning med Daniels? Hvor mange har rolige nerver, en klar hjerne og en usvækket dømmekraft? ²⁶

3. ØDELÆGGER GUDS TEMPEL

Ubehagelig, - dyr, smudsig. Brug af tobak er en ubehagelig, dyr og smudsig vane. Kristi lære, som fremhævede renhed, selvfor-nægtelse og afholdenhed, var en revselse for denne urene vane. Er det til Guds ære, når man svækker sine fysiske kræfter, gør hjernen forvirret og hengiver sig til denne narkotiske gift? ²⁷

Ser gennem blændede vinduer. - Den unge mand, der har gjort sig det til vane at bruge tobak, har smudset hele sit legeme til. Viljen har ikke længere den beredvillighed og styrke, der gjorde ham pålidelig og værdsat, før han begyndte at indtage fjendens gift. ... [63] Hans forstandsevner behøvede ikke at blive svækket. Det var ikke nødvendigt, at han skulle miste den inspiration, der kommer ovenfra. Men når det menneskelige redskab arbejder i fuldkommen harmoni med ødelæggeren og svækker sener og muskler, flydende og faste stoffer i hele den menneskelige organisme, så lammer han det system, i kraft af hvilket forstanden fungerer. Han blænder de vinduer, som han ser igennem. Han ser alt i et forkert lys. ²⁸

²⁶Signs of the Times, 4. april 1900.

²⁷Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 17. 18.

²⁸Manuskript 17, 1898.

Røgelse for Hans Majestæt Satan. - Når jeg har set mænd, som påstod, at de ejede velsignelsen ved at være fuldstændig helliggjorte, medens de dog var slaver af tobak-ken og spyttede og forurenede alting omkring dem, har jeg tænkt: Hvordan ville Himmelen komme til at se ud, hvis de, der bruger tobak, færdedes der? De læber, som udtalte Jesu dyrebare navn, var smudset til af tobakssovs, og ånde-drættet var forurenede af stanken, selv klæderne var besmittede. Den sjæl, som elskede sådan urenhed og holdt af denne giftige atmosfære, måtte også være besmittet. Skiltet var hængt udenpå, og det fortalte, hvad der var indeni.

Mænd, som bekender sig til guds frygt, ofrer deres legemer på Satans alter og brænder tobaksrøgelse for Hans Majestæt Satan. Er det for meget sagt? Det må være en eller anden guddom, der ofres til. Men eftersom Gud er hellig og ren og ikke vil modtage noget, der virker besmittende, må han afvise dette kostbare, smudsige, vanhellige offer. Deraf slutter vi, at det er Satan, der får æren. ²⁹

Piben kontra Himmelen. - Jeg har set mange eksempler på, hvilken magt disse vaner har. En kvinde, jeg kendte, var af sin læge rådet til at ryge som et middel mod astma. Efter alt at dømme havde hun været en nidkær kristen i flere år, men hun blev så forfalden til at ryge, at da hun blev opfordret til at opgive denne usunde, urene vane, afslog hun det fuldstændig. Hun sagde: »Hvis det kommer til at stå helt klart for mig, at jeg enten må give afkald på min pibe eller gå [64] glip af Himmelen, så siger jeg 'Farvel, Himmel!' Jeg kan ikke opgive min pibe.« Denne kvinde udtrykker blot med ord, hvad mange siger med deres handlinger. Gud, som er himmelens og jordens skaber, han, som har skabt mennesket og gør krav på hele hjertet, hele ens væsen, underordnes den modbydelige, forurenende plage, tobakken. ³⁰

Det forbausende ved disse ufaldne verdener, at Kristus bliver vræget for disse nydelsesmidler, som nedbryder sjæl og legeme. ³¹

Hindrer forståelsen af forsoningen og de evige ting. - Når vi spiser og drikker sådan, at det nedsætter vore legemlige og åndelige kræfter, eller vi bliver et offer for vaner, der fører til det samme resultat, så vanærer vi Gud, for vi berøver ham den tjeneste, han kræver

²⁹Counsels on Health, s. 83.

³⁰Brev 8, 1893.

³¹Brev 8, 1893.

af os. De, der fremkalder og giver efter for den unaturlige trang til tobak, gør det på bekostning af helbredet. De svækker nervekraften, nedbryder livskraften og ofrer deres intellektuelle styrke.

De, der bekender sig til at være Kristi efterfølgere, men har denne skrækkelige synd lurende ved deres dør, kan ikke få nogen dyb forståelse af forsoningen eller ret vurdere de evige realiteter. Personer, hvis hjerne er omtåget og delvis lammet af narkotika, falder let for fristelse og kan ikke have samfund med Gud.³²

Hvis Jesus og apostlene var her. - Jakob siger, at visdommen fra det høje er »først ren«. Havde han set sine brødre bruge tobak, mon han da ikke ville have fordømt en sådan vane som »jordisk, kødelig, djævelsk«?³³

Hvis Peter var her på Jorden nu, ville han formane alle, som bekender sig til at være Kristi efterfølgere, til at holde sig fra de kødelige lyster, som fører krig imod sjælen. Og Paulus ville opfordre menighederne til at rense sig fra alt, som besmitter legeme og ånd, gennemføre hellighed i gudsfrygt. Kristus ville jage alle dem ud af helligdommen, som er tilsmudsede af at bruge tobak og gør Guds helligdom uren med deres tobaksånde. Han ville sige det samme til disse kirkegængere, som han sagde til jøderne: »Mit hus skal kaldes et bedehus for alle folkene, men I har gjort det til en røverkule.« Og vi vil gerne sige til dem: Jeres vanhellige ofre af udspyttet skråtobak besmitter Guds hus og er en vederstyggelighed for Gud; jeres tilbedelse bliver ikke mod-taget, for jeres legeme, som skulle være et tempel for Hellig-ånden, er besmittet. I plyndrer også Guds skatkammer for tusinder af dollars ved at give efter for et unaturligt begær.³⁴

[65]

Præster, som brugte tobak, ville have lidt døden. - For at præsterne, som varetog den hellige tjeneste, ikke skulle vanhellige helligdommen, havde de fået befaling om at skulle vaske hænder og fødder, før de trådte ind i åbenbaringsteltet for Guds åsyn for at gå i forbøn for Israel. Hvis præsterne var gået ind i helligdommen med munden tilsmudset af tobak, ville de have lidt samme skæbne som Nadab og Abihu. Og dog bøjer bekendende kristne sig for

³²Signs of the Times, 6. januar 1876.

³³Det virkelige liv, s. 33.

³⁴Signs of the Times, 13. august 1874.

Gud i deres hjem for at holde bøn med munden forurennet af den væmmelige tobak. ...

Tvæt jer. - Mænd, som ved håndspåleggelse er sat til side for at varetage den hellige tjeneste, står ofte på prædi-kestolen med uren mund, smudsige læber og forpestet ånde efter brug af tobak. De taler til forsamlingen på Kristi vegne. Hvordan kan denne tjeneste være antagelig for en hellig Gud, som krævede, at præsterne i Israel skulle træffe sådanne forberedelser, før de trådte frem for hans åsyn, for at hans ukrænkelige hellighed ikke skulle fortære dem, fordi de havde vanæret ham, ligesom det skete med Nadab og Abihu?

De kan være forvissede om, at Israels store Gud endnu er en Gud, som kræver renlighed. De bekender sig til at tjene Gud, samtidig med at de driver afgudsdyrkelse ved at gøre deres appetit til en gud. Tobakken er deres kære afgud. Alle høje og hellige hensyn må bøje sig for den. De bekender sig til at dyrke Gud, mens de samtidig overtræder det første bud. De har andre guder end Herren. »Tvæt jer, I, som bærer Herrens kar!«³⁵

Han vil ikke ødelægge Guds tempel. - Gud vil, at alle, som tror på ham, skal forstå nødvendigheden af at gøre fremskridt. Enhver betroet evne skal udvikles. Ikke en eneste må tilsidesættes. Som Guds ager og Guds bygning er mennesket under hans opsyn i ordets fulde betydning, og jo bedre han lærer sin skaber at kende, des helligere vil hans liv forekomme ham at være. Han vil ikke komme tobak i sin mund, fordi han ved, at den ødelægger Guds tempel. Han vil ikke drikke vin og spiritus, fordi det ligesom tobakken ned-bryder hans organisme.³⁶

4. SPILD AF PENGE

Herrens midler bortødsles. - Lysten til tobak er stridslyst. Midler bliver bortødslet, som kunne have været brugt i velgørende øjemed til at klæde de nøgne, give de sultne mad og bringe sandheden til stakkels mennesker, som ikke kender Jesus. Hvordan vil beretningen lyde, når livsregnska-bet i Guds bog er gjort op? Da vil det vise sig, at store beløb har været givet ud til tobak og spiritus. I hvad hensigt? For at få et bedre helbred og leve længere? O nej! For bedre

³⁵Spiritual Gifts IV, s. 127. 128.

³⁶Manuskript 130, 1899.

at kunne fuldkomme en kristen karakter og blive skikket til at være sammen med hellige engle? O nej! Men for at føje en fordærvet og unaturlig appetit til noget, som forgifter og dræber ikke blot den, der bruger det, men også dem, til hvem han overfører sin arv af sygdom og svaghed.³⁷

Alle skal aflægge regnskab. - Millioner af dollars gives ud til stimulanser og narkotika. Alle disse penge tilhører med rette Gud, og de, der således uretmæssigt forbruger betroede midler, vil en dag komme til at aflægge regnskab for, hvordan de har brugt deres Herres penge.³⁸

Tobaksforbrugere skulle se på regnskabet. - Har I tænkt over, at I som Guds husholdere har ansvaret for de midler, han har betroet jer? Hvor mange af Herrens penge giver I ud til tobak? Regn efter, hvor meget I har brugt på denne måde i jeres levetid. Hvor stort er det beløb, I har brugt til denne nedbrydende last i sammenligning med, hvad I har givet til hjælp til de fattige og til at udbrede evangeliet? [67]

Intet menneske behøver tobak, men masser af mennesker omkommer af mangel på de midler, som ødes bort til denne last. Har I ikke forvaltet Herrens midler dårligt? Har I ikke gjort jer skyldige i bedrageri over for Gud og jeres med-mennesker? Ved I ikke, »at I ikke tilhører jer selv? I er jo købt og prisen betalt; ær derfor Gud i jeres legeme !«³⁹

Appetitten kontra naturlig hengivenhed og Guds krav. - De, som er slaver af tobakken, vil finde, at deres familie lider af mangel på livets bekvemmeligheder og fornødenheder, og alligevel har de ikke viljekraft nok til at opgive tobakken. Appetittens krav er stærkere end den naturlige hengivenhed. De beherskes af appetitten, som de har tilfælles med dyrene. Kristendommen, ja rent menneskelige anliggender, ville ikke i noget tilfælde blive betænkt, hvis det beroede på dem, der har for vane at bruge tobak og nyde spiritus. Hvis de skulle bruge deres penge på kun den ene af tingene, så ville Guds skatkammer ikke blive suppleret op, men de ville have deres tobak og spiritus. Den, der sværger til tobakken, vil ikke fornægte appetitten for Guds værks skyld.⁴⁰

³⁷Signs of the Times, 27. oktober 1887.

³⁸Brev 243a, 1905.

³⁹Sundhed og livslykke, s. 107.

⁴⁰Review and Herald, 8. september 1874.

Går i spidsen med forsagelse, selvopofrelse og afholdenhed.

- Den, der hører Jesus Kristus til, og hvis legeme er Helligåndens tempel, vil ikke være slave af den ødelæggende tobaksvane. Hans kræfter tilhører Kristus, der har købt ham på bekostning af sit blod. Hans ejendom er Herrens ejendom. Hvorledes skulle han da kunne være uden skyld, hvis han anvendte de midler, Herren har betroet ham, til tilfredsstillelse af en lyst, som ikke har nogen naturlig berettigelse?

[68] Der ødsles årligt enorme summer på denne nydelse, medens sjæle går fortabt af mangel på livets ord. De, som kalder sig kristne, berøver Gud tiende og gaver, medens de ved at bruge tobak ofrer mere på ødelæggende lysters alter, end de yder til lindring af de fattiges nød eller til støtte for Guds sag. De virkelig helliggjorte vil overvinde enhver skadelig lyst. Da vil alle disse unødige udgifter komme Herrens forrådshus til gode, og de kristne vil gå i spidsen, når det gælder forsagelse, selvopofrelse og afholdenhed. Da vil de blive verdens lys. ⁴¹

5. EKSEMPELTS MAGT

De ældres eksempel. - Hvor ofte ser man ikke drenge i otte års alderen bruge tobak. Siger man noget til dem, svarer de: »Det gør min far. Og når han kan tåle det, kan jeg også.« De viser hen til præsten eller lederen af søndagsskolen og siger: »Når sådan nogen gode mænd som de kan bruge det, så kan jeg bestemt også.« Hvordan kan man vente andet af børnene med de nedarvede tilbøjeligheder, når de voksne viser dem sådan et eksempel?⁴²

Almindeligt at bruge tobak. - Har man først tillagt sig denne vane, får den en sådan magt, at det bliver almindeligt at bruge tobak. Et syndigt eksempel sættes for de unge, der skulle befris for enhver tanke om, at det ikke er skadeligt at bruge narkotiske midler. De får ikke noget at vide om tobakkens skadelige virkning på de fysiske, intellektuelle og moralske kræfter

Når en Kristi efterfølger lader sig lede på afveje ved andres indflydelse og følger verdens populære udskejelser, så er han under Satans påvirkning, og hans synd er endog større end de virkelige

⁴¹Det virkelige liv, s. 34. 35.

⁴²Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 18.

vantros, de ugudeliges, synd, fordi han toner falsk flag. Hans liv er en selvmodsigelse han bekender sig til at være en kristen, men i praksis giver han efter for unaturlige, syndige tilbøjeligheder, som strider imod den renselsesog forædlingsproces, som er en forudsætning for åndelige fortrin. ...

Efter at have indstillet sig på denne vane har de i virkelig-heden slået sig sammen med verden. Disse kristne har ingen ret til at bære dette navn, for en kristen er lig Kristus. Når retten sættes og alle skal dømmes efter det, de har gjort her i livet, vil de se, at de ikke har repræsenteret Kristus rigtigt i det daglige liv, og ikke været en duft af liv til liv, men en duft af død til død. De vil have selskab af en talrig skare, der har levet efter deres lyster. Men antallet undskylder ikke overtrædelsen eller mildner dommen for at have nedbrudt hjernens nervekraft og den legemlige sundhed. Alle bliver dømt helt personligt. De skal stå foran Gud og høre deres dom udtalt.

[69]

43

Præster, som ryger. - Hvor mange er der ikke, som står på prædikestolen i Kristi sted og formaner forsamlingen til at lade sig forlige med Gud, og som forkynder frihedens evangelium, men selv er slaver af appetitten og tilsmudsede af tobak. Dag for dag svækker de hjernens nervekraft ved at bruge et væmmeligt narkotisk stof. Og disse mænd bekender sig til at være udsendinge for den hellige Jesus! ⁴⁴

Ingen kan være en virkelig retfærdighedens forkynder og samtidig være behersket af sanselige begæringer. Han kan ikke pleje sine vaner med at bruge tobak og samtidig vinde sjæle til at tage standpunkt for sand afholdenhed. Røgskyen fra hans mund har ingen gavnlig virkning på dem, der nyder spiritus. Evangeliets forkyndelse må lyde fra læber, som er utilsmudsede af tobaksrøg. Guds tjenere må vidne om korsets sejr med rene, ubesmittede læber. Vanen med at bruge spiritus, tobak, kaffe og te må overvindes ved Guds forvand-lende kraft. Intet urent skal komme ind i Guds rige. ⁴⁵

Når præster med deres indflydelse og eksempel støtter denne skadelige vane, hvad kan man så vente af de unge mennesker? Vi

⁴³Manuskript 123, 1901.

⁴⁴Health Reformer, december 1871.

⁴⁵Manuskript 86, 1897.

må hæve standarden for afholdenhed mere og mere. Vi må tale klart og tydeligt imod nydelsen af stærke drikke og brugen af tobak.⁴⁶

[70] **Når lægen bruger tobak.** - Mange, der søger hjælp, ødelægger både sjæl og legeme ved brugen af tobak og berusende drikke. Den læge, som er sig sit ansvar bevidst, må over for sådanne patienter påpege årsagen til deres lidelse. Men hvis han selv bruger tobak og berusende drikke, hvad betydning vil hans ord så have? Vil han ikke i bevidstheden om sin egen hengivenhed til disse ting betænke sig på at påpege dette ømme punkt i patientens levevis? Hvorledes kan han overbevise de unge om de skadelige virkninger af det, som han selv bruger?

Hvorledes kan en læge stå for sine medmennesker som et eksempel på renhed og selvbeherskelse, og hvorledes kan han være en virksom arbejder i afholdssagen, når han selv er forfalden til en skadelig vane? Hvorledes kan han på rette måde udføre sit hverv ved de syges og døendes leje, når han ledsages af en modbydelig stank af brændevin eller tobak?

Hvorledes kan han fortjene den tillid, man har til ham som en dygtig læge, når han forstyrrer sine nerver og omtåger sin hjerne ved brugen af narkotiske gifte? Hvor umuligt for ham at have en skarp opfattelsesevne eller at handle punktligt og bestemt!

Dersom han ikke efterlever de love, som råder i hans eget legeme, og dersom han foretrækker egenkærlig nydelse i stedet for legemlig og sjælelig sundhed, beviser han så ikke derved, at han er uskikket til at påtage sig ansvaret for menneskers liv?⁴⁷

Diskvalificeret for ansvaret som far. - Fædre! de gyldne øjeblikke, I bør benytte til at blive nøje kendt med jeres børns temperament og karakter og den bedste måde at behandle dem på, er for kostbare til at blive spildt på skadelige rygevaner eller på at gå og drive ved skænkestuen.

Nydelsen af disse giftige stimulanser diskvalificerer faderen til at opdrage sine børn i Herrens tugt og formaning. De regler, Gud gav israelitterne, gik ud på, at fædrene skulle lære deres børn hans lovs anordninger og lovbud, når de stod op og når de sad ned, når de gik ud og når de kom ind.

⁴⁶Manuskript 82, 1900.

⁴⁷I den store læges fodspor, s. 136. 137.

Denne befaling fra Gud skænker man for lidt opmærksomhed, for Satan har med sine fristelser slavebundet mange fædre til afskyelige vaner og skadelige begæringer. Disse ting har i den grad lammet deres fysiske, intellektuelle og moralske kræfter, at det ikke er muligt for dem at gøre deres pligt over for familien. Deres hjerne er blevet så omtåget af tobakkens og spiritussens bedøvende virkning, at de ikke erkender deres forpligtelse til at opdrage deres børn sådan, at de kan få moralsk styrke til at modstå fristelse, beherske appetitten, stå fast på rettens side, og ikke lade sig påvirke af det onde, men øve en stærk indflydelse til det gode.

[71]

Ved syndig eftergivenhed for en fordærvet appetit bringer forældre sig ofte i en tilstand af nervøs irritabilitet eller ud-mattelse, hvor de ikke kan skelne mellem rigtigt og forkert, ikke styre deres børn på en forstandig måde, og ikke bedømme deres motiver og handlinger ret. De står i fare for at gøre bagateller til bjerge, mens de går let hen over alvorlige synder. En far, som er blevet slave af en sygelig appetit og har ofret den menneskeværdighed, Gud skænkede ham, for at blive tobaksslave, kan ikke lære sine børn at beherske deres appetit og lidenskab. Det er ikke muligt for ham at opdrage dem sådan hverken ved ord eller eksempel. Hvordan kan en far, som har munden fuld af tobak og hvis ånde forgifter luften i stuerne, lære sine sønner afholdenhed og selvbeherskelse? ...

Holdes ansvarlig for eksempel og indflydelse. - — Når man henvender sig til de unge, som begynder at vænne sig til tobak, og fortæller dem om dens skadelige virkning på organismen, forsvarer de sig ofte med at henvise til faderens eksempel eller til visse præster eller gode, fromme menighedsmedlemmer. De siger: »Når de ikke tager skade af det, så kan det da heller ikke gøre mig noget.« Hvilket regnskab skal mænd, som kalder sig kristne, ikke aflægge for Gud for deres uafholdenhed! Deres eksempel gør det lettere for Satans fristelser at ødelægge de unges sanseevne ved brug af kunstige stimulanter; det forekommer dem ikke så slemt at gøre noget, som respektable menighedsmedlemmer har for vane at gøre. Men der er kun et skridt fra brugen af tobak til forbrug af spiritus, ja, de to laster følges som regel ad.

[72]

Tusinder lærer at drikke under en sådan påvirkning. Ofte har de ubevidst taget ved lære af deres egen far. Der må ske en radikal

ændring hos familiefædrene, før der kan gøres noget virkeligt for at befri samfundet for alkoholismens uhyre.⁴⁸

Kan ikke hjælpe en dranker. - Tobak og alkohol følges ad som to tvillingsynder.⁴⁹

De, der bruger tobak, kan ikke stille store krav til en, der er forfalden til spiritus. To tredjedele af drankerne her i landet har fået lyst til spiritus ved at bruge tobak.⁵⁰

Tobaksforbrugere i afholdsarbejdet. - De, der bruger tobak, kan ikke udføre et tilfredsstillende arbejde i afholdssagen; de giver sig nok ud for at være afholdsfolk, men de har ikke gennemført det i praksis. Hvordan kan de tale den mand til rette, som ødelægger sin forstand og sit liv med spiri-tus, når de selv har lommerne fulde af tobak og blot venter på lejlighed til at tygge og ryge og spytte alt det, de har lyst? Hvordan kan de med nogen rimelig konsekvens tale for reformer på det moralske område i sundhedskommissioner og ved afholdsmøder, når de selv ligger under for tobakssti-mulansen? Hvis de vil have magt til at påvirke folk til at overvinde trangen til stimulanser, så må de have en ren ånde og rene læber, når de taler.⁵¹

Hvad magt har den, der er forfalden til at bruge tobak, til at standse alkoholismens fremmarch? Der må ske en revolution på tobaksforbrugets område, før øksen kan lægges ved roden af træet. Kaffe, te, tobak og spirituøse drikke er forskellige trin på de kunstige stimulansers stige.⁵²

[73]

[74]

⁴⁸Health Reformer, september 1877.

⁴⁹Review and Herald, 9. juli 1901.

⁵⁰Signs of the Times, 27. oktober 1887.

⁵¹Testimonies for the Church V, s. 441.

⁵²Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 34.

KAPITEL 4—ANDRE STIMULANSER OG NARKOTIKA

1.HOLD JER FRA DE KØDELIGE LYSER

Der indtræder altid en reaktion. - Til kategorien stimulanser og narkotika hører en mængde forskellige ting, som brugt i mad eller drikke irriterer maven, forgifter blodet og virker ophidsende på nerverne. Disse ting er afgjort skade-lige. Man bruger stimulanser, fordi deres virkninger i øjeblikket er behagelige. Men der indtræder altid en reaktion. Anvendelsen af unaturlige stimulanser fører altid til overdrivelse og tjener derfor til at svække og ødelægge legemet.¹

Peters altomfattende advarsel. - »Hold jer fra de kødelige lyser, som fører krig imod sjælen,« skriver apostelen, 1 Pet. 2,11. Mange betragter disse skriftens ord blot som en advarsel mod tøjlesløshed; men de har en langt videre betydning, idet de forbyder enhver skadelig tilfredsstillelse af lyst eller lidenskab. ... [De er] en meget direkte og kraftig advarsel mod brugen af alle stimulerende og narkotiske midler som kaffe, te, tobak, alkohol og morfin. Nydelsen af sådanne ting kan med rette stilles i klasse med de lyser, der øver en fordærvelig indflydelse på moralen. Jo tidligere disse skadelige vaner grundlægges, desto fastere holder de deres bytte i lysternes slavebånd, og desto sikrere vil de sænke de åndelige idealer.²

Nedsætter den legemlige og åndelige aktivitet. - — Lad dig aldrig friste til at bruge stimulanser, for det vil ikke blot svække dine legemlige kræfter, men også sløve forstanden.³

Sindet får tilført livskraft fra hjernen, derfor burde hjernen aldrig sløves ved brug af narkotika eller irriteres med stimulanser. Hjerne, ben og muskler må bringes til at arbejde harmonisk sammen som en velreguleret maskine, hvor ingen del bliver overbelastet.⁴

¹Sundhed og livslykke, s. 104.

²Det virkelige liv, s. 27. 30. 31.

³Testimonies for the Church IV, s. 214.

⁴Brev 100, 1898.

Når de, som regelmæssigt bruger kaffe, te, tobak, opium eller alkoholiske drikke, berøves deres sædvanlige nydelses-midler, er det dem umuligt at tage del i gudstjenesten med iver og interesse. Guds nåde synes ude af stand til at bringe liv eller ånd ind i deres bønner eller deres vidnesbyrd. Sådanne kristne bør tænke over, hvor det, som de finder behag i, har sin oprindelse. Er det fra det høje eller fra det dybe?⁵

Gamle tobaksforbrugere ikke noget argument. - De, som er afhængige af te, kaffe, alkohol og narkotika, kan somme tider leve, til de bliver ret gamle, men dette er ikke noget argument for at bruge disse skadelige stimulanser. Hvad disse mennesker kunne have udrettet, om de ikke havde ødelagt sig med stimulanser, vil ikke blive åbenbart før på Herrens store dag.⁶

Alle fristes ikke ligedan. - Nogle betragter med afsky manden, som er blevet offer for alkoholen og ses dingle og vakle af sted, mens de selv giver efter for lysten til ting, som nok er af en anden art end spirituøse drikke, men som også skader helbredet, påvirker hjernen og svækker deres gode opfattelse af åndelige emner. Alkoholikeren har et begær efter stærk drik, som han giver efter for, mens den anden ikke har noget begær efter berusende drikke, han skal bekæmpe, men han begærer visse andre skadelige nydelsesmidler og øver ikke mere selvfor nægtelse, end drankeren gør.⁷

[76] **Satans efterligning af livets træ.** - Fra først til sidst har den modbydelige brug af tobak, opium og giftige medika-menter sin årsag i forkert oplysning. Det er ved at plukke og spise en giftig frugt og ved indviklede navne, som almindelige mennesker ikke forstår, at titusinder har mistet livet. Denne ophøjede kundskab, som man troede var så vidunderlig, var det ikke Guds plan, at menneskene skulle have. De bruger de giftige produkter, som Satan har indført til at træde i stedet for livets træ, hvis blade er til lægedom for folkene. Man omgås med spiritus og narkotika, som ødelægger menneskeslægten.⁸

⁵Det virkelige liv, s. 35. 36.

⁶Råd og vink, s. 341.

⁷Spiritual Gifts IV, s. 125.

⁸Manuskript 119, 1898.

2. KAFFE OG TE

Kosten på vor tid virker pirrende og fremmer ikke sundheden. Kaffe, te og alkohol virker stimulerende og indeholder giftstoffer. Disse stoffer er ikke blot unødvendige, men skadelige, og hvis vi i vor indsigt vil vise afholdenhed, må vi forkaste dem.⁹

Stimulanser, ikke fødemidler. - Kaffe og te tilfører ikke organismen næring. Den lettelse, man opnår deraf, indtræder pludselig, inden fordøjelse har kunnet finde sted. Dette viser, at det, som brugere af disse stimulanser kalder styrke, kun skyldes parring af mavens nerver, der formidler parringen til hjernen, der så igen ansporer hjertet til forøget virksomhed, og det medfører en kortvarig stimulering af hele organismen. Alt dette er falsk styrke, som kun forværrer vor stilling. De bringer os ikke en smule naturlig styrke.¹⁰

Vi styrker ikke helbredet ved at bruge stimulanser, som kun virker en kort tid og derefter giver en reaktion, som sætter legemet i en ringere tilstand end før. Te og kaffe virker opkvikkende på den slappe energi en kort tid, men når stimulansen fortager sig, indtræder der en trykkende slaphedsfølelse. Disse drikkevarer indeholder absolut ingen næringsstoffer. Men fløden og sukkeret, som ofte følger med en kop te eller kaffe, giver naturligvis en del næring.¹¹

Fordi disse parringsmidler i øjeblikket frembringer sådanne behagelige følger, drager mange den slutning, at de virkelig trænger til dem, og fortsætter med brugen deraf. Men der indtræder altid en reaktion. Nervesystemet, der blev pirret til overdrivelse, trak veksler på fremtidens kraftforråd til øjeblikkeligt brug.¹²

[77]

Hvordan te virker. - Te... indgår i kredsløbet, og den vil gradvis skade de legemlige og de åndelige kræfter. Den stimulerer, ægger og sætter fart i det levende maskineri og tvinger det til unaturlig virksomhed. Tedrikkeren får således det indtryk, at den yder ham stor hjælp ved at styrke ham. Dette er en fejltagelse.

Teen trækker veksler på nervekræfterne og svækker dem i høj grad. Når dens virkning er ophørt og den forøgede virksomhed,

⁹Review and Herald, 21. februar 1888.

¹⁰Vejledning for menigheden I, s. 166.

¹¹Råd og vink, s. 344.

¹²Vejledning for menigheden I, s. 345.

som dens brug medførte, er aftaget, hvad er så følgen? En mathed og svækkelse svarende til den kunstige livlighed, som teen frembragte.

Når organismen allerede er overanstrengt og trænger til hvile, vil teen ans pore naturen til uvant, unaturlig virksomhed og derved formindske dens styrke til at handle og dens evne til at holde ud; og dens kræfter slår klik, længe før Gud havde bestemt. Te er giftig for organismen. Kristne bør ikke bruge den.¹³

Kaffe endnu mere skadelig. - Kaffe øver i nogen grad den samme indflydelse som te, men dens indvirkning på organismen er endnu værre. Den virker æggende, og netop i samme grad, som den giver en ekstra stimulans, vil den bagefter udmatte og trykke én tilsvarende ned under det normale. De, der drikker kaffe og te, bærer mærkerne deraf i deres ansigter... Sundhedens glød viser sig ikke i ansigterne.¹⁴

Det er skadeligt at drikke kaffe. Den ophidser midlertidigt hjernens kræfter,... men eftervirkningerne er udmattelse, depression og lammelse af de intellektuelle, moralske og fysiske kræfter i organismen. Hjernens kræfter bliver efterhånden svækket, og hvis man ikke ved bestemte og alvorlige anstrengelser gør sig fri af vanens magt, vil hjernens aktivitet blive varig svækket.¹⁵

[78] **Virningen af koffeinholdige drikke.** - Kaffe og mange andre almindeligt anvendte drikke har en lignende virkning [som te]. I begyndelsen virker de opkvikkende. Nerverne i maven irriteres; irritationen føres videre til hjernen, hvorfra der udsendes impulser med en forøget hjertevirksomhed til følge. Herved tilføres der organismen en forbigående energi. Trætheden glemmes, og kræfterne synes at tiltage. Åndsevnerne vækkes, og fantasien bliver mere livlig.¹⁶

Ved således til stadighed at give efter for appetitten bliver organismens naturlige livskraft gradvis og umærkeligt for-ringet. Hvis vi ønsker at bevare alle evner og kræfter i sund funktion, må organismen ikke tvinges til unaturlig virksomhed. Organismen vil gøre sin pligt og arbejde godt og effektivt, når de kunstige stimulanser, der er indført som erstatning, bliver udelukket.¹⁷

¹³Vejledning for menigheden I, s. 165. 166.

¹⁴Vejledning for menigheden I, s. 166.

¹⁵Råd og vink, s. 341.

¹⁶Sundhed og livslykke, s. 104. 105.

¹⁷Review and Herald, 19. april 1887.

Tid går tabt på grund af sygdom. - Mange, som har vænnet sig til at drikke kaffe og te, plages af hovedpine og nervøs depression og taber megen tid på grund af sygdom. De indbilder sig, at de ikke kan eksistere uden at bruge stimulanser. De er uvidende om skadevirkningerne af disse stoffer. Hvad der gør situationen endnu værre er, at skade-virkningerne som oftest tilskrives andre årsager.¹⁸

Vanedannende drikke. - Det er hverken sundt eller nødvendigt at drikke kaffe og te. Når det gælder legemets sundhedstilstand, er det til ingen nytte. Men den almindelige anvendelse af disse ting bliver til en vane.¹⁹

Der opstår en unaturlig trang. - Fortsættes brugen af disse nervestimulerende midler, medfører det hovedpine, søvnløshed, hjertebanken, dårlig fordøjelse, rysten og mange andre skavanker, fordi de tærer på kræfterne. Trætte nerver skal have hvile og ro i stedet for at stimuleres og over-anstreges. Organismen behøver tid til at komme til kræfter igen. Når man anstrenger den yderligere ved at bruge stimulanse, kan den en vis tid præstere mere, men når organismen svækkes ved en stadig indtagelse af disse midler, bliver det efterhånden vanskeligere at vække energien til en ny indsats. Det bliver vanskeligere og vanskeligere at holde trangen til stimulanser nede, og efterhånden sløves viljen, og man mister evnen til at modstå den unaturlige trang. Der kræves stærkere og stærkere stimulanser, og til sidst reagerer den udmattede organisme ikke længere.²⁰

[79]

Bereder vejen for akutte sygdomme. - Det er de skadelige stimulanser, som underminerer helbredet og bereder vejen for akutte sygdomme. Det er dette, som ødelægger organismens vidunderlige mekanisme og nedbryder naturens fæstningsværker mod sygdom og en for tidlig død.²¹

Hele organismen lider. - Hele organismen lider under følgerne af at bruge stimulanser. Nerverne bliver rastløse, leveren fungerer ikke normalt, blodcirkulationen hindres, blodkvaliteten forringes, og huden bliver uvirksom og gusten. Også sindet tager skade. Under indflydelsen af stimulanse bliver hjernen pisket op til en overdre-

¹⁸Råd og vink, s. 341. 342..

¹⁹Manuskript 86, 1897.

²⁰Sundhed og livslykke, s. 105.

²¹Råd og vink, s. 350.

ven aktivitet, men når ophidselsen er forbi, bliver hjernen mindre i stand til at tåle anstrengelser. Eftervirkningerne er depression og svækkelse, ikke blot mentalt, men også fysisk og moralsk. Som en følge af dette misbrug ser vi nervøse mænd og kvinder med en ulogisk dømmekraft og et ubalanceret sind. De viser ofte et hidsigt, utålmodigt og anklagende sindelag. De ser på andres fejl gennem et forstørrelsesglas, og er ikke i stand til at se deres egne fejl og mangler.²²

Tungen slippes løs. - Når personer, som er afhængige af kaffe og te, kommer sammen til selskabeligt samvær, er det ikke vanskeligt at se virkningerne af de stimulanser, de nyder. Alle forsyner sig frit og rigeligt af deres yndlingsdrikke, og virkningerne viser sig i, at tungen slippes løs. Og så begynder de at bagtale og sladre om andre, som ikke har anledning til at forsvare sig. Deres ord er hverken få eller velvalgte. Sladderens lækkerbiskener, som ofte er både giftige og skandaløse, serveres til alle. Disse tankeløse sladderhanke glemmer, at der findes vidner, som hører, hvad de siger. En usynlig vægter skriver deres ord i Himmels bøger. Al den uvenlige kritik, disse overdrevne skandaler, disse udbrud af bitterhed og misundelse, som serveres sam- men med te eller kaffe, vil Jesus regne som rettet mod ham personlig. »Hvad I har gjort imod en af mine mindste brødre dér, har I gjort imod mig.«²³

[80]

Spild af penge. - De penge, som bruges til kaffe og te, er dårligere anvendt, end om de blev kastet bort. Kaffe og te gør kun skade og ingen nytte, og de fortsætter med at gøre skade, så længe man fortsætter med at bruge dem.²⁴

Skadevoldende narkotika. - Alle burde aflægge et klart vidnesbyrd imod kaffe og te, og aldrig bruge disse ting. De har narkotiske virkninger, og de er skadelige både for hjer- nen og alle andre organer i legemet.²⁵

Ødelægger Guds tempel. - Drankeren sælger sin for-stand for et glas gift. Satan tager magten over forstanden, følelserne og samvittigheden. Denne mand ødelægger Guds tempel. Tedrikning har samme virkning. Og alligevel er der mange, som sætter disse

²²Råd og vink, s. 342.

²³Råd og vink, s. 342.

²⁴Råd og vink, s. 341.

²⁵Råd og vink, s. 349.

ødelæggende nydelsesmidler på deres bord og udsletter dermed de guddommelige egenskaber.²⁶

En fjende af det åndelige liv. - Det er en synd at drikke kaffe og te. Det er skadelige nydelsesmidler, og i lighed med andre onde ting skader de også sjælen. Disse kære afguder virker opkvikkende på sindet, men det sker ved at pirre nervesystemet til en unaturlig og sygelig aktivitet.²⁷

De, som følger en fordærvet appetit, skader både sundheden og intelligensen. De er ikke i stand til at værdsætte åndelige værdier. Deres følsomhed bliver sløvet. De synes ikke, at synden er særlig syndig, og de synes ikke, at sandheder er af større værdi end jordiske skatte.²⁸

Mindre modtagelig for Helligåndens påvirkning. — For den, der gør brug af stimulanser, vil alting synes smagløst, når hans yndlingsnydelse mangler. Denne dræber de naturlige følelser både i legeme og i sind og gør ham mindre modtagelig for Helligåndens påvirkning. Når den sædvanlige stimulans savnes, mærker han en hunger i legeme og sjæl, ikke efter retfærdighed eller hellighed eller efter Guds nærværelse, men efter sin kære afgud. Ved at hengive sig til skadelige lyster svækker såkaldte kristne daglig deres evner og kræfter og gør det umuligt for dem at ære Gud.²⁹

[81]

Skaber trang for stærkere stimulanser. - Ved at bruge kaffe og te får man lyst til tobak, og den vækker igen smagen for stærke drikke.³⁰

Nogle har svigtet. - Nogle har svigtet og er igen begyndt at drikke kaffe og te. De, der overtræder sundhedslovene, vil blive åndeligt blinde og også overtræde Guds lov.³¹

Guds folk må vinde sejr. - De, der er blevet undervist om de onder, brugen af kød, te, kaffe, fed og stærkt krydret mad og usunde tilberedningsformer medfører, og som har bestemt sig for at slutte pagt med Gud ved offer, vil ikke fortsat tilfredsstille deres lyst med mad, de ved er usund. Gud kræver, at appetitten bliver rensset, og at

²⁶ Manuskript 130, 1899.

²⁷ Råd og vink, s. 344.

²⁸ Råd og vink, s. 344.

²⁹ Det virkelige liv, s. 36.

³⁰ Råd og vink, s. 188.

³¹ Review and Herald, 21. oktober 1884.

der øves selv-fornægtelse med hensyn til de ting, der ikke er gode. Denne gerning må nødvendigvis gøres, før hans folk kan stå for hans åsyn som et fuldkomment folk.³²

Beslutsom udholdenhed vil give sejr. - De, der bruger disse langsomt virkende giftstoffer, mener ligesom tobaksforbrugeren ikke, at de kan være til uden dem, fordi de føler sig ilde tilpas uden disse afguder.

Når de føler ilde ved at ophøre med at bruge disse stimulanter, så er det, fordi de har svækket organismen i dens arbejde med at bevare systemet i en harmonisk og sund tilstand. De vil blive plaget af svimmelhed, hovedpine, følesløshed, nervøsitet og irritabilitet. De har det, som om de er helt slået ud, og der er dem, der ikke har mod til at blive ved med at give afkald, indtil den vanrøgtede organisme retter sig op, men hengiver sig igen til at bruge disse skadelige ting. De giver ikke naturen tid til at overvinde den skade, de har forvoldt, men vender igen tilbage til disse skadelige nydelsesmidler for at få lidt lindring. Organismen bliver mere og mere svækket og får [82] vanskeligere ved at komme over det. Men hvis de vil være fast besluttede på at holde ud og sejre, så vil den misbrugte organisme snart rette sig igen og fungere godt uden disse stimulanter.³³

I visse tilfælde er det lige så vanskeligt at bryde med den vane at drikke kaffe og te, som det er for den fordrukne at holde op med at drikke spiritus.³⁴

Afholdsløftet bør også omfatte kaffe og te. - Alle disse nervepirrende nydelsesmidler tærer på livskraften, og den rastløshed, utålmodighed og åndelige svaghed, som skyldes de ødelagte nerver, bliver som et stridselement, der bestandig modarbejder den åndelige fremgang. Skal kristne bringe deres appetit under fornuftens kontrol eller vil de blive ved med at give efter for den, fordi de ellers føler sig så »ned-trykt«, ligesom drankeren uden sin stimulant? Bør de, som går ind for afholdsreformen, ikke også have øjnene åbne for disse skadelige ting? Og bør afholdsløftet ikke også omfatte kaffe og te som skadevoldende stimulanter?³⁵

³²Vejledning for menigheden III, s. 311.

³³Spiritual Gifts IV, s. 128. 129.

³⁴Counsels on Health, s. 442.

³⁵Counsels on Health, s. 442.

Nogle bør tage dette skridt. - Vi håber at kunne føre vore trossøskende op til en endnu højere levestandard, så de undertegner afholdsløftet om at afstå fra Java kaffe og den kinesiske urtete. Vi ser, at der er nogle, som bør tage dette skridt hen imod en reform.³⁶

Sømmelig opførsel ved andres bord et ord til kolportørevangelister. - Når I sidder ved deres bord, så spis med måde og kun sådanne ting, som ikke vil forvirre hjernen. Undgå enhver form for umådeholdenhed. Vis et godt eksempel og følg gode principper. Hvis de byder jer på te, så fortæl med jævne ord om dens skadelige virkning på orga-nismen.³⁷

Følg Jesus, når det gælder om at reformere. - Jesus sejrede på appetittens område, og det må vi også gøre. Lad os da gå fremad skridt for skridt på reformens vej, indtil alle vore vaner kommer i overensstemmelse med livets og sundhedens love. I fristelsens ørken kæmpede verdens forløser mod appetitten på vore vegne. Som vor stedfortræder vandt han sejr og gjorde det dermed muligt for os at sejre i hans navn. »Den, der sejrer, ham vil jeg lade sidde sammen med mig på min trone, ligesom også jeg har sejret og taget sæde hos min Fader på hans trone.«³⁸

[83]

3. GIFTIGE MEDIKAMENTER

Den almindeligste, men også farligste fremgangsmåde. - Uindskrænket anvendelse af giftige medikamenter er en vane, som lægger grunden til megen sygdom og store onder. Mange mennesker vil ikke gøre sig den ulejlighed at finde ud af, hvad der er årsagen, når de bliver syge. De tænker først og fremmest på at blive fri for smerter og ubehag. De tager derfor deres tilflugt til patentmedicin, som de kun har meget ringe kendskab til, eller beder deres læge om noget til at modvirke følgerne af deres fejlagtige handle-måde; men de tænker overhovedet ikke på at lægge deres usunde levevis om. Hvis de ikke får øjeblikkelig lindring, prøver de den ene medicin efter den anden, og ondet fortsætter.³⁹

³⁶Review and Herald, 19. april 1887.

³⁷Manuskript 23, 1890.

³⁸Review and Herald, 19. april 1887.

³⁹Sundhed og livslykke, s. 136.

Medicin for enhver pris. - Det gælder for de syge om hurtigt at blive raske, og deres venner er utålmodige. De vil have medicin, og hvis de ikke føler den kraftige virkning i kroppen, som deres fejlagtige opfattelse får dem til at mene, de bør føle, så skifter de utålmodigt over til en anden læge. Forandringen gør ofte ondt værre. De bliver behandlet med en række mediciner, der er lige så farlige som den første, de fik.⁴⁰

[84] **Det sørgelige resultat.** - Ved at bruge giftige medikamenter pådrager mange sig kroniske sygdomme, og mange menneskeliv, som kunne være reddet ved behandling med naturens helbredelsesmetoder, går tabt. De giftstoffer, som findes i mange såkaldte lægemidler, lægger grunden til vaner og tilbøjeligheder, der ruinerer både sjæl og legeme. Mange af de populære patentmediciner og endog nogle af de medi-kamenter, som foreskrives af lægen, bidrager til at lægge grunden til drikfældighed, opiumslast og morfinisme, der er en så frygtelig forbandelse for samfundet.⁴¹

Forstyrrelse i nervesystemet. - Giftige medikamenter, lige meget hvad slags, bringer forstyrrelse i nervesystemet, når de indtages for at virke bedøvende.⁴²

En straf for hver overtrædelse. - Gud har givet love, som styrer vor organisme, og disse love, som han har nedlagt i os, er guddommelige. For hver overtrædelse af disse love er der fastsat en straf, som vi før eller senere får at mærke. Størsteparten af de sygdomme, som menneskeheden har lidt og lider under, har de selv påført sig ved uvidenhed om lovene for deres eget legeme. Mange synes at være ligegyldige over for sundhedsspørgsmålet, og det kan se ud, som om de arbejder ihærdigt på at ødelægge sig selv. Og når de så er svækket og nedbrudt på legeme og sjæl, sender de bud efter lægen, og så ødelægger de sig med mediciner.⁴³

Enkel levevis kontra medicinalhandelen. - Tusinder af mennesker, som er plagede af sygdom, kunne genvinde helbredet, hvis de i stedet for at være afhængige af medicinalhandelen for at holde den gående ville kvitte alle giftige mediciner og leve ganske enkelt uden kaffe, te, spiritus og krydderier, som irriterer maven og gør den

⁴⁰How to Live, nr. 3, s. 62.

⁴¹Sundhed og livslykke, s. 137.

⁴²How to Live, nr. 3, s. 57.

⁴³Råd og vink, s. 15.

svagelig, så den ikke kan fordøje selv den enkleste føde uden en stimulans. Herren vil gerne lade sit lys skinne klart og tydeligt for alle, som er svage og ingen kræfter har.⁴⁴

Hensynsløs fremfærd. - Det er aldeles selvmodsigende at bruge giftige medikamenter, samtidig med at man fortsætter med sine dårlige vaner, og det vanærer i høj grad Gud, fordi man vanrøgter det legeme, han har skabt. Og alligevel vedbliver man at ordinere stimulanser og giftige mediciner, der indtages i store mængder, og de skadelige midler, som er årsagen til sygdommen, bliver ikke lagt bort.⁴⁵

[85]

De, som vil tilfredsstille deres appetit og må lide for deres grådighed og så griber til mediciner for at lindre smerterne, kan være temmelig sikre på, at Gud ikke vil gribe ind for at redde deres helbred og liv, som de så hensynsløst har sat på spil. Årsagerne har fået deres naturlige følger. Som en sidste udvej prøver mange at følge Guds ords råd om at bede me-nighedens ældste om at holde forbøn for dem, for at de kan genvinde sundheden. Men Gud kan ikke besvare sådanne bønner, for han ved, at hvis de blev helbredt, ville de igen ofre deres helbred på appetittens usunde alter.⁴⁶

Synd over for børnene. - Hvis de, der tager disse mediciner, var alene om at lide følgerne, ville det være knap så slemt. Men forældre synder ikke blot mod sig selv ved at indtage de giftige mediciner, de synder også mod deres børn. Forureningen af blodet, giften der har bredt sig til hele organismen, en svækket konstitution og forskellige sygdomme som følge af de giftige mediciner bliver overført til deres afkom og efterladt dem som en ulykkelig arv, hvilket er en væsentlig årsag mere til menneskeslægtens degenerering.⁴⁷

Nemmere at tage medicin. - Benyt de lægemidler, Gud har tilvejebragt. Ren luft, sollys og en forstandig brug af vand er fordelagtige hjælpemidler til at genvinde helbredet. Men brugen af vand regnes for omstændeligt. Det er nemmere at tage medicin end at benytte naturens lægemidler.⁴⁸

⁴⁴Medical Ministry, s. 229.

⁴⁵Brev 19, 1892.

⁴⁶Råd og vink, s. 21. 22.

⁴⁷How to Live, nr. 3, s. 50.

⁴⁸Healthful Living, s. 247.

Mange forældre giver medicin i stedet for en god og omhyggelig pleje.⁴⁹

Lær at være medicinen foruden. - Behandling med giftige medikamenter, som er så almindelig, er en forbandelse. Lær at undvære medicin. Brug mindre og mindre, og læg mere vægt på sunde midler, så vil organismen reagere på Guds lægemidler, nemlig ren luft, rent vand, passende motion og en god samvittighed. De, der bliver ved med kaffe, te og kød, vil have behov for den giftige medicin, men mange ville komme sig uden den mindste smule medicin, hvis de blot ville følge sundhedslovene. Det er sjældent nødvendigt med medicin.⁵⁰

Det eneste håb om en bedre tingenes tilstand ligger i at oplyse folket om rigtige grundsætninger. Lægerne bør undervise folket om, at kraften til at helbrede ikke ligger i medikamenter, men i naturen. Sygdom er naturens bestræbelse for at befri organismen for de tilstande, der opstår som følge af forsyndelser mod sundhedslovene. Når nogen er syg, bør man finde ud af årsagen. Usunde forhold bør forandres og fejlagtige livsvaner rettes. Dernæst bør man bistå naturen i dens forsøg på at bortskaffe urene stoffer og atter tilvejebringe normale tilstande i organismen.⁵¹

Betydningen af forebyggende lægemidler. - En læges første gerning bør være at vejlede de syge og lidende i, hvordan de bedst kan forebygge sygdom. Der kan udrettes mest ved at oplyse alle, som vil lade sig vejlede, om den bedste måde, hvorpå de kan forebygge sygdom og lidelse og undgå at få ødelagt helbredet og få en for tidlig død. Men de, der ikke bryder sig om at gå i gang med noget, der stiller krav til deres legemlige og åndelige kræfter, vil hellere ordinere medicinsk behandling, som lægger grunden til en dobbelt så stor lidelse i den menneskelige organisme som den, de fore-giver at kurere.⁵²

Folk bør undervises om, at medicin ikke helbreder sygdom. Det er rigtigt, at den til tider kan give en øjeblikkelig lindring, og at patienten tilsyneladende kommer sig. Det skyldes, at naturen har tilstrækkelig livskraft til at udskille giften og ændre de tilstande, som

⁴⁹Health Reformer, september 1866.

⁵⁰Counsels on Health, s. 261.

⁵¹I den store læges fodspor, s. 129.

⁵²Medical Ministry, s. 221. 222..

fremkaldte sygdommen. Sundheden generhverves på trods af medicinen. I de fleste tilfælde får medikamentet imidlertid sygdommen til at ændre sit væsen og sæde. Giftvirkningen synes ofte at være bortskaffet en tid, men giftens følger bliver ved at gøre sig gældende i organismen og gør megen fortræd senere hen.⁵³

En opgave for pligtopfyldende læger. - En læge, som har moralsk mod til at bringe sit renommé i fare ved at oplyse patienten om den nøgne sandhed, påvise sygdommens karakter og hvordan den kan forebygges, og hvor farligt det er at tage sin tilflugt til medicin, vil nok få et besvær ligt job, men han vil leve og lade leve. Som reformist vil han tale åbent om et falsk begær og en ruinerende selvtil-fredsstillelse med hensyn til påklædning, mad og drikke og overanstrengelse ved at gøre en masse arbejde inden for en bestemt tid, hvilket har en ødelæggende virkning på hele temperamentet og de legemlige og åndelige kræfter. ...

[87]

Gode og rigtige livsvaner, som man følger på en udholdende og forstandig måde, vil fjerne årsagen til sygdommen, og det bliver ikke nødvendigt at ty til stærke mediciner.⁵⁴

Studér og oplys om forebyggende lægemidler. - Selv blandt læger, som går ind for en reform i behandlingen af sygdomme, er der et udtalt behov for, at der for deres eget vedkommende gøres større og grundigere bestræbelser for at fremme sagen og gøre arbejdet mere opadvendt, og at de på en interessant måde oplyser patienterne, som forventer, at de er i besiddelse af lægelig dygtighed til at kunne bestemme årsagen til deres skrøbeligheder. De bør i særlig grad henlede deres opmærksomhed til de livslove, Gud har grundfæstet, og som ikke kan overtrædes ustraffet. De dvæler for meget ved sygdomsforløbet, men vækker som regel ikke interessen for de love, der må adlydes på en forstandig og kristelig måde for at forhindre sygdom.⁵⁵

Mediciner med skadevoldende eftervirkninger. - Guds tjenere bør ikke ordinere medicin, som de ved har skadevoldende eftervirkninger på organismen, selv om den giver en øjeblikkelig lindring. Enhver giftig mikstur fra planteog mineralriget, som indføres i orga-

⁵³Sundhed og livslykke, s. 136. 137.

⁵⁴Medical Ministry, s. 222.

⁵⁵Medical Ministry, s. 223.

nismen, vil have en beklagelsesværdig virkning, idet den påvirker lever og lunger og forstyrrer systemet generelt.⁵⁶

[88] **Hensigten med at oprette sanatorier.** - Intet bør indføres i den menneskelige organisme, som kan virke skadeligt. Jeg fik opgivet grunden til, at der skulle oprettes sanatorier forskellige steder, og det var for at give oplysning om disse forhold, og for at give en sundhedsbefordrende kurbehandling.⁵⁷

For en del år siden viste Herren mig, at der burde oprettes institutioner, hvor patienter kunne få behandling uden brug af giftige medikamenter. Gud har ejendomsret til mennesket, og det vækker Guds mishag, når den levende bolig ødelægges og der opstår lidelse, fordi der er indført dødsxim i den menneskelige organisme.⁵⁸

Patienterne skal have en god, sund kost. Der bør udvises totalafhold over for alle former for berusende drikke. Giftige medikamenter skal være bandlyst, og der skal indføres rationelle behandlingsmetoder. Patienterne må ikke få alkohol, kaffe, te eller giftige mediciner, for disse ting efterlader altid grimme spor. Når disse regler følges, kan mange, som er blevet opgivet af lægerne, genvinde deres helbred.⁵⁹

Medicin er sjælden nødvendig. - Mange ville komme sig uden den mindste smule medicin, hvis de blot ville efterleve sundhedslovene. Det er sjælden nødvendigt med medicin. Det vil kræve alvorlige, vedholdende, langvarige anstrengelser for at få arbejdet solidt funderet og ført videre efter sundhedsprincipperne. Men når inderlig bøn og tro bliver forenet med bestræbelserne, vil det lykkes. Med dette arbejde kan I lære patienterne, og andre med dem, hvad man selv kan gøre for at blive rask uden at bruge giftige mediciner.⁶⁰

Vore institutioner er oprettet, for at syge mennesker kan blive behandlet efter metoder, som virker sundhedsbefordrende, og hvor giftige medikamenter er næsten helt udelukket. ... Der bliver et frygteligt regnskab at aflægge for Gud for de mænd, som regner menneskeliv for så lidt, at de behandler legemet ubarmhjertigt ved at ordinere giftige mediciner... Vi er ikke uden undskyldning, når vi af

⁵⁶Spiritual Gifts IV, s. 140.

⁵⁷Medical Ministry, s. 228..

⁵⁸Medical Ministry, s. 229.

⁵⁹Medical Ministry, s. 228.

⁶⁰Medical Ministry, s. 259. 260.

uvidenhed ødelægger Guds tempel ved at give vor mave giftige mediciner med forskellige navne, som vi ikke kan tyde. Det er vor pligt at afvise alle sådanne mediciner. Vi ønsker at bygge et sanatorium, hvor sygdomme kan blive helbredt med naturens egne hjælpemidler, og hvor folk kan få vejledning i, hvordan de kan give sig selv behandling, når de er syge, og hvor de kan lære at spise mådeholdent af sund mad og blive oplært til at afstå fra enhver form for narkotika kaffe, te, gærede vine og alle slags stimulanser og bandlyse kødet af døde dyr.⁶¹

[89]

Et langt større arbejde. - Vi har ikke gjort det, vi burde, for at fremme sundhedsreformen. Vort sanatorium kunne have gjort et langt større arbejde for at hjælpe syge til at genvinde helbredet, hvis man ved en enkel diæt og et absolut forbud mod at bruge mediciner ville have givet naturen anledning til at erstatte den energi og livskraft, som de syge har mistet.⁶²

Lær patienterne at samarbejde med Gud. - Folk må lære at forstå, at man begår synd ved at nedbryde sine fysiske, intellektuelle og åndelige kræfter, og de skal lære, hvordan de kan samarbejde med Gud for at genvinde sundheden. Ved tro på Kristus kan de overvinde deres vane med at bruge stimulanser og narkotiske midler, som blot ødelægger helbredet.⁶³

[90]

[91]

⁶¹Manuskript 44, 1896.

⁶²Råd og vink, s. 246

⁶³Manuskript 12, 1900.

KAPITEL 5—MINDRE BERUSENDE DRIKKE

1. BETYDNINGEN AF TOTALAFHOLD

Eksempler fra Det gamle og Det nye Testamente. - Da Herren ville oprejse Samson som sit folks befrier, pålagde han moderen at følge rette livsvaner, før barnet skulle fødes. Og det samme påbud skulle også indskræpes barnet fra første færd, for det skulle fra fødselen være indviet til Gud som nasiræer.

Guds engel viste sig for Manoas hustru og sagde til hende, at hun skulle føde en søn, og i den anledning gav han hende disse vigtige forskrifter: »Vogt dig vel for at drikke vin eller stærk drik og for at spise noget som helst urent!« Dom. 13, 4. 14.

Gud havde en vigtig gerning til det barn, der blev lovet Manoa, og det var for at sikre sønnen de nødvendige kvalifikationer til denne gerning, at såvel moderens som barnets livsvaner skulle indskræpes så omhyggeligt. »Vin og stærk drik må hun ikke drikke,« lød engelens befaling vedrørende Manoas hustru, »og intet urent må hun spise; alt, hvad jeg bød hende, skal hun overholde!« Moderens vaner ville påvirke barnet i god eller dårlig retning. Hun skulle selv følge faste principper og vise afholdenhed og selvfornægtelse, hvis hun ville sit barns vel.

I Det nye Testamente finder vi et lige så udpræget eksempel på betydningen af at vise afholdenhed.

Johannes Døber var reformator. Han havde fået til opgave at gøre en stor gerning for sit folk på den tid. Og som en forberedelse til denne gerning skulle alle hans livsvaner omhyggeligt tilpasses lige fra fødselen. Engelen Gabriel blev udsendt fra Himmelen for at indvie Johannes' forældre i sundhedsreformens principper. »Vin og stærk drik må han ikke drikke,« sagde det himmelske sendebud, »og allerede fra moders liv skal han være fyldt af Helligånden.« Luk. 1, 15.

Johannes skilte sig ud fra sine venner og livets bekvemmeligheder og tog ophold ude i ørkenen, hvor han boede alene og ernærede

sig på en rent vegetabilsk kost. Hans enkle påklædning, som bestod af en kappe, der var vævet af kamelhår, var en irettesættelse for folket og specielt de jødiske præster for deres ødselhed og prangende optræden. Og hans kost, som bestod af locust og vild honning, var en iret-tesættelse for frådseriet, som var så almindeligt.

Profeten Malakias havde forudsagt Johannes' mission: »Se, jeg sender jer profeten Elias, før Herrens store og frygtelige dag kommer. Han skal vende fædrenes hjerte til sønnerne og sønnernes til fædrene.« Mal. 4, 5. 6. Johannes Døber skulle gå foran Herren i Elias' ånd og kraft for at bane Herrens vej og vende folket til retfærdiges sind. Han var et forbillede på dem, der lever i de sidste dage, hvem Gud har betroet hellige sandheder at forkynde for folket og således bane vej for Kristi andet komme. Og de samme afholdsprincipper, som Johannes fulgte, skulle efterfølges af dem, der på vor tid skal advare verden om Menneskesønnens komme.

Gud har skabt mennesket i sit billede og han forventer, at det vil bevare de evner og kræfter uskadt, hvormed det skulle tjene sin skaber. Bør vi da ikke give agt på disse formaninger og søge at bevare vore evner og kræfter i den bedst mulige tilstand, så vi kan tjene Gud? Det allerbedste, vi kan yde, er ringe nok.

Hvorfor er der så megen elendighed i verden i dag? Er det fordi Gud elsker at se sine skabninger lide? O nej! Det er fordi menneskene er blevet svækkede som følge af en umoralsk levevis. Vi klager over Adams synd og mener måske, at vore første forældre viste stor svaghed ved at give efter for fristelsen; men hvis Adams overtrædelse var den eneste synd, vi skulle komme ud for, så ville tilstanden i verden være meget bedre, end den er. Der har været mange syndefald siden Adams dage.¹

[93]

En advarsel om vinens virkning. - Beretningen om Nadab og Abihu er også givet os som en advarsel om, at vin virker sådan, at forstanden bliver forvirret. Og denne virkning vil den altid have på dem, der nyder den. Derfor har Gud udtrykkelig forbudt at drikke vin og stærk drik.²

Nadab og Abihu ville aldrig have begået denne skæbne-svangre synd, hvis de ikke først var blevet delvis beruset ved rigelig brug

¹Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 37-39.

²Signs of the Times, 8. juli 1880.

af vin. De vidste, at den mest omhyggelige og højtidelige forberedelse var nødvendig, inden de gik ind i helligdommen, hvor Guds nærværelse åbenbares; men ved uafholdenhed blev de uskikket til deres hellige hverv. Deres sind blev forvirret og deres moralske sans sløvet, så de ikke kunne se forskel på det hellige og det almindelige.³

2. PSYKOLOGISKE VIRKNINGER AF SVAGT BERUSENDE DRIKKE

Vin og cider vækker de nedarvede tilbøjeligheder. - Hvis nogen har arvet en trang til stimulanser, vil det under ingen omstændigheder være trygt at have vin eller cider i huset, for Satan frister dem ustandselig til at give efter. Og giver de først efter for hans fristelser, har de ikke forstand til at holde op, for trangen kræver at blive tilfredsstillet, og det bliver den til deres ødelæggelse. Hjernen bliver omtåget, forstanden har ikke længere herredømmet, men overgiver det til begæringerne. Udsvævelsen tiltager, og laster af næsten enhver art bliver resultatet af at give efter for lysten til vin og cider.⁴

Kan ikke vokse i nåden. - Den, der synes godt om disse stimulanser og vænner sig til at bruge dem, kan umuligt vokse i nåden. Han bliver sløv og sanselig, de kødelige lyster tager magten over de ædlere åndsevner og der værnes ikke om ærbarheden.⁵

Mindre berusende drikke virker forstyrrende. - Så forsigtigt lokker Satan ham bort fra afholdenhedens fæstning, så lumsk virker vin og cider på smagen, at han uden selv at mærke det følger den slagte vej til drukkenskab. Lysten til stimulanser opelskes, der kommer forstyrrelse i nervesystemet, Satan holder sindet i en feberagtig uro, og det stakkels offer, som mener sig fuldkommen garderet, bliver bare ved, indtil alle hævninger er brudt ned og ethvert princip kastet over bord. De bedste beslutninger bliver undergravet, og interessen for det evige er for svag til at holde den fordærvede appetit under fornuftens kontrol. Der er dem, som aldrig er rigtig fulde, men de er til stadighed under påvirkning af svagt berusende drikke. De

³Patriarker og profeter, s. 180.

⁴Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 32. 33.

⁵Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 33.

er febrilske, usikre, ikke helt berusede, men alligevel som ude af ligevægt, fordi de ædlere åndsevner er blevet forstyrret.⁶

Ugæret vin og cider. - Den rene, friske, ugærede drue-saft er en sund drik.⁷

Cider og vin kan hermetiseres i ugæret tilstand og holde sig frisk i lang tid. Hvis cider og vin bliver brugt i frisk og ugæret tilstand, vil de ikke forstyrre fornuften.⁸

Æblemost. - Ved vi egentlig, hvad denne velsmagende æblemost er lavet af? De, der fremstiller æblemost med salg for øje, tager ikke noget særligt hensyn til, hvordan frugten er, som skal bruges til det, og i mange tilfælde presses der saft af fordærvede æbler. De, der ikke kunne tænke sig at spise rådne æbler og derved forgifte organismen, kan godt drikke most, som er lavet af sådan frugt, og kalde det en nydelse. Men mikroskopet ville afsløre, at denne dejlige drik ofte er uskikket til brug, selv når den er frisk tillavet. Hvis den blev kogt og man gjorde sig umage for at fjerne urenhederne, ville der ikke være så meget at indvende mod den.

Ofte har jeg hørt folk sige: »Åh, det er bare æblemost, den gør ingen skade, den er da sund.« Man køber flere flasker hjem, måske i større portioner. Den holder sig god i nogle dage, men så begynder den at gære. Den skarpe smag, den nu får, er der mange, som synes så meget bedre om, men den, der holder af sød vin og cider, vil ikke indrømme, at hans yndlingsdrik er stærk og spiritusholdig.⁹

[95]

Det eneste rigtige. - Personer, som har en nedarvet trang til unaturlige stimulanser, bør under ingen omstændighed have vin, øl eller cider inden for deres rækkevidde, fordi det vil være en stadig fristelse for dem.¹⁰

Hvis menneskene blot ville være afholdende i alt, hvis de ikke ville tage, smage eller røre kaffe, te, tobak, vin, opium og spirituøse drikke, så ville forstanden selv tage styret og holde lyster og lidenskaber under kontrol.

Ved hjælp af appetitten behersker Satan sindet, ja hele mennesket. Tusinder, som kunne have været i live nu, er gået i graven som

⁶Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 33.

⁷Råd og vink, s. 355.

⁸Råd og vink, s. 351.

⁹Review and Herald, 25. marts 1884.

¹⁰Ministry of Healing, s. 3 31.

legemlige, sjælelige og åndelige vrage, fordi de ofrede alle deres kræfter på at tilfredsstille appetitten.¹¹

3. VIN OG CIDER VIRKER BERUSENDE

Man kan blive lige så virkelig beruset af vin og cider som af stærkere drikke, og den værste form for beruselse fremkaldes af disse såkaldte lette drikkevarer. Lidenskaberne bliver mere ophidsede og forandringen af karakteren mere udpræget, afgjort og forstokket. Nogle enkelte flasker cider eller sød vin kan vække lysten til stærkere drikke, og mange, som er blevet uforbederlige drankere, har derved lagt grunden til drikkevanen.¹²

En sandsynlig forløber for drikkevanen. - Et enkelt glas vin kan åbne døren for fristelsen, som skaber drikkevaner.¹³

[96] **Sygelig tilstand en følge af cider.** - Vanlig brug af gæret cider resulterer i modtagelighed for sygdom af forskellige slags, f. eks. vattersot, leversygdomme, nervøsitet og blodstigning. Mange pådrager sig kroniske sygdomme ved at nyde cider. Nogle dør af tuberkulose eller hjerneblødning alene af denne årsag. Andre lider af dårlig fordøjelse. De livsvigtige organer nægter at fungere, og lægerne fortæller patienterne, at de har en leversygdom. Men hvis de ville slå spunsen ud af tøndens og aldrig give efter for fristelsen til at fylde den igen, så ville den misbrugte livskraft genvinde sin vitalitet.¹⁴

Vinens virkning efter syndfloden. - På Noas tid var verden blevet så fordærvet som følge af eftergivenhed for appetitten og den lavere lidenskab, at Gud udryddede dens indbyggere med syndfloden. Og da menneskene igen blev mangfoldige på Jorden, blev deres sanssevner forstyrret af at nyde vin med beruselse til følge, hvilket banede vejen for en overdreven kødspisning og styrkede de kødelige tilbøjeligheder. Menneskene rejste sig mod Himmels Gud og benyttede deres evner og anledninger til at forherlige dem selv i stedet for at ære deres skaber.¹⁵

¹¹ Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 37.

¹² Review and Herald, 25. marts 1884,.

¹³ Testimonies for the Church IV, s. 578.

¹⁴ Review and Herald, 25. marts 1884,

¹⁵ Redemption; or the Temptation of Christ, s. 21. 22.

Fører til brug af stærkere drikke. - Nydelsen af cider fører til brugen af stærkere drikke. Maven mister sin naturlige kraft og der skal stærkere midler til for at få den til at virke. Engang min mand og jeg var ude at rejse, måtte vi et sted vente på toget i flere timer. Mens vi sad der på jern-banestationen, kom en rødhovedet, lasket farmer ind på restauranten ved siden af og sagde med høj røst: »Har I her en første klasses brandy?« Svaret var bekræftende, og han bestilte en halv tumling. »Har I pebersovs?« »Ja,« lød svaret. »Godt, kom to store skefulde i glasset.« Dernæst ønskede han to skefulde alkohol tilsat, og bestilte så til sidst »en god portion sort peber«. Manden, som lavede det til, spurgte: »Hvad skal du med den blanding?« Farmeren svarede: »Jeg regner med, det vil gøre sin virkning,« og idet han satte det fulde glas til munden, drak han hele denne stærke blanding. Min mand sagde: »Denne mand har nydt stimulanser, indtil han har ødelagt mavens sarte slimhinder. Jeg tænker, de er lige så ufølsomme som en gammel støvle.«

Mange, som læser dette, vil le ad en advarsel om, at der skulle være nogen fare på færde. De siger: »Den smule vin eller cider, jeg nyder, kan da ikke gøre mig noget.« Disse mennesker har Satan noteret sig som sit bytte. Han leder dem skridt for skridt, og de mærker det ikke, før vanens og appetittens magt er for stærk til at blive brudt. Vi er vidne til den magt, som lysten til stærk drik har over menneskene. Vi ser mange mennesker af alle professioner, i ansvarsfulde stillinger, i høje embeder; mænd med fremragende evner, en stor begavelse, ædle følelser, stærke nerver og høj intelligens, ofre alt for at tilfredsstille appetitten, indtil de er kommet ned på dyrenes plan. Og i mange tilfælde begyndte deres vej nedad med at drikke vin eller cider. I bevidstheden herom tager jeg et afgjort standpunkt imod fremstilling af vin og cider som drikkevarer.... Hvis alle ville være vågne og nøje vogte på de små anledninger, der opstår ved en moderat brug af den såkaldte uskadelige vin og cider, så ville hovedvejen til drukkenskaben blive helt lukket.¹⁶

[97]

4. VIN I BIBELEN

Ugæret vin ved brylluppet i Kana. - Bibelen bifalder ingen steder berusende drikke. Den vin, Kristus fremstillede ved brylluppet

¹⁶Review and Herald, 25. marts 1884.

i Kana, var ren druesaft. Dette er den nye »saft i druen«, hvorm skriften siger: »Læg den ej øde, thi der er velsignelse deri.« Es. 65, 8.

[98] Det var Kristus, som i Det gamle Testamente gav Israel følgende advarsel: »En spotter er vinen, stærk drik slår sig løs, og ingen, som raver deraf, er viis.« Ordsp. 20,1. Han har aldrig selv frembragt en sådan drik. Satan frister menneskene til nydelser, der vil sløve forstanden og lamme deres åndelige dømmekraft, men Kristus lærer os at beherske vor lavere natur. Aldrig giver han menneskene noget, der vil være en fristelse for dem. Hele hans liv var et forbillede på selvfornegetelse. Da han under de fyrretyve dages faste i ørkenen gennemgik den strengeste prøve, et menneske kan blive stillet på, var det for at bryde appetittens magt. Det var Kristus, der foreskrev, at Johannes Døber hverken skulle nyde vin eller stærk drik. Det var ham, som pålagde Manoas hustru en lignende afholdenhed. Kristus modsagde ikke sin egen lære. Den ugærede vin, som han gav bryllupsgæsterne at drikke, var sund og forfriskende. Det var samme slags vin, Kristus og hans disciple anvendte ved den første nadver. Det er den slags vin, der altid bør benyttes ved nadverbordet som et symbol på Frelserens blod. Den hellige nadverhandling er bestemt til at skulle virke livgivende og være en vederkvægelse for sjælen. Den må ikke forbindes med noget, som kan tjene til det onde.¹⁷

Den vin, Bibelen anbefaler, er ikke berusende. - Ingen steder i Bibelen tillades brugen af berusende vin, hverken som drik eller som symbol på Kristi blod. Vi appellerer til fornuften, om den rene druesaft i naturlig tilstand bedre kan symbolisere Kristi blod, end når den er omdannet til gæret og berusende vin. Det henstilles indtrængende, at sidst-nævnte aldrig sættes på nadverbordet. ... Vi protesterer mod, at Kristus nogen sinde fremstillede berusende vin. En sådan handling ville være stik imod hele hans undervisning og eksempel. ... Vinen, som Kristus ved sin undergørende kraft fremstillede af vand, var den rene druesaft.¹⁸

¹⁷Sundhed og livslykke, s. 109. 110.

¹⁸Signs of the Times, 29. august 1878.

5. DE KRISTNE OG PRODUKTER TIL FREMSTILLING AF SPIRITUS

Mange, som nødtigt ville give deres næste spiritus at drikke, kan give sig af med at dyrke humle, men bruger derved deres indflydelse imod afholdssagen. I lyset af Guds lov kan jeg ikke indse, hvordan kristne med god samvittighed kan indlade sig på at dyrke humle eller fremstille vin og cider med salg for øje.¹⁹

Hold jer fra det onde i enhver skikkelse. - Det bedrøver mig, når intelligente mennesker, som bekender sig til at være kristne, påstår, at der ikke er noget forkert ved at fremstille vin og cider til salg, fordi det ikke virker berusende, så længe det er ugæret. Jeg ved, at der er en anden side ved sagen, som de ikke vil se, fordi selvisheden har lukket deres øjne for de tragiske følger af at bruge disse stimulanser. Jeg forstår ikke, hvordan vore brødre kan holde sig fra det onde i enhver skikkelse og engagere sig så stærkt i at dyrke humle, når de ved, hvad den skal bruges til.

[99]

De, der er medvirkende til at fremstille disse drikkevarer, som vækker og udvikler lysten til kraftigere stimulanser, vil få løn efter deres gerninger. De overtræder Guds lov og vil blive straffet for de synder, de begår, og for dem, de har påvirket andre til at begå ved at udsætte dem for fristelser.

Alle, som bekender sig til at tro på sandheden for vor tid og går ind for en reform, bør handle i overensstemmelse med deres tro. Hvis en broder, der har sit navn stående i menighedens protokol, giver sig af med at fremstille vin eller cider til salg, så bør der tales alvorligt med denne broder, og hvis han da fortsætter sin praksis, bør han sættes under menighedstugt. De, der ikke vil lade sig overtale til at holde op, er ikke værdige til at have en plads eller et navn blandt Guds folk.

Vi skal være Kristi efterfølgere og sætte hele vor indflydelse ind på at modarbejde alt ondt. Hvordan vil vi mon føle det, hvis vi den dag, Gud udgyder sine straffedomme, skulle møde mennesker, som er blevet drankere å grund af vor indflydelse? Vi lever på den modbilledlige forsoningsdag, og vor sag kommer snart for hos Gud. Hvordan skal vi kunne klare vor sag i den himmelske ret, hvis vores handlemåde har tilskyndet til brug af stimulanser, som

¹⁹Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 32.

ødelægger forstanden og virker nedbrydende på moralen, renheden og kærligheden til Gud?²⁰

[100]

Lysten til penge må ikke vildlede. - Jeg har nogle tusind kvadratmeter jord, som var lagt ud til vindruer, da jeg købte den, men jeg vil ikke sælge et eneste pund af disse druer til nogen vinfabrikant. De penge, jeg kunne få for dem, ville give mig en større indtægt, men hellere ville jeg lade dem råd-ne på vinstokkene end støtte alkoholismen ved at lade dem blive omdannet til vin. ...

Lysten til penge vil få folk til at gøre vold mod deres samvittighed. Disse penge vil måske blive bragt til Herrens skatkammer, men han vil ikke tage imod en sådan gave; den er en forargelse for ham. Den blev erhvervet ved overtrædelse af hans lov, som kræver, at man skal elske sin næste som sig selv. Overtræderen kan ikke undskylde sig med at sige, at hvis han ikke havde fremstillet vin og cider, så havde en anden gjort det, og så ville hans næste være blevet drunker alligevel. Fordi andre kan give deres næste at drikke, tør kristne så vove at plette deres klæder med sjæles blod og pådrage sig den forbandelse, der er udtalt over dem, der udsætter vildførte mennesker for denne fristelse? Jesus kalder på sine efterfølgere, at de skal stille op under hans banner og hjælpe med at tilintetgøre Djævelens gerninger.

Verdens genløser, som ved nøjagtig, hvordan samfunds-forholdene bliver i de sidste dage, omtaler frådseri og druk-kenskab som de synder, der nedkalder dommen over den tid. Han siger, at som det var i Noas dage, sådan skal det være, når Menneskesønnen åbenbares. »De åd og drak, tog til ægte og gav til ægte lige til den dag, da Noa gik ind i arken, og de ænsede intet, før syndfloden kom og rev dem alle bort.« Netop sådan vil forholdene være i de sidste dage, og de, som tror på disse advarsler, vil være yderst forsigtige med ikke at følge en fremgangsmåde, der bringer dem ind under fordømmelsen.²¹

I lyset af skriften, naturen og fornuften. - Hvorledes kan kristne mennesker i betragtning af, hvad skriften, naturen og fornuften lærer angående berusende drikke, give sig af med at producere humle til brug ved brygning af øl eller med at tilvirke vin eller cider

²⁰Testimonies for the Church V, s. 358. 359.

²¹Review and Herald, 25. marts 1884.

for at bringe den på markedet? Dersom de elsker deres næste som sig selv, hvorledes kan de så være med til at lægge en snare på hans vej?²²

Brødre, lad os se på dette spørgsmål i lyset af Guds ord. Vi må sætte vort eksempel og vor indflydelse helt på afholdsreformens side. Æbler og druer er Guds gaver. De er for-træffelige som sun- de og gode næringsmidler. Men de kan også misbruges. Gud har allerede sendt sygdomme både på druerne og æblerne på grund af menneskenes syndige misbrug af dem. Men vi står over for verden som sundheds-reformatorer. Vi må ikke give de vantro den mindste anled-ning til at dadle vor tro. Jesus sagde: »I er verdens salt!« »I er verdens lys!« Lad os vise, at vort hjerte og vor samvittighed er under den guddommelige nådes forvandlende indflydelse. Vi må vise, at vort liv er ledet af de hellige principper i Guds lov, og at vi følger dem, selv om de kræver, at vi skal give afkald på timelige fordele.²³

[101]

6. MÅDEHOLD OG TOTALAFHOLD

Men hvis tørsten alligevel skulle melde sig, er det bedst at drikke rent, klart vand en stund efter måltidet eller lidt før måltidet. Det er alt, hvad naturen kræver. Drik aldrig te, kaffe, øl, vin eller andre stærke drikke. Rent vand er det allerbedste middel, som findes, til at rense vævene i kroppen.²⁴

Vi gør vel i at tænke grundigt over den lærdom, vi kan få af denne historie [om Daniel og hans venner]. Den store fare i dag er ikke, at vi har for lidt, men tværtimod at vi har over-flod. Vi er stadig fristet til at nyde i overmål. De, som vil bevare deres evner og kræfter uskadt til tjeneste for Gud, må vise strengt mådehold i nydelsen af Guds rige gaver, og dernæst være totalt afholdende fra alle skadelige eller ned-brydende nydelser.

Den unge slægt i vor tid er omringet af tillokkelser, som er be-regnet til at skulle friste appetitten. Især i vore store byer bliver alle slags former for nydelse gjort indbydende og let tilgængelige. De, der ligesom Daniel sætter sig for ikke at ville gøre sig urene, vil høste rige frugter af deres forsagelse. De vil tilegne sig større

²²I den store læges fodspor, s. 340.

²³Råd og vink,s.354.

²⁴Råd og vink,s.339.

[102] fysisk modstandskraft og udholdenhed end andre, og derved have en reserve af energi, som de kan tage af i en krævende og vanskelig situation.²⁵

Det hævdes ofte, at man for at holde de unge borte fra spændende og værdiløs litteratur må skaffe dem skønlitteratur af en bedre kvalitet. Det er det samme som at forsøge at helbrede en dranker ved at give ham mindre berusende drikke, som for eksempel vin, øl eller cider, i stedet for whisky eller brandy. Men brugen af disse ting ville stadig øge lysten til stærkere stimulanser. Det eneste sikre for [103] drankeren og det eneste værn for den ædruelige er totalafhold.²⁶

²⁵Råd og vink, s. 24.

²⁶Ministry of Healing, s. 446.

KAPITEL 6—PRINCIPPET I ET FORANDRET LIV

1.KUN HVIS LIVET BLIVER LAGT OM

Karakteren må omdannes. - Vort arbejde for de fristede og faldne vil først virkelig lykkes, når Kristi nåde omdanner karakteren og mennesket bringes i levende forbindelse med den evige Gud. Dette er hensigten med al sand afholdsvirksomhed. ¹

Hvad Kristus virker i hjertet. - Man vil aldrig kunne vise sandt mådehold, medmindre Kristi nåde er et varigt princip i hjertet. ... Omstændighederne kan ikke skabe reformer. Kristendommen kræver en forandring af hjertet. Hvad Kristus virker i hjertet, vil blive udført under befaling af en forstand, som er omvendt. Planen med at begynde udefra og så forsøge at arbejde indad er aldrig lykkedes, og den vil altid slå fejl. ²

Evnen til at beherske sig må generhverves. - En af de sørgeligste følger af syndefaldet var, at mennesket mistede evnen til at beherske sig selv. Kun ved generhvervelse af denne evne kan der ske virkelig fremgang.

Det er kun gennem vort legeme, at sindet og sjælen kan udvikles til opbygning af karakteren. Det er derfor, at sjælenes modstander, Djævelen, lægger sine fristelser til rette på en sådan måde, at de virker legemligt nedbrydende og svækkende. Hvis det lykkes at svække menneskelegemet, kommer sjælen og ånden også under det ondes indflydelse. Hvis vore legemlige tilbøjeligheder ikke står under en højere magts kontrol, bliver følgen ødelæggelse og død.

Det er nødvendigt, at legemet underkastes de højere kræfter i os. Lidenskaberne skal beherskes af viljen, som atter skal være under Guds kontrol. Det er den kongelige magt, som hedder fornuften, der skal beherske vort liv; men først må den helliges ved Guds nåde. ³

¹ Vejledning for menigheden II, s. 329.

² Råd og vink, s. 30.

³ Sundhed og livslykke, s. 14.

Tåbeligt at forsøge en gradvis afvænning. - Skal de, som har haft flere anledninger og et herligt lys, og som nyder fordelene ved en uddannelse, gøre gældende, at de ikke kan aflægge dårlige vaner? Hvorfor kan de, som har så fin en intelligens, ikke slutte fra årsag til virkning? Hvorfor går de ikke ind for en reform og står fast på principperne, besluttede på ikke at ville nyde spiritus eller bruge tobak? Det er gift, og man overtræder Guds lov ved at bruge disse ting. Nogle siger, når man vil fortælle dem det: »Jeg vil vænne mig af lidt efter lidt.« Men Satan ler ad alle sådanne beslutninger. Han siger: »De er helt i min magt. Hvad det angår, så frygter jeg ikke for at miste dem.«

Men han ved også, at han ikke har nogen magt over det menneske, som har moralsk mod til at sige et klart og tydeligt nej, når syndere lokker. Den, der gør det, har skaffet sig af med Djævelen, og så længe han holder sig til Jesus Kristus, er han tryk. Han har stillet sig der, hvor himmelske engle kan komme i forbindelse med ham og give ham moralsk kraft til at sejre.⁴

En hård kamp, men Gud vil hjælpe. - Bruger du tobak eller berusende drikke? Læg det af, for det sløver dine åndsevner. Det vil blive en hård kamp at aflægge disse ting, men Gud vil hjælpe dig til at kæmpe kampen. Bed ham om nåde til at sejre, og tro så, at han vil give dig den, fordi han elsker dig. Lad ikke verdslige kammerater drage dig bort fra din troskab mod Kristus. Lad hellere dine tanker blive draget bort fra disse kammerater og hen til Jesus. Sig til dem, at du søger efter den himmelske skat. Du tilhører ikke dig selv, du er købt og prisen betalt, og det med Guds Søns liv, derfor skal du ære Gud i dit legeme og i din ånd, som hører ham til.⁵

[105] **Søg hjælp hos Gud og hos de retfærdige.** - Jeg har et budskab fra Herren til den fristede sjæl, som har været i Satans magt, men nu kæmper for at komme fri. Bed Gud om hjælp. Gå til dem, som du ved frygter og elsker Gud, og sig til dem: »Vil I ikke nok tage mig under jeres beskyttelse, for Satan frister mig stærkt. Jeg har ikke kraft til at holde mig væk fra faldgruben. Lad mig være hos jer hele tiden, til jeg får mere kraft til at modstå fristelsen.«⁶

⁴Manuskript 86, 1897.

⁵Brev 226, 1903.

⁶Brev 166, 1903.

Personligt forhold til Gud. - Fremlæg din trang, din glæde, din sorg, dine bekymringer og din frygt for Gud. ... »Herren er såre medlidende og barmhjertig.« Jak. 5, 11. Vore sorger, ja endog blot det at vi nævner dem, rører hans kærlige hjerte. ... Intet, der på nogen måde angår vor fred, er for lidt for ham at lægge mærke til. Der er intet kapitel i vort livs historie, som er for mørkt for ham at læse; ingen besværlighed er for vanskelig for ham at udrede. Ingen ulykke kan komme over den ringeste af hans børn, ingen ængstelse kan plage sjælen, ingen glæde opmuntre den, ingen oprigtig bøn udgå fra læberne, uden at vor himmelske Fader lægger mærke til det og øjeblikkeligt interesserer sig derfor. »Han læger dem, hvis hjerte er sønderknust, og forbinder deres sår.« Sal. 147, 3. Forholdet mellem Gud og hver eneste sjæl er så klart og fuldstændigt, som om der ikke fandtes nogen anden sjæl, for hvem Gud har givet sin elskede Søn. ⁷

2. OMVENDELSE HEMMELIGHEDEN VED SEJR

Eftergivenhed er synd. - Det er ensbetydende med uafholdenhed at give efter for en unaturlig appetit, enten det gælder kaffe, te, tobak eller spiritus, og det strider mod livets og sundhedens love. Ved brugen af disse forbudte ting fremkaldes der en tilstand i organismen, som ikke var Skaberens hensigt. Hvor denne eftergivenhed forekommer hos noget menneske, er det synd Lidelse, sygdom og død er den uundgåelige straf for eftergivenhed. ⁸

[106]

Når Helligånden virker iblandt os. - Det allerførste og vigtigste er at bøje og blødgøre hjertet ved at fremstille Herren Jesus Kristus som syndofferet, som den syndtilgi-vende frelser, og gøre evangeliet så let forståeligt som muligt. Når Helligånden virker iblandt os,... vil mennesker, som ikke er rede for Kristi komme, blive overbevist. ... Tobaksslaver ofrer deres afgud og drankeren sin brændevin. Det ville de ikke kunne gøre, hvis de ikke ved tro tilegnede sig Guds løfter om syndsforladelse. ⁹

Menneskets store behov. - Kristus gav sit liv for at genløse synderen. Verdens forløser vidste, at eftergivenhed for appetitten medførte fysisk svaghed og svækkelse af opfattelsesevnen, så de

⁷Vejen til Kristus, s. 100. 101.

⁸Evangelism, s. 266.

⁹Evangelism, s. 264.

hellige og evige realiteter ikke blev forstået. Han vidste, at selvtilfredsstillelse forvrængede moralen, og at menneskets store behov var omvendelse af hjerte, sjæl og sind fra et liv i selvtilfredsstillelse til et liv i selvfornegetelse og selvopofrelse.¹⁰

Kan ikke i egen kraft. - Tobaksvanen ... gør mange mennesker sløve. Hvorfor opgiver du ikke denne vane? Hvorfor ikke stå op og sige: »Jeg vil ikke mere trælle for synden og Djævelen.« Sig: »Jeg vil ikke have med dette giftstof at gøre.« Du kan ikke gøre det i egen kraft. Men Kristus siger: »Jeg er ved din højre hånd for at hjælpe dig.«¹¹

Hvorfor det mislykkes for så mange. - Fristelsen til at føje appetitten er så stærk, at den kun kan overvindes ved den kraft, Gud giver os. For hver eneste fristelse, vi møder, findes der et løfte fra Gud om hjælp til at sejre. Hvorfor bliver da så mange overvundet? Det er, fordi de ikke har lært at sætte deres lid til Gud. De gør ikke brug af de midler, som er stillet til deres rådighed i kampen. Undskyldningerne for at føje en fordærvet appetit har derfor ingen værdi hos Gud.¹²

[107] Det eneste hjælpemiddel. Enhver sjæl, der kæmper for at komme bort fra synden for at leve et liv i renhed, vil finde den store kraftkilde i det eneste navn, som er givet menne sket til frelse under himmelen. »Om nogen tørster« efter hvile og håb og efter befrielse fra syndige tilbøjeligheder, siger Kristus, »han komme til mig og drikke«. Ap.G. 4, 12; Joh. 7, 37. Det eneste hjælpemiddel mod last er Kristi nåde og kraft.

De gode beslutninger, som man tager i egen styrke, gavner intet. Alverdens løfter vil ikke kunne bryde de onde vaners magt. Aldrig vil menneskene blive afholdende i alt, førend deres hjerter fornys ved guddommelig nåde. Vi kan ikke bevare os selv fra synd et eneste øjeblik. Hvert øjeblik er vi afhængige af Gud. ...

Kristus levede et liv i fuldkommen lydighed mod Guds lov, og i dette er han blevet et eksempel for ethvert menneske. Det liv, han levede i denne verden, skal vi ved hans kraft og under hans ledelse også leve.

¹⁰Medical Ministry, s. 264.

¹¹Manuskript 9, 1893.

¹²Råd og vink, s. 122. 123.

Der kræves fuldkommen lydighed. - Når vi arbejder for de faldne, må vi i sind og hjerte indprente betydningen af at følge Guds lov og lyde ham. Forsøm aldrig at påvise, at der er en tydelig forskel mellem den, der tjener Gud, og den, der ikke tjener ham. Gud er kærlighed, men han kan ikke und-skyldes forsætlig ringeagt for sine befalinger. Menneskene kan ikke undgå følgerne af at overtræde hans riges love. Kun den, der ærer ham, kan han ære. Menneskets liv i denne verden bestemmer dets evige skæbne. Hvad det har sået, må det også høste. Årsag vil blive fulgt af virkning.¹³

Intet mindre end fuldkommen lydighed kan tilfredsstille Guds krav. Han har ikke gjort sine fordringer ubestemte. Han har ikke pålagt menneskene noget, som ikke er nødvendigt for at bringe dem i fuld overensstemmelse med ham. Vi må henvise syndere til hans målestok for karakteren og lede dem til Kristus, ved hvis nåde alene dette mål kan nås.¹⁴

Sejr i kraft af Kristi syndfri liv. - Frelseren tog menneskehedens skrøbeligheder på sig og levede et syndfrit liv, for at menneskene ikke skulle behøve at frygte for, at de på grund af menneskenaturens svaghed ikke skulle kunne sejre. Kristus kom for at give os »del i guddommelig natur«, og hans liv vidner om, at når det menneskelige forenes med det guddommelige, kan man sejre over synden.

[108]

Frelseren sejrede for at vise mennesket, hvorledes det kan sejre. Kristus sejrede over alle Satans fristelser med Guds ord. Ved at forlade sig på Guds løfter fik han kraft til at lyde Guds befalinger, og fristeren kunne ikke overvinde ham. Frelserens svar på enhver fristelse var: »Der står skrevet.« Ved hjælp af det ord, Gud har givet os, kan vi modstå det onde. Vi har fået de største og dyrebareste løfter, for at vi ved dem skal »få del i guddommelig natur« og »undfly fordærvelsen i verden, som skyldes det onde begær«. 2 Pet. 1,4.

Sig til den fristede, at han ikke skal se på omstændig-hederne, på sin egen svaghed eller fristelsens magt, men på Guds ords kraft. Al dets kraft tilhører os. »Jeg gemmer dit ord i mit hjerte for ikke at synde imod dig,« siger salmisten. Jeg »vogted mig for voldsmands veje« »ved dine læbers ord«. Sal. 119, 11; 17, 4.

¹³Sundhed og livslykke, s. 128.

¹⁴I den store læges fodspor, s. 184.

Forenet med Kristus ved bøn. - Tal opmuntrende til menneskene. Bed for dem og tal med Gud om dem i bøn. Mange, som er blevet overvundet af fristelse, er fortvivlede over deres nederlag og tror, det er forgæves, at de forsøger at komme til Gud. Men denne tanke er indgivet dem af sjæle-fjenden. Når de har syndet og føler, at de ikke kan bede, så sig til dem, at netop da er tiden inde til at bede. Måske de føler sig beskæmmede og dybt ydmygede, men når de bekender deres synder, vil han, som er trofast og retfærdig, tilgive dem og rense dem fra al uretfærdighed.

Ingen er tilsyneladende mere hjælpeløs og dog i virkelig-heden mere uovervindelig end den sjæl, der føler sin egen magtesløshed og helt stoler på Frelserens fortjeneste. Ved at bede, studere Guds ord og tro, at han altid er nær, kan selv de svageste mennesker have samfund med den levende Kristus, og han vil holde dem fast med sin hånd og aldrig slippe dem. ¹⁵

[109]

Sundhed og styrke til sejrinderen. - Når et menneske, som har haft dårlige vaner og plejet syndige interesser, giver efter for kraften i Guds sandhed, så vil anvendelsen af denne sandhed på hjertet vække de åndelige kræfter, der har været som lammede. Modtageren får en langt bedre og klarere forståelse, end før han klyngede sig til den evige klippe. Også hans fysiske sundhed bliver bedre ved at erfare den tryghed, han har i Kristus. Guds særlige velsignelse, som hviler over modtageren, er i sig selv ensbetydende med sundhed og styrke. ¹⁶

Kraft til sejr i Kristus alene. - Menneskene har vanhelliget sjælens tempel, men Gud beder dem nu om at vågne op og kæmpe af al magt for at genvinde deres oprindelige menneskeværdighed. Intet uden Guds nåde kan overbevise og omvende menneskehjertet. Fra Gud alene kan de, som er slaver af skik og brug, få kraft til at bryde de lænker, som binder dem. Det er umuligt for mennesker at bringe deres legemer som et levende, helligt, Gud velbehageligt offer, så længe de fortsat følger vaner, som virker nedbrydende både på de fysiske, mentale og moralske evner og kræfter. Apostelen siger: »Skik jer ikke lige med denne verden, men lad jer forvandle

¹⁵Sundhed og livslykke, s. 129. 130.

¹⁶Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 13.

gennem en fornyelse af jeres sind, så I må kunne skønne, hvad der er Guds vilje: det gode, velbehagelige og fuldkomne.«¹⁷

I Kristi kraft. - Kristus kæmpede mod appetittens magt og vandt sejr. Også vi kan sejre i den kraft, vi får fra ham. Hvem skal gennem portene gå ind i staden? Ikke de, som siger, at de ikke kan bryde appetittens magt. Kristus har modstået hans magt, som ville holde os i trældom. Skønt svækket efter den fyrre dages lange faste modstod han fristelsen og viste ved denne handling, at vor sag ikke er håbløs. Jeg ved, at vi ikke kan vinde sejr alene, og hvor taknemmelige burde vi ikke være, at vi har en levende frelser, som er rede og villig til at hjælpe os!

Jeg kommer i tanker om en mand i en forsamling, jeg engang talte til. Han var næsten blevet et legemligt og ånde- ligt vrage som følge af spiritus og tobak. Det megen solderi havde gjort ham krumbøjet, og hans påklædning svarede til hans elendige tilstand. Efter alt at dømme var han kommet så langt ud, at han ikke stod til at redde. Men da jeg rettede en appel til ham om at modstå fristelsen i kraft af en opstanden frelser, rejste han sig skælvende og sagde: »Du viser interesse for mig; jeg vil tænke på mig selv.« Et halvt år senere kom han og besøgte mig, men jeg kendte ham ikke. Med ansigtet strålende af glæde og øjnene fulde af tårer greb han min hånd og sagde: »Du kender ikke mig, men husker du manden i den gamle blå frakke, som rejste sig i forsamlingen og sagde, at han ville prøve på at lægge om?« Jeg var overrasket. Der stod han rank og så ti år yngre ud. Han var gået hjem fra dette møde og tilbragte mange timer i bøn og kamp, til Solen stod op. Det var en stridens nat, men priset være Gud, han vandt sejr. Denne mand kunne af egen sørgelige erfaring vidne om, hvordan det er at være trælbundet af disse syndige vaner. Han forstod at advare de unge om farerne ved at gøre sig uren, og de, der ligesom han var blevet overvundet, kunne han vise hen til Jesus som den eneste hjælpekilde.¹⁸

[110]

Ingen ægte reform uden Kristus. - En ægte reform kan ikke gennemføres uden guddommelig kraft. Menneskets egne forsøg på at dæmme op for medfødte og erhvervede tilbøjeligheder er som en sanddylge i den rivende strøm. Først når Kristi liv bliver en

¹⁷Råd og vink, s. 94.

¹⁸Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 19. 20.

levendegørende kraft i vort liv, kan vi modstå de fristelser, der møder os indefra og udefra.

Kristus kom til verden og levede efter Guds lov, for at menneskene fuldstændigt skulle få herredømmet over de legemlige tilbøjeligheder, som fordærver sjælen. Den gud-dommelige læge, som kan helbrede både sjæl og legeme, hjælper os at sejre over ødelæggende lyster. Han har gjort alt, hvad der er muligt, for at mennesket skal kunne få en fuldkommen karakter.

[111] Når et menneske overgiver sig til Kristus, kommer sindet ind under lovens herredømme. Det er den kongelige lov, som forkynder frihed for enhver fange. Mennesket bliver frigjort ved at blive ét med Kristus. Ved at underkaste sig Kristi vilje får mennesket sit fulde menneskeværd tilbage.

Lydighed mod Gud betyder frihed fra syndens trældom og befrielse fra lidenskaber og begær. Mennesket kan vinde sejr over sig selv, sine egne tilbøjeligheder og over kræfter og magter og »verdesherskerne i dette mørke« og »ondskabens åndemagter i himmelrummet«. ¹⁹

3. VILJEN ER NØGLEN TIL FREMGANG

Nærkamp. - Når man er tilfreds med at leve blot for denne verden, bliver hjertets tilbøjelighed forenet med fjendens tilskyndelser, og hans befalinger bliver adlydt. Men prøver man at forlade mørkets magters sorte banner og søge ind under prins Immanuels boldplettede banner, begynder kampen, og hele den himmelske verden er vidne til denne kamp.

Enhver, som kæmper på rettens side, må kæmpe ansigt til ansigt med fjenden. Han må iføre sig Guds fulde rustning, så han kan holde stand mod Djævelens snigløb. ²⁰

Vi må gøre vor del. - Gud kan ikke frelse mennesket mod dets vilje fra Satans kunstgreb. Bistået af Kristi gud-domskraft må det arbejde med sin menneskelige kraft på at stå imod og sejre for enhver pris. Med andre ord: mennesket må sejre, ligesom Kristus har sejret. Og ved den sejr, som det har den forret at kunne vinde i Jesu almægtige navn, kan det da blive Guds arving og Kristi medarving.

¹⁹Sundhed og livslykke, s. 15.

²⁰Manuskript 47, 1896.

Det ville ikke kunne ske, hvis Kristus alene skulle sejre. Mennesket må gøre sin del. Det må for sit eget vedkommende sejre ved den kraft og nåde, Jesus giver. Det må samarbejde med Kristus i at vinde sejr, og det vil da blive delagtigt med Kristus i hans herlighed.²¹

»**Vis dig som en mand!**« - De, der er i dårlige vaners magt, må lære at forstå, hvor nødvendigt det er, at de selv gør en indsats. Andre kan arbejde ihærdigt for at hjælpe dem op, Guds rige nåde kan tilbydes dem, Kristus kan holde på dem, og hans engle kan tjene dem; men dette vil alt sammen være forgæves, hvis de ikke selv vågner op og tager del i kampen.

[112]

Dauids sidste ord til Salomo, da denne var en ganske ung mand og snart skulle overtage Israels krone, lød således: »Vær nu frimodig og vis dig som en mand!« 1 Kong. 2,2. Til hvert eneste menneske og til enhver, som stræber efter en uforgængelig krone, udtales disse inspirerede ord: »Vær frimodig og vis dig som en mand!«

De, der er i dårlige vaners magt, må hjælpes til at indse, at der skal en stor moralsk fornyelse til, hvis de ønsker at vise sig som mænd. Gud opfordrer dem til at vågne op og i Kristi styrke genvinde det menneskeværd, som Herren har givet dem, men som er gået tabt ved syndige nydelser.

Han kan og skal modstå det onde. - Mange, der føler fristelsens forfærdelige magt og har en stærk trang til syndige nydelser, råber i fortvivlelse: »Jeg kan ikke modstå det onde!« Sig til dem, at de kan og skal stå imod. De er måske blevet overvundet gang på gang, men sådan behøver det ikke at blive ved at gå. De mangler moralsk styrke og er behersket af syndige vaner. Deres løfter og beslutninger er som reb af sand. Tanken om de brudte løfter og forpligtelser svækker deres tillid til deres egen oprigtighed og får dem til at føle, at Gud ikke kan tage imod dem eller hjælpe dem i deres kamp. Men de behøver ikke at fortvivle.

De, der sætter deres lid til Kristus, behøver ikke at være slaver for nogen nedarvet eller tilegnet vane eller tilbøjelighed. I stedet for at blive holdt i trældom af den lavere natur skal de herske over enhver lyst og lidenskab. Gud har ikke ladet os være alene om at kæmpe imod det onde med vor egen begrænsede styrke. Uanset

²¹Review and Herald, 21. november 1882.

hvilke nedarvede eller erhvervede tilbøjeligheder vi måtte have til at gøre det onde, kan vi sejre ved den kraft, han er rede til at give os.

[113] **Viljekraften.** - Den fristede trænger til at lære viljens sande kraft at kende. Den er den herskende magt i menne- skenaturen, evnen til at beslutte og til at vælge. Det kan være meget godt, at vi ønsker at være gode og rene, men hvis vi bliver stående her, vil det ikke gavne os. Mange vil gå til bunds i elendighed, mens de håber på og ønsker at sejre over deres onde tilbøjeligheder. De overlader ikke viljen til Gud. De vælger ikke at tjene ham.

Vi må vælge. - Gud har givet os magt til at vælge, men det står til os at benytte den. Vi kan ikke forandre vort hjerte, vi kan ikke råde over vore tanker, vore indskydelser og tilbøjeligheder. Vi kan ikke gøre os selv rene og skikkede til Guds tjeneste. Men vi kan vælge at tjene Gud. Vi kan give ham vor vilje. Da vil han virke i os både at ville og at virke efter sit velbehag. Derved vil hele vor natur bringes ind under Kristi herredømme.

Når vi bruger viljen på rette måde, kan der ske en fuld-stændig forvandling med vort liv. Ved at overgive viljen til Kristus får vi hans guddommelige kraft. Fra det høje modtager vi styrke til at stå fast. Et rent og ædelt liv, et liv i sejr over lyst og begær er muligt for enhver, som vil overlade sin svage, vaklende, menneskelige vilje til Guds almægtige, urokkelige vilje.²²

Når viljen er rigtig indstillet. - Viljen er den herskende magt i menneskenaturen. Når viljen er rigtig indstillet, vil hele mennesket komme under dens herredømme. Viljen er ikke smagen eller tilbøjeligheden, men den er evnen til at vælge, den afgørende kraft, den kongelige magt, som virker i menneskens børn til lydighed mod Gud eller til ulydighed.

Du vil stadig komme i fare, indtil du forstår viljens sande kraft. Du kan tro og love alt, men dine løfter og din tro er uden betydning, indtil du sætter din vilje på den rigtige side. Hvis du vil stride troens gode strid med din viljekraft, er der ingen tvivl om, at du vil sejre.

[114] **Når du stiller din vilje på Kristi side.** - Din del består i at stille din vilje på Kristi side. Når du overgiver din vilje til ham, vil han straks overtage herredømmet og virke i dig både at ville og at virke, for at hans gode vilje kan ske. Din natur bliver underlagt

²²Sundhed og livslykke, s. 123-125.

Helligåndens magt. Selv dine tanker underlægges ham. Hvis du ikke kan beherske dine tilbøjelig-heder og følelser, som du ønsker, så kan du beherske viljen, og på den måde kan der foregå en fuldstændig forandring i dit liv. Når du overgiver din vilje til Kristus, bliver dit liv skjult med Kristus i Gud. Den bliver forbundet med den magt, som er over alle magter og myndigheder. Du får en kraft fra Gud, som forbinder dig med hans kraft, og et nyt liv, troens liv, bliver muligt for dig.

Det vil aldrig kunne lykkes dig at højne dig selv, medmindre din vilje er på Kristi side og samarbejder med Guds Ånd. Du må ikke tro, at du ikke kan, men sig: »Jeg kan, jeg vil.« Og Gud har lovet, at hans Helligånd skal hjælpe dig i enhver ærlig bestræbelse.

Det svageste råb om hjælp bliver hørt. - Enhver af os kan eje forvisningen om, at der er en magt, der samarbejder med os i at vinde sejr. Hvorfor vil menneskene ikke tage imod den hjælp, der er stillet til rådighed, så de kan blive højnet og forædlet? Hvorfor nedværdiger de sig ved at føje en forventet appetit? Hvorfor rejser de sig ikke i Jesu kraft og sejrer i hans navn? Selv den allersvageste bøn, vi kan opsende, vil Jesus høre. Han har medlidenhed med ethvert menneskes skrøbeligheder. Han, som er »vældig til at frelse«, har fået magt til at hjælpe hver eneste en. Jeg viser jer hen til Jesus Kristus, synderes frelser, som alene kan give jer kraft til at sejre på ethvert punkt.

Kroner til alle, som sejrer. - Himmelen er alt værd for os! Her må vi ikke løbe nogen risiko. Her må vi ikke lade det være overladt til tilfældigheder. Vi må vide, at Herren har beordret ethvert skridt, vi tager. Måtte Gud hjælpe os i den vigtige gerning at vinde sejr! Han har kroner til dem, der sejrer. Han har hvide klæder til de retfærdige. Han har en evig, herlig verden til dem, der søger herlighed, ære og uforkrænkelighed. Enhver, der træder ind i Guds stad, vil gøre det som sejrherre. Han vil ikke træde ind som en dødsdømt forbryder, men som et Guds barn. Og velkomsten til enhver, som træder derind, lyder: »Kom hid, min Faders velsignede! arv det rige, som har været jer beredt fra verdens grundvold blev lagt.«

[115]

Gerne ville jeg sige noget, som kunne hjælpe disse æng-stede sjæle til i tro at gribe fat på den mægtige hjælper, så de kan udvikle en karakter, som behager Gud. Himmelen kan sende dem en indbydelse og tilbyde de herligste velsignelser, og de kan have al mulighed for

at udvikle en fuldkommen karakter, men det vil alt sammen være til ingen nytte, hvis de ikke vil hjælpe sig selv. De må selv gøre en indsats med de evner og kræfter, Gud har givet dem, ellers vil de synke længere og længere ned og ikke være til nogen nytte hverken i tid eller evighed.²³

4. VARIG SEJR

Betydningen af at leve sundt. - De, der kæmper imod appetittens magt, bør undervises om principperne for sund levevis. Man bør vise dem, at overtrædelse af sundhedens love skaber sygelige tilstande og unaturligt begær og lægger grunden til drukkenskab. Kun ved at leve i lydighed mod sundhedens principper kan de gøre sig håb om at blive befriet for trangen til unaturlige stimulanser. Mens de stoler på guddommelig styrke til at bryde appetittens lænker, skal de samarbejde med Gud ved at lyde hans love, både de moralske og fysiske.²⁴

Beskæftigelse. - De, som stræber efter at leve et bedre liv, bør skaffes beskæftigelse. Ingen, som kan arbejde, må oplæres til at forvente føde, klæder og husly uden nogen er-statning. For deres egen skyld såvel som for andres bør de sættes i stand til at yde vederlag for, hvad de modtager. Søg at opmuntre dem i enhver stræben efter at hjælpe sig selv. Dette vil styrke deres agtelse for sig selv og udvikle en ædel selvstændighed. At beskæftige sind og hænder med nyttigt arbejde er af væsentlig betydning som et værn mod fristelse.²⁵

[116]

Skuffelser og farer. - De, der arbejder for de faldne, vil blive skuffede over mange, som giver løfte om at ville leve et bedre liv. Mange vil foretage en overfladisk ændring i deres vaner og levevis. De handler efter indskydelse og har for en tid tilsyneladende forandret sig. Dog er der ikke sket en virkelig forandring i deres hjerte. De nærer samme egen-kærlighed, har den samme hang til tåbelige fornøjelser og den samme lyst til selviske nydelser som før. De har ingen forståelse af, hvad der opbygger karakteren, og man kan ikke stole på dem som principfaste mennesker. Ved at tilfredsstille deres

²³Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 147-149.

²⁴Sundhed og livslykke, s. 125.

²⁵I den store læges fodspor, s. 181.

lyster og lidenskaber har de svækket deres sjælelige og åndelige kræfter. De er vankelmødige og ustadige. Deres tilbøjeligheder går i sanselig retning. Disse mennesker er tit en fare for andre. Fordi de bliver betragtet som mænd og kvinder, der har forbedret sig, betror man dem ansvar og stiller dem på poster, hvor deres indflydelse virker nedbrydende på dem, som ikke aner uråd.

Fuldkommen afhængighed af Kristus den eneste løsning. - Selv de, der oprigtigt søger at forbedre sig, kan risikere at falde. De må behandles med megen klogskab og overbærenhed. Den tilbøjelighed, der er til at smigre og rose de mennesker, som er reddet fra den dybeste elendighed, viser sig undertiden at tjene til fald for dem. At opfordre mænd og kvinder til at fortælle erfaringer fra deres syndige levned offentligt er meget farligt både for den, som fortæller, og for dem, som hører på det. Det virker fordærvende på både sind og sjæl at dvæle ved det onde, og den opmærksomhed, der vises disse mennesker, er skadelig for dem. Mange får let den opfattelse, at deres syndige liv giver dem en vis anseelse. De får lyst til at gøre sig bemærket og opelsker en selvtillid, der kan blive farlig for dem. Kun ved at erkende deres egen uformuenhed og sætte deres lid til Kristus vil de kunne bestå.

Frelst for at hjælpe andre. - Alle, som viser tegn til sand omvendelse, bør opmuntres til at arbejde for andre. Ingen må afvise den sjæl, der træder ud af Satans tjeneste for at tjene Kristus. Hvis man kan se, at Guds Ånd arbejder med et sådant menneske, bør man på enhver mulig måde opmuntre ham til at træde i Herrens tjeneste. »Gør forskel, så I ynkes over nogle.« (Jud. 22, ældre overs.) De, som ejer visdom fra Gud, vil finde sjæle, som behøver hjælp, og som oprigtigt har angret, men som næppe vover at gribe håbet, hvis de ikke bliver opmuntret. Herren vil påvirke sine tjenere til at byde disse skælvende, angrende mennesker velkommen. Hvilke synder de end måtte have været behersket af, og hvor dybt de end måtte være faldet, tager Kristus imod dem, når de i bodfærdighed kommer til ham. Giv dem så en gerning at udføre for ham. Dersom de ønsker at arbejde for at løfte andre ud af den fordærvelsens sump, de selv er blevet reddet fra, så giv dem en anledning. Sæt dem i forbindelse med erfarne kristne, for at de kan få større åndelig styrke. Fyld deres hjerte og hænder med arbejde for Mesteren.

[117]

Når lyset trænger ind i sjælen, vil mennesker, der syntes at være dybest sunkne, ofte blive dygtige til at arbejde netop for sådanne syndere, der ligger under for de samme vaner, som de selv engang har gjort. Ved tro på Kristus vil nogle af dem nå frem til vigtige poster og få et stort ansvar betroet i arbejdet for sjæles frelse. De kender deres egen svaghed og forstår, hvor fordærvet deres natur er. De kender syndens og de onde vaners magt. De erkender, at de ikke kan sejre uden Kristi hjælp, og deres stadige råb er: »Jeg kaster min hjælpeløse sjæl i dine arme!«

[118] Disse mennesker kan hjælpe andre. De, der selv har været udsat for fristelser og modgang, og som har været ved at opgive alt håb, men er blevet frelst ved at høre kærlighedens budskab, vil forstå den kunst at frelse sjæle. Den, hvis hjerte er fyldt med kærlighed til Kristus, fordi han selv er blevet opsøgt af Frelseren og ført tilbage til folden, ved bedst, hvordan man skal søge efter de fortabte. Han kan vise syndere hen til Guds lam. Han har uden forbehold overgivet sig til Gud, og den kære frelser har taget imod ham. Den hånd, der i svaghed blev rakt ud efter hjælp, blev grebet. Ved sådanne menneskers arbejde vil mange blive ført til Faderen.²⁶

Hjulpet ved at hjælpe andre. - Den, som er svækket, ja nedværdiget som følge af et syndigt liv, kan blive et Guds barn. Han har mulighed for til stadighed at gøre godt mod andre og hjælpe dem til at sejre over fristelsen. Og ved at gøre dette vil han selv få en velsignelse. Han kan blive en brændende og skinnende lampe i verden og til sidst høre de velsignede ord af herlighedens konge: »Vel, du gode og tro tjener.«²⁷

Når det fremholdes fra en kristen synsvinkel. — I Australien traf jeg en mand, der blev betragtet som frigjort for alt, hvad der hedder umådeholdenhed, med undtagelse af en enkelt vane. Han brugte tobak. Denne mand kom til teltmødet for at høre os, og han har senere fortalt, at han efter at være kommet hjem en aften havde kæmpet mod tobaksvanen og vundet sejr. Nogle af hans pårørende havde sagt, at de ville give ham halvtreds pounds, hvis han ville smide tobakken væk. Det ville han ikke. »Men,« sagde han, »når du fremholder afholdsprincipperne for os, sådan som du har gjort

²⁶Sundhed og livslykke, s. 126-128.

²⁷Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 149.

det, så kan jeg ikke stå dem imod. Du fremstiller for os en, som fornægtede sig selv og gav sit liv for os. Jeg kender ham ikke endnu, men jeg vil gerne lære ham at kende. Jeg har aldrig bedt en bøn i mit hjem. Jeg har smidt tobakken væk, længere er jeg ikke kommet.»

Vi holdt bøn med ham, og efter at være kommet hjem skrev vi et brev til ham, og senere besøgte vi ham igen. Til sidst nåede han dertil, hvor han overgav sig til Gud, og nu er han blevet en virkelig støtte for menigheden der, hvor han bor. Han arbejder med liv og sjæl på at lære sine pårørende sandheden at kende.²⁸

En fisker får sejr. - Her er en fisker for nylig blevet omvendt til sandheden. Skønt han hidtil har været vant til at bruge den giftige tobak, har han nu ved Guds nåde besluttet at lade det være for fremtiden. Det spørgsmål blev stillet ham: »Var det en hård kamp for dig at opgive det?« »Ja, det må jeg nok mene,« svarede han, »Men jeg så sandheden, da den blev fremholdt for mig. Jeg forstod, at tobakken var usund. Jeg bad Herren om at hjælpe mig med at opgive den, og han har hjulpet mig på en meget tydelig måde. Men jeg har endnu ikke besluttet mig til at opgive teen. Den strammer mig op, og jeg ved, at jeg vil få en ordentlig hovedpine, hvis jeg lader være med at drikke den.«

[119]

Det var str. Sara McEnterfer, som viste ham det forkerte i at drikke te. Hun opmuntrede ham til at have moralsk mod nok til at prøve, hvad der ville ske ved at opgive teen. Han sagde: »Det vil jeg.« Fjorten dage senere aflagde han sit vidnesbyrd ved mødet. »Da jeg sagde, at jeg ville opgive teen,« sagde han, »da mente jeg det. Jeg drak ikke te, og resultatet blev en meget slem hovedpine. Men jeg tænkte: 'Skal jeg fortsætte med at drikke te for at blive fri for hovedpine? Skal jeg være så afhængig af den, at jeg kommer i denne forfatning, når jeg lader den være?' Nu ved jeg, at den har skadelige virkninger. Jeg vil ikke drikke te mere. Jeg har ikke drukket det siden, og jeg føler mig bedre for hver dag. Min hovedpine generer mig ikke mere. Mine tanker er mere klare end før. Jeg kan bedre forstå skrifterne, når jeg læser dem.«

Jeg tænkte på denne mand. Han var fattig på timeligt gods, men han havde moralsk mod til at holde op med at ryge og drikke te, som han havde været vant til fra dreng af. Han bad ikke om at måtte

²⁸Evangelism, s. 531. 532.

give lidt efter for noget forkert, nej, han blev klar over, at tobak og te var skadeligt, og at han skulle stille sig på den rigtige side. Han har givet bevis for, at Helligånden virker på hans sind og karakter for at gøre ham til et kar til ære.²⁹

[120] **Stå fast i hans kraft.** - Herren har et hjælpemiddel til enhver, som er plaget af en stærk trang til stærke drikke og tobak eller andre skadelige ting, som svækker hjernen og forurener legemet. Han byder os at drage bort fra dem og skille os ud og ikke røre noget urent. Vi skal vise et godt eksempel på kristelig afholdenhed. Vi skal i selvfornægtelse og selvopofrelse gøre alt, hvad vi kan, for at beherske appetitten. Og når vi har gjort alt, byder han os at stå fast stå fast i hans kraft. Han vil, at vi skal sejre i enhver kamp med sjælefjenden. Han vil, at vi skal handle fornuftigt, som kloge generaler i en hær, som mænd, der har fuldstændig kontrol over dem selv.³⁰

5. HJÆLP FOR DE FRISTEDE

»**Tag mit åg på jer.**« - Jesus så på de bedrøvede og nedbøjede, dem, som havde mistet alt håb, og som søgte at tilfredsstille sjælens længsler med jordiske glæder, og han indbød alle til at finde hvile hos ham.

Mildt bød han den hårdt arbejdende befolkning: »Tag mit åg på jer og lær af mig, thi jeg er sagtnodig og ydmyg af hjertet; så skal I finde hvile for jeres sjæle.« Matt. 11, 29.

I disse ord talte Kristus til ethvert menneske. Enten de ved det eller ikke, er alle trætte og besværede. Alle tynges af byrder, som kun Kristus kan fjerne. Den tungeste byrde, vi bærer, er syndens byrde. Hvis det blev overladt til os selv at bære den, ville den knuse os. Men han, som er uden synd, har indtaget vor plads. »Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle.« Es. 53, 6.

Han har båret vore overtrædelser. Han vil tage byrden bort fra vore trætte skuldre. Han vil give os hvile. Vor bekymring og sorg vil han også bære. Han indbyder os til at kaste al vor sorg på ham, for vort vel ligger ham på hjerte.

Kristus kender menneskenes skrøbeligheder. - Menneskeslægtens guddommelige »ældre broder« opholder sig ved den

²⁹Manuskript 86, 1897.

³⁰Manuskript 38' /2, 1905.

evige trone. Han ser på hver eneste sjæl, der vender blikket opad til ham, som er Frelseren. Han kender af erfaring menneskenes skrøbeligheder. Han ved, hvad vi trænger til, og hvor stor en magt fristelserne har, for han blev »fristet i alle ting, ligesom vi, dog uden synd«. Han våger over dig, du skælvende Guds barn. Bliver du fristet? Han vil udfri dig. Er du svag? Han vil styrke dig. Er du uvidende? Han vil oplyse dig. Er du såret? Han vil helbrede dig. Herren »fastsætter stjernernes tal«, og dog helbreder han »dem, hvis hjerte er sønderknust, og forbinder deres sår«. Hebr. 4, 15; Sal. 147, 4. 3.

[121]

Hvori dine ængstelser og prøvelser end måtte bestå, så læg dem frem for Herren. Din ånd vil blive styrket til at være udholdende. Vejen vil åbnes for dig, så du kan komme ud af dine vanskeligheder. Jo mere svag og hjælpeløs du føler dig, desto stærkere vil du blive i hans kraft. Jo tungere dine byrder er, desto mere velsignet er hvilen ved at kunne kaste dem på ham, som bærer alle byrder.³¹

Kraft til at møde enhver fristelse. - Den, der virkelig tror på Jesus, har fået del i guddommelig natur og har en kraft, han kan tilegne sig i enhver fristelse.³²

Efter syndefaldet kunne mennesket ikke overvinde Satan i egen kraft, derfor kom Kristus fra de kongelige sale i Himmelen for at hjælpe det med sin menneskelige og guddommelige kraft forenet. Kristus vidste, at Adam i Eden med de store fortrin, han havde, kunne have modstået Satans fristelser og besejret ham. Han vidste også, at det var umuligt for mennesket uden for Eden og adskilt fra Guds lys og kærlighed efter syndefaldet at modstå Satans fristelser i egen kraft. For at give mennesket håb og frelse det fra fuldstændig undergang ydmygede han sig for at påtage sig menneskets natur, så han med sin guddommelige kraft forenet med den menneskelige kunne nå mennesket, hvor det stod. Til Adams faldne efterkommere erhvervede han den kraft, som det er umuligt for dem at opnå selv, og således kan de nu i hans navn overvinde Satans fristelser.³³

Hjælp i selvforskyldt sygdom. - Mange af dem, der kom til Kristus for at få hjælp, var selv skyld i deres sygdom, men alligevel nægtede han ikke at helbrede dem. Når der trængte kraft fra ham ind

³¹Sundhed og livslykke, s. 205. 206.

³²Review and Herald, 14. januar 1909.

³³Redemption; or the Temptation of Christ, s. 44.

[122] i deres sjæle, blev de overbevist om synd, og mange blev helbredt for deres åndelige sygdom såvel som for deres legemlige lidelser.³⁴

Magt til at give den fangne friheden. - Kristus viste, at han havde fuldstændig magt over vind og bølger og over mennesker, som var besat af onde ånder. Han, som stillede stormen og fik den oprørte sø til at lægge sig, talte fred til dem, hvis sind Djævelen havde formørket.

I synagogen i Kapernaum stod Jesus og talte om, at han var kommet for at frigøre syndens trælle. Pludselig blev han afbrudt af et rædselsskrik. En afsindig mand kom styrtende frem fra folkemængden og råbte: »Lad os i fred, Jesus fra Nazaret! Er du kommet for at ødelægge os? Jeg ved, hvem du er: Guds Hellige.«

Jesus truede den onde ånd og sagde: »Ti, og far ud af ham!« »Og den onde ånd kastede ham til jorden midt iblandt dem og for ud af ham uden at have gjort ham nogen skade.« Mark. 1, 24; Luk. 4, 35.

Også i dette tilfælde var det mandens eget levned, der var årsagen til hans lidelse. Han var blevet fortryllet af syndens glæder og havde ønsket at leve et liv i nydelse. Drukkenskab og letsindighed ødelagde de ædle træk i hans natur, og Satan fik fuldstændig magt over ham. Samvittigheden vågnede for sent. Da han kom dertil, at han ville have ofret rigdom og vellevned for at kunne få sit tabte menneskeværd tilbage, var han helt i den Ondes vold.

Da han var kommet i Frelserens nærhed, opstod der en længsel efter frihed hos ham, men den Onde kæmpede imod Kristi magt. Da manden forsøgte at bede Jesus om hjælp, lagde den onde ånd ordene i hans mund, og han udstødte et skrik af forfærdelse og angst. Den besatte forstod delvis, at han befandt sig i nærheden af en, der kunne befri ham, men da han forsøgte at komme så nær hen til denne stærke hånd, at den kunne nå ham, var der en andens vilje, der holdt ham tilbage, og en andens stemme talte igennem ham.

[123] Striden mellem Satans magt og hans eget ønske om frihed var frygtelig. Det så ud, som om den plagede mand skulle miste livet i kampen mod den fjende, der havde ødelagt hans menneskeværd. Men Frelseren talte med myndighed og gav den fangne friheden. Manden, som havde været besat, stod frigjort og selvbehersket foran den undrende folkeskare.

³⁴Sundhed og livslykke, s. 207.

Med glad stemme priste han Gud for befrielsen. De øjne, der for lidt siden lyste af vanvid, vidnede nu om fornuft og fyldtes med taknemmelighedens tårer. Folk var stumme af forbavselse. Så snart de havde sundet sig så meget, at de igen kunne tale, sagde de til hinanden: »Hvad er dog dette? En ny lære med myndighed; selv de urene ånder byder han over, og de adlyder ham.« Mark. 1, 27.

Frigørelse for nødlidende i dag. - Mange mennesker er i dag lige så virkeligt i onde ånders magt som den besatte i Kapernaum. Alle, der med vilje tilsidesætter Guds befalinger, stiller sig under Satans herredømme. Mange leger med det onde i den tro, at de kan rive sig løs, når det passer dem, men de lokkes længere og længere ud, indtil de opdager, at de beherskes af en vilje, som er stærkere end deres egen. De kan ikke befri sig fra dens hemmelighedsfulde magt. Skjult synd eller en overmægtig lidenskab kan gøre dem til lige så hjælpeløse fanger, som den besatte i Kapernaum var.

Alligevel er deres tilstand ikke håbløs. Gud vil ikke tage herredømmet over vort sind uden vort samtykke, men enhver har frihed til at vælge, hvilken magt han vil lade sig beherske af. Ingen er falden så dybt, og ingen er så slet, at han ikke kan blive frigjort i Kristus. I stedet for bøn kunne den besatte blot tale de ord, som Satan indgav ham; men hjertets tavse henvendelse blev alligevel hørt. Intet råb fra en sjæl i nød vil forblive upåagtet, selv om det ikke bliver udtrykt i ord. De, der er villige til at indgå en pagt med Gud, bliver ikke overladt til Satans magt eller til deres egen skrøbelige natur.

»Kan bytte fratages en helt, kan den stærkes fanger slippe bort? ... Så siger Herren: Om fanger end fratages helten, slipper bytte end bort fra den stærke, jeg strider mod dem, der strider mod dig, og dine børn vil jeg frelse.« Es. 49, 24. 25.

[124]

Vidunderlig vil den forvandling blive, der sker med det menneske, som ved tro åbner hjertets dør for Frelseren.³⁵

Frelserens kærlighed til besnærede sjæle. - Jesus kender hvert menneskes særlige omstændigheder. Jo større synderens skyld er, desto mere trænger han til Frelseren. Den, som mest håbløst er indviklet i fjendens snarer, er mere end andre genstand for hans kærlighed og medfølelse. Med sit eget blod har Jesus underskrevet menneskeslægtens frigi-velsesdokument.

³⁵Sundhed og livslykke, s. 218-220.

Jesus ønsker ikke, at de, der er blevet købt med en sådan pris, skal være et værgeløst bytte for fjendens fristelser. Han ønsker ikke, at vi skal overvindes og gå fortabt. Han, som holdt løverne tilbage i deres hule, og som vandrede sammen med sine trofaste vidner midt i de brændende luer, er lige så villig til at hjælpe os til at overvinde alt det onde i vor natur. I dag står han ved nådens alter og fremlægger for Gud de bønner, der er opsendt af dem, der ønsker hjælp. Han afviser ingen grædende, bodfærdig sjæl. Han vil med glæde tilgive og frelse alle, som kommer til ham. Alt det, som han kunne afsløre, fortæller han ikke til nogen, men han byder hver frygtsom sjæl fatte mod. Alle, som vil, kan gribe Guds kraft og slutte fred med ham, og han vil slutte fred med dem.

Den sjæl, der søger tilflugt hos Jesus, bliver af ham hævet op over onde tungers anklager. Hverken mennesker eller onde engle kan rette beskyldning mod disse sjæle. Kristus forener dem med sin egen guddommelig-menneskelige natur.³⁶

Dyrebare forjættelser. - Disse herlige ord kan enhver, som bliver i Kristus, gøre til sine egne. Han kan sige: »Men jeg vil spejde efter Herren, jeg bier på min frelses Gud; min Gud vil høre mig. Glæd dig ej over mig, min fjende! Thi jeg faldt, men står op; om end jeg sidder i mørke, er Herren mit lys. Han vil atter forbarme sig over os, træde vor brøde under fod, du vil kaste alle vore synder i havets dyb!« Mika 7, 7. 8. 19.

[125]

Gud har lovet: »En mand gør jeg sjældnere end guld og et menneske end Ofirs guld.« Es. 13, 12. »Skønt I har ligget imellem karrene, skal I dog blive som en dues vinger, dækket med sølv, og dens fjer med gyldent guld.« Sal. 68, 14, eng. overs.

De, som Kristus har tilgivet mest, vil elske ham mest. Disse vil på den yderste dag stå hans trone nærmest.

»Og de skal se hans ansigt, og hans navn skal stå på deres pander.« Åb. 22, 4.³⁷

[126]

³⁶Sundhed og livslykke, s. 217.

³⁷Ministry of Healing, s. 182.

KAPITEL 7—REHABILITERING

1. ARBEJDSMETODER

Afholdsarbejdet et brændende spørgsmål. - Al sand reform hører med til den evangeliske virksomhed og bidrager til at løfte sjælen op til et nyt og ædlere liv. Særlig bør al afholdsvirksomhed finde støtte hos de kristne. De bør hen-lede opmærksomheden til dette arbejde og gøre det til et brændende spørgsmål. Alle vegne må de fremholde sande afholdsprincipper for folket og søge at få dem til at under-skrive afholdsløftet. Der bør gøres alvorlige bestræbelser for at hjælpe dem, som ligger under for slette vaner.¹

Overalt kan der gøres noget for at hjælpe de mennesker, som er blevet alkoholens ofre. I menigheder, på kristelige institutioner og i hjem, der bekender sig til at være kristne, vælger mange af de unge den vej, der fører til ødelæggelse. Ved umådeholdne vaner pådrager de sig sygdom, og fordi de er så ivrige efter at få penge til syndige nydelser, fristes de let til uhæderlighed. Helbred og karakter ødelægges. Disse stakkels sjæle, som er fremmede for Gud og udstødt af samfundet, føler, at de ikke har noget håb i dette liv og heller ikke i det kommende. Forældrene er fortvivlede. Menneskene omtaler disse fejlende som håbløse, men således ser Gud ikke på dem. Han forstår alle de omstændigheder, som har gjort dem til det, de er, og har medfølelse med dem. Det er den slags mennesker, der behøver hjælp. Lad dem aldrig kunne sige: »Ingen bekymrer sig om min sjæl.«

Først hjælpes i legemlig henseende. - Blandt alkoholismens ofre er der mennesker af alle klasser. Højtstående mænd med fremragende evner og en fin kultur har givet efter for nydelseslyst, indtil de er ude af stand til at modstå fristelse. Nogle af dem har engang været velstående, men er nu hjemløse, ensomme, lidende, elendige og syge. De har mistet evnen til selvbeherskelse. Hvis der ikke rækkes dem en hjælpende hånd, vil de synke dybere og dybere. Hos disse

[127]

¹I den store læges fodspor, s. 175.

mennesker er lysten til egenkærlig nydelse ikke blot en moralsk synd, men en fysisk sygdom.

For at kunne hjælpe dem må vi først tage os af dem i fysisk henseende, ligesom Kristus gjorde. De trænger til sund, men ikke unaturligt stimulerende mad og drikke, til tøj og renlighed. De trænger til at være blandt mennesker, der kan øve en opløftende, kristelig indflydelse over dem. I hver by burde der være et sted, hvor de, som ligger under for dårlige vaner, kan få hjælp til at bryde de lænker, som binder dem. Mange kender ingen anden trøst i modgang end spiritus, men sådan behøver det ikke at være, dersom de, der kalder sig kristne, ville følge den gode samaritans eksempel i stedet for at bære sig ad som præsten og levitten.²

Tålmodighed nødvendig. - Når vi har med den slags mennesker at gøre, så må vi huske på, at vi ikke står over for mennesker med sund forstand, men sådanne, som for øje-blikket står under en ond ånds indflydelse. Vær tålmodige og overbærende. Tænk ikke på vedkommendes kolde og fra-stødende ydre, men på den dyrebare sjæl, som Kristus døde for at genløse.³

Når drankeren vågner op og bliver klar over sin nedværdigelse, så gør alt, hvad der står i din magt for at vise, at du er hans ven. Du skal ikke irettesætte ham. Vis ikke tegn til bebrejdelse eller afsky hverken ved dit blik eller ved dine handlinger. Det er meget muligt, at det stakkels menneske forbander sig selv. Hjælp ham at rejse sig igen. Tal ord, der vil anspore troen. Søg at styrke hvert eneste godt træk i hans karakter. Lær ham at stræbe opad. Vis ham, at det er muligt at leve således, at han vinder sine medmenneskers agtelse tilbage. Hjælp ham at se værdien af de talenter, som Gud har givet ham, men som han har forsømt at benytte.

[128] Skønt viljen er blevet nedbrudt og svækket, er der dog håb for ham i Kristus. Frelseren vil vække højere tilskyndelser og mere hellige ønsker i hans hjerte. Hjælp ham til at gribe det håb, som tilbydes ham i evangeliet. Luk Bibelen op for den fristede og kæmpende sjæl og læs Guds løfter gang på gang for ham. Disse løfter vil være som blade på livets træ for ham. Fortsæt tålmodigt dit arbejde,

²Sundhed og livslykke, s. 121. 122.

³I den store læges fodspor, s. 176.

indtil den skælvende hånd med taknemmelig glæde griber håbet om forløsning i Kristus.

Afbryd ikke arbejdet. - Du må holde dig i nær kontakt med dem, du søger at hjælpe, ellers vil du aldrig vinde sejr. De vil bestandig blive fristet til det onde. Atter og atter vil de være lige ved at blive overvundet af trangen til spiritus, og de kan gang på gang få tilbagefald. Men opgiv ikke at arbejde for dem af den grund.

De har besluttet, at de vil prøve at leve for Kristus, men deres viljekraft er svækket. De, som er kaldet til at have ansvaret for deres sjæle, må våge omhyggeligt over dem. De har mistet deres menneskeværd, og dette må de genvinde. Mange må kæmpe mod stærke nedarvede tilbøjeligheder til det onde. Unaturligt begær og sanselige tilskyndelser har været deres arv fra fødslen. Alt dette må de være på vagt imod. Indefra og udefra kæmper godt og ondt om herredømmet. De, der aldrig har oplevet sådanne erfaringer, kan ikke danne sig noget begreb om begærets næsten overvældende magt eller vide, hvor frygtelig kampen er mellem dårlige vaner og beslutningen om at være afholdende i alt. Gang på gang må denne strid udkæmpes.

Bliv ikke modløse over tilbagefald. - Mange, som føler sig draget til Kristus, har ikke moralsk mod til at fortsætte kampen imod lyster og lidenskaber. Men dette må ikke gøre os modløse. Er det kun de mennesker, som reddes ud af den største elendighed, som kan få tilbagefald?

Husk på, at du ikke arbejder alene. Tjenende engle vil samarbejde med ethvert oprigtigt Guds barn. Kristus er genopretteren. Den store, guddommelige læge står selv ved siden af sine trofaste arbejdere og siger til den angrende sjæl: Barn, »dine synder forlades dig«. Matt. 9, 2.

[129]

Mange vil komme ind i Himmelen. - Mange af de udstødte vil gribe det håb, som fremholdes for dem i evangeli-et, og indgå i Himmeriges rige, mens andre, som har haft store anledninger og et stort lys uden at benytte sig deraf, vil blive stående udenfor i det yderste mørke.⁴

Gode følelser bag et frastødende ydre. - Vi bliver alt for let mismodige angående de sjæle, som ikke straks gavnes ved vore bestræbelser. Vi bør aldrig høre op med at virke for en sjæl, så længe

⁴Sundhed og livslykke, s. 122. 123.

der endnu er et eneste glimt af håb. Dyrekøbte sjæle kostede vor selvopofrende genløser alt for meget til, at vi så let skulle overlade dem i fristerens vold.

Vi må stille os selv i de fristedes sted. Læg mærke til arvelighedens magt, til indflydelsen af slette kammerater og omgivelser og til onde vaners magt. Kan vi vel undres over, at mange bliver fordærvede under sådanne indflydelser? Kan vi undres over, at de kun langsomt påvirkes af vore bestræbelser for at løfte dem op?

Ofte vil de, som synes at være rå og lidet lovende, blive evangeliets ivrigste tilhængere og forsvarere, når de engang er vundet. De er ikke fuldstændig fordærvede. Inden for det frastødende ydre er der gode følelser, som kan nås. Der er mange, som aldrig ville komme på ret vej, dersom ingen rakte dem en hjælpende hånd; men ved tålmodigt, vedholdende arbejde kan de rejses op. De behøver venlige ord, venlig opmærksomhed og håndgribelig hjælp. De behøver den slags råd og vejledning, som ikke vil udslukke modets svage stråle i sjælen. Lad dem, som kommer i berøring med sådanne, betænke dette.

Resultater af nådens underfulde virkning. - Undertiden vil man træffe mennesker, hvis sind har været så længe fordærvet, at de aldrig i dette liv vil kunne blive, hvad de under gunstigere omstændigheder kunne være blevet. Men de klare stråler fra retfærdighedens sol kan skinne ind i sjælen. Det står dem frit for at opnå det liv, der er lige så evigt som Gud selv. Indplant opløftende og forædlende tanker i deres sind. Lad dit liv klargøre for dem forskellen mellem last og renhed, mellem lys og mørke. Lad dem læse i dit liv, hvad det vil sige at være en kristen. Kristus kan opløfte de syndigste og stille dem der, hvor de vil blive anerkendt som Guds børn, som Kristi medarvinger til en uforkrænkelig arv.

[130]

Ved den guddommelige nådes underfulde virkning kan mange blive beredt til at gøre nytte i livet. Foragtede og forladte som de er, har de fuldstændig tabt modet. De giver måske indtryk af at være kolde og sløve; men ved Helligåndens indflydelse kan den sløvhed, der synes at gøre deres redning så håbløs, fjernes. Det omtågede og sløve sind vil vågne op; syndens slaver vil blive frigjorte; lasten vil

overvindes og uvidenhed forsvinde. Ved den tro, som er virksom i kærlighed, vil hjertet renses og sindet oplyses.⁵

2. SAGENS FORKÆMPERE

Personligt arbejde det vigtigste. - Missionsarbejde er ikke ensbetydende med blot at forkynde ordet. Det omfatter tillige personligt arbejde for sådanne, som har ødelagt deres helbred og er kommet derhen, hvor de ikke har moralsk kraft nok til at beherske deres lyster og lidenskaber. Der bør arbejdes lige så meget for disse mennesker, som for de mere heldigt stillede. Vor verden er fuld af lidende mennesker.⁶

Et eksempel på selvbeherskelse. - De, der kan vise selvbeherskelse, egner sig til at arbejde for de svage og fejlende. De vil være nænsomme og tålmodige over for dem. De vil med deres eksempel vise, hvad der er det rigtige, og søge at få de vildledte anbragt under god påvirkning.

»Siden jeres fædres dage er I afveget fra mine bud og har ikke holdt dem. Vend om til mig, så vil jeg vende om til jer, siger Hærskarers Herre. Og I spørger: 'Hvorledes skal vi vende os?' «

Hvis I finder nogen, som ikke ved, hvad de skal gøre, så skal I vise dem det. Alle burde være engageret i at vinde mennesker. Enhver burde være forberedt på at kunne undervise i frelsens videnskab.⁷

[131]

Vis medfølelse og forståelse. - Lad os lære, hvordan vi bedst kan kontakte folk. Det kan ikke gøres på nogen bedre måde end ved at vise medfølelse og forståelse. Hvis I kender nogen, der er syge og trænger til hjælp, så hjælp dem og prøv at lindre deres nød. Når I gør det, så vil Herren med sin kraft derigennem tale til deres hjerter.⁸

Vind dem ved medfølelse og kærlighed. - Ethvert menneske føler sig tiltrukket af medfølelse og kærlighed, og mange kan derigennem vindes for Kristus og et nyt liv; men man kan ikke tvinge dem eller drive dem til det. Kristelig overbærenhed, oprigtighed, hensyntagen og høflighed mod alle, som ikke ser sandheden på samme måde som vi, vil øve en stærk indflydelse til det gode. Vi må

⁵I den store læges fodspor, s. 173. 174.

⁶Evangelism, s. 265.

⁷Manuskript 381/2, 1905.

⁸General Conference Bulletin, 23. april 1901.

lære ikke at gå for hurtigt frem, og ikke at kræve for meget af dem, der nylig er omvendt til sandheden.⁹

Opmuntres ved små opmærksomheder. - I al vor omgængelse bør vi huske på, at der i andres erfaringer kan være afsnit, som er skjulte for dødelige menneskers blik. På erindringens blade findes optegnet triste beretninger, som om-hyggeligt holdes skjult for nysgerrige blikke. På disse blade findes beretninger om lange, hårde kampe under prøvende omstændigheder, måske besværligheder i familielivet, som dag efter dag svækker vedkommendes mod, tillid og tro. De, som udkæmper livets kampe under meget ugunstige forhold, kan styrkes og opmuntres ved små opmærksomheder, der kun koster en kærlig bestræbelse. For sådanne er en trofast vens kraftige, velvillige håndtryk mere værd end guld eller sølv. Venlige ord er lige så kærkomne som engles smil.¹⁰

[132]

Tilbyd noget bedre, angrib ikke. - Det gavner kun lidt at forsøge på at fremkalde en forandring hos andre ved at angribe det, som vi måtte anse for fejlagtige vaner. Sådanne bestræbelser udretter ofte mere ondt end godt. Da Kristus talte med den samaritanske kvinde, gav han sig ikke til at tale nedsættende om Jakobs brønd, men fremholdt noget, som var bedre: »Hvis du kendte Guds gave,« sagde han, »og vidste, hvem det er, som siger til dig: 'Giv mig noget at drikke!' så bad du ham, og han gav dig levende vand!« Han ledte samtalen ind på den skat, som han havde at give, og tilbød kvinden noget bedre, end hvad hun ejede, nemlig levende vand, evangeliets glæde og håb.

Dette er en fremstilling af den måde, hvorpå vi skal virke. Vi må byde menneskene noget bedre end det, de har, nemlig Kristi fred, som overgår al forstand. Vi må tale til dem om Guds hellige lov, som er udtrykket for hans karakter og en fremstilling af, hvad han ønsker, at de skal blive. Vis dem, hvor uendelig langt Himmelen herlighed overgår verdens flygtige glæder og fornøjelser. Tal til dem om den frihed og den hvile, man kan finde hos Frelseren. Han siger: »Den, som drikker af det vand, jeg giver ham, han skal til evig tid ikke tørste.«

⁹Manuskript 1, 1878.

¹⁰I den store læges fodspor, s.162.

Ophøj Jesus og sig: »Se Guds lam, som bærer verdens synd!« Han alene kan stille hjertets trang og give sjælen fred.

Venlige, høflige, uegennyttige. - De, som arbejder for gennemførelsen af en reform, bør være de venligste og høfligste af alle mennesker. I deres liv bør man kunne se ypperligheden af uegennyttige handlinger. Den, som viser mangel på høflighed, som viser utålmodighed over for de uvidende eller genstridige, som taler heftigt eller handler ubetænksomt, kan støde andre bort, således at han siden aldrig kan nå dem.

Når I søger at redde menneskene fra vildfarelse, så lad ordene falde mildt, ligesom duggen og regnen falder på den visnende plante. Gud ønsker først af alt, at hjertet skal påvirkes. Vi må tale sandheden i kærlighed, og stole på, at Gud vil give den kraft til at forvandle livet. Helligånden vil indtrykke på sjælen det ord, som bliver talt i kærlighed.

Vi er af naturen selvoptagede og stivsindede; men når vi lærer det, som Kristus ønsker at lære os, så bliver vi delagtige i hans natur og lever siden efter hans liv. Kristi underfulde eksempel, den uforlignelige ømhed, hvormed han satte sig ind i andres følelser, således at han græd med den grædende og glædede sig med de glade, vil øve en mægtig indflydelse på karakteren hos dem, som vil følge ham i oprigtighed. Ved venlige ord og handlinger vil de søge at gøre vejen let for den trætte fod. ¹¹

[133]

Den tabte sølv mønt lige værdifuld. - Den tabte sølv mønt, som Frelseren omtaler i lignelsen, lå vel i smuds og snavs, men det var dog en sølv mønt. Ejerinden søgte efter den, fordi den havde værdi. Således er enhver sjæl agtet dyrebar i Guds øjne, ligegyldig hvor fordærvet den er af synd. Ligesom en mønt bærer regentens billede og indskrift, således bærer også mennesket ved skabelsen Guds billede og indskrift. Selv om denne indskrift ved syndens indflydelse nu er blevet beskadiget og utydelig, så findes der dog spor deraf tilbage i enhver sjæl. Gud ønsker at redde denne sjæl og atter indridse i den sit eget billede i retfærdighed og hellighed.

Hvor lidt vi dog ligner Kristus i det, som skulle være det stærkeste bindeled mellem os og ham, nemlig medfølelse med de fordærvede, skyldige, lidende sjæle, der er døde i overtrædelser og synder!

¹¹I den store læges fodspor, s.160.161.

Menneskenes største synd er deres umenneskelighed mod hverandre. Mange mener, at de re-præsenterer Guds retfærdighed, medens de kommer fuld-stændig til kort i at fremstille hans mildhed og hans store kærlighed. Ofte er de, som de møder med hårdhed og streng-hed, anfægtede af fristelser. Satan kæmper med disse sjæle, og hårde, uvenlige ord gør dem modløse og forårsager, at de falder som et bytte for fristerens magt. ¹²

[134] **Kritisér ikke den vildfarne.** - Lignelsen om det mistede får er et godt billede på Frelserens kærlighed til de vildfarne. Hyrden forlader de nioghalvfems i fårestien og går ud for at søge efter det ene fortabte får. Og når han har fundet det, lægger han det på sine skuldre og går hjem med glæde. Han søgte ikke efter fejl hos det vildfarne får; han sagde ikke: »Lad det gå, hvis det vil.« Han gik ud i frost og slud og storm for at redde det ene får, han havde mistet. Og han blev tålmodigt ved med at søge, indtil det, som var genstand for hans bekymring, blev fundet.

Sådan skal vi behandle de fejlende og vildfarne. Vi skal være rede til at ofre vor magelighed og bekvemmelighed, når en sjæl, som Kristus har ofret livet for, er kommet i fare. Jesus sagde: »Således bliver der mere glæde i Himmelen over én synder, som omvender sig, end over nioghalvfems retfærdige, som ikke trænger til omvendelse.« Ligesom der blev glæde, da det mistede får blev fundet, således vil en sand Kristi tjener blive fyldt med glæde og taknemmelighed, når en sjæl bliver reddet fra døden. ¹³

Kristus vil vise os hvordan. - Vi opfordres til at arbejde med mere end menneskelig energi, til at arbejde med den kraft, som er i Jesus Kristus. Han, som nedlod sig til at tage menneskelig natur, er den, der vil vise os, hvordan vi skal føre kampen. Kristus har overladt sin gerning i vore hænder, og vi skal kæmpe med Gud, dag og nat bede om den kraft, som ikke ses. Det, der vil bringe sejren, er, at man på den rette måde holder fast ved Gud gennem Jesus Kristus. ¹⁴

De frelstes taknemmelighed. - Vor begrænsede for-stand kan ikke til fulde fatte en sjæls værdi. Med hvilken taknemmelighed vil de frelste og herliggjorte ikke mindes dem, der var medvirkende

¹²I den store læges fodspor, s.167.

¹³Manuskript 1, 1878.

¹⁴Vejledning for menigheden II, s. 329.

til deres frelse! Da vil der ikke være nogen, som fortryder, at de fornægtede sig selv og udholdt anstrengelse, eller at de var tålmodige og overbærende, og inderligt bad for sjæle, som kunne være gået fortabt, hvis de havde forsømt deres pligt eller var blevet trætte af at gøre det rette.¹⁵

Arbejderens værn. - De fristelser, vi daglig udsættes for, gør bøn til en nødvendighed. Farer omgiver os alle vegne. De, der søger at redde andre fra last og ødelæggelse, er særlig udsatte for fristelse. Fordi de stadig kommer i berøring med det onde, er det nødvendigt, at de er nært forbundne med Gud, ellers vil de selv blive forført. Korte og afgørende er de skridt, som fra høj og hellig grund fører menneskene ned på et lavt plan. I et øjeblik kan der tages bestemmelser, der afgør vor skæbne for bestandig. Blot vi lider nederlag én gang, mister sjælen sit værn. Én ond vane, som ikke bekæmpes med fasthed, vil blive til lænker af stål, der binder hele mennesket.

[135]

Grunden til, at så mange overlades til sig selv, når de møder fristelser, er, at de ikke altid har Herren for øje. Når vi tillader, at vor forbindelse med Gud afbrydes, har vi mistet vort værn. Alle jeres gode forsætter og gode hensigter vil ikke kunne sætte jer i stand til at modstå det onde. I må være bønnens mænd og kvinder. Jeres påkaldelser må ikke være svage, tilfældige og lunefulde, men alvorlige, udholdende og vedvarende. Det er ikke altid nødvendigt, at I bøjer jeres knæ for at bede. Gør det til en vane at tale med Frelseren, når I er alene, når I går på vejen, og når I er travlt beskæftiget med jeres daglige arbejde. Lad hjertet bestandig opsende stille bøn om hjælp, om lys, om styrke og kundskab. Lad hvert åndedræt være en bøn.¹⁶

Beskyttelse for den, der sætter sin lid til Gud. - Som de, der arbejder for Gud, må vi nå menneskene, hvor de er, selv om de er omgivet af mørke og nedsunket i last og for-dærvelse. Men når vi fæster vort sind ved ham, som er vor sol og vort skjold, så vil det onde omkring os ikke påføre os en eneste plet. Under vor virksomhed for at frelse sjæle, som er ved at fortabes, vil vi ikke komme til skamme, såfremt vi sætter vor lid til Gud. Kristus i hjertet, Kristus i livet, dette er vor sikkerhed. Hans nærværelse vil fylde sjælen med afsky for

¹⁵Manuskript 1, 1878.

¹⁶Sundhed og livslykke, s. 279. 280.

[136] alt, hvad der er ondt. Vor ånd kan være således forenet med ham, at vi bliver ét med ham i tanke og forsæt.¹⁷

[137]

¹⁷I den store læges fodspor, s. 519.

KAPITEL 8—»AFHOLDENDE I ALT«

1. HVAD SAND AFHOLDENHED INDEBÆRER

Udvikles til den højeste grad af fuldkommenhed. - »Enten I nu spiser eller drikker, eller hvad I gør, så gør det alt til Guds ære!« 1 Kor. 10, 31.

Mennesket lever kun én gang. Og det spørgsmål, som vi alle bør stille os selv, er: »Hvordan kan jeg bruge mine talenter og kræfter sådan, at de kan blive til størst mulig nytte? Hvordan kan jeg gøre mest muligt til Guds ære og til gavn for mine medmennesker?« For livet har kun værdi, når det bruges til at nå disse mål.¹

Vor første pligt over for Gud og vore medmennesker består i personlig udvikling. Enhver evne, vor skaber har skænket os, bør opøves til den højeste grad af fuldkommenhed, for at vi kan blive i stand til at gøre mest muligt godt. Derfor er den tid, der bruges til at grundlægge og bevare legemlig og sjælelig sundhed, vel anvendt. Vi har ikke råd til at hæmme eller svække en eneste af sindets eller legemets funktioner ved at overanstrenge eller misbruge en del af den levende organisme. Gør vi det, vil vi med sikkerhed komme til at lide under følgerne.²

Uafholdenhed er årsagen til de fleste af livets sygdomme. Den ødelægger årligt i tusindvis af mennesker. Vi taler ikke om uafholdenhed alene i forbindelse med brugen af berusende drikke, men anvender det i en bredere betydning, der omfatter en skadelig tilfredsstillelse af en hvilken som helst lyst eller lidenskab.³

Se, spise, drikke, sove for meget. - Det er en synd at se, spise, drikke eller sove for meget. En harmonisk og sund anvendelse af alle legemets og sindets kræfter medfører glæde; og jo mere ophøjede og forædlede de er, des mere ren og ublandet bliver glæden.⁴

[138]

¹Råd og vink, s. 11.

²Barnet i hjemmet, s. 379. 380.

³Barnet i hjemmet, s. 379.

⁴Barnet i hjemmet, s. 379.

Afholdenhed vedrører også maden, vi spiser. - Afholdenhedens principper bør udstrækkes til at omfatte mere end alkoholiske drikke. Det er ofte lige så skadeligt for sundheden at bruge stimulerende og ufordøjelig mad, og en sådan kost lægger i mange tilfælde grunden til drikfældighed. Sand afholdenhed lærer os at afstå fuldstændig fra alt, hvad der er skadeligt, og at bruge det, der er sundt, med fornuft. Der er kun få, der til fulde forstår, hvor meget deres spisevaner har at gøre med deres sundhed, deres karakter, deres indsats i denne verden og deres evige skæbne. Appetitten bør altid være under moralens og fornuftens kontrol. Legemet bør være sindets tjener og ikke omvendt.⁵

Spise for tit og for meget. - De, som spiser og arbejder umådeholdent og ufornuftigt, taler og handler ufornuftigt. Det er ikke nødvendigt at drikke spiritus for at være uafholdende. Den synd at spise umådeholdent at spise for hyppigt, for meget og for fed og usund mad ødelægger fordøjelsesorganernes sunde funktion og påvirker hjernen ved at forstyrre dømmekraften og hindre forstandige, rolige og sunde tanker og handlinger.⁶

Hvis man efter at være blevet oplyst ikke vil spise og drikke efter bestemte principper i stedet for at lade sig beherske af appetitten, vil man heller ikke være principfast, når det gælder andre ting.⁷

Afholdenhed også m.h.t. påklædningen. - Guds folk skal lære, hvilken betydning det har at være afholdende i alt. De skal være afholdende med hensyn til spise, drikke og påklædning. Al selvtilfredsstillelse skal fjernes fra deres liv. De må ved samarbejde med Gud vinde sejr over dårlige vaner og handlemåder, før de virkelig kan forstå, hvad sand helliggørelse og overensstemmelse med Kristi vilje vil sige.⁸

[139] **Afholdenhed m.h.t. arbejde.** - Vi bør være afholdende med hensyn til vort arbejde. Vi er ikke forpligtede til at stille os der, hvor vi bliver overanstrengte. Nogle kan undertiden komme i den situation, hvor dette er nødvendigt, men det bør være undtagelsen og ikke regelen. Vi skal være afholdende i alt. Hvis vi ærer Herren ved at gøre vor del, vil han til gengæld bevare vort helbred. Alle

⁵Patriarker og profeter, s. 290.

⁶Barnet i hjemmet, s. 383.

⁷Health Reformer, august 1866.

⁸Medical Ministry, s. 275.

vore legemsdele skal vi holde under fornuftig kontrol. Ved at være afholdende, når vi spiser og drikker, i påklædning og arbejde, ja i alt, kan vi gøre noget for os selv, som ingen læge magter.⁹

Lever på lånt kapital. - Uafholdenhed i næsten alt forekommer alle vegne. De, der gør sig store anstrengelser for at udføre netop så og så meget arbejde på en given tid, og som fortsætter med at arbejde, når de skønner, at de burde hvile, vinder aldrig derved. De lever på lånt kapital. De forbruger den livskraft, de vil behøve i fremtiden. Og når den energi er påkrævet, som de så letsindigt har brugt, bryder de sammen af mangel på den. Den legemlige styrke er borte, og åndsevnerne svigter. De forstår, at de har lidt et tab, men ved ikke, hvori det består. Behovets time er inde, men de fysiske kræfter er udtømt.

Enhver, som overtræder sundhedens love, vil med tiden komme til at lide i større eller mindre grad. Gud har givet os en medfødt kraft, som vi får brug for til forskellige tider i vort liv. Hvis vi ubekymret opbruger denne kraft ved at byde os selv for meget, vil vi engang komme til at lide tab. Vor brug-barhed vil være forringet, om ikke livet er helt ødelagt.¹⁰

Aftenarbejde. - Dagens arbejde bør som regel ikke vare ved til ud på aftenen.... Det er blevet vist mig, at de, der gør dette, taber meget mere end de vinder, for deres kræfter bliver udtømt, og de arbejder i nervøs ophidselse. De mærker måske ikke nogen øjeblikkelig skadelig virkning, men de undergraver med sikkerhed deres helbred.¹¹

Afholdenhed m.h.t. læsning. - Uafholdenhed med hensyn til læsning er en slags beruselse, og de, der studerer for meget, kommer ligesom drankeren bort fra de sikre stier og snubler og falder i mørket. Herren ønsker, at enhver studerende skal tænke på, at han kun skal have Guds ære for øje. Den studerende skal ikke opbruge og bortøde sine fysiske og åndelige kræfter i sin søgen efter at skaffe sig alle mulige fagkundskaber. Han skal bevare sine kræfter friske og energiske for at kunne tage del i det arbejde, Herren har anvist ham, nemlig at hjælpe sjæle til at finde retfærdighedens sti.¹²

[140]

⁹Barnet i hjemmet, s. 381. 382.

¹⁰Fundamentals of Christian Education, s. 153.154.

¹¹Barnet i hjemmet, s. 382.

¹²Barnet i hjemmet, s. 381.

Uafholdenhed m.h.t. at søge rigdom. - En af de vigtigste årsager til et nedbrudt helbred er lysten til at tjene penge, et ukueligt begær efter rigdom. De begrænser deres liv til et eneste jag efter penge, de ofrer søvn og hvile og livets behageligheder for dette ene. Deres medfødte gode helbred bliver nedbrudt, der kommer sygdom som følge af, at de har misbrugt deres fysiske kræfter, og døden sætter punktum for et forkeret liv. Denne mand kan ikke tage med sig så meget som en dollar af det, han har skaffet sig for så høj en pris. Penge, paladser og en dyr garderobe gavner ham ikke nu. Hans livsværk er værre end spildt. ¹³

Værne om hver fiber. - Hvert organ, hver fiber i vor organisme skal omhyggeligt værnes mod enhver skadelig handling, hvis vi vil undgå at være blandt dem, som Kristus omtaler, der følger den samme foragtelige vej som Jordens beboere før syndfloden. De vil være hjemfalden til udryddelse, fordi de har drevet en tilladt levevis til yderligheder og udviklet og plejet sædvaner, som er imod naturen og bliver til et begær, der fører krig imod sjælen. ...

Jordens brede befolkning ødelægger sin egen mulighed for at opnå den højeste jordiske lykke. De ødelægger evnen til at beherske sig og gør sig uskikket til at opfatte de evige realiteter. Med vilje er de blinde for deres egen organiske struktur og leder deres børn ind på den samme vej til selvtil-fredsstillelse, som medfører straf for overtrædelsen af naturens love. ...

Vore spiseog drikkevaner viser, om vi er af verden eller hører til dem, som Herren med sandhedens mægtige kniv har skilt fra verden. [141] De er hans ejendomsfolk, der er ivrigt efter at gøre gode gerninger ¹⁴

Afholdende i alt. - For at bevare sundheden er det nød-vendigt at være afholdende i alt afholdende med hensyn til arbejde, mad og drikke. Vor himmelske Fader sendte lyset om sundhedsreformen for at værne mod de onde følger af en fordærvet appetit, for at de, der elsker renhed og hellighed, kan vide, hvordan de med forstand kan bruge de gode ting, han har skaffet dem, og for at de ved at vise afholdenhed i dagliglivet kan blive helligede ved sandheden. ¹⁵

Afholdssagens forkæmpere skulle gøre en indsats for et mere omfattende program. De ville da blive Guds medar-bejdere. De

¹³Health Reformer, april 1877.

¹⁴Manuskript 86, 1897.

¹⁵Barnet i hjemmet, s. 381.

burde sætte hele deres indflydelse ind på at skabe oplysning om afholdsreformens principper.¹⁶

2. LEGEMET ET TEMPEL

Den kristnes ansvar. - »Ved I ikke,« spørger Paulus, »at I er Guds tempel, og Guds Ånd bor i jer? Hvis nogen øde-lægger Guds tempel, skal Gud ødelægge ham; thi Guds tempel er helligt, og I er jo hans tempel!« Mennesket er Guds skabning, Guds mesterværk, skabt i en ædel og hellig hensigt, og på alt i den menneskelige bolig ønsker Gud at skrive sin lov. Hver nerve og muskel, hver åndelig og fysisk evne må bevares ren.

Gud ønsker, at legemet skal være et tempel for hans Ånd. Hvilket alvorligt ansvar der hviler på hvert eneste menneske !... Hvor mange er der ikke, som er begavet med en god forstand og intelligens, talenter, der skulle bruges til Guds ære, men som bevidst nedbryder sjæl og legeme. De lever i en uafsladelig spænding. Cricket og fodboldkampe og heste-væddeløb fængsler deres opmærksomhed. Drikkeriets for-bandelse med alverdens elendighed forurener Guds tempel. ... Livet, som menneskene fik i en ædel og hellig hensigt, ødelægges ved brug af spiritus og tobak. Deres handlinger betegnes som træ, hø, strå. De evner, som Gud har givet dem, bliver misbrugt og deres sanser sløvet, for at føje kødets lyster. [142]

Drankeren sælger sig selv for et glas gift. Satan tager her-redømmet over hans forstand, hans følelser og hans samvit-tighed. Denne mand ødelægges Guds tempel. Tedrikning medvirker også til det. Alligevel er der mange, som sætter ødelæggende nydelsesmidler på deres bord.

Ingen har lov til at svække noget organ. - Intet menneske har lov til at tillægge sig vaner, der nedsætter et legemsorgans sunde funktion. Den, der ødelægges sine evner, forurener Helligåndens tempel. Herren gør ikke noget mirakel for at give dem sundheden tilbage, der fortsætter med at bruge stimulanser, som nedbryder ånd, sjæl og legeme, så det, der er helligt, ikke bliver værdsat. De, der hengiver sig til brugen af tobak og spiritus, skønner ikke på deres forstand. De erkender ikke, hvor meget de evner er værd, som Gud har givet dem. De lader dem blive svækket og sygne hen.

¹⁶Manuskript 86, 1897.

Gud ønsker, at enhver, som tror på ham, skal føle nødvendigheden af en forbedring. Enhver betroet evne bør udvikles. Ikke én må forsømmes. Som Guds ager og Guds bygning er mennesket under hans tilsyn i ordets fulde betydning; og jo bedre det lærer sin skaber at kende, des bedre vil det forstå, at livet er helligt....

Gud kræver af sine børn, at de lever et rent og helligt liv. Han har givet sin Søn, for at vi skal nå dette mål. Han har gjort alt, hvad der kunne gøres, for at gøre det muligt for mennesket at leve, ikke for kødelig tilfredsstillelse, ligesom dyrene, der forgår, men for Gud og Himmelen. ...

Gud holder regnskab. - Den fysiske straf for at ringeagte naturens love vil vise sig i form af sygdom, en svækket konstitution, ja død. Men der må også gøres op med Gud. Han holder regnskab med alle handlinger, både gode og onde, og på dommens dag skal enhver få igen, alt efter som han har handlet. Enhver overtrædelse af lovene for vort fysiske liv er en overtrædelse af Guds love, og enhver sådan overtrædelse må og vil medføre straf.

[143] Den menneskelige bolig, Guds bygning, bør værnes med omhu og betænksomhed.... Det fysiske liv skal omhyggeligt formes, dannes og udvikles, så den guddommelige natur kan komme helt til udtryk igennem mennesket. Gud forventer, at menneskene bruger den forstand, han har givet dem. Han forventer, at de benytter deres åndsevner i hans tjeneste. De skal give samvittigheden den dominerende plads, den var bestemt til at have. De åndelige og legemlige kræfter og følelseslivet skal udvikles til at nå den højeste grad af effektivitet.¹⁷

Ledet af en oplyst samvittighed. - Apostelen Paulus skriver: »Ved I ikke, at de, der løber på væddeløbsbanen, ganske vist alle løber, men kun én får sejrprisen? Løb så-ledes, at I kan vinde den! Enhver, der deltager i idrætsskamp, er afholdende i alt; de andre for at få en sejrskrans, der visner, vi for at få en sejrskrans, der aldrig visner.«¹⁸

Her taler apostelen Paulus om væddeløb, som korinterne var velkendte med. Deltagerne i disse løb var underkastet den hårdeste disciplin for at dygtiggøre dem til denne kraftpræstation. Deres kost

¹⁷Review and Herald, 6. november 1900.

¹⁸Signs of the Times, 2. oktober 1907.

var meget enkel. Overdådige retter og vin var forbudt. Deres diæt blev valgt med omhu. De søgte at finde ud af, hvad der egnede sig bedst til at gøre dem sunde og kvikke og give dem fysisk styrke og udholdenhed, så de kunne udsætte deres kræfter for den størst mulige belastning. Enhver nydelse, som kunne medvirke til at svække de fysiske kræfter, var forbudt.¹⁹

Når hedninger, som ikke var ledet af en oplyst samvittighed og ikke havde gudsfrygt for øje, ville underkaste sig afsavn og hård træning og fornægte sig enhver skadelig nydelse blot for at få en forgængelig sejrskrans og tilskuernes hyldest, hvor meget mere burde da de, der løber som kristne i håb om udødelighed og Himmelens hyldest, være villige til at fornægte sig usunde stimulanser og nydelsesmidler, som nedbryder moralen, svækker forstanden og bringer de ædlere åndsevner ind under de kødelige lysters og lidenskabers magt.

Mange mennesker i verden er vidne til dette løb for livet, den kristne kamp. Men også universets konge og utallige himmelske engle er tilskuere til dette løb. De følger spændt med for at se, hvem der sejrer og vinder den herlige krans, som aldrig visner. Med den største interesse lægger Gud og de himmelske engle mærke til de selvfornægtende, selv-opofrende, hårde anstrengelser, som de, der deltager i det kristne løb, lægger for dagen. Den belønning, som hvert menneske får tildelt, vil stå i forhold til den energiske udholdenhed og alvorlige troskab, hvormed det øver sin indsats i denne store kamp.

[144]

I de omtalte væddeløb var der kun én, som fik sejrprisen. I det kristne løb, siger apostelen, løber jeg derfor ikke på må og få. Vi vil ikke blive skuffede ved løbets afslutning. Ingen, som helt går ind på betingelserne i Guds ord og forstår, at de har pligt til at værne om deres fysiske kræfter og vitalitet, så de kan have et ligevægtigt sind og en sund moral, behøver at løbe på må og få. De kan alle vinde sejrprisen og få den evigt strålende sejrskrans, som aldrig visner. ...

Løfter til sejrvinderen. - Verden burde ikke være for-billede for os. Det er almindeligt at føje appetitten til god mad og unaturlige stimulanser, hvorved de kødelige tilbøjeligheder bliver styrket og åndsevnernes vækst og udvikling nedsættes. Ingen af Adams ef-

¹⁹Signs of the Times, 27. januar 1909.

terkommere opmuntres til at blive sejrvindere i den kristne kamp, medmindre de beslutter at være afholdende i alt. Hvis de gør det, vil de ikke kæmpe som en, der støder i luften.

Dersom de kristne vil holde deres legeme i ave og bringe alle deres lyster og lidenskaber under en oplyst samvittigheds kontrol og føle det som en pligt, de skylder Gud og deres medmennesker, at adlyde livets og sundhedens love, så vil de blive velsignet med legemlig og åndelig kraft. De vil få moralsk mod til at tage kampen op med Satan; og i hans navn, som på deres vegne vandt sejr over appetitten, kan de nu selv mere end sejre. Alle, som vil, kan tage denne kamp op.²⁰

[145]

3. AFHOLDENHED OG ÅNDELIGHED

Overgivelse til Satan. - Ved at give efter for Satans fristelser til ikke at være afholdende bliver de ædlere ånds-evner underlagt de kødelige lyster og lidenskaber, og når disse får herredømmet, har den, der blev skabt lidet ringere end englene og med evner, der kunne opnå den højeste udvikling, overgivet sig til Satans magt. Og han har let adgang til dem, der er lystens trælle. Nogle mennesker ofrer halvdelen og andre to tredjedele af deres fysiske, intellektuelle og moralske kræfter, fordi de ikke er afholdende, og de bliver kastebolde for fjenden.

Den, der ønsker at have en klar hjerne til at kunne opdage, hvad Satan har i sinde, må have sit fysiske begær under fornuftens og samvittigheds kontrol. De ædlere åndsevners moralske og livskraftige virksomhed er af væsentlig betydning for at fuldkomme en kristen karakter, og det har meget at gøre med vor brugbarhed her i verden og vor endelige frelse, om hjernen er kraftig eller svag.

Det er beklageligt med den uvidenhed, der har været rådende med hensyn til Guds love for vor fysiske organisme. Uafholdenhed af enhver art er overtrædelse af livslovene. Åndssvaghed har fået et frygteligt omfang. Synden gøres til-lokkende ved den glans, som Satan omgiver den med, og det fryder ham, når han kan holde kristenheden fast i det daglige tyranni af skik og brug, hvor de som hedningerne lader sig beherske af appetitten.

²⁰Signs of the Times, 2. oktober 1907.

Legemlig og åndelig kraft sættes over styr. - Hvis intelligente mennesker får deres åndsevner svækket som følge af uafholdenhed på et eller andet område, står de ikke meget højere end hedningerne hvad angår flere af deres livsvaner. Satan søger ustandselig at drage menneskene bort fra at blive oplyst til frelse, og hen til skik og brug, selv om det skal ske på bekostning af den legemlige, sjælelige og åndelige sundhed. Den store fjende ved, at når appetit og lidenskab er det rådende, så ofres den legemlige sundhed og åndelige styrke på selvtilfredsstillelsens alter, og vedkommende går hurtigt sin undergang i møde. Men når en oplyst forstand holder tøjlerne og styrer de kødelige tilbøjeligheder, så de er underlagt de moralske kræfter, så ved Satan så udmærket, at han kun har meget lidt mulighed for at overvinde dem med sine fristelser.

[146]

For at følge moden. - Man taler i vor tid om den mørke middelalder og roser sig af fremgang. Men denne fremgang har ikke bragt ondskab og forbrydelse til ophør. Det er beklageligt, at menneskene ikke er så naturlige mere, og at der er så meget kunstigt væsen. I den såkaldte mørke middelalder var sundhed, kræfter, skønhed og et langt liv ret almindeligt, men nu er det sjældent. Næsten alt, hvad der er attråværdigt, bliver sat over styr for at kunne følge med i det moderne liv.

Store dele af kristenheden har ingen ret til at kalde sig kristne. Deres livsvaner, udskejelser, og som de almindeligvis behandler deres legeme, er overtrædelse af de fysiske love og imod Bibelens lære. Ved deres levemåde pådrager de sig legemlig lidelse og åndelig og moralsk svaghed.

I mange henseender har Satan ved sine påfund gjort familielivet så fuldt af forviklinger og bekymringer for at følge moden. Hans hensigt med det er at holde menneskene så stærkt optagede af det, der hører dette liv til, at de kun kan ofre lidt opmærksomhed på det, som er det vigtigste for dem. Frådseri og modegalskab har i den grad grebet den kristne verden, at man ikke tager tid til at blive bekendt med livslovene i den hensigt at adlyde dem. Det betyder kun lidt at bekende sig som kristen, når livet ikke er i overensstemmelse med Guds vilje, som den findes åbenbaret i hans ord. ...

Helliggørelsen bliver en umulighed. - En overvejende del af alle de skrøbeligheder, som menneskene er besværede af, er en følge af deres egne dårlige vaner, fordi de med vilje er blinde for eller

[147] ringeagter det lys, Gud har sendt angående lovene for deres tilværelse. Det er umuligt at ære Gud, når man lever i overtrædelse af livslovene. Hjertet har ikke mulighed for at være helliget til Gud, så længe man føjer en lidenskabelig appetit. Et sygeligt legeme og en forvirret forstand som følge af stadig eftergivenhed for ondt begær gør helliggørelsen af legeme og sjæl til en umulighed.

Apostelen forstod betydningen af en fysisk god sundheds-tilstand for at kunne fuldkomme en kristen karakter. Han siger: »Jeg er hård mod mit legeme og holder det i ave, for at ikke jeg, der har prædikeret for andre, selv skal blive forkastet.«²¹

Vaner, smag og tilbøjeligheder skal retledes. - Intet kan være mere anstødeligt for Gud, end når de evner, han har givet os til at bruge i tjenesten for ham, bliver svækket og misbrugt. Der står skrevet: »Enten I nu spiser eller drikker, eller hvad I gør, så gør det alt til Guds ære!«

I ethvert arbejde af betydning opstår der kriser, hvor der er stort behov for, at de, der er knyttet til arbejdet, har en klar hjerne. Det må være mænd, der ligesom apostelen Paulus forstår, hvor vigtigt det er at være afholdende i alt. Vi har en gerning at gøre, et hårdt og alvorligt arbejde for Mesteren. Alle vore vaner, vor smag og tilbøjeligheder må bringes i overensstemmelse med livets og sundhedens love. Derved kan vi sikre os den bedst mulige fysik og blive klare i tanken til at kunne skelne mellem det onde og det gode.

Uafholdenhed af enhver art sløver opfattelsesevnen og svækker hjernens nervekraft, så de evige realiteter ikke bliver værdsat, men stilles lige med almindelige ting. De fine åndsevner, som skulle bruges til ædle formål, bliver underlagt de lavere lidenskaber. Hvis vi ikke har gode fysiske vaner, kan vi ikke have stærke intellektuelle og moralske kræfter, fordi der består en nær forbindelse mellem det legemlige og det åndelige. Det forstod apostelen Peter, og han løftede advarende sin røst: »I elskede! jeg formaner jer som fremmede og udlændinge: hold jer fra de kødelige lyster, som fører krig imod sjælen.«

[148]

De højere interesser bringes i fare. - Her advarer Guds ord os tydeligt om, at hvis vi ikke holder os fra de kødelige lyster, vil det fysiske komme i konflikt med det åndelige. Skadelige nydelser

²¹Redemption; or the Temptation of Christ, s. 57-62.

strider imod sundhed og fred. Der er erklæret krig mellem de gode og de dårlige egenskaber hos mennesket. De lavere tilbøjeligheder, som er stærke og aktive, undertrykker sjælen. Og menneskets højeste interesser bringes i fare ved at give efter for en vanhellig appetit.²²

En lærdom for syvende dags adventister. - Eksemplet med Arons sønner er nedskrevet til gavn for Guds folk og skal særlig være til påmindelse for dem, der bereder sig for Kristi andet komme, om at eftergivenesshed for en fordærvet appetit ødelægger sjælens ædlere følelser og dermed påvirker forstandsevnerne, Gud har givet os, således at det åndelige og hellige mister sin hellighed. Ulydighed virker tiltalende i stedet for grænseløst syndig.²³

Sejre over enhver dårlig vane. - Afholdsprincipperne er meget omfattende, og der er fare for, at de, der har fået megen oplysning om dette emne, ikke vil påskønne lyset. Gud kræver, at hans folk i de sidste dage skal sejre over enhver dårlig vane og bringe deres legemer som et levende, helligt, Gud velbehageligt offer, så de kan tage sæde ved hans højre hånd.

Det er vor pligt at beherske os og kæmpe for at bringe vort sind, vor vilje og vor smag i overensstemmelse med Skaberens krav. Det kan Guds nåde alene sætte os i stand til; ved dens kraft må vort liv bringes i overensstemmelse med rette principper. Det, vi sår, skal vi høste, og det er kun dem, der underkaster sig Guds vilje, som virkelig er forstandige.²⁴

Kontrolleret af en oplyst samvittighed. - Dersom de kristne ville bringe alle deres lyster og lidenskaber under en oplyst samvittigheds kontrol og føle det som en pligt, de skylder Gud og deres medmennesker, at adlyde livets og sundhedens love, så ville de blive velsignet med legemlig og åndelig kraft; de ville få moralsk mod til at tage kampen op med Satan, og i hans navn, som sejrede på deres vegne, ville de selv mere end sejre.²⁵

Hvorfor mange vil falde. - Det er vort ønske, at vore søstre, som nu ødelægger sig selv med deres dårlige vaner, vil lægge dem af og komme frem i forreste række og arbejde for en reform. Årsagen til,

[149]

²²Signs of the Times, 27. januar 1909.

²³Signs of the Times, 8. juli 1880.

²⁴Brev 69, 1896.

²⁵Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 39. 40.

at mange af os vil falde i trængselstiden, vil være en slap holdning til afholdenhed og eftergivenhed for appetitten.

Moses talte meget om dette emne, og når folket ikke kom ind i det forjættede land, skyldtes det, at de igen og igen gav efter for appetitten. Ni tiendedele af børnesygdomme i dag skyldes uafholdenhed med hensyn til at spise og drikke. Adam og Eva mistede Eden, fordi de gav efter for appetitten, og vi kan kun få det tilbage ved at fornægte den.²⁶

Løb således, at I kan vinde den! - Der er herlige sejre at vinde, og de, der vinder i denne kamp mod appetitten og verdens lyst, vil få livets sejrskrans, som aldrig visner, og et lykkeligt hjem i byen, hvis porte er perler og hvis grundstene består af ædelstene. Er denne sejrpris ikke anstrengelsen værd? Er den ikke værd, at vi gør os al mulig umage? Lad os da løbe således, at vi kan vinde den!²⁷

4. DANIELS EKSEMPEL

Emnet om afholdenhed har vi ikke nogen rigtig forståelse af, før vi har betragtet det fra et bibelsk synspunkt. Og ingen steder finder vi et mere omfattende og slående eksempel på sand afholdenhed og dens velsignelser end i beretningen om profeten Daniel og hans venner ved hoffet i Babel.²⁸

[150]

Da Israels børn, deres konge, fyrster og præster var ført i fangenskab, blev der udvalgt fire til at gøre tjeneste ved kongens hof i Babel. En af disse var Daniel, som snart viste tegn på den bemærkelsesværdige evne, som han senere udviklede. Disse unge mennesker var alle af kongelig byrd og bliver beskrevet som »unge mænd uden mindste lyde og med et smukt ydre, vel bevandrede i al visdom, kundskabsrige og lærenemme«. Dan. 1, 4. Da kong Nebukadnezar bemærkede disse unge fangers fremragende evner, besluttede han, at de skulle uddannes til at indtage betydelige stillinger i hans rige. For at de i overensstemmelse med orientalsk skik kunne være kvalificerede til livet ved hoffet, skulle de undervises i kaldæernes sprog og gennemgå et grundigt tre års studium i fysiske og åndelige fag.

²⁶Review and Herald, 21. oktober 1884.

²⁷Signs of the Times, 1. september 1887.

²⁸Signs of the Times, 6. december 1910.

Ungdommen i denne højere skole havde ikke blot adgang til det kongelige palads, men det blev også bestemt, at de skulle spise og drikke af den mad og vin, som var på kongens bord. Kongen mente, at han på denne måde ikke alene viste dem en stor ære, men også sikrede dem den bedste fysiske og åndelige udvikling, som kunne opnås.

Prøven. - Blandt retterne på kongens bord var svinekød og andet kød, som moseloven erklærede for urent, og he-bræerne havde fået et bestemt forbud mod at spise det. Nu blev Daniel sat på en streng prøve. Skulle han rette sig efter sine fædres undervisning angående mad og drikke og højst sandsynligt miste ikke alene sin stilling, men også livet, fordi det var en fornærmelse mod kongen? Eller skulle han sætte Guds bud til side og bevare kongens gunst og på den måde sikre sig store intellektuelle fordele og de mest smigrende verdslige fremtidsudsigter?

Daniel tøvede ikke længe. Han besluttede sig til at holde fast ved sin renhed, ske hvad der ville. Han »satte sig for, at han ikke ville gøre sig uren med kongens mad eller den vin, kongen drak«. Dan. 1, 8.

Ikke snæversynet eller fanatisk. - I dag er der mange såkaldte kristne, som siger, at Daniel var for nøjeregnende, og de erklærer ham for at være både snæversynet og fanatisk. De betragter spørgsmålet om mad og drikke som af for ringe betydning til at kræve et så afgørende standpunkt, som måske ville medføre opofrelsen af enhver jordisk fordel. Men de, som ræsonnerer på denne måde, vil på dommens dag se, at de gik imod Guds bestemte krav og opstillede deres egne meninger som reglen for, hvad der er ret og forkert. De vil finde, at det, som syntes uden betydning for dem, ikke blev betragtet sådan af Gud. Hans krav skal lydes ubetinget. De, som anerkender og adlyder et af hans bud, fordi det er bekvemt for dem at gøre det, medens de forkaster et andet bud, fordi det kræver et offer at efterkomme det, sænker rettens standard og leder med deres eksempel andre til at ringeagte Guds hellige lov. Et »så siger Herren« må være rettesnor for alt. [151]

En fejlfri personlighed. - Daniel var underkastet lige så stærke fristelser, som de unge i dag er udsat for, alligevel var han tro mod den religiøse opdragelse, han havde fået i sin barndom. Han var omgivet af kræfter, der ville ødelægge dem, som vakler mellem

princip og tilbøjelighed, men Guds ord fremstiller ham som en fejlfri personlighed. Daniel turde ikke sætte sin lid til sin egen moralske styrke. Bøn var for ham en nødvendighed. Han gjorde Gud til sit værn, og i alle livets gøremål frygtede han Gud. Daniel besad den ægte ydmygheds ynde. Han var tro, urokkelig og ædel. Han søgte at leve i fred med alle, men når det drejede sig om principper, var han ubøjelig som de høje cedertræer. Over for dem, som havde myndighed over ham, var han ærbødig og lydige i alt, når det ikke stred imod hans troskab mod Gud, men han havde så høj en erkendelse af Guds krav, at jordiske herskeres krav var underordnet. Selviske hensyn kunne ikke få ham til at forsømme sin pligt.

Daniels karakter er fremstillet for verden som et slående eksempel på, hvad Guds nåde kan gøre for mennesker, der af naturen er faldet og fordærvet af synd. Beretningen om hans ædle, selvfornægtende liv er en opmuntring for os almindelige mennesker. Den kan styrke os til ædel modstand mod fristelse og til i ydmyghed at stå fast på det rette under de hårdeste prøver.

[152] **Guds velbehag kærere end livet.** - Daniel kunne måske have fundet en god undskyldning for at afvige fra sine strenge afholdsvaner, men Guds velbehag var kærere for ham end den mægtigste jordiske monarks gunst, ja kærere end selve livet. Ved sin høflige optræden fandt Daniel yndest hos overhofmesteren, som havde opsynet med de unge hebræere, og han bad ham, om de måtte blive fri for at spise og drikke af kongens mad og vin. Overhofmesteren frygtede for, at han ved at opfylde dette ønske kunne pådrage sig kongens mishag og på den måde bringe sit liv i fare. Ligesom mange i dag troede han, at en afholdende kost ville give disse unge et blegt og sygeligt udseende og mangel på muskelstyrke, medens de overdådige retter fra kongens bord ville gøre dem rødmossede og smukke og fremme fysisk og åndelig aktivitet.

Daniel anmodede om, at sagen kunne afgøres efter en prøve på ti dage, idet de hebraiske unge i denne korte periode fik lov til at spise enkel mad, medens deres medstuderende fik del i kongens lækkerier. Anmodningen blev til sidst imødekommet, og så følte Daniel sig forvisset om, at han havde vundet sin sag. Skønt han kun var en ung mand, havde han set den skadelige virkning af vin og overdådig levevis både på fysisk og åndelig sundhed.

Gud forsvarer sine tjenere. - Da de ti dage var gået, viste resultatet sig at være lige modsat overhofmesterens forventninger. De afholdende unge mænd så ikke alene bedre ud end deres kammerater, som havde tilfredsstillet appetitten, men de var dem også tydeligt overlegne både i fysisk vigør og åndelig kraft. Denne prøve resulterede i, at Daniel og hans venner fik lov til at fortsætte med den enkle kost, medens de blev uddannet til de opgaver, de skulle varetage i riget.

Herren betragtede med velbehag disse unge hebræeres trofasthed og selvfornægtelse, og hans velsignelse fulgte dem. Gud gav dem »kundskab og indsigt i al skrift og visdom; Daniel forstod sig også på alle hånde syner og drømme«. Dan. 1,17. Da den treårige uddannelse var forbi, prøvede kongen deres duelighed og kundskaber, og »der fandtes iblandt dem alle ingen, som kunne måle sig med Daniel, Hananja, Misjael og Azarja, og de trådte derfor i kongens tjeneste. Og når som helst kongen spurgte dem om noget, der krævede visdom og indsigt, fandt han dem ti gange dygtigere end alle drømmetydere og manere i hele sit rige«. Dan. 1, 20.

[153]

Selvbeherskelse en betingelse for helliggørelse. - Daniels liv er et inspirerende eksempel på, hvad en helliggjort karakter er. Det er en anskuelsesundervisning for alle, og især for de unge. En nøje opfyldelse af Guds krav er befordrende for både legemets og sjælens sundhed. For at nå den højeste grad af åndelig og intellektuel kunnen er det nødvendigt at søge visdom og styrke fra Gud og iagttage streng afholdenhed i alle livsvaner. I Daniels og hans venners erfaring har vi et eksempel på princippet sejr over fristelsen til at tilfredsstille appetitten. Det viser os, at unge mennesker med religiøse principper kan sejre over kødets lyster og forblive tro mod Guds krav, selv om det koster dem et stort offer.

Hvilke følger ville det ikke have fået, hvis Daniel og hans venner havde indgået et kompromis med disse hedenske embedsmænd og givet efter for anledningspres ved at spise og drikke sådan, som babylonierne havde for skik! Det ene tilfælde af afvigelse fra princippet ville have svækket deres opfattelse af, hvad der var ret, og deres afsky for det forkerte. Tilfredsstillelse af appetitten ville have medført tabet af fysisk styrke, klar forstand og åndelig kraft. Ét forkert trin kunne have ført til flere, indtil deres forbindelse med Himmelen blev afbrudt og fristelse ville have revet dem bort.

[154]

Gud havde sagt: »De, som ærer mig, vil jeg ære.« 1 Sam. 2, 30. Idet Daniel klyngede sig til Gud i fast tillid, kom profetiens Ånds kraft over ham. Det var mennesker, som under-viste ham om pligterne, der fulgte med livet ved hoffet, men det var Gud, der lærte ham at tyde fremtidens mysterier og ved hjælp af billeder og symboler at fremstille for kommende generationer de mærkelige ting, som skulle indtræffe i de sidste dage.²⁹

De unge hebræeres beslutning havde intet med formastelse at gøre. De tog deres bestemmelse i tillid til Gud. De bestræbte sig ikke på at være sære, men de ville hellere anses for at være det end vanære Gud.³⁰

Også belønning til os for afholdenhed. - De hebraiske fanger var mænd, der havde de samme lyster, som vi har. Midt i Babylons overdådige hoffers forførende indflydelse stod de dog fast. Vore dages unge er omgivet af fristelser, der leder til at give efter for selvet. I særdeleshed i vore store byer bliver enhver form for sanselig tilfredsstillelse gjort let og indbydende. De, der ligesom Daniel afslår at besmitte sig, vil høste den belønning, mådeholdne vaner giver. Med deres større fysiske kraft og forøgede udholdenhed har de en bank med indskud, som de kan hæve på i påkommende tilfælde.

De rette fysiske vaner fremmer åndelig overlegenhed. Intellektuel kraft, fysisk styrke og livets længde afhænger af uforanderlige love. Naturens Gud vil ikke gribe ind for at bevare menneskene fra følgerne af at overtræde naturens krav. Den, som kæmper for at blive sejrvinder, må være afholdende i alle ting. Daniels klare tankegang og faste forsætter, hans evne til at erhverve kundskab og hans kraft til at modstå fristelse skyldtes i høj grad hans jævne levevis i forbindelse med et liv i bøn.

Der er megen lødig sandhed i ordsproget: »Enhver er sin egen lykkes smed.« Mens forældre er ansvarlige for karakterens stempel, såvel som for uddannelsen og opdragelsen af deres sønner og døtre, er det dog sandt, at vor stilling og vor brugbarhed i verden for en stor del afhænger af vor egen handle måde.

Daniel og hans medbrødre nød fordelene af, at de var blevet korrekt opdraget og undervist i de unge år, men disse fortrin alene ville

²⁹Det virkelige liv, s. 20-26.

³⁰Profeter og konger, s. 235.

ikke have gjort dem til det, de blev. Tiden kom, da de måtte handle selvstændigt, da deres fremtid afhang af deres egne handlinger. Da var det, de bestemte at være tro mod den undervisning, de havde fået i barndommen. Den gudsfrygt, som er visdoms begyndelse, var grundvolden til deres storhed.³¹

[155]

5. MADEN PÅ VORT BORD

Uafholdenheden kan spores til deres eget bord. - Mange mødre, som klager over den uafholdenhed, der råder alle vegne, ser ikke klart nok til at forstå årsagen. Mangelen på afholdenhed kan ofte spores tilbage til familiens spisebord. Mangen en mor, selv blandt erklærede kristne, serverer fede og stærkt krydrede retter for sin familie, og det frister madlysten og opmuntrer til at spise for meget.³²

Som følge af fortsat mangel på mådehold svækkes for-døjelsesorganerne efterhånden, og den føde, man spiser, til-fredsstiller ikke appetitten. Usunde tilstande opstår, og der melder sig en trang til mere pirrende føde. Kaffe, te og kød-spiser frembringer en øjeblikkelig virkning. Under indflydelsen af disse giftstoffer pirres nervesystemet, og i øjeblikket synes forstandsevnerne i nogle tilfælde at styrkes og fantasien at blive mere livlig. Fordi disse parringsmidler i øjeblikket frembringer sådanne behagelige følger, drager mange den slutning, at de virkelig trænger til dem, og fortsætter med brugen deraf. ...

Appetitten oplæres til at kræve noget, som er stærkere, hvilket vil medføre en tilbøjelighed til at vedligeholde og forøge den behagelige pirring, indtil nydelsen bliver en vane og der foreligger en uophørlig trang til kraftigere parringsmidler, såsom tobak, vin og brændevin.³³

Sund mad, enkelt tilberedt. - Enhver mor burde nøje våge over sit bord og ikke lade noget blive sat frem, som har den ringeste tendens til at grundlægge vaner, der fører til uafholdenhed. Maden bør tilberedes så enkel som muligt og uden krydderier af nogen slags, og heller ikke for meget salt.

³¹Budskaber til de unge, s. 143.

³²Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 75. 76.

³³Vejledning for menigheden I, s. 345. 346.

[156] Børnenes vel ligger dig på hjerte og du vil gerne se dem vokse op med en ren smag og en ufordærvet appetit, men så må du standhaftigt gå imod den almindelige mening og praksis. Hvis du ønsker at opdrage dem til at blive nyttige borgere og få den evige løn i herlighedens rige, så må du lære dem at lyde Guds love som de findes i naturen og i ordet, fremfor at følge verdens skik og brug.

Samvittighedsfulde bestræbelser, bøn og tro vil ikke være uden resultat, når de ledsages af et godt eksempel. Læg dine børn frem for Gud i tro og prøv at give deres følsomme sind et indtryk af deres pligt over for deres himmelske Fader. Det vil blive nødvendigt med gentagne påmindelser, regel på regel, bud på bud, lidt her og lidt der.³⁴

Halvdelen af mødrene sørgeligt uvidende. - Ikke engang halvdelen af mødrene ved, hvordan de skal lave mad, eller hvad de skal give deres børn at spise. De giver deres små nervøse børn disse stærke ting, som brænder i halsen og hele vejen ned til mavens sarte slimhinder, så den bliver som en gammel støvle og ikke vil vedkende sig sund føde. De kære små kommer til bords og kan ikke spise dit og ikke spise dat. De tager magten og får lige, hvad de ønsker, enten det er godt for dem eller ej.

Jeg ville foreslå at lade dem gå uden nogenting i mindst tre dage, indtil de blev sultne nok til at spise god sund mad. Jeg ville i hvert fald lade dem sulte. Jeg har aldrig sat noget på mit bord, som jeg ikke kunne lade mine børn spise af. Jeg ville sætte det samme frem for dem, som jeg selv spiser. Og børnene ville spise denne mad uden at tænke på at spørge om noget, som ikke var på bordet. Vi må ikke føje børnenes appetit ved at sætte disse kraftige retter frem for dem.³⁵

Baner vejen for drikfældighed. - Iblandt vort amerikanske folk dækkes bordet som regel med retter, der tilberedes på en måde, som er egnet til at skabe drankere.³⁶

De, der tror på den nærværende sandhed, burde ikke drikke kaffe og te, for disse ting skaber trang til stærkere stimulanser. Og de burde ikke spise kødretter, for de skaber også lyst til stærk drik. Vor

³⁴Review and Herald, 6. november 1883.

³⁵Manuskript 3, 1888.

³⁶Vejledning for menigheden I, s. 350.

kost nu bør bestå af sunde fødemidler, tilberedt med skønsomhed og kyndig hånd.³⁷

Kødspiser stimulerer. - Den umiddelbare virkning af at spise kød må tilsyneladende være at styrke organismen, men dette er ikke nogen begrundelse for at regne det for det bedste næringsmiddel. En moderat brug af brandy har samme virkning i øjeblikket, men når den ophidsende virkning har fortaget sig, kommer der en følelse af mathed og kraftesløshed. De, der lever på en enkel, nærende kost, som til sammenligning ikke har nogen stimulerende virkning, kan holde til mere arbejde i måneder og år, end dem, der spiser kød eller drikker spiritus. De, der arbejder i det fri, mærker mindre til den skadelige virkning af kødspisning, end dem, der har stillesiddende arbejde, fordi sol og luft har en god indflydelse på fordøjelsen og gør meget til at modarbejde virkningen af forkerte spise- og drikkevaner.

[157]

Virkingen af stimulanser. - Alle stimulerende midler påvirker den menneskelige organisme for stærkt, og skønt aktivitet og energi i øjeblikket synes at tiltage i forhold til den pirrende virkning, de udøver, så vil der komme en reaktion, der vil indtræde en mathedsfølelse modsvarende den kunstige ophidselse, de har fremkaldt.

Når denne mathedsfølelse melder sig, indtager man igen noget, der kan stimulere og stramme op, for at blive fri for den ubehagelige mathed. Organismen vænnes gradvis til at være afhængig af dette middel, indtil dens kræfter bliver nedbrudt af så tit at blive animeret til unaturlig aktivitet. Alle mennesker burde lære livslovene at kende. Det burde være af væsentlig betydning at få studeret, hvordan man skal leve, hvordan man skal afvikle arbejdet, og hvordan man skal spise og drikke sundt.

Jo mere enkelt og naturligt vi kan leve, des bedre vil vi kunne modstå epidemier og sygdom. Når vi har gode livsvaner og organismen ikke svækkes af kunstig aktivitet, vil naturen selv give os al den stimulans, vi har brug for. ...

Appetitten en upålidelig vejleder. - Mange anbefaler den levere- gel at spise, når man er sulten, og så spise, til man er mæt. Men denne livsførelse vil medføre sygdom og meget andet ondt. Folk i almindelighed har ikke nogen naturlig appetit nu om stunder, derfor er den ikke noget korrekt udtryk for organismens krav. Der har været

³⁷ Evangelism, s. 265.

[158] kælet for den og den er ledet i en forkert retning, indtil den er blevet sygelig og ikke længere kan være nogen pålidelig vejleder. Organismen har været misbrugt og dens funktioner er blevet svækket af dårlige vaner og syndige nydelser, indtil smag og appetit er blevet forvrænget.

Det er unaturligt at være begærlig efter kød. Sådan var det ikke i begyndelsen. Mennesket selv har skabt og udviklet begæret efter kød. Ved at give os grøntsager, kornsorter og frugt har Skaberen forsynet os med alle de næringsstoffer, som er nødvendige for vor sundhed og styrke. Kødspiser hørte ikke til den føde, Adam og Eva fik før syndefaldet. Dersom frugt, grøntsager og kornsorter ikke er tilstrækkelige til at udfylde menneskets behov, så begik Skaberen en fejltagelse, da han forsynede Adam. ...

For at bevare deres legemlige og åndelige styrke. - Gud nægtede ikke hebræerne kød i ørkenen blot for at hævde sin autoritet, men fordi det var bedst for dem at undvære det, så de kunne bevare deres legemlige og åndelige styrke. Han vidste, at animalsk føde styrker de dyriske lidenskaber og svækker forstanden. Han vidste, at hvis hebræerne fik lov at tilfredsstille deres begær efter kød, så ville deres moral blive nedbrudt og skabe et sådan irritabelt temperament, at den vældige hær ville blive opsætsig, og at de ville miste den fine sans for deres moralske forpligtelser og nægte at lade sig lede af Jehovas gode love. Vold og oprør ville råde iblandt dem og gøre det umuligt for dem at kunne blive et rent og lykkeligt folk i Kana'ans land. Gud vidste, hvad der var bedst for Israels børn, derfor unddrog han dem kødet så meget, som tilfældet var.

Satan fristede dem til at betragte det som uretfærdigt og ubarmhjertigt. Han fik dem til at begære, hvad der var forbudt, fordi han var klar over, at hvis de gav efter for en fordærvet appetit, ville de blive kødeligsindede og nemme at få til at gøre hans vilje; de lavere anlæg ville blive styrket, mens de intellektuelle og moralske kræfter ville blive svækket.

[159] Satan har god erfaring i at ødelægge sjæle. Han er fuldt klar over, at hvis han kan få menneskene vænnet til at spise og drikke forkert, så har han i vid udstrækning fået magten over deres sind og lavere lidenskaber. I begyndelsen spiste mennesket af jordens frembringelser, men synden medførte, at kødet af døde dyr blev brugt som fødemiddel. Denne kost modvirker direkte en sand forædling

og ren moral. De fødeemner, der indtages, går over i kredsløbet og bliver omdannet til kød og blod. ...

Gud kræver, at hans folk skal være afholdende i alt. Under Jesu lange faste i ørkenen skulle hans eksempel lære hans efterfølgere at afvise Satan, når han kommer i appetittens forklædning. Så kan de eje en indflydelse til at kunne hjælpe de mennesker til en forandring, der er kommet på afveje som følge af mangel på mådehold og har mistet evnen til at overvinde den svaghed og synd, de ligger under for. Således kan kristne sikre sig sundhed og lykke ved et rent og velordnet liv og en ren og uskadt samvittighed for Gud.³⁸

Forandringen hos de nyomvendte. - Når budskabet kommer til folk, som ikke har hørt om sandheden for vor tid, vil de snart forstå, at det er nødvendigt at foretage en grundig forandring af deres spisevaner. De vil indse, at de må holde op med at spise kød, fordi det vækker trang til stærke drikke og fylder organismen med sygdomme. De fysiske, in-tellektuelle og moralske kræfter bliver svækket ved at spise kød. Mennesket bygges op af den mad, det spiser. Dyriske lidenskaber vækkes som en følge af at spise kød, og samtidig skaber det trang til tobak og stærke drikke.³⁹

Flere forskellige retter en form for uafholdenhed. - Der bør udvises afholdenhed med hensyn til madlavningen og antal retter, så moderen kan blive sparet for det meget arbejde. Det er ikke nødvendigt med så mange forskellige retter for at opretholde livet; det er derimod skadeligt for fordøjelsesorganerne og skaber forstyrrelse i maven. Med Guds velsignelse kan en jævn og enkel kost opretholde livet og er også bedst for hele organismen.

Ikke mange er opmærksomme på, at der i almindelighed kommes for meget mad i maven. Men det, man spiser udover det nødvendige, er til besvær for maven og til skade for hele organismen.⁴⁰

Også uafholdenhed at spise for meget. - Uafholdenhed viser sig i, hvor meget man spiser og hvad man spiser.⁴¹

Uafholdenhed er nok så omfattende. For nogles vedkommende består den i at spise for meget af sådan mad, som ikke er at forkaste, blot den indtages i passende portioner. Alt, hvad man spiser udover,

³⁸Signs of the Times, 6. januar 1876.

³⁹Råd og vink, s. 217. 218.

⁴⁰Manuskript 50, 1893.

⁴¹Counsels on Health, s. 576.

hvad organismen rent faktisk har brug for, bliver et farligt element. Det gærer i maven og giver dårlig fordøjelse. Fortsætter man med at spise for meget, tærer det på livskraften, og hjernen mister evnen til at fungere.⁴²

Frådseren, som belaster fordøjelsesorganerne, til de ikke rigtig kan tage sig af maden mere, er heller ikke afholdende, og han vil finde det umuligt at komme til en klar erkendelse af de åndelige værdier.⁴³

Vor himmelske Fader vil, at vi skal bruge de gode ting, han har givet os, med omtanke.⁴⁴

Spiller en vigtig rolle i vor frelse. - De, der ikke følger sundhedsreformen, behandler sig selv på en hensynsløs og uklog måde. De volder sig selv stor skade ved at give efter for appetitten. Nogle mener måske, at kostspørgsmålet ikke er vigtigt nok til at blive omfattet af religionen. Men der tager de meget fejl. Guds ord siger, at »enten I nu spiser eller drikker, eller hvad I gør, så gør det alt til Guds ære«. Emnet om afholdenhed i alle dets aspekter spiller en vigtig rolle i arbejdet på vor frelse.⁴⁵

Når menneskene til stadighed lever i overensstemmelse med livets og sundhedens love, vil de høste de herlige resultater af en fuldstændig sundhedsreform.⁴⁶

Alle bliver prøvet. - Det er af stor betydning, at hver enkelt af os gør sin del, og at vi har en klar forståelse af, hvad vi bør spise og drikke, og hvordan vi må leve for at bevare sundheden. Alle bliver prøvet for at se, om de vil følge sundhedsreformens principper, eller om de vælger at føje selvet.⁴⁷

[161]

6. TOTALAFHOLD ER VORT STANDPUNKT

Den eneste sikre fremgangsmåde. - Den eneste sikre fremgangsmåde er: Tag ikke, smag ikke, rør ikke kaffe, te, vin, tobak, opium og alkoholiske drikke! Nødvendigheden af, at menneskene i denne generation tager viljekraften, styrket ved Guds nåde, til hjælp

⁴²Manuskript 155, 1899.

⁴³Manuskript 41, 1908.

⁴⁴Signs of the Times, 27. januar 1909.

⁴⁵Evangelism, s. 265.

⁴⁶Signs of the Times, 6. januar 1876.

⁴⁷Råd og vink, s. 29.

for at kunne gøre modstand mod Satans fristelser og modsætte sig den mindste eftergivenhed over for en fordærvet appetit, er dobbelt så stor, som den var for flere slægtled siden. Men den nuværende generation har mindre kraft til selvbeherskelse, end de havde, som levede dengang.⁴⁸

Lad os aldrig nyde et glas spiritus. Lad os aldrig røre det.⁴⁹

Ikke at ville tage, smage, røre. - Hvis alle ville være vågne og nøje vogte på de små anledninger, der opstår ved en moderat brug af den såkaldte uskadelige vin og cider, så ville hovedvejen til drukkenskaben blive helt lukket. I ethvert samfund er der brug for en fast beslutning og vilje til ikke at tage, ikke smage, ikke røre så vil afholdsreformen vinde styrke, den vil holde, og den vil blive helt gennemført.⁵⁰

Tag skarp afstand fra al mad og drikke, som kan virke stimulerende. Du hører Gud til. Du må ikke behandle noget legemsorgan forkert. Du skal sørge godt for dit legeme, så hele personen kan udvikles normalt. Er det ikke utaknemmeligt af dig at gøre noget, som kan svække livskraften, så du ikke rigtig kan repræsentere ham eller udføre den gerning, han har sat dig til?⁵¹

Afholdsprincipperne stammer fra Guds lov. - Hvis menneskene samvittighedsfuldt og nøje holdt Guds lov, ville der ikke være nogen drankere, ingen tobaksslaver, ingen nød, fattigdom og forbrydelse. Saloner, som udskænker spiritus, ville blive lukket af mangel på kunder, og ni tiendedele af al den elendighed, der findes i verden, ville ophøre at eksistere. De unge mennesker ville have en rank og ædel holdning, en let og spændstig gang, klare øjne og et sundt udseende.

[162]

Når forkyndere fra deres prædikestole sætter troskab mod Guds lov i miskredit; når de forener sig med verden i at gøre den upopulær; og når disse ledere, som er folkets lærere, nyder et glas for selskabs skyld og bruger den tilsmudsede tobak, hvilken af grund af laster kan man så ikke forvente af de unge i denne slægt!... I har hørt meget om tilbudslovens autoritet og hellighed. Gud er ophavsmanden til denne lov, som er grundloven for hans regering i Himmel og på Jord.

⁴⁸Vejledning for menigheden I, s. 346.

⁴⁹Manuskript 38', 1905.

⁵⁰Review and Herald, 25. marts 1884.

⁵¹Brev 236, 1903.

Alle oplyste lande har gjort denne ophøjede grundlov til basis for deres love. Og alligevel ser man lovgivere og prædikanter, der er anerkendt som folkets ledere og lærere, leve i åben overtrædelse af principperne i disse hellige bud.

Mange prædikanter forkynder Kristus fra prædikestolen og viger derefter ikke tilbage for at sløve deres sanser ved at småpimpe og endda nyde brandy og anden spiritus. Den kristne standard siger: »Tag ikke, smag ikke, rør ikke!« Og lovene for vor fysiske organisme gentager den alvorlige for-maning med eftertryk. Enhver kristen prædikant har pligt til at fremholde denne sandhed klart for sine tilhørere og undervise både ved ord og eksempel. ...

Den kristne menighed er kaldet til at være Jordens salt og verdens lys. Kan dette anvendes på kirkesamfundene i dag, hvor mange af deres medlemmer ikke blot bruger den for-urenende tobak, men også berusende vin og spiritus, og rækker vinglasset til deres næste? Kristi menighed bør være en skole, hvor de uerfarne unge mennesker ud fra et moralsk og religiøst synspunkt kan blive oplært til at beherske deres appetit. Der skulle de kunne lære, hvor farligt det er at give sig af med fristelsen og lege med synden; at der ikke er noget, der hedder at drikke med måde; og at den, der pimper, er på vej nedad. De skulle formanens til ikke at se til vinen, hvor rød den er, for til sidst vil den bide som en slange og spy sin gift som en øgle.⁵²

[163]

Vort standpunkt er totalafhold. - Når afholdenhed bliver fremholdt som en del af evangeliet, vil mange indse, at de trænger til en reform. De vil indse, at berusende drikke gør skade, og at totalafhold er det eneste standpunkt, Guds folk kan indtage med en god samvittighed.⁵³

7. VEDRØRENDE MEDLEMSKAB I MENIGHEDEN

Inden for familiekredsen og inden for menigheden burde vi give kristelig afholdenhed en fremtrædende plads. Den burde være et levende, virkende element, der forandrer vanerne, tilbøjelighederne og karakteren. Umådeholdenhed er roden til alt ondt her i verden.⁵⁴

⁵²Signs of the Times, 29. august 1878.

⁵³Et kail til sunnhets-evangelisme, s. 33.

⁵⁴Guds sønner og døtre, 24. juli.

Hvem der ikke kan optages i menigheden. - Gud give, at vi måtte være lysvågne over for dette store onde. Måtte han hjælpe os til at arbejde af al kraft på at redde mænd, kvinder og børn fra fjendens forsøg på at besnære dem. De, der nyder spiritus og tobak, kan vi ikke optage i menigheden. Vi kan ikke lade dem komme ind. Men vi kan prøve på at hjælpe dem til at vinde sejr. Vi kan fortælle dem, at både de selv og deres familier vil blive lykkeligere, hvis de aflægger disse dårlige vaner. De, hvis hjerte er fyldt med Guds Ånd, vil ikke have behov for stimulanser.⁵⁵

En virkelig kristen afstår fra urene vaner og lyster. - Menneskene har mange vaner, som strider mod Bibelens principper. De, der ligger under for spiritus og tobak, er blevet ødelagt på legeme, sjæl og ånd. Disse mennesker bør ikke optages i menigheden, før de giver bevis for, at de er virkelig omvendte og længes efter den tro, som er virksom i kærlighed og renser sjælen. Guds sandhed vil rense den sande troende. Den, der er grundig omvendt, vil afstå fra enhver uren vane og lyst. Ved totalafhold vil han overvinde trangen til sundhedsnedbrydende nydelser.⁵⁶

[164]

8. ADVENTISTERNES ANDELIGE LEDERE

Vil bevare åndelig styrke og give udholdenhed. - — Som et højtideligt ansvar påhviler det alle, navnlig prædikanter, der forkyn-der sandheden, at sejre over appetitten. De ville kunne gøre langt større nytte, hvis de havde herredømme over deres lyster og lidenska-ber, og deres åndelige og moralske kræfter ville være større, dersom de forenede legemligt arbejde med åndelig anstrengelse. Ved strengt afholdende vaner og med åndeligt og legemligt arbejde i forening ville de kunne udføre en langt større mængde arbejde og bevare sindet klart. Hvis de fulgte en sådan fremgangsmåde, ville deres tanker og ord flyde lettere, der ville være mere kraft i deres religiøse erfaring, og det indtryk, de gør på deres tilhørere, ville blive mere kendeligt.

Umådehold i spise, endog når det gælder føde af den rette slags, vil have en nedbrydende indvirkning på organismen og sløve de finere og mere hellige følelser. Streng afholdenhed i spise og drikke

⁵⁵Review and Herald, 15. juni 1905.

⁵⁶Evangelism, s. 264.

er meget vigtig for opretholdelsen af en sund og kraftig virksomhed af alle legemets funktioner. Strengt mådehold i livsvaner i forening med brug af musklerne såvel som af åndsevnerne vil bevare både åndelig og legemlig styrke og give udholdenhed til prædikanter, til redaktører og til alle andre, der fører et stillesiddende liv.⁵⁷

Følge Kristi eksempel. - Kristi tjenere, som bekender sig til at være hans repræsentanter, bør følge hans eksempel og fremfor alle andre vænne sig til den strengeste afholdenhed. Ved deres eget liv i selvfornægtelse, selvopofrelse og aktiv godgørelse bør de fremstille Kristi liv og eksempel for folket. Kristus besejrede appetitten til menneskehedens bedste, og i hans sted skal de give andre et forbillede, som det er værd at efterligne. De, der ikke føler nødvendigheden af at beskæftige sig med den opgave at sejre over appetitten, vil komme til kort med hensyn til at opnå dyrebare sejre, som de kunne have opnået, og de vil blive slaver under appetitten og lysten, hvormed de, der bor på Jorden, fylder deres ugudeligheds bæger.⁵⁸

[165]

Det åndelige syn i fare. - Det er blevet pålagt mig at sige til mine brødre i præstegerningen: Ved at spise umådeholdent gør I jer selv uskikkede til klart at se forskellen mellem hellig og almindelig ild. Ved denne mangel på mådehold åbenbarer I også jeres ringeagt for de advarsler, Herren har givet jer. Hans ord til jer er: »Frygter nogen af jer Herren, han lytte til hans tjener, enhver, som vandrer i mørke og uden lys; han stole på Herrens navn, søge støtte hos sin Gud! Alle I, som optænder ild og sætter pile i brand, gå ind i eders brændende ild, i pilene, I tændte! Fra min hånd skal det ramme eder, i kval skal I ligge.« Es. 50, 10. 11.⁵⁹

En hjælp til at tænke klart. - Vi har ingen ret til at overanstrenge de åndelige eller de fysiske kræfter, så at vi let bliver ophidsede eller kommer til at sige noget, som vanærer Gud. Herren ønsker, at vi altid skal være rolige og overbærende. Hvad andre end gør, skal vi repræsentere Kristus og gøre, hvad han ville have gjort under lignende omstændigheder.

Den, som har en betroet stilling, må hver dag træffe beslutninger, hvoraf ting af stor betydning afhænger. Han må ofte tænke hurtigt, og dette kan kun gøres med held af dem, som praktiserer streng

⁵⁷Vejledning for menigheden I, s. 345.

⁵⁸Vejledning for menigheden 1, s. 348.

⁵⁹Vejledning for menigheden III, s. 172. 173.

afholdenhed. Sindet styrkes, når de fysiske og åndelige kræfter behandles rigtigt. Hvis anstren-gelsen ikke er for stor, vil den give ny styrke til sindet ved hver øvelse.⁶⁰

Kvalifikationer hos mænd i ansvarsfulde stillinger. - Det har stor betydning at være tro mod Gud. Han har krav på alle, som er trådt i hans tjeneste. Han ønsker, at sjæl og legeme skal bevares i den bedst mulige sundhedstilstand, og at alle evner og talenter stilles under guddommelig ledelse og holdes så livskraftige, som gode, strenge afholdsvaner kan gøre dem. Det er vor pligt over for Gud at overgive legeme og sjæl uforbeholdent til ham og betragte alle vore evner som hans nådegaver, vi benytter i tjenesten for ham. Alle vore kræfter og evner skal til stadighed styrkes og udvikles nu i nådetiden. Kun de, som værdsætter disse principper og er oplært til at drage omsorg for deres legeme på en fornuftig måde i Guds frygt, bør vælges til at bære ansvar inden for vort værk. De, som har været med i sandheden i længere tid, men ikke kan skelne mellem retfærdighedens rene principper og syndige principper, og hvis forståelse af ret, barmhjertighed og kærlighed til Gud er uklar, bør fritages for ansvar. Hver menighed trænger til et klart og skarpt vidnesbyd, som giver basunen en tydelig lyd.⁶¹

[166]

Arbejdere inden for sundhedssektoren bør være afholdende - Han [lægen] er klar over, at de, der får uddannelse i sygepleje, bør have en grundig uddannelse i sundhedsreformens principper og bør oplæres til at være strengt afholdende i alt, fordi ligegyldighed med hensyn til sundhedslovene ikke kan tillades hos dem, der indvier sig til at lære andre mennesker, hvordan de skal leve.⁶²

Undervis, undervis, undervis. - Når nu principperne for sundhed og afhold er så betydningsfulde og så ofte bliver misforstået og forsømt og er ukendte, så burde vi søge at blive bedre uddannet, ikke blot for selv at leve efter disse principper, men også for at kunne lære andre dem. Folket har behov for at blive undervist, bud på bud og regel på regel. Sagen må fremholdes klart for dem. Næsten hver eneste familie trænger til at blive vækket op. Deres sind må oplyses og samvittigheden vækkes, så de gør deres pligt og efterlever grundsætningerne for en sand reform.

⁶⁰Vejledning for menigheden III, s. 159.

⁶¹Signs of the Times, 2. oktober 1907.

⁶²Testimonies for the Church VII, s. 74.

Specielt bør prædikanterne have indsigt i dette emne. Som hyrder for hjorden vil de blive holdt ansvarlige for forsættelig uvidenhed og ringeagt for naturens love. De bør undersøge, hvad der forstås ved sand sundhedsreform, og undervise i dens principper både i teori og ved et værdigt, retlinet eksempel. De må ikke forsømme deres pligt i denne henseende og ikke bøje af, fordi de måske bliver kaldt yderliggående. Ved stævner, kurser og andre store og vigtige møder [167] bør der undervises i sundhed og afhold. Alle disponible kræfter bør sættes ind, og følg så arbejdet op med skrifter om emnet. Løsenet [168] bør være »undervis, undervis, undervis«. ⁶³

[169]

⁶³Udateret manuskript 9.

KAPITEL 9—HVORNÅR LÆGGES GRUNDEN TIL DRIKFÆLDIGHED

1. PÅVIRKNING FØR FØDSELEN

Hvor reformen bør begynde. - Vore afholdsarbejderses bestræbelser er ikke omfattende nok til at fjerne alkoholismens forbandelse fra vort land. Gamle vaner er ikke nemme at komme til livs. Reformen bør begynde hos moderen før børnenes fødsel, og hvis Guds råd samvittighedsfuldt var blevet adlydt, ville der ikke have været noget, der hedder alkoholisme.

Enhver mor bør stadig gøre sig umage for at indrette sin livsførelse efter Guds vilje, så hun kan samarbejde med ham i at bevare sine børn fra vor tids laster, som ødelægger hel-bredet, ja livet. Det er mødrenes pligt ufortøvet at søge ind i det rette forhold til deres skaber, så de ved hans nådes hjælp kan rejse et værn om deres børn mod udskejlse og uafholdenhed.¹

Fars og mors vane. - Det er en almindelig regel, at en drunker, som avler børn, overfører sine uheldige tilbøjeligheder til sit afkom.²

Moderens vaner ville påvirke barnet i god eller dårlig retning. Hun skulle selv følge faste principper og vise afholdenhed og selvfornægtelse, hvis hun ville sit barns vel.³

Onde tilbøjeligheder allerede fra fødselen. - Moderens tanker og følelser vil i høj grad bestemme, hvilken arv hun skal give sine børn. Dersom hun tillader sit sind at dvæle ved sine egne flygtige følelser, dersom hun giver efter for selviskhed, og dersom hun er gnaven og fordringsfuld, så vil dette give sig udslag i barnets holdning. På denne måde er der mange, som allerede fra fødselen har med sig næsten uovervindelige tilbøjeligheder til det onde. Dette forstår menneskets fjende langt bedre end mange forældre. Han vil angribe moderen med mange fristelser, fordi han ved, at hvis hun ik-

[170]

¹Counsels on Diet and Foods, s. 225. 226.

²Review and Herald, 21. november 1882.

³Counsels on Diet and Foods, s. 218.

ke modstår dem, kan han påvirke børnene gennem hende. Moderens eneste håb er Gud. Hun kan tage sin tilflugt til ham og finde nåde og styrke. Hun vil ikke søge forgæves.⁴

Guds budskab til enhver mor. - Den hellige skrift fremhæver, hvor nøje en mor bør være med sine livsvaner. Da Herren ville gøre Samson til Israels befrier, viste »Herrens engel« sig for moderen og gav hende en særlig undervisning med hensyn til hendes levevis og den måde, hun skulle be-handle barnet på. »Vogt dig vel,« sagde engelen, »for at drikke vin eller stærk drik og for at spise noget som helst urent!« Dom. 13, 3. 4.

Mange forældre tillægger ikke den påvirkning, det ufødte barn udsættes for, nogen større betydning, men sådan ser Himmelen ikke på det. Gud sendte sin engel med et budskab to gange og fremholdt det på den mest højtidelige måde, og dette viser, at vi bør lægge meget stor vægt på det.

Gud taler til alle mødre i alle tidsaldre gennem de ord, som blev talt til den israelittiske mor. »Alt det, jeg talte om til kvinden, skal hun vogte sig for,« sagde engelen. Barnets velbefindende vil blive påvirket af moderens vaner. Hendes lyster og lidenskaber bør beherskes af principper. Der er ting, hun må undgå, og noget, hun må modarbejde, hvis hun skal kunne opfylde den hensigt, Gud har med at give hende et barn. Hvis hun forud for barnets fødsel tillader sig nydelser for sin egen skyld, og hvis hun er egoistisk, utålmodig og fordringsfuld, vil disse træk gå igen hos barnet. Mange børn har på den måde lige fra fødselen arvet næsten uovervindelige tilbøjeligheder til det onde.

[171] Hvis moderen på den anden side helt og holdent følger de rette principper, hvis hun er afholdende og viser selvfornægtelse, venlighed, mildhed og uegennytte, kan hun skænke barnet disse dyrebare karakteregenskaber. Moderen har fået udtrykkelig befaling om ikke at drikke vin. Hver eneste dråbe stærk drik, som hun nyder, er en fare for barnets fysi- ske, sjælelige og moralske sundhed og en direkte synd imod hendes skaber.⁵

Ansvarlige for kommende slægters vel. - Hvis tidligere generationers kvinder havde handlet ud fra højere hensyn og vidst, at de

⁴Det kristne hjem, s. 182. 183.

⁵Sundhed og livslykke, s. 36. 37.

kommende slægter ville blive højnet eller forringet ved deres handlingemåde, så ville de have indtaget det standpunkt, ikke at forene deres livsinteresser med mænd, som havde en unaturlig trang til spiritus og tobak, som er en snigende, men sikkert virkende, dødbringende gift, som svækker nervesystemet og de ædlere åndsevner. Hvis mændene ville beholde disse modbydelige vaner, skulle kvinderne have ladet dem leve i ugift stand med den livsledsager, de havde valgt. Kvinderne skulle ikke have undervurderet sig selv så meget, at de ville dele skæbne med mænd, som ikke kunne beherske deres appetit, men hvis største lykke var at spise og drikke og tilfredsstille deres dyriske lidenskaber.

Kvinderne har ikke altid fulgt fornuftens diktat fremfor tilskyndelserne. De har ikke i nævneværdig grad følt det ansvar, der påhvilede dem, med at knytte sådanne forbindelser for livet, der ikke ville præge deres afkom med en lav moral og en trang til at tilfredsstille lave lyster på helbredets og livets bekostning. Gud vil i stor udstrækning holde dem ansvarlige for den legemlige helbredstilstand og moralske karakter, der således blev overført til kommende slægter.⁶

Det nyfødte barn. - Det spørgsmål, som fædre og mødre burde stille sig, er dette: »Hvorledes skal vi da forholde os og bære os ad med drengen?« Dom. 13, 12. Vi har fremstillet for læseren, hvad Gud har sagt om moderens livsførelse før børnenes fødsel. Men dette er ikke alt. For at forældre kunne få en klar forståelse af deres pligter, blev engelen Gabriel sendt fra Himmelen for at vejlede dem i deres omsorg for børnene efter fødselen.

Ved Kristi første komme blev engelen Gabriel sendt til præsten Zakarias med et lignende budskab som det, Manoa fik. Zakarias, som var en aldrende mand, fik at vide, at hans hustru skulle føde en søn, som skulle hedde Johannes. Engelen sagde til ham: »Han skal blive dig til glæde og fryd, og mange skal glædes over hans fødsel; thi han skal blive stor i Herrens øjne. Vin og stærk drik må han ikke drikke, og allerede fra moders liv skal han være fyldt af Helligånden.« Dette barn, Gud lovede, skulle opdrages til at leve i streng afholdenhed. Gud ville betro ham et vigtigt reformarbejde: han skulle berede vejen for Kristus.

[172]

⁶ *How to Live*, nr. 2, s. 27. 28.

Alle former for uafholdenhed herskede blandt jødefolket. Drukenskab og frådseri svækkede folkets fysiske kraft, og deres moralske sans blev så fordærvet, at endog de frygteligste forbrydelser ikke længer blev betragtet som synd. Johannes skulle lade sin røst høre fra ørkenen og irettesætte folket for deres syndige levned, og hans egen afholdenhed skulle være en irettesættelse af overdådigheden på den tid.⁷

2. DEN STYRKE, DE NEDARVEDE TILBØJELIGHEDER HAR

Børn arver den ubændige trang. - Både faderen og moderen overfører både deres åndelige og fysiske egenskaber og deres tilbøjeligheder og lyster til deres børn. Børn mangler ofte fysisk styrke og åndelig og moralsk kraft på grund af forældrenes umådeholdenhed. Det kan ske, og sker virkelig, at børn af mennesker, som drikker alkohol og ryger tobak, arver forældrenes ubændige trang til disse ting og får urent blod og pirrelige nerver ligesom forældrene. Mennesker, som lever i tøjlesløshed, overfører ofte deres vanhellige tilbøjeligheder og i visse tilfælde endogså afskyelige sygdomme til deres børn. Da børnene har ringere modstandskraft over for fristelser end forældrene, synker hvert nyt slægtled dybere end det foregående.⁸

[173] **Indtil tredje og fjerde led.** - Vore forfædre har givet os sædvaner og lyster i arv, som fylder verden med sygdom. Forældrenes synd er ved at føje en forventet appetit er med frygtelig kraft blevet straffet på børn indtil tredje og fjerde led. Mange generationers forkerte spisevaner, folks frådseri og nydelsessyge fylder vore fattighuse, fængsler og sinds-sygehospitaler. Uafholdenhed med hensyn til kaffe og te, vin, øl, rom og brandy, og brug af tobak, opium og andre narkotiske midler har resulteret i stor åndelig og legemlig degeneration, og denne degeneration tager stadig til.⁹

Arven til kommende slægtled. - Når forældrene dyrker vaner, som er i strid med de fysiske love, vil de skade, de påfører sig, også give sig udslag hos kommende slægtled.¹⁰

⁷Counsels on Diet and Foods, s. 225.

⁸Patriarker og profeter, s. 289. 290.

⁹Review and Herald, 29. juli 1884.

¹⁰Det kristne hjem, s. 130.

Slægten stønner under byrden af lidelser, der har hobet sig op fra tidligere slægters synder. Og alligevel betænker mennesker i vor generation sig næppe på at hengive sig til frådseri og drukkenskab og derved efterlade sygdom, en svækket tankekraft og uren moral som arv til næste generation.¹¹

Modarbejde nedarvede tilbøjeligheder. - Forældre kan have overført tilbøjeligheder til begær og lidenskaber til deres børn, hvilket vil gøre arbejdet med at opdrage og oplære dem til streng afholdenhed og til rene og retskafne vaner sværere. Hvis lysten til usund mad, stimulanser og narkotika er blevet overført til dem som en arv fra deres forældre, påhviler der forældrene et frygtelig alvorligt ansvar for at modarbejde de dårlige tilbøjeligheder, de har videregivet til deres børn. Hvor bør forældrene arbejde flittigt og alvorligt for i tro og håb at gøre deres pligt over for deres uheldigt stillede børn!¹²

Tage kampen op mod det onde. - Mange lider som følge af deres forældres overtrædelse. ... Selv om de ikke er ansvarlige for, hvad deres forældre har gjort, er det alligevel deres pligt at forvise sig om, hvad overtrædelse af sundhedens love indbefatter. De bør undgå de forkerte vaner, deres forældre havde, og ved en rigtig levevis forbedre deres levevilkår.¹³

[174]

Der kræves større åndelig kraft. - Det er langt mere påkrævet for menneskene i vor generation, end det var for tidligere generationer, at samle al sin viljekraft, styrket ved Guds nåde, for at kunne modstå Satans fristelser og værgе sig mod den mindste tilfredsstillelse af en fordærvet appetit. Men den nulevende slægt har mindre selvbeherskelse end de foregående slægter havde. De, der var faldne til disse stimulanser, overførte deres fordærvede appetit og lidenskaber til deres børn, og nu kræves der større moralsk styrke for at modstå uafholdenheden i alle dens afskygninger. Den eneste fuldkomment sikre fremgangsmåde er at stå fast på at være strengt afholdende i alt og aldrig vove sig ind på farlig grund.¹⁴

¹¹Testimonies for the Church IV, s. 31.

¹²Barnet i hjemmet, s. 390.

¹³Sundhed og livslykke, s. 135.

¹⁴Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 37.

3. SKABELSEN AF ET ADFÆRDSMØNSTER

Begynd med de små. - Lad forældrene begynde et felt-tog mod umådeholdenheden i deres eget hjem og hos deres egne børn og i de principper, de lærer dem at følge, helt fra de er spæde; da er der håb om et godt resultat.¹⁵

Grundig undervisning. - Lær jeres børn at vise selvfor-nægtelse og selvbeherskelse lige fra vuggen Giv dem en klar forståelse af, at Gud ikke har til hensigt, at vi blot skal leve for at opfylde dette livs krav, men at vi også skal have vort evige vel for øje. Lad dem forstå, at det er et tegn på svaghed og synd at give efter for fristelse, og at det er ædelt og mandigt at kæmpe imod fristelsen. Disse lærdomme vil være som en sæd, der sås i god jord, og vil bære frugt, som vil glæde jeres hjerter.¹⁶

Betydningen af at begynde tidligt. - Man kan ikke lægge for stor vægt på barnets tidlige opdragelse. Hvad der læres i den allerførste tid og i barndommen samt de vaner, der dannes i disse år, betyder mere for karakterdannelsen og livsindstillingen end al undervisning og opdragelse senere hen.¹⁷

[175]

De første vaners vidtrækkende indflydelse. - Til en vis grad formes karakteren i de første år. De vaner, der grund-lægges i den tid, har større indflydelse på, om mennesker bliver intellektuelle kæmper eller dværge, end alle naturlige gaver; for selv de bedste talenter kan blive forkvaklede og svækkede ved forkerte vaner. Jo tidligere i livet man tillægger sig skadelige vaner, des fastere vil de slavebinde deres offer, og med des større sikkerhed vil de sænke den åndelige standard.¹⁸

Svært at slippe gamle vaner. - Det er meget vanskeligt at slippe af med vaner, man har fulgt livet igennem, og som har formet appetitten. Uafholdenhedsdjævelen besejres ikke så let. Den har enorme kræfter og er svær at overvinde. ... Mødre, det vil betale sig for jer at bruge de kostbare timer, Gud har givet jer, til at forme, udvikle og opdrage jeres børns karakter og til at lære dem nøje at overholde principperne for mådehold med mad og drikke.¹⁹

¹⁵Barnet i hjemmet, s. 392.

¹⁶Sundhed og livslykke, s. 47. 48.

¹⁷Sundhed og livslykke, s. 42.

¹⁸Barnet i hjemmet, s. 193.

¹⁹Barnet i hjemmet, s. 392. 393..

Får tidligt lyst til stærke drikke. - Lær børnene at nære afsky for alle slags stimulanser. Men uden at være klar over det opelsker mange forældre en trang hos børnene efter sådanne ting. I Europa har jeg set barnepiger række glas med vin eller øl til små, uskyldige børn og på den måde oplære dem til at bruge stimulanser. Efterhånden som børnene så bliver ældre, bliver de mere og mere afhængige af sådanne ting, og lidt efter lidt bliver de vanedrankere. Derefter varer det ikke længe, før de er kommet så langt, at det er umuligt at hjælpe dem. Til sidst ender de i en drankers grav.²⁰

De første tre år. - Lader I selvished, vrede og egen-rådighed får frit løb de første tre år af barnets liv, vil det blive svært at få det til at underkaste sig en sund disciplin. Det har fået dårlige tilbøjeligheder og vil gerne have sin egen vilje; det kan ikke lide fars og mors myndighed. Disse uheldige tendenser vokser sammen med barnet til en udpræget egoisme og mangel på selvkontrol hos den voksne og prisgiver det fuldstændig de onder, der trives overalt i vort land.²¹

[176]

Forældrenes store ansvar. - Hvor vanskeligt er det ikke at få sejr over appetitten, når den først har rodfæstet sig. Hvor vigtigt, at forældre opdrager deres børn til at have en ren smag og en ufordærvet appetit. Forældre bør altid tænke på, at der påhviler dem et ansvar med at opdrage deres børn sådan, at de kan have moralsk modstandskraft over for det onde, som vil omgive dem, når de kommer ud i verden.

Jesus bad ikke Faderen om at tage hans disciple ud af verden, men om at bevare dem fra det onde i verden, bevare dem fra at give efter for fristelserne, de ville møde alle vegne. Denne bøn burde fædre og mødre opsende for deres børn. Men skal de trygle Gud og så lade børnene gøre som de vil? Gud kan ikke bevare børnene fra det onde, hvis forældrene ikke vil samarbejde med ham. Med glæde og frisk mod bør forældrene påtage sig opgaven med utrættelige anstrengelser.²²

De, der følger barnets appetit og ikke lærer det at beherske sine lidenskaber, vil i den voksne tobaksslave og dranker, hvis sanser

²⁰Råd og vink, s. 189. 190.

²¹Barnet i hjemmet, s. 79.

²²Review and Herald, 9. juli 1901.

er sløvet og hvis mund taler løgn og bespottelse, se den frygtelige fejltagelse, de har begået.²³

Danne karakteren til at modstå fristelse. - De første skridt på vejen til drikfældighed bliver som regel taget som barn eller ganske ung. Man giver barnet en kost, som virker stimulerende, og der opstår unaturlige krav. Disse slette begæringer bliver der kælet for, efterhånden som de udvikler sig. Smagen bliver mere og mere ødelagt, der kræves kraftigere stimulanser, og det bliver der givet efter for, indtil den, som nu er slave af appetitten, bryder alle hæmninger. Det onde begyndte tidligt og kunne have været afværget af forældrene. Der udfoldes energiske anstrengelser i vort land for at bekæmpe alkoholismen, men det er svært at overmande og binde den stærke, fuldvoksne løve.

[177]

Hvis blot det halve af, hvad der gøres for at dæmme op for denne store ulykke, blev gjort for at oplyse forældrene om deres ansvar med at forme børnenes vaner og karakter, så ville der kunne gøres tusind gange mere godt end som nu, hvor man blot bekæmper den fuldvoksne synd. Den unatur-lige trang til spiritus skabes i hjemmet, og i mange tilfælde endog ved deres bord, som er de ivrigste til at føre an i afholdskampagner. ...

Forældre bør ikke tage let på opdragelsen af deres børn. De bør bruge megen tid på at studere de love grundigt, som styrer vor tilværelse. De bør lade det være deres fornemste opgave at lære, hvordan de skal behandle deres børn på den rigtige måde, så de kan give dem en sund sjæl i et sundt legeme. Alt for mange forældre er slaver af skik og brug i stedet for at lade fornuften og Guds krav være det rådende. Mange, som bekender sig til at være Kristi efterfølgere, forsømmer hjemmets pligter i sørgelig grad. De kender ikke deres hellige pligt over for den opgave, Gud har betroet dem, nemlig at danne børnenes karakter sådan, at de kan have moralsk modstandskraft over for de mange fristelser, der ligger som en snare for de unges fødder.²⁴

Begynd med barnet i vuggen. - Hvis forældre havde gjort deres pligt og serveret sund mad, hvor pirrende og stimulerende ting var udelukket, og samtidig havde lært deres børn at beherske sig og

²³Counsels on Health, s. 114.

²⁴Signs of the Times, 17. november 1890.

opdraget dem til at udvikle en stærk moralsk karakter, så ville vi nu ikke have haft alkoholismens kæmpe at slå med. Når man først har vænnet sig til uafholdenhed og disse vaner tiltager med årene og bliver stærkere med tiden, hvor svært er det da ikke for dem, der ikke har fået den rette opdragelse som børn, at bryde med deres dårlige vaner og lære at beherske sig selv og deres unaturlige appetit. Når de er blevet voksne, har de vanskeligt ved at lære og indse nødvendigheden af kristelig afholdenhed. Undervisning i afholdenhed bør begynde med barnet i vuggen.²⁵

Det afsluttende regnskab. - Hvilket syn det vil være, når forældre og børn mødes til det afsluttende regnskab! Tusinder af børn, som har været slaver af begær og nedværdigende laster, hvis liv var moralske vrage, vil da stå ansigt til ansigt med forældrene, der gjorde dem til det, de blev. Hvem andre end forældrene må bære dette frygtelige ansvar? Ødelagde Herren de unge? O nej! Han skabte dem i sit billede, lidet ringere end englens.²⁶

[178]

4. FORÆLDRENES EKSEMPEL OG VEJLEDNING

Ansvarlige for karakteren. - Kun få forældre er klar over, at det er deres eksempel og opdragelse, som har gjort børnene til det, de er, og at de har ansvaret for den karakter, de har udviklet.²⁷

Mødre har en stor opgave med at hjælpe deres børn at danne rigtige vaner og at få smag for, hvad der er rent. Opdrag appetitten. Lær børnene at afsky stimulanser. Opdrag jeres børn således, at de får moralsk styrke til at modstå det onde, der er omkring dem. Oplær dem til ikke at lade sig lede af andre og til ikke at give efter for stærke indflydelser, men at øve en god indflydelse over andre.²⁸

Moderen et eksempel. - Kvinden skal udfylde en helligere og mere ophøjet stilling i hjemmet end kongen på sin trone. Hendes ædle opgave er at forme sit liv sådan, at hun bliver det levende eksempel, som hun kunne ønske, at hendes børn skulle efterligne.²⁹

²⁵Review and Herald, 11. maj 1876.

²⁶Barnet i hjemmet, s. 539.

²⁷Health Reformer, december 1872.

²⁸Sundhed og livslykke, s. 110. 111.

²⁹Testimonies for the Church III, s. 566.

Afholdenhed i de mindste detaljer. - Forældre bør færdes sådan, at deres liv kan være et dagligt eksempel på selvbeherskelse og overbærenhed i hjemmet Vi ønsker at indskærpe, at afholdsprincipperne bør gennemføres i hjemmet til de mindste detaljer, og at forældrenes eksempel bliver en undervisning i afholdenhed.³⁰

[179] **Gud vil træde hjælpende til.** - Gud ser med glæde og taknemmelighed på alle forældre, som tager fat på deres pligter i Herrens kraft, fast besluttede på aldrig at slappe af eller forlade deres post, før børnene er der, hvor Gud vil have dem. Han ved, at de gør deres bedste, og vil give dem af sin egen styrke. Han vil gøre den del, som moderen og faderen ikke selv kan gøre. Han vil samarbejde med gudfrygtige mødres tålmodige anstrengelser og lade dem lykkes.

Gud har aldrig sagt, at han vil overtage det arbejde, han har givet forældrene at gøre i hjemmet. I må aldrig give efter for lathed, I må ikke være unyttige tjenere. I må arbejde utrætteligt for at beskytte jeres børn mod de farer, som omgiver dem i denne verden.³¹

5. OPLÆRING I SELVFORNÆGTELSE OG SELVBEHERSKELSE

I den spæde alder. - Børnene bør oplæres i selvfornægtelse og selvbeherskelse; det bør så vidt muligt indskræpes dem, fra de er spæde. Og allerførst er det vigtigt, at de små belæres om, at de spiser for at leve og ikke omvendt, og at appetitten skal underordnes viljen, og viljen beherskes af en rolig, oplyst forstand.³²

Undervis i sundhedsreformen. - Fædre og mødre, vær nøje på vagt mod umådeholdenhed i enhver form. Lær jeres børn principperne i en sand sundhedsreform. Lær dem, hvad de skal undgå for at bevare helbredet. Guds vrede er allerede begyndt at hjemsøge ulydighedens børn. Hvilke forbrydelser, hvilke synder, hvilke forkastelige handlinger vi ser overalt omkring os!³³

Hensigten med livet. - Udførlig undervisning er givet i Guds ord. Disse principper bør moderen efterleve med støtte og samarbejde af faderen, og børnene bør, fra de er spæde, vænnes til at vise

³⁰Signs of the Times, 20. april 1882.

³¹Det kristne hjem, s. 156. 157.

³²Signs of the Times, 20. april 1882.

³³Vejledning for menigheden III, s. 316.

selvbeherskelse. De bør belæres om, at livets hensigt ikke er at tilfredsstille kødelige lyster, men at ære Gud og være til velsignelse for sine medmennesker.

Fædre og mødre, arbejd alvorligt og samvittighedsfuldt i forventning om nåde og visdom fra Gud. Vær bestemte, og alligevel milde. Alle jeres befalinger skal sigte mod børnenes bedste, og I skal tilse, at de bliver adlydt. Jeres handlekraft og afgørelser skal være urokkelige og altid underlagt Kristi Ånd. Da har vi også håb om at se »vore sønner som højvoksne planter, vore døtre ... som søjler, udhugget i tempelstil«. ³⁴

[180]

Forældrenes skyld, hvis børnene bliver drankere. - Der er en udbredt beklagelse over, at drikkeriet har taget et så frygteligt omfang, men den egentlige årsag er at finde hos forældrene, som har sat de ting frem på deres bord, som har givet børnene en trang til pirrende stimulanser. De har selv lagt spiren til drikfældighed i deres børn, og det er deres skyld, når de bliver drankere. ³⁵

Maden er ofte af en sådan art, at den vækker lysten til stærke drikke. I hjemmene sættes der luksusbetonede retter frem for børnene. De får krydret mad med fede sovse, kager, butterdejsbagværk og lignende. Disse krydrede retter irriterer maven og skaber trang til stærkere stimulanser. Børnene bliver ikke blot fristet til at spise upassende og usund mad, som de får lov at forsyne sig af så meget de har lyst. Men de får også lov til at spise mellem måltiderne. Og når de er kommet op i tolv-fjorten års alderen, er deres mave helt ødelagt.

I har måske set billeder af mavesækken hos personer, som har været drankere. Men stærke krydderier har en lignende virkning på maven som stærke drikke. Når maven bliver irriteret på denne måde, vækkes der trang til noget stærkere, som kan stille appetittens krav, og den kræver stadig stærkere og stærkere ting. Det næste er, at du kan finde dine børn ude på gaden i færd med at ryge. ³⁶

Den slagne vej til alkoholisme. - I deres uvidenhed eller ligegyldighed giver forældrene deres børn de første lektioner i uafholdenhed. De dækker bordet med fede retter, farlige krydderier og krydrede småtterier, og barnet får smag for de ting, der er skadeli-

³⁴Signs of the Times, 13. september 1910.

³⁵Health Reformer, maj 1877.

³⁶Råd og vink, s. 190.

[181] ge for det, og som irriterer mavens følsomme slimhinder, ophidser blodet og styrker de køde- lige lidenskaber. Appetitten kræver snart stærkere ting, og så tyr man til tobakken for at stille denne trang. Denne nydelse øger blot den unaturlige trang til stimulerende midler, og snart tager man sin tilflugt til spiritus, og drukkenskab bliver resultatet. Dette er den slagne vej til alkoholisme.³⁷

De moralske kræfter lammet. - Gennem appetitten opflammes lidenskaberne og de moralske kræfter bliver lammet, så forældrenes undervisning i grundsætningerne for moral og sand godhed nok høres, men ikke påvirker hjertet. De alvorligste advarsler og trusler i Guds ord er ikke kraftige nok til at vække den lammede tænkeevne og den krænkede samvittighed.

Sindet bliver rastløst og svækket af at føje appetit og lidenskab, og det forringer evnen til at lade sig belære. Vor ungdom har brug for at blive uddannet i fysiologi såvel som i andre litterære og videnskabelige fag. Det er vigtigt for dem at have kendskab til den indflydelse, som deres spiseog drikkevaner og almindelige tilbøjeligheder har på liv og hel-bred. Når de kender deres egen konstitution, vil de forstå, hvordan de kan værges sig mod svaghed og sygdom. Med et godt helbred kan man næsten udrette alt. Godhed, kærlighed og pietetsfølelse kan udvikles. Mangel på fysisk kraft vil give sig til kende i svag moralsk styrke. Apostelen siger: »Lad derfor ikke synden have herredømmet i jeres dødelige legeme, så I lyder dets lyster.«³⁸

Det angår i høj grad andre. - I burde lære at vise mådehold i alle ting. I må lære det, når I spiser og drikker. Men I siger: »Det kommer ikke andre ved, hvad jeg spiser og drikker, eller hvad jeg sætter på mit bord.« Jo, det angår i høj grad andre, hvis I da ikke foretrækker at lukke børnene inde eller flytte ud i en ørken, hvor I ikke vil være til besvær for andre, og hvor jeres urolige, ustyrlige børn ikke kan øve en fordærlig indflydelse.³⁹

[182] **Undervis i moralsk selvstændighed.** - Forældre bør oplære deres børn til moralsk selvstændighed og ikke til at følge tilskyndelser og tilbøjeligheder, men bruge deres fornuft og handle efter principper. Mødrene skal ikke spørge efter den sidste mode, men efter pligt

³⁷Review and Herald, 6. september 1877.

³⁸Health Reformer, december 1872.

³⁹Råd og vink, s. 199.

og brugbarhed, og så lede deres børn i den retning. En enkel levevis, en god moral og en ædel selvstændighed vil være af større værdi for de unge end den genialitet, lærdom og ydre glans, som verden kan give dem. Lær jeres børn at vandre på retfærds veje, så vil de også lede andre ind på dem. Og så vil I til sidst få at se, at I ikke har levet forgæves, fordi I har været medvirkende til at bringe dyrebare neg ind i Guds lade.⁴⁰

Forældre bør kende livslovene. - Forældre bør først og fremmest sætte sig for at forstå livets og sundhedens love, for at de ikke med madlavningen eller ved nogen vane skal gøre noget, der vil udvikle forkerte tilbøjeligheder hos deres børn. Mødrene bør søge at finde ud af, hvordan de kan dække bordet med den enkleste og sundeste kost, så for-døjelsesorganerne ikke bliver svækket og nerverne kommer ud af ligevægt, og for at den undervisning, som de bør give dem, ikke bliver modarbejdet med den mad, der sættes for dem. De indre organer bliver enten svækket eller styrket af maden, der betyder meget for at kunne holde børnenes legemlige og moralske sundhed under kontrol. Børnene hører Gud til, købt med Jesu blod. Hvilket helligt hverv har forældre ikke fået overdraget, idet de skal værne om deres børns legemlige og moralske sundhed, for at nervesystemet kan blive velafbalanceret og sjælen ikke bringes i fare!⁴¹

Børnene skal også have kendskab til fysiologi. - Forældre bør søge at vække deres børns interesse for at studere fysiologi. Så snart intelligensen vågner, bør sindet oplyses om den legemlige struktur. Vi kan betragte og beundre Guds værk i naturen, men det menneskelige legeme er det vidunderligste af alt. Det er derfor af største betydning, at fysiologi får en fremskudt plads blandt de fag, der afsættes til børnene. Alle børn skulle studere det. Og forældrene bør derefter sørge for, at der føjes praktisk hygiejne til.

[183]

Børnene skal lære at forstå, at alle legemsorganer og åndsevner er en gave fra den gode, alvise Gud, og skal bruges til hans ære. Der må holdes strengt på gode kostvaner og hvad der angår påklædningen. Dårlige vaner gør de unge mindre modtagelige for Bibelens

⁴⁰Review and Herald, 6. november 1883.

⁴¹Barnet i hjemmet, s. 390.

undervisning. Børnene bør værnes mod at føje appetitten, og specielt mod at bruge stimulanser og narkotiske midler.⁴²

Forberedt på at møde fristelser. - Børnene bør opdrages og undervises med tanke på, at de skal møde vanskeligheder, fristelser og farer. De bør være forberedt til at møde livet, til at øve selvkontrol og til at overvinde vanskeligheder. Dersom de ikke med vidende og vilje kaster sig ud i farer og unødigt udsætter sig for fristelser, og dersom de prøver at undgå nedbrydende indflydelser og dårlige kammerater, vil de få styrke fra Gud til at stå fast med uplettet moral, når de bliver tvunget til at være i dårligt selskab. Unge mennesker, som er blevet rigtigt opdraget, og som har sat deres lid til Gud, vil have moralsk styrke til at stå fast selv i den hårdeste prøve.⁴³

Hvis de rette principper med hensyn til afholdenhed blev indprentet i de unge, som skal forme og danne samfundet, ville det næsten blive unødvendigt med afholdskampagner. En fast karakter og moralsk selvbeherskelse ville være fremherskende, og fristelserne i disse de sidste dage ville blive modstået i Jesu kraft.⁴⁴

6. UNGDOMMEN OG FREMTIDEN

Et udtryk for samfundets fremtid. - Nutidens ungdom er et sikkert udtryk for samfundets fremtid. Hvad kan vi vente af den fremtid, når vi betragter dem? De fleste elsker fornøjelser og bryder sig ikke om at arbejde. De mangler moralsk mod til at fornægte sig selv og gøre deres pligt. De har ikke megen selvbeherskelse og bliver ophidsede og vrede ved den mindste anledning. I enhver aldersgruppe og livsstilling er overordentlig mange uden principper eller samvittighed; og med deres dovenskab og ødselhed styrter de sig ud i laster og demoraliserer samfundet, indtil verden er blevet et nyt Sodoma.⁴⁵

Tiden til at danne gode vaner. - Hvis de unge tillægger sig gode og dydige vaner, vil disse som regel præge hele livet. I de fleste tilfælde viser det sig, at de, der på et senere tidspunkt agter og ærer Gud og retfærdighed, lærte det, før verden endnu havde lejlighed

⁴²Counsels to Parents, Teachers, and Students, s. 125. 126.

⁴³Det kristne hjem, s. 366.

⁴⁴Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 79.

⁴⁵Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 45.

til at præge sit billede af synd i sjælen. Personer i den modne alder er almindeligvis lige så ufølsomme over for nye indtryk som den hårde sten, men barnet er modtageligt. De unge år er tiden til at erhverve sig kundskab, som skal omsættes i praksis senere hen. Da er det let at forme en god karakter. Det er tiden til at danne gode vaner, at opnå selvbeherskelse, og at fastholde den. Ungdomstiden er såtid, og den sæd, der sås, bestemmer høsten både i dette liv og i det tilkommende.⁴⁶

Det er mandigt at være afholdende. - Den eneste måde, hvorpå vi kan være sikret mod drukkenskabens magt, er ved fuldstændig at holde os fra vin, øl og stærke drikke. Vi må lære vore børn, at de for at blive mandige må lade disse ting stå. Gud har vist os, hvori sand mandighed består. Det er den, der sejrer, der vil blive æret, og som ikke vil få sit navn slettet af livets bog.⁴⁷

I vore storbyer er der saloner alle vegne, som frister de forbipasserende til at føje en appetit, som er overmåde van-skelig at få sejr over, når først den er opelsket. De unge bør opdrages til aldrig at røre tobak og berusende drikke. Alkohol berøver menneskene deres forstand.⁴⁸

Nadab og Abihu havde vænnet sig til at drikke. - Alt, hvad der svækker den fysiske kraft, svækker også hjernen, så den ikke rigtig kan skelne mellem godt og ondt, rigtigt og forkert. Dette princip findes illustreret i tilfældet med Nadab og Abihu. Gud betroede dem et højhelligt embede og lod dem under tjenesten træde frem for hans åsyn. Men de havde tillagt sig den vane at drikke vin og påbegyndte nu deres tjeneste i helligdommen med et forvirret sind. ... »Da for ild ud fra Herrens åsyn og fortærede dem, så de døde for Herrens åsyn.«⁴⁹

[185]

En advarsel til forældre og børn. - Beretningen om Nadab og Abihu burde være en advarsel til forældre og børn. De gav efter for appetitten, deres forstandsevner blev forstyrret, og det førte til overtrædelse af et udtrykkeligt forbud, som nedkaldte Guds dom over dem. Selv om børnene måske ikke har fået den rigtige oplæring og deres karakter ikke er blevet formet, som den skulle, så ønsker

⁴⁶Counsels on Health, s. 113.

⁴⁷Barnet i hjemmet, s. 386.

⁴⁸Review and Herald, 15. juni 1905.

⁴⁹Fundamentals of Christian Education, s. 427. 428.

Gud alligevel at knytte dem til sig, ligesom han gjorde med Nadab og Abihu, blot de vil give agt på hans bud. Hvis de har tro og mod til at underlægge deres vilje Guds vilje, så vil han tage dem i lære, og deres liv kan blive som den rene hvide åkande, der dufter på det stillestående vand. De må tage den beslutning, i Jesu kraft at ville beherske tilbøjeligheder og lidenskaber og hver dag vinde sejr over Satans fristelser. Dette er den plan, Gud har med menneskene, for at de må kunne opfylde hans hellige hensigt.⁵⁰

Den hæderværdige. - Den unge mand, som er besluttet på at lade Gud have herredømmet over hans appetit, og som afviser den første fristelse til at drikke spiritus med et høfligt, men bestemt »Nej tak!« han fortjener hæder. Unge mænd bør tage standpunkt for totalafhold, selv om højtstående mænd ikke har moralsk mod til uforfærdet at gå imod en levevis, som ødelægger liv og helbred.⁵¹

[186] **En ung mands indflydelse.** - En ung mand, som har fået den rette opdragelse, vil bruge solidt materiale til sin karakterbygning, og hvis han bruger sine evner rigtigt, vil han ved sit eksempel og sit liv blive en kraft i verden, som leder andre opad og fremad på retfærdigheds vej. Én sjæls frelse betyder mange sjæles frelse.⁵²

Spinder et væv af vaner. - Tænk på, at du hver dag spinder dig et væv af vaner. Hvis disse vaner er i overens-stemmelse med Biblens forskrifter, kommer du hver dag nærmere Himmelen og vokser i nåde og erkendelse af sandheden, og Gud vil give dig indsigt, ligesom Daniel fik det. Du vil ikke gå på selvtilfredsstillelsens vej. Væn dig til streng afholdenhed, og vær nøje med at respektere de love, Gud har givet til at styre din fysiske organisme. Gud har krav på dine evner og kræfter, derfor er det en synd at vise ligegyldighed over for sundhedslovene. Jo bedre du overholder sundhedslovene, des lettere kan du få øje på fristelserne og stå dem imod, og des bedre kan du se de evige værdier.⁵³

Daniels eksempel. - Ingen ung mand eller kvinde kunne blive stærkere fristet end Daniel og hans venner blev det. Disse fire unge hebræere fik tildelt deres kost af kongens mad og den vin, kongen drak, men de valgte at være afholdende. De øjnede farer alle vegne

⁵⁰Signs of the Times, 8. juli 1880.

⁵¹Brev 166, 1903.

⁵²Review and Herald, 10. juli 1888.

⁵³Youth's Instructor, 25. august 1886, s. 135.

og var klar over, at hvis de stod fristelsen imod, så måtte de gøre sig ekstra anstrengelser og derpå overlade resultaterne til Gud. De unge mennesker, der ønsker at være som Daniel, må anstrenge deres åndelige evner og kræfter til det yderste, samarbejde med Gud og stole fuldstændig på den kraft, han har lovet alle, der kommer til ham i ydmyg lydighed.

Der står en stadig strid mellem moral og umoral. De disharmoniske elementer og de gode principper kæmper hver især om overherredømmet. Satan kommer til hvert eneste menneske med en eller anden fristelse på appetittens område. Det er forfærdeligt, så almindeligt drikkeriet er blevet. Lige meget hvor man vender blikket hen, så bliver der kælet for denne synd.

Ærefuldt at sige nej. - Jesu efterfølgere vil ikke skamme sig over at være afholdende i alt. Hvorfor skulle en ung mand også rødme af skam over at sige nej til et glas vin eller et skummende krus øl? Det er ærefuldt ikke at ville føje en forventet appetit. Det er ikke mandigt at synde. Det er svagt, umandigt, nedværdigende at give efter for skadelige spise- og drikkevaner. Men det er stærkt, modigt, ædelt at fornægte en fordærvet appetit. Ved Babels hof var Daniel udsat for fristelser til at synde, men ved Kristi hjælp bevarede han sig ren. Den, der ikke kan modstå fristelse, når alt, hvad der kan hjælpe til at få sejr, er stillet til rådighed, han bliver ikke opført i Himmelenes bøger som en mand.

[187]

»Vis, du er en Daniel, ene tør du stå!« Hav mod til at gøre det rette. En fej og tavs tilbageholdenhed over for dårlige kammerater, mens du hører på deres intriger, gør dig til en af dem. »Drag bort fra dem, og skil jer ud, siger Herren, og rør ej noget urent, så vil jeg tage imod jer og være jer en Fader, og I skal være mine sønner og døtre.«

Moralsk mod nødvendigt. - Til alle tider og ved alle lejligheder kræver det moralsk mod at stå fast på principperne for streng afholdenhed. Vi må regne med, at når vi gør det, så vil det overraske dem, der ikke helt tager afstand fra alle stimulanser. Men hvordan kan vi arbejde for reformens fremgang, når vi retter os efter deres skadelige vaner og leve-måde, som vi færdes iblandt? ...

I Jesu navn og i hans kraft kan enhver af de unge sejre over fjenden nu, hvor det gælder en fordærvet appetit. Mine kære unge venner! gå fremad skridt for skridt, indtil alle jeres vaner er i

overensstemmelse med livets og sundhedens love. Han, som sejrede i fristelsens ørken, siger: »Den, der sejrer, ham vil jeg lade sidde sammen med mig på min trone, ligesom også jeg har sejret og taget sæde hos min Fader på hans trone.«⁵⁴

Fristeisen rokkede ham ikke. - Daniel elskede, frygtede og adlød Gud. Men han flygtede ikke bort fra verden for at undgå dens dårlige indflydelse. Ved Guds forsyn skulle han være i verden, men ikke af verden. Omgivet af alle hoffets fristelser og tillokkelser stod han i sin uskyld fast som en klippe i sin troskab mod principperne. Han gjorde Gud til sit værn, og han forlod ham ikke, da han var i største nød.⁵⁵

[188]

Resultatet af en god opdragelse. - Daniels forældre havde opdraget ham til at vænne sig til at være strengt afholdende lige fra barn af. De havde lært ham, at han i hele sin livsførelse skulle rette sig efter naturens love, og at det havde en direkte indflydelse på hans fysiske, intellektuelle og moralske karakter, hvad og hvordan han spiste og drak. Ligeledes at han stod Gud til ansvar for sine evner, for de var alle en Guds gave og måtte ikke ved nogen som helst handling svækkes eller ødelægges. Som resultat af denne oplæring fik Guds lov en ophøjet plads i hans sind og han agtede og ærede den i sit hjerte. I de første år af fangenskab blev Daniel udsat for en ildprøve, der skulle gøre ham fortrolig med hoffets pragt, med hykleri og hedenskab. I sandhed en mærkelig skole for at få ham til at leve et liv i renhed, flid og troskab! Og dog blev hans liv ikke ødelagt af den fordærlige atmosfære, der omgav ham.

Daniels og hans unge venners erfaring viser, hvilke fordele der er ved afholdende spisevaner, og hvad Gud vil gøre for dem, der vil samarbejde med ham i at rense og højne sjælelivet. De var til ære for Gud og en brændende og skinnende lampe ved hoffet i Babel.

Guds kald til os. - I denne beretning hører vi Guds stemme, som taler til os hver især og beder os samle alle de dyrebare lysstråler om kristelig afholdenhed og stille os i det rette forhold til sundhedslovene.

Vi vil gerne have del i den evige arv. Vi vil gerne have adgang til Guds stad, hvor vi bliver fri for al urenhed. Hele Himmelen føl-

⁵⁴Youth's Instructor, 16. juli 1903.

⁵⁵Testimonies for the Church IV, s. 569. 570.

ger spændt med i, hvordan vi kæmper kampen mod fristelse. Alle, som bekender Kristi navn, bør vandre således, at de både ved deres eksempel og med deres ord kan lære verden principperne for en god levevis. »Så formaner jeg jer da, brødre! ved Guds barmhjertighed, til at bringe jeres legemer som et levende, helligt, Gud velbehageligt offer; dette er jeres åndelige gudsdyrkelse.«⁵⁶

De studerende skal passe på. - Madens karakter og den måde, man spiser maden på, har en stærk indflydelse på hel- bredet. Mange studerende har aldrig gjort et alvorligt forsøg på at beherske appetitten eller at tillægge sig gode spisevaner. Nogle spiser for meget ved måltiderne, andre spiser imellem måltiderne, så snart fristelsen melder sig.

[189]

Nødvendigheden af at være nøje med sine spisevaner burde indprentes alle studerende. Jeg er blevet underrettet om, at der ikke bør serveres kødretter eller anden mad, som vi ved er usund, for eleverne på vore skoler. Der bør ikke sættes noget frem, som kan vække et ønske om stimulerende midler. Jeg appellerer til alle om ikke at spise noget, som kan skade helbredet. Således kan de tjene Herren ved offer.⁵⁷

Hævde jeres menneskelige frihed. - I unge, som ikke synes, at I kan spise den enkle og sunde mad, I får på sanato-riet Health Institute, men at I må hen på restauranten for at få noget, der tilfredsstillter jeres appetit det er på tide, at I vågner op og hævder jeres menneskelige frihed!⁵⁸

Udsæt dig ikke for fristelse. - Vil du lade en verdslig, jordisk beskæftigelse lede dig i fristelse? Vil du tvivle på din Herre, som elsker dig? Vil du forsømme den gerning, du har med at gøre tjeneste for Gud? Du omgås mennesker, som er jordisksindede, sanselige, djævelske. Du har indåndet moralsk malaria og er i alvorlig fare for at falde, hvor du kunne sejre, hvis du ville komme i det rette forhold til Jesus og gøre hans liv og karakter til dit ideal. Men for nu at undfly fordærvelsen i verden, som skyldes det onde begær, så må du have del i guddommelig natur. Det er din pligt at bevare din sjæl i den himmelske atmosfære.

⁵⁶Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 23. 24..

⁵⁷Counsels to Parents, Teachers, and Students, s. 297. 298

⁵⁸Manuskript 3, 1888.

Du bør ikke udsætte dig for at blive ødelagt af ryggesløse kammerater. Som en, der elsker dig, trygler jeg dig om, så vidt muligt at undgå omgang med de lastefulde, tøjlesløse og ugudelige. Bed: »Led os ikke ind i fristelse!« Det vil sige: »O Herre, lad os ikke blive overvundet, når vi angribes af fristelse !« »Våg og bed, for at I ikke skal falde i fristelse!« Der er forskel på at blive fristet og at falde i fristelse.⁵⁹

[190]

Jesus var selskabelig og afholdende. - Jesus revsede uafholdenhed, vellevned og udsvævelse. Men han var selskabelig anlagt. Han tog imod indbydelser til at spise sammen med højlærde og noble personligheder såvel som med fattige og sørgende sjæle. Ved sådanne anledninger var hans konversation opløftende og belærende, og hans tilhørere var betagede. Han tillod ikke svir og udsvævelse, men syntes godt om uskyldig fornøjelse. Et jødisk bryllup var en højtidelig og betagende begivenhed, hvis glæder og fornøjelse ikke var mishagelige for Menneskesønnen.⁶⁰

Retled, men undertryk ikke. - Guds ord fordømmer eller undertrykker ikke menneskets virkelyst, men søger at lede den i den rigtige retning. Mens verden fylder sind og sjæl med spænding, giver Herren dig Bibelen i hånden, for at du skal studere den, sætte pris på den, og lade den lede dine skridt. Ordet er dit lys.⁶¹

[191]

[192]

⁵⁹Brev 8, 1893.

⁶⁰Redemption; or the Miracles of Jesus, s. 13. 14.

⁶¹Brev 8, 1893.

KAPITEL 10—FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER

1. OPLYSNING

Hvad der kan gøres. - Hvad kan der gøres for at drive denne ondskabens flodbølge tilbage? Der må vedtages love, som forbyder salg og brug af stærke drikke, og man må sørge for, at de bliver strengt gennemført. Lad der blive gjort alle mulige anstrengelser for at opmuntre drankeren til at vende tilbage til ædruelighed og retskaffenhed. Men der er endnu mere, som er nødvendigt for at skaffe drikkeriets forbandelse ud af vort land. Fjern lysten til de berusende drikke, så vil brugen og salget af dem ophøre.¹

Gode resultater. - Ved brugen af stærk drik og ved til-freds-stillelse af kødets lyster er mænd i forskellige beskæftigelser og i forskellige stillinger i livet bukket under for verdens besmittelser og er faldet i fristelse. Medens disse faldne mennesker vækker vor medynk og kræver vor hjælp, bør vi da ikke tillige tænke på dem, som endnu ikke er sunket ned til disse dybder, men som alligevel sætter deres fødder på den samme sti?²

Hvis blot det halve af, hvad der gøres for at dæmme op for denne store ulykke, blev gjort for at oplyse forældrene om deres ansvar med at forme børnenes vaner og karakter, så ville der kunne gøres tusind gange mere godt end som nu, hvor man blot bekæmper den fuldvoksne synd. Den unaturlige trang til spiritus skabes i hjemmet, og i mange tilfælde endog ved deres bord, som er de ivrigste til at føre an i afholdskampagner. Alle, som arbejder for den gode sag, ønsker vi held og lykke, men vi opfordrer dem samtidig til at gå i dybden og finde årsagen til det onde, de kæmper imod, og arbejde mere grundigt og konsekvent med reformen.³

[193]

¹Afholdsarbejdet, s. 14.

²Vejledning for menigheden II, s. 405.

³Signs of the Times, 17. november 1890.

Hvad der skal oplyses om. - Det må fremholdes for folk, at den rigtige ligevægt mellem de sjælelige og moralske kræfter for en stor del afhænger af organismens sundhed. Alle narkotiske midler og unaturlige stimulanser, som svækker og skader vort legeme, bidrager til at nedsætte den intellektuelle og moralske styrke. ...

Afholdsfolkene har en gerning at udføre med at undervise folk om disse forhold. Oplys menneskene om, at sundhed og karakter, ja, endog livet udsættes for fare ved brugen af stimulanser, som ansporer svage kræfter til unaturlig, krampagtig handling.⁴

Vær modig og vind sejr. - Det fysiske liv skal omhyggeligt formes, dannes og udvikles, så den guddommelige natur kan komme helt til udtryk igennem mennesket. Gud forventer, at menneskene bruger den forstand, han har givet dem. Han forventer, at de benytter deres åndsevner i hans tjeneste. De skal give samvittigheden den dominerende plads, den var bestemt til at have. De åndelige og legemlige kræfter og følelseslivet skal udvikles til at nå den højeste grad af effektivitet. ...

Mon det behager Gud at se noget organ eller åndsevner, han har skænket os, blive forsømt, misbrugt og berøvet den sundhed og ydedygtighed, det er muligt at give dem gennem øvelse? Opøvn derfor troens nådegave. Vær modig og vind sejr over enhver handling, som ødelægger sjælens tempel. Vi er helt afhængige af Gud, og vor tro styrkes ved, at vi bliver ved med at tro, selv om vi ikke kan se Guds hensigt med at handle med os, som han gør, eller hvad det skal føre til. Troen søger fremad og opad mod det tilkommende og tilegner sig den eneste kraft, der kan gøre os fuldkomne i ham. »Lad ham gribe min styrke, at han kan slutte fred med mig,« siger Gud, »og han skal slutte fred med mig.« Es. 27, 5, eng. overs.⁵

Ikke noget emne af større betydning. - Gud har sendt sit advarselsbudskab for at vække menneskene til at se deres farer. Men tusinder, ja millioner ringeagter det ord, som viser dem faren. De spiser sådan mad, som ødelægger hel-bredet. De vil ikke forstå, at de gør sig selv til slaver ved at spise en fejltagtig kost og nyde berusende drikke. De over-træder livets og sundhedens love, indtil appetitten lænkebinder dem. ...

[194]

⁴Sundhed og livslykke, s. 111.

⁵Manuskript 130, 1899.

Intet emne, som fremholdes for indbyggerne i vore byer, bør vises større interesse end det, der angår legemlig helse. Sand afholdenhed kræver totalafhold med hensyn til stærke drikke. Den kræver også en ændring af vore spisevaner, vor påklædning og vor sovetid. De, der føjer appetitten, kan ikke lide at høre, at det står til dem selv, om de vil være invalider. De må vågne op og drage en slutning fra årsag til virkning. De må forstå, at de fremkalder sygdom som følge af deres uvidenhed med hensyn til, hvordan man spiser, drikker og klæder sig fornuftigt.⁶

Hemmeligheden ved en reform, der holder. Vi har set, hvordan de sejre, der er vundet i afholdskampagnen, i flere tilfælde ikke har kunnet holde. På steder, hvor begejstringen var størst og der tilsyneladende blev opnået mest med hensyn til lukning af saloner og at redde drankere, dér fortsatte drikkeriet nogle måneder senere og var endnu værre, end før der blev gjort forsøg på at få bugt med det.

Grunden hertil er åbenbar. Arbejdet går ikke i dybden, det er ikke grundigt nok. Øksen bliver ikke lagt ved roden af træerne. Alkoholismens rødder går dybere end til at drikke spiritus. Hvis afholdsbevægelsen skal have femgang, må reformen begynde ved bordet.⁷

Klarhed og kraft over forkyndelsen. - Lad tilhørerne få at se, hvilken velsignelse det vil være for dem at følge sundhedsprincipperne. Vis dem, hvad Guds plan var med mennesket. Henvis til det store offer, der blev bragt for at højne og forædle menneskeslægten. Tag Bibelen i hånden og fremhold Guds krav. Fortæl tilhørerne, at han forventer, at de bruger deres åndelige og legemlige kræfter sådan, at det bliver til ære for ham. Fremstil for dem, hvordan fjenden søger at trække mennesker nedad ved at få dem til at føje en forventet appetit.

[195]

Gør det klart og tydeligt og alvorligt for dem, hvordan tusinder af mænd og kvinder bruger Guds penge til at ødelægge sig selv med og gøre verden til et helvede. Millioner af dollars gives ud til noget, som driver mennesker fra sans og samling. Fremhold disse ting så klart, at de ikke kan undgå at se alvoren i det. Fortæl så tilhørerne om Frelseren, der kom til verden for at frelse menneskene fra alle

⁶Manuskript 155, 1899.

⁷Signs of the Times, 6. januar 1876.

syndige handlinger. »Thi således elskede Gud verden, at han gav sin Søn den enbårne, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.«

Anmod de tilstedeværende om at være med i det arbejde, I prøver på at gøre. Vis dem, hvordan dårlige vaner fører til sygdom på legeme og sjæl, en elendighed, som ikke kan be-skrives. Brugen af berusende drikke berøver tusinder deres forstand. Og alligevel er spiritussalget lovbeskyttet. Sig til dem, at de har en Himmel at vinde og et Helvede at undgå. Anmod dem om at skrive under på afholdsløftet. Befalingen fra den store Jeg er skal være jeres autoritet. Hav kortene parat og byd dem til ved mødets afslutning.⁸

2. UNDERTEGNElse AF AFHOLDsløFTET

Enhver syvende dags adventist bør skrive under. - Ifølge det lys, Gud har givet mig, bør alle vore medlemmer underskrive afholdsløftet og være tilsluttet afholdsforeningen.⁹

Skriv under, og få også andre til det. - Her er noget at gøre for de unge, de midaldrende og de ældre. Når afholdsløftet bliver præsenteret for jer, så skriv under. Ja, bestem jer for at sætte alle kræfter ind på at modarbejde alkoholismen, og giv andre jeres støtte, som søger at gennemføre en reform i verden.¹⁰

Alle unge bør underskrive ethvert afholdsløfte. - Drikfældighed, gudsbespottelse og tøjlesløshed er søstre. Enhver gudfrygtig ung mand og kvinde bør iføre sig rustningen og trænge frem til forreste række. Skriv under på ethvert afholdsløfte, der præsenteres for jer. Så bruger I jeres indflydelse til gunst for undertegnelsen af afholdsløftet, og I tilskynder andre til også at skrive under. Ingen billig und-skyldning bør afholde jer fra at tage dette skridt. Arbejd for jeres eget bedste, og også for andres.¹¹

Få drankeren til at skrive under. - I, som arbejder for afholds-sagen, prøv at få drankeren til at underskrive et løfte om, at han for eftertiden ikke vil nyde berusende drikke. Det vil være godt.¹²

⁸Evangelism, s. 530.

⁹Review and Herald, 21. oktober 1884.

¹⁰Review and Herald, 14. januar 1909.

¹¹Youth's Instructor, 16. juli 1903.

¹²Manuskript 102, 1904.

Drankerens børn bør skrive under. - Lad ikke så meget som en dråbe vin eller spiritus passere dine læber, for denne nydelse fører til afsindighed og elendighed. Lov dig selv at være fuldstændig afholdende, for det er din eneste redning. ... Tillad ikke en søn ved ord og eksempel at blive Satans redskab til at friste et af familiens medlemmer til at give efter for og vække appetitdjævelen, som ødelagde faderens liv og sendte ham i en for tidlig grav.¹³

Personer i høje stillinger bør skrive under. - Vi bør præsentere listen med løftet om totalafhold for folk i høje stillinger og anmode dem om at give de penge, de ellers ville bruge til skadelige nydelsesmidler som spiritus og tobak, til oprettelse af institutioner, hvor børn og unge kan blive ud-dannet til at fylde en plads til gavn for samfundet.¹⁴

Skriv under ved vore årsmøder. - Ved vore årsmøder bør vi gøre opmærksom på dette arbejde og gøre det til et aktuelt spørgsmål. Vi bør fremholde grundsætningerne for sandt afhold for folket og opfordre dem til at underskrive afholdsløftet.¹⁵

[197]

Stik ikke en undskyldning. - Stik ikke en undskyldning, når nogen beder jer om at skrive under på afholdsløftet, men underskriv ethvert afholdsløfte, I bliver præsenteret for, og tilskynd også andre til at gøre det. Arbejd for jeres eget bedste, og også for andres. Forsøm ikke nogen anledning til at gøre jeres indflydelse gældende til fordel for streng afholdenhed.¹⁶

En afvisning holder baren åben. - Efter foredraget søndag aften blev listen med afholdsløftet sendt rundt og der blev tegnet et hundrede og syvogtredive navne. Det var beklageligt, at enkelte navne savnedes, for vi kunne ikke se, at der var nogen grund til det, som et sandt Guds barn med rette kunne anføre. De undskyldte sig med, at deres arbejde førte dem hen, hvor der blev sendt vin rundt (som skik er her til lands), og de kunne ikke afvise den af frygt for at fornærme deres arbejdsgivere. Jeg syntes, at her var netop en god anledning til at tage korset op og lade lyset skinne som Guds ejendomsfolk, som han rensar sig. ...

¹³Manuskript 25, 1893.

¹⁴Testimonies for the Church VII, s. 58.

¹⁵Vejledning for menigheden II, s. 328.

¹⁶Counsels on Health, s. 441.

Til alle tider og ved alle lejligheder kræver det moralsk mod at modstå fristelse på appetittens område. Vi må regne med, at dette vil overraske dem, der ikke har for vane helt at afstå fra alle stimulanser. Men hvordan kan vi arbejde for reformens fremgang, når vi retter os efter deres vaner og levemåde, som vi færdes iblandt? Her er netop anledningen til at vise, at vi er et ejendomsfolk, der er ivrigt efter at gøre gode gerninger.

De, der drikker øl, vil vise deres ølglas frem, og de, der bekender sig til at være Guds børn, kommer med den samme undskyldning for ikke at underskrive afholdsløftet, nemlig at de vi blive budt på øl, og at det vil være upassende at sige nej. Sådanne undskyldninger kan fremføres i det uendelige, men de har ingen værdi, og det er beklageligt, at nogen, som giver sig ud for at tro på sandheden, kan nægte at underskrive afholdsløftet, nægte at værne om deres egne sjæle og beskytte sig mod fristelse. De vælger at lade baren være åben, så de let kan gå derind og sige ja til fristelsen uden at gøre sig nogen anstrengelse for at stå den imod. ...

[198]

Har ikke mod til at sige: »Jeg har skrevet under.» Ikke alle, som hævder, at de tror på sandheden, har taget den indstilling til afholdsspørgsmålet, som det er deres hellige pligt at gøre. Nogle har holdt sig langt borte fra at ville tage et afgjort standpunkt for afholdssagen, og af hvilken grund? Nogle siger, at når der sendes vin eller øl rundt, så har de ikke moralsk mod til at sige: »Jeg har underskrevet afholdsløftet om ikke at drikke berusende vin, øl eller spiritus.« Skal deres navne stå indført i Himmelenes bøger til forsvar for tilfredsstillelse af appetitten?¹⁷

Betydningen af, at fremtrædende mænd underskriver afholdsløftet. - Jeg drømte, at der var mange mennesker samlet til møde under åben himmel, og en høj ung mand, som jeg ofte har set i mine drømme, når vigtige sager var til behandling, havde taget plads ved siden af den, der ledede mødet. Denne unge mand rejste sig og gik hen til de mænd, der så ud til at stå for ledelsen, og sagde: »Her er en liste, som jeg gerne vil have jer til at sætte jeres navne på hver især.« Han gav den først til br. A, som kiggede på den og så læste højt: »Du lover hermed at afholde dig fra alle berusende vine

¹⁷Review and Herald, 19. april 1887.

og spirituøse drikke af enhver art, og at bruge din indflydelse til at opmuntre alle andre til at følge dit eksempel.«

Jeg drømte, at br. A rystede på hovedet og sagde, at han behøvede ikke at sætte sit navn på den liste. Han kendte sin pligt og ville forsvare afholdssagen lige godt, men følte sig ikke forpligtet til at binde sig, fordi der var visse undtagelser her.

Han gav listen til br. B, som tog imod den, så nøje på den og sagde: »Jeg er af samme mening som br. A. Somme tider føler jeg trang til noget, der kan kvikke mig op, når jeg er svag og nervøs, og jeg ønsker ikke at forpligte mig til under ingen omstændigheder at ville nyde vin eller spiritus.«

Der kom et trist og bedrøvet udtryk i ansigtet. Han sendte listen videre. Der var en tyve-tredive stykker, som fulgte brødrene A og B's eksempel. Han vendte sig derpå til de to første, og idet han gav dem listen, sagde han fast og bestemt, men med sænket stemme: »I er begge i den største fare for at blive overvundet af appetitten. Reformen må begynde ved jeres bord og derpå føres samvittighedsfuldt videre på ethvert sted og under alle forhold. Jeres evige skæbne afhænger af den beslutning, I træffer nu. I har begge to stærke karaktertræk, men er svage på visse områder. Se blot, hvad jeres indflydelse har bevirket!« Jeg så, at navnene på alle dem, der havde nægtet at skrive under på afholdsløftet, stod skrevet bag på listen. ...

[199]

Igen rakte han listen frem og sagde med myndig røst: »Sæt jeres navn på denne liste eller opgiv jeres stilling. Men skriv ikke bare under, lad det være en æressag, at I også efterlever beslutningen. Vær tro mod principperne. Som Guds sendebud kommer jeg og beder om jeres navne. Ingen af jer har indset nødvendigheden af en sundhedsreform, men når Guds plager rammer alt omkring jer, vil I forstå sundhedsreformens principper og betydningen af at være afholdende i alt at afholdenhed alene danner basis for alle Guds nådesbevisninger og for alle de sejre, der skal vindes. Nægt at skrive under her, og I vil aldrig blive anmodet om det mere. I trænger begge til at få jeres hjerter ydmyget og blødgjort og lade barmhjertighed, øm medlidenhed og pligttopfyldende kærlighed træde i stedet for grovhed, hårdhed og en fast og bestemt vilje til at få jeres meninger gennemført for enhver pris.« ...

Jeg drømte, at navnene blev skrevet med rystende hånd, og at alle tredive satte deres navn under.

Derefter blev der holdt en meget alvorlig tale om afholdenhed. Emnet begyndte med bordet. »Her,« sagde taleren, »her skabes lysten til stærk drik. Appetit og lidenskab er tidens fremherskende synder. Appetitten, sådan som den bliver tilfredsstillet, det påvirker maven og vækker de kødelige lidenskaber. ...

Maven bliver sygelig, og så bliver appetitten unaturlig og kræver stadig noget, der kan stimulere, noget, der kan 'til-fredsstille kravet'.

[200] Nogle tillægger sig den modbydelige vane at drikke kaffe og te, og går så videre og bruger tobak, der lammer de fine indre organer og får dem til at kræve noget, som er endnu stærkere end tobak. De går så over til at nyde spiritus.«¹⁸

Et eksempel fra den første tid. - Under et lejr møde i Nevada, Missouri, i 1879 samledes vi i teltet mandag morgen den 2. juni for at overvære stiftelsen af en afholdsforening. Der var god tilslutning af vore trosfæller. Pastor Butler holdt tale og bekendte, at han ikke var gået så ivrigt ind for afholdsreformen, som han burde have gjort. Han fortalte, at han altid havde været streng afholdsmand og afstået fra at drikke spiritus, te og kaffe, men han havde ikke skrevet under på afholdsløftet, som havde været sendt rundt til medlemmerne. Nu var han dog kommet til den overbevisning, at han derved hindrede andre i at skrive under, som ønskede at gøre det. Derpå satte han sit navn under Colonel Hunters navn. Min mand skrev sit navn neden under br. Butlers, derpå skrev jeg, og så skrev br. Farnsworth. Dermed havde arbejdet fået en god start.

Min mand talte hele tiden, mens listen gik rundt. Nogle tøvede lidt, fordi de mente, at det var for omfattende et program, når det indbefattede te og kaffe. Men omsider satte de deres navn og lovede at være totalafholdende.

Derefter blev br. Hunter anmodet om at tale og han aflagde et meget overbevisende vidnesbyrd om, hvordan sandheden var kommet til ham og hvad den havde betydet for ham. Han sagde, at han havde drukket så meget spiritus, at et skib kunne sejle deri, men at han nu ønskede at tage imod hele sandheden, reformen og det hele. Han havde opgivet spiritus og tobak, og nu til morgen havde han

¹⁸Manuskript 2, 1874.

drukke sin sidste kop kaffe. Han troede, at vidnesbyrdene var fra Gud, og han ønskede at lade sig lede af Guds vilje, som den kom til udtryk der.

Som resultat af dette møde blev der skrevet et hundrede og toog-tredive navne under på løftet om totalafhold, og der var vundet en stor sejr for afholdssagen.¹⁹

[201]

Arbejd alle vegne. - Giv afholdsreformen en fremskudt plads, og opfordre folk til at underskrive afholdsløftet. Gør opmærksom på dette arbejde alle steder, og gør det til et aktuelt spørgsmål.²⁰

3. FJERN FRISTELSEN

Den mørke skamlet er der stadig. - På trods af flere tusinde års erfaringer og fremskridt, så er den samme sorte blækklat, som plettede historiens første blade, der stadig og skæmmer den moderne civilisation. Drukkenskab med al dens elendighed findes alle vegne. Trods afholdsfolkens ædle bestræbelser så har dette onde vundet terræn. Der er vedtaget love vedrørende spiritusbevillinger, men lovbestemmelser har ikke hindret det i at brede sig, undtagen i forholdsvis begrænsede distrikter.²¹

Resultatet af spiritusbevillingen. - For en ussel sum penge opnår man bevilling til at give sine medmennesker den drik, som berøver dem alt, hvad der gør dette liv attråværdigt, og fratager dem ethvert håb om det tilkommende liv. Hverken lovgiveren eller vinhandleren er uvidende om følgen af deres handling. Ved hotellets disk, på traktørstedet og i salonen giver lystens træl sine penge ud til noget, som ødelægger hans forstand, helbred og lykke. Værten fylder sin skuffe med de penge, som skulle anvendes til at skaffe føde og klæder til den stakkels drankers familie.

Dette er tyveri af værste slags. Og dog udøver mænd i høje stillinger i samfundet og inden for kirken deres indflydelse til gunst for love, som hjemler ret til udskænkning. Og hvorfor? Er det, fordi de kan opnå en højere forrentning af deres ejendomme ved at leje dem ud til restauratører? Eller fordi de ønsker at sikre sig politisk støtte gennem deres interesser for salg af spiritus? Eller fordi disse

¹⁹Manuskript 79, 1907.

²⁰Manuskript 52, 1900.

²¹Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 29.

[202] såkaldte kristne selv nyder den fristende gift i smug? I hvert fald ville en ædel, uselvsk kærlighed til mennesker ikke give nogen autorisation til at lede sine medskabninger i fordærv.

Lovene, som giver ret til salg af stærke drikke, har fyldt vore små og store byer, ja og landsbyerne og de afsideslig-gende gårdsamlinger med fælder og faldgruber for de stakkels svage slaver af appetitten. De, der gerne vil lægge om, er daglig udsatte for fristelse. Drankerens forfærdelige tørst kræver tilfredsstillelse. Ødelæggelsens kildevæld springer alle vegne. Se, hvor tit hans moralske kraft er bukket under og hans samvittighed bragt til tavshed! Han drikker og falder. Derpå følger nætter med udskejelser og dage med sløvhed, svaghed og elendighed. Sådan fortsætter det trin for trin, indtil den, som engang var en agtværdig borger, en god mand og far, synes forvandlet til en djævel.

Tænk, om disse tjenestemænd, som ved begyndelsen [af året] udstedte bevillinger til restauratører, [ved årets udgang] kunne få et tro billede af resultaterne af den handel, som disse bevillinger havde iværksat. Det ville tegne sig klart for dem i alle sine opskræmmende og rædselsfulde detaljer, og de ville vide, at det kun er alt for sandt. De ville se fædre, mødre og børn falde for morderhånd; ulykkelige ofre for kulde og sult og for en ækel og modbydelig sygdom; forbrydere indespærrede i skumle fangehuller; sindssyge, som plages af djævle og uhyrer, de mener at se. De ville se gråhårede forældre jamre over deres engang så gode og lovende sønner og dejlige døtre, som nu er gået i en for tidlig grav. ...

Kvalfulde råb fra drankerens hustru og børn stiger op til Him-melen dag efter dag. Og alt dette sker, for at vinhandleren kan øge sin fortjeneste. Og hans djævelske trafik drives under statens segl! Således fordærvs samfundet, arbejdsanstalter og fængsler bliver overfyldt med fattiglemmer og forbrydere, og galgen får sine ofre. Men ondet ender ikke ved drankeren og hans ulykkelige familie. Skattebyrden forøges, de unges moral trues, og enhver samfundsbor-gers ejendom, ja hans liv, bringes i fare. Men selv om billedet tegner sig aldrig så levende, så vil det aldrig være det samme som virkelig-heden. Ingen menneskelig pen kan give en fuldstændig beskrivelse af drikkeriets rædsler.

[203] Om den eneste ulykke som følge af spiritussalget var fordrukne forældres grusomhed og forsømmelse over for deres børn, så var

dette tilstrækkeligt til at fordømme og afskaffe denne trafik. For ikke blot gør drankeren livet elendigt for sine børn, men ved sit syndige eksempel leder han også dem ind på forbryderbanen. Hvordan kan kristne mænd og kvinder tolerere dette onde? Skulle barbariske folkeslag stjæle vore børn og mishandle dem, som drikkfældige forældre mishandler deres børn, så ville hele kristenheden blive vækket op til at gøre en ende på sådan voldshandling. Men i et land, der giver det udseende af at være styret efter kristne principper, bliver lidelse og synd mod uskyldige, hjælpeløse børn som følge af salg og nydelse af berusende drikke betragtet som et nødvendigt onde!²²

Under lovens beskyttelse. - Mange påstår, at spiritussalg under fuldstændig statskontrol vil begrænse drikkeriet. Men at give bevilling til denne form for handel er det samme som at stille den under lovens beskyttelse. Staten billiger dens eksistens og støtter således det onde, som den påstår at begrænse. Under beskyttelse af samfundets love oprettes der bryggerier overalt i landet, og vinhandleren driver sin forretning lige ved vore døre.

Ofte eksisterer der forbud mod at sælge spiritus til berusede eller vanedrankere, men det, der gør unge mennesker til drankere, fortsætter stadig at øve sin virksomhed. Selve spiritushandelens eksistens er afhængig af, at der skabes smag for alkohol hos ungdommen. De unge ledes skridt for skridt, indtil drikkeriet er blevet en vane og der er skabt en tørst, som for enhver pris må tilfredsstilles. Det ville være mindre skadeligt at lade en uforbederlig dranker, hvis skæbne i de fleste tilfælde allerede er beseglet, få spiritus, end at lade de bedste blandt ungdommen blive lokket ud i ødelæggelse ved denne frygtelige vane.

Ved at udstede spiritusbevilling frister man stadig de mennesker, der søger at vende om. Man opfører anstalter til at hjælpe alkoholismens ofre med at overvinde deres trang til spiritus. Dette er en ædel gerning. Men så længe salget af spirituøse drikke legaliseres, får de drikkfældige kun ringe gavn af disse drankerhjem. De kan ikke blive der hele deres liv. De bliver nødt til atter at indtage deres plads i samfundet. Skønt lysten til berusende drikke er holdt nede, er den dog ikke helt tilintetgjort. Når fristelsen atter møder dem, som den jo gør alle vegne, er de ofte et let bytte.

[204]

²²Review and Herald, 8. november 1881.

Den, der ejer et dyr, som han ved er farligt, men alligevel lader det gå frit omkring, er ifølge landets love ansvarlig for den skade, dyret forvolder. I de love, Herren gav Israel, påbød han, at når et dyr, man vidste var ondsindet, voldte et menneskes død, skulle ejeren bøde med livet for sin skødes-løshed eller ondskab. Efter det samme princip burde staten, der understøtter handelen med spiritus, holdes ansvarlig for følgerne. Hvis det er en forbrydelse, som medfører dødsstraf, at lade et farligt dyr gå løst, hvor meget større forbrydelse er det så ikke at godkende spiritushandelen.

Den offentlige bevilling gives med den begrundelse, at staten får indtægter derved. Men hvad betyder disse indtægter i sammenligning med de summer, som forbrydelse, sinds-sygdom og fattigdom, der er resultat af handel med spiritus, koster samfundet. En mand, der er påvirket af alkohol, begår en forbrydelse. Han stilles for retten, og de, der har legaliseret handelen, stilles nu over for følgerne af deres egen gerning. De har givet bevilling til at sælge en drik, der kan gøre et fornuftigt menneske afsindigt, og nu bliver det nødvendigt at sende manden i fængsel eller i galgen, medens hans hustru og børn ofte efterlades i fattigdom og må forsørges af samfundet.

Hvor tåbeligt er det ikke at tillade en sådan forretning med den begrundelse, at den skaffer staten indtægter. For hvilken indtægt kan opveje tabet af menneskelig fornuft, udslettelsen af Guds billede i mennesket og den ulykke, der rammer drankerens børn, som synker ned i fattigdom og elendighed? Og disse børn kan atter videreføre deres onde tilbøjeligheder til næste generation.²³

[205] **Hvad et forbud kan føre til.** - Den, der er blevet slave af berusende drikke, befinder sig i en fortvivlet stilling. Hans hjerne er syg og viljekraften svækket. Han har ikke selv styrke til at beherske sin trang. Hverken ræsonnement eller overtalelse kan formå ham til at fornægte sig selv. Når et menneske, som har besluttet at holde op med at drikke, lokkes ind i lastens huler, fristes han til at gribe glasset igen, og så snart han smager spiritus, er enhver god beslutning glemt, enhver rest af viljestyrke tilintetgjort. ...Loven, der tillader spiritushandelen, billiger, at sjælen ødelægges, og nægter at sætte en stopper for et erhverv, der fylder verden med ondt.

²³Sundhed og livslykke, s. 116-118.

Skal det blive ved at være således, at sjæle altid skal kæmpe for at vinde sejr, medens fristelsens dør står vidt åben? Skal drukken-skabens forbandelse stedse hærge den civiliserede verden som en ødelæggende sygdom? Skal den vedblive at feje hen over tusinder af lykkelige hjem år efter år som en fortærende ild? Når et skib er ved at forlise i nærheden af land, bliver folk på land ikke stående uden at foretage sig noget. De sætter livet på spil for at redde mænd og kvinder fra døden i bølgerne. Hvor meget mere nødvendigt er det ikke at redde mennesker fra drankerens skæbne!

Men det er ikke drankeren og hans familie alene, der udsættes for fare ved vinhandlerens virksomhed. Skattebyrden er heller ikke den største ulempe, der påføres samfundet. Vi er alle sammenknyttede med menneskehedens bånd. Det onde, der rammer en del af den store menneskelige familie, er en fare for os alle.

Mange mænd, der af lyst til vinding eller af magelighed ikke vil have noget med begrænsning af spiritushandelen at gøre, har for sent opdaget, at denne handel har noget med dem at gøre. De har set deres egne børn som drikkeriets ødelagte, forblindede slaver. Lovløshed har taget overhånd. Liv og ejendom udsættes for fare. Ulykker til lands og til vands tiltager. Sygdomme, der opstår, hvor snavs og elendighed har til huse, finder vej til herskabelige, luksuriøse hjem. Laster, der øves af børn fra forsumpede og forbryderiske kredse, besmitter dannede og kultiverede familiers sønner og døtre. Der findes ingen, hvis interesser spiritushandelen ikke bringer i fare. Der findes ingen, som ikke for sin egen sikkerheds skyld burde sætte sig som mål at udrydde den.²⁴

[206]

Samfundet kan aldrig få den rigtige forfatning, så længe disse forhold eksisterer. Og der kan ikke gennemføres en virkelig reform, før saloner, som serverer spiritus, bliver lukket ved lov, ikke blot om søndagen, men alle ugens dage. Lukningen af disse saloner ville øge den offentlige ro og orden og hjemmets lykke.²⁵

Guds ære, nationens beståen og samfundets, hjemmets og den enkeltes velfærd kræver, at der bliver gjort enhver mulig anstrengelse for at vække befolkningen til forståelse af drikkeriets plage. Snart skal vi se følgerne af denne frygtelige last på en måde, som den ikke

²⁴Sundhed og livslykke, s. 118. 119.

²⁵Signs of the Times, 11. februar 1886.

ytrer sig nu. Hvem vil gøre en kraftig anstrengelse for at standse ødelæggelsen? Kampen er næppe begyndt endnu. Lad der blive startet et korstog, der kan sætte en stopper for salget af de giftige drikke, som gør mennesker afsindige. Lad faren ved spiritushandelen blive påvist klart og tydeligt, og lad der blive skabt en offentlig opinion, der stiller krav om forbud. Lad de drikkelystne få en anledning til at slippe ud af deres trældom. Lad folkets røst kræve af lovgiverne, at der sættes en stopper for denne skændige handel.²⁶

4. ADSPREDELSE OG HARMLØS ERSTATNING

Indflydelsen af lediggang, manglende målbevidsthed og dårligt selskab. - For at nå til roden af umådeholdenhed må vi gå dybere end til brugen af alkohol eller tobak. Lediggang, manglende målbevidsthed eller dårligt selskab kan være årsagen til, at mennesker bruger disse ting.²⁷

[207] **Indflydelsen af et tiltalende hjem.** - Gør jeres hjem så tiltalende, som I kan. Slå gardinerne til side og lad himmelens læge, sollyset, komme ind. I vil gerne have fred og ro i hjemmet. I vil gerne, at jeres børn skal have en god karakter. Så gør hjemmet så tiltrækkende, at de ikke får lyst til at gå hen i salonen.²⁸

Et tiltalende hjem virker beskyttende. - Hvor mange forældre er der ikke, som klager over, at de ikke kan holde børnene hjemme, og at de ikke synes at bryde sig om hjemmet. Allerede i en ung alder ønsker de at være sammen med fremmede, og så snart de er gamle nok, bryder de med alt, som de føler som formynderskab og meningsløs begrænsning. De bryder sig ikke om moderens bønner og faderens råd. Dersom vi undersøger forholdene nærmere, vil vi finde, at synden sædvanligvis ligger ved forældrenes dør. De har ikke gjort hjemmet til, hvad det bør være: tiltrækkende og hyggeligt, fyldt med kærlighedens solskin, milde ord og venlige blikke.

Hemmeligheden ved at frelse vore børn ligger ofte i at gøre hjemmet lyst og tiltrækkende. Hvis forældrene er eftergivende, vil det hverken binde børnene til hjemmet eller lede dem til Gud. Men

²⁶Ministry of Healing, s. 346.

²⁷Uddannelse, s. 204. 205.

²⁸Manuskript 27, 1893.

en fast og gudfrygtig påvirkning for at opdrage sindet til det gode, vil redde mange børn fra undergang.²⁹

Hjemmet må være et sted, hvor glæde, venlighed og kærlighed råder.... Når hjemlivet er, hvad det burde være, så vil de vaner, som dannes der, være et stærkt værn mod fristel-serne, når de unge skal forlade hjemmets beskyttelse og går ud i verden.³⁰

Et hjem på landet og nyttigt arbejde. - Noget af det, som virker bedst beskyttende for de unge, er, når de kan have noget nyttigt at tage sig for. Hvis de var vænnet til at være flittige, så al deres tid blev brugt til noget nyttigt, så ville de ikke have lejlighed til at klage over deres skæbne eller til drømmerier. De ville ikke være så udsatte for at få dårlige vaner eller kammerater. Lær børnene helt fra små, at man ikke bliver dygtig uden ved at arbejde hårdt. ...

Enhver ung bør søge at få mest muligt ud af sine evner ved at udnytte enhver given anledning til det yderste. Den, der gør dette, kan nå næsten ethvert højdepunkt på det moralske og intellektuelle område. Men han må være i besiddelse af mod og beslutsomhed. Han vil blive nødt til at lukke sine øren, når forlystelsen lokker, og må ofte afvise sine unge venners forslag. Han skal hele tiden være på vagt for ikke at blive ledet bort fra sit mål. [208]

Mange forældre flytter fra deres hjem på landet og ind til byen, fordi de anser det for mere attråværdigt og fordelagtigt at bo der. Men ved at gøre denne forandring udsætter de deres børn for mange og store fristelser. Drengene har ikke noget at tage sig for, så de får deres opdragelse på gaden og får en stadig ringere moral, indtil de har mistet enhver interesse for alt, hvad der er godt og rent og helligt. Det ville have været meget bedre, om forældrene var blevet ude på landet med deres børn, som dér var under den bedste påvirkning til at kunne opnå legemlig og åndelig styrke. ...

På grund af forældrenes forsømmelighed har de unge i byerne fordærvet deres veje og besmittet deres sjæle. Det vil lediggang altid føre med sig. Fattighusene, fængslerne og galgen fortæller den sørgelige historie om forældres forsømte pliger.³¹

Erstat de syndige fornøjelser med uskyldige glæder. - Man kan ikke forlange, at de unge skal være lige så rolige og alvorlige

²⁹Det kristne hjem, s. 412.

³⁰Counsels on Health, s. 100.

³¹Review and Herald, 13. september 1881.

som de gamle, eller barnet så sindigt som bedstefar. På samme tid som forældre, lærere og værger fordømmer syndige fornøjelser, hvad man også bør gøre, så må de sørge for at erstatte dem med uskyldige glæder, som ikke forgifter eller ødelægger moralen. Hold ikke de unge bundet af strenge regler og stramme bånd, så de kommer til at føle sig undertrykt og derfor bryder og styrter sig ud i tåbeligheder og fordærv. Hold tømmerne med en fast, venlig og varsom hånd, idet I leder og styrer deres sind og tanker, men gør det så mildt, forstandigt og kærligt, at de hele tiden har den forståelse, at I vil dem det allerbedste.³²

Gør fridagene interessante. - Vi har gjort et alvorligt forsøg på at gøre fridagene så interessante som muligt for de unge og børnene. ... Vor hensigt har været at holde dem borte fra de vantros forlystelser. ...

[209] Det har været min tanke, at samtidig med at vi holder vore børn borte fra verdslige fornøjelser, hvis indflydelse virker demoraliserende og vildledende, så må vi i stedet give dem en harmløs adspredelse for at lede dem ind på de »liflige veje«, hvor der ingen fare er. Et Guds barn behøver ikke at have en trist og sørgmodig erfaring. Guddommelige befalinger og guddommelige løfter viser os, at sådan er det. Visdoms veje er »liflige veje, og alle dens stier er lykke«. Verdslige fornøjelser virker fordummende, men for et øjeblik nydelse er der mange, som ofrer Himmels venskab og al dens fred, kærlighed og glæde. Men disse selvvalgte glæder vil snart virke modbydelige og utilfredsstillende.

Det tiltrækkende ved kristenlivet. - Vi ønsker at gøre alt, hvad vi kan, for at vinde sjæle ved at gøre kristenlivet så tiltrækkende som muligt. Gud elsker det smukke. Han kunne have prydet jorden med et brunt og gråt tæppe og træerne med sørgedragt i stedet for levende grønt løv. Men han ville gøre sine børn lykkelige. Hvert blad, hvert knopskud, hver udsprungne blomst er et vidnesbyrd om hans ømme kærlighed. Denne underfulde kærlighed, der således kommer til udtryk i skaberværket, bør det være vort mål at udvise mod vore medmennesker.

Gud ønsker, at hver familie og hver menighed skal øve en så tiltrækkende kraft på børnene, at de bliver draget bort fra verdens

³²Review and Herald, 9. december 1884.

forførende fornøjelser og fra omgang med kamme-rater, hvis indflydelse kan virke demoraliserende. Find ud af, hvordan I kan vinde børnene for Jesus. Indprent dem, hvordan Gud i sin barmhjertighed og godhed har ladet dem nyde den forret, fryd og ære at være den Allerhøjestes sønner og døtre, skønt de er så syndige. Hvilken vældig tanke, hvilken enestående nedladelse, hvilken forunderlig kærlighed, at dødelige væsener kan blive forenede med den Almægtige! »Men alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn.« »I elskede, nu er vi Guds børn.« Kan nogen jordisk ære måle sig med dette?

Lad os fremstille kristenlivet som det virkelig er. Lad os gøre vejen lys og venlig, indbydende og interessant. Vi kan gøre det, hvis vi vil. Vi kan fylde vort sind med indtryksfulde billeder af åndelige, evige goder og derved bidrage til at gøre dem levende for andre. Troen ser Jesus stående ved Guds højre hånd som vor forbeder. Troen ser de boliger, han er gået bort for at berede for dem, der elsker ham. Troen ser klædningen og kronen, som er henlagt til sejrinderen. Troen hører de genløstes lovsange og henter den evige herlighed herved. Vi må drage nær til Jesus i hengiven lydighed, hvis vi ønsker at se Kongen i hans skønhed.³³

[210]

5. ERKENDELSEN AF MORALSK FORPLIGTELSE

Ledet af moralske og religiøse principper. - Vi skal handle ud fra et moralsk og religiøst standpunkt. Vi skal være afholdende i alt, for vi har en uvisnelig sejrskrans, en himmelsk skat i vente.³⁴

Som Kristi efterfølgere skal vi spise og drikke efter bestemte principper.³⁵

Historien om Daniel fortæller os, at unge mennesker, som lever efter religiøse principper, kan sejre over kødets lyst og være tro mod Guds krav, selv om det koster dem et stort offer.³⁶

Har ikke lov til at gøre som du vil. - Har jeg ikke lov til at gøre med mit eget legeme, hvad der passer mig? Nej, det har du moralsk set ikke lov til, fordi du derved overtræder livets og sundhedens

³³Review and Herald, 29. januar 1884.

³⁴Testimonies for the Church II, s. 374.

³⁵Redemption; or the Temptation of Christ, s. 60.

³⁶Testimonies for the Church IV, s. 570.

love, som Gud har givet. Du hører Herren til i kraft af skabelsen og genløsningen. »Du skal elske din næste som dig selv.« Her omtales loven vedrørende selvrespekt og Herrens ejendom. Og det indebærer hensyntagen til de forpligtelser, ethvert menneske har til at drage omsorg for den levende organisme, som er underfuldt skabt.³⁷

[211] **Naturens love også hellige.** - Vi må rette os strengt efter de love, der styrer den menneskelige organisme, for de er lige så sandt Guds love, som ordet i den hellige skrift er det, og enhver forsætlig afvigelse fra at vise lydighed mod disse love er lige så sikkert synd, som det er at overtræde den moralske lov. Guds lov kommer til udtryk overalt i naturen, men Jehova har med sin egen finger skrevet sin lov på hver sitrende nerve, hver levende fiber, hvert eneste organ i vort legeme. Vi vil lide tab og nederlag, hvis vi går vore egne veje i stedet for at følge naturens orden, som Gud nu har bestemt det.

Vi må kæmpe efter reglerne, hvis vi vil vinde det evige livs sejrskrans. Banen er bred nok, og alle, som deltager i væd-deløbet, kan vinde prisen. Hvis vi skaber unaturlige lyster og tilfredsstillende dem på nogen måder, så overtræder vi naturens love, og en fysisk, intellektuel og moralsk svækkelse vil blive følgen. Vi bliver da uskikkede til at gøre den udholdende, energiske og forhåbningsfulde indsats, som vi kunne have gjort, hvis vi havde rettet os efter naturens love. Hvis vi beskadiger blot et legemsorgan, berøver vi Gud den tjeneste, vi kunne have ydet ham. »Eller ved I ikke, at jeres legeme er et tempel for Helligånden, som er i jer, og som I har fra Gud, og at I ikke tilhører jer selv? I er jo købt og prisen betalt; ær derfor Gud i jeres legeme !«³⁸

En konstant ansvarsfølelse. - De, der til stadighed er-kender, at de står i dette forhold til Gud, vil ikke indtage føde, der tilfredsstillende appetitten, men skader fordøjelsesorganerne. De vil ikke ødelægge Guds ejendom ved at give efter for forkerte vaner med hensyn til mad, drikke og påklædning. De vil drage særlig omsorg for den menneskelige organisme i erkendelsen af, at dette er nødvendigt for at kunne samarbejde med Gud. Han vil, at de skal være sunde, lykkelige og brugelige. Men for at kunne være dette, må de stille deres vilje på Guds side.³⁹

³⁷Manuskript 49, 1897.

³⁸Review and Herald, 18. oktober 1881.

³⁹Barnet i hjemmet, s. 384.

Et moralsk værn. - Upåvirkede af det moderne livs skikke kan forældrene ved alvorlige og vedholdende bestræbelser bygge et moralsk bolværk omkring deres børn, som vil værne dem mod de ulykker og forbrydelser, drukkenskaben forvolder. Børn bør ikke overlades til at udvikle sig som de vil, ved på utilbørlig måde at udvikle karaktertræk, der burde være standset i opløbet. De bør opdrages med omhu og ledes til at tage deres standpunkt på rettens, reformens og afholdenhedens side. Da vil de under enhver krise have moralsk selvstændighed til at trodse den storm af modstand, der med sikkerhed vil bryde løs mod dem, der tager standpunkt for en virkelig reform.⁴⁰

[212]

Læg dine børn frem for Gud i tro og prøv at give deres følsomme sind et indtryk af deres pligt over for deres himmelske Fader. Det vil blive nødvendigt med gentagne påmindelser, regel på regel, bud på bud, lidt her og lidt der.⁴¹

Lære at betragte det som en forrettighed og en velsignelse. - Indprent eleverne den tanke, at legemet er et tempel, hvor Gud ønsker at bo, og at det må bevares rent, som et blivende sted for høje og ædle tanker. Når de ved studiet af fysiologi ser, at de i sandhed er »underfuldt skabt«, vil dette indgyde dem ærbødighed. I stedet for at ødelægge Guds værk vil de stræbe efter at gøre alt, hvad de selv har mulighed for at gøre for at kunne opfylde Skaberens herlige hensigt. På denne måde vil de komme til at betragte lydighed over for sundhedens love, ikke som en opofrelse eller selvfornægtelse, men som det, det i virkeligheden er: en uvurderlig forrettighed og velsignelse.⁴²

En stor sejr moralsk set. - Kan vi blot vække vort folks moralske sans for afholdsspørgsmålet, vil en stor sejr være vundet. Afholdenhed i alt her i livet er, hvad der skal læres og praktiseres.⁴³

Hver enkelt skal stå til ansvar for Gud. - Det må gøres til en personlig pligt at følge livslovene. Vi skal stå Gud til ansvar for vore vaner og vor levevis. Spørgsmålet er ikke, hvad verden vil sige, men: »Hvordan skal jeg, der bekender mig som kristen, behandle den bolig, Gud har givet mig? Skal jeg arbejde på mit eget timelige og

⁴⁰Barnet i hjemmet, s. 386. 387.

⁴¹Review and Herald, 6. november 1883.

⁴²Uddannelse, s. 203.

⁴³Signs of the Times, 2. oktober 1907.

[213] åndelige vel ved at bevare mit legeme som et tempel for Helligånden, eller skal jeg ofre mig for verdens teorier og praksis?«⁴⁴

Mere end sejr. - Dersom de kristne vil holde deres lege-me i ave og bringe alle deres lyster og lidenskaber under en oplyst samvittigheds kontrol og føle det som en pligt, de skylder Gud og deres medmennesker, at adlyde livets og sundhedens love, så vil de blive velsignet med legemlig og åndelig kraft. De vil få moralsk mod til at tage kampen op med Satan; og i hans navn, som på deres vegne vandt sejr over appetitten, kan de nu selv mere end sejre. Alle,
[214] som vil, kan tage denne kamp op.⁴⁵

[215]

⁴⁴Manuskript 86, 1897.

⁴⁵Review and Herald, 21. november 1882.

KAPITEL 11—VORT FORHOLD TIL ANDRE AFHOLDSFORENINGER

1. SAMARBEJDE

Stå skulder til skulder. - I andre kirkesamfund er der kristne, som gør sig til forsvarere af afholdsprincipperne. Vi bør søge at komme disse arbejdere nær og gøre udvej for dem til at stå skulder til skulder med os. Vi bør opfordre store og gode mænd til at støtte vore bestræbelser for at frelse det fortabte.¹

Stå sammen. - Når som helst der er lejlighed til at gå sammen med afholdsfolkene, så gør det.²

Hver gang min mand under sit arbejde fandt anledning til det, så indbød han dem, der arbejder for afholdssagen, til sine møder og gav dem lejlighed til at tale. Og når vi fik indbydelse til at overvære deres møder, så tog vi altid imod.³

Kun knytte os til dem, der er loyale over for Gud. - Vi skal ikke slutte os til afholdsforeninger, der består af alle mulige mennesker med alle mulige særinteresser, og kalde dem reformister. Vort folk har en højere standard at samles om. Som et samfund må vi skelne mellem dem, der er tro mod Guds lov, og dem, der ikke er det.⁴

En fornuftig indstilling til andre organisationer. - Afholdsspørgsmålet bør respekteres af enhver sand kristen, og de, der går ind for reformen, bør i særlig grad acceptere det. Men der vil inden for menigheden være sådanne, som ikke behandler dette emne på en forstandig måde. Nogle vil vise en åbenbar mangel på respekt for enhver reform, der kommer fra anden side end fra deres egne trosfæller, men heri tager de fejl og er for ensidige.

[216]

Andre griber ivrigt efter alt nyt under skin af afholdenhed og lader alle andre interesser blive opslugt af dette ene. Vor tros specielle

¹ Vejledning for menigheden II, s. 328.

² Review and Herald, 14. februar 1888.

³ Brev 274, 1907.

⁴ Brev 1, 1882.

og hellige karakter og fremgang bliver ignoreret, afholdsgrupper bliver accepteret, og der dannes en sam-menslutning mellem Guds lovlydige folk og alle slags men-nesker. Farer truer troen hos den, der ikke er nær forbundet med Gud.⁵

Noget at lære af en uheldig sammenslutning med en overfladisk gruppe. - Folk, som ikke bekender sig til sandheden, har stiftet afholdsforeninger og -klubber.⁶ ... Det blev vist mig, at menighedens tilstand i var noget for sig. Hvis mange af dem havde vist lige så megen nidkærhed og været lige så missionsivrige, når det gjaldt reformarbejdet blandt os som et folk, som de havde vist i afholdsforeningen Red-Ribbon Club, så ville Gud have accepteret deres arbejde. Men de forskellige afholdsorganisationer har en meget begrænset forståelse af, hvad reform egentlig er.

De, der gør deres indflydelse så stærkt gældende i agitationen for denne sag og på samme tid er hengivne til tobak og drikker kaffe og te og spiser sundhedsskadelig mad, de er ikke afholdsfolk. De gør nogle svage, krampagtige bevægelser, fulde af iver og begejstring, men de kommer ikke til bunds i sagen vedrørende en virkelig reform, og om kort tid vil interessen tabe sig og mange vil vende tilbage til deres gamle syndige nydelser, fordi de kun havde plukket bladene af træet i stedet for at lægge øksen ved roden. I spørgsmålet om afholdenhed må vi angribe det ondes rod, ellers nytter det kun lidt.

Vi må stå på de lovlydiges og trofastes side.-Når vore medlemmer blander sig med mennesker, som er fjender af Kristus og sandheden, så vil de hverken vinde eller yde noget derved.... Som et samfund må vi ikke være os selv nok, vort lys skal spredes og vi skal stadig opsøge og frelse det fortabte. Men samtidig hermed skal vor indflydelse altid være på de lovlydiges og trofastes side. ...

[217]

Guds hus vanhelliget. - Det hus, som er indviet til gudstjeneste, er ikke stedet for mennesker, der kommer i Guds hus og ødelægger Guds tempel ved at bruge tobak, mens de bekender sig til at være afholdsforkæmpere. De grove udtryk, den støjende snak og optræden taler ikke til disse brødres fordel. ...

⁵Brev 1, 1882.

⁶I sidste halvdel af det nittende århundrede blev der stiftet flere populære afholdsforeninger med adskillige medlemmer. Det var kun forholdsvis kort tid, de eksisterede, og de er for det meste ukendte i dag.

Det er umuligt for vort samfund at harmonere med noget parti eller klub, når vor tro er så forskellig. ...

Vore vantro venner har frydet sig over at se den splittelse i menigheden, som er opstået ved, at vore medlemmer har forenet sig med The Red-Ribbon Club. Hvad angår afholdsspørgsmålet, da har de ikke haft nogen sympati for os som et samfund. De er langt bagefter og har hånet vore medlemmer som fanatiske med deres sundhed. De vil nu gerne have gavn af vor støtte og indflydelse, skønt de ikke viser mere sympati for vor tro. Men hvis det hele var foregået på en taktfuld måde, kunne det have bevirket, at nogle ville have forandret deres mening om vor tro.

Hvis afholdsklubben havde fået lov at stå på egne ben, og vi som et samfund havde stået på vort fremskredne stade, og vi hver for sig havde håndhævet den høje standard, Gud har givet os til nødvendigvis at skulle passe til vor position og tro, så ville menigheden have haft en langt sundere indflydelse på afholdsspørgsmålet, end den har nu.⁷

Ikke give afkald på principperne. - Ifølge det lys, Gud har givet mig, bør alle vore medlemmer underskrive afholdsløftet og være tilsluttet afholdsforeningen. ...

Vi bør gøre fælles sag med andre, for så vidt vi kan gøre det uden at give afkald på principperne. Det vil ikke sige, at vi skal tilslutte os deres loger og foreninger,⁸ men at vi skal lade dem forstå, at vi er særdeles positivt indstillede over for afholdsspørgsmålet.

Vi skal ikke blot arbejde for vore egne medlemmer, men også for dannede mennesker uden for vore rækker. Vi skulle føre an i afholdsreformen.⁹

Effektivt samarbejde med kristne afholdsfolk. - Kort efter at min mand og jeg i foråret 1877 var vendt tilbage til Michigan fra California, blev vi indtrængende anmodet om at tage del i et

⁷Brev 1, 1882.

⁸Disse bemærkninger fremsatte E. G. White ved årsmødet i Michigan Health and Temperance Association. Hendes udtalelse angik nogle forslag, som lige var blevet fremlagt, blandt hvilke var følgende: »Besluttet, at vi vil opmuntre til at danne en lokal forening i den menighed, vi tilhører eller er tilsluttet....Besluttet, at vi vil opfordre vore unge til at tage aktivt del i vore lokalforeninger og på samme tid søge at gardere sig mod indflydelsen fra andre foreninger, der ikke har den høje moralske og fysiske standard, som vi går ind for.« Review and Herald, 21. oktober 1884, s. 669 (fremhævelsen her).

⁹Review and Herald, 21. oktober 1884.

stort afholdsmøde, en meget rosværdig virk-somhed under udvikling blandt Battle Creeks bedrestillede borgere. Denne bevægelse bestod af Battle Creek Reform Club på seks hundrede medlemmer og The Woman's Christian Temperance Union på to hundrede og tres medlemmer. Gud, Kristus, Helligånden og Bibelen var almindeligt anvendte ord blandt disse energiske arbejdere. Der var allerede udrettet meget godt, og arbejdernes aktivitet og det program, de fulgte, og selve ånden ved deres møder lovede endnu bedre for fremtiden.

...

Efter anmodning af arrangørerne, borgmester Austin, kasserer W. H. Skinner fra First National Bank, og C. C. Peavey, talte jeg i det store telt søndag aften den 1. juli over emnet Kristelig afholdenhed. Gud kom mig til hjælp den aften, og skønt jeg talte i halvanden time, lyttede en forsamling på mindst fem tusinde mennesker i næsten åndeløs stilhed.¹⁰

Tal om afholdsspørgsmålet i andre kirkesamfund. - Lad der blive holdt taler i andre samfund om afholdsreformen, sådan som syvende dags adventisterne har den. ... Syvende dags adventister skal ikke i skrift eller tale rette angreb på nogen afholdsbevægelse.¹¹

Divergerende lærdomspunkter må ikke skille. - Selv om deres venner ikke tror det samme som vi på flere punkter,¹² så vil vi dog gå sammen med dem, når vi derved kan hjælpe vore medmennesker. Gud ønsker, at vi hver især skal lære at arbejde med takt og skønsomhed for afholdssagen og andre reformer og bruge vore talenter på en forstandig måde til gavn for og højnelse af menneskene.

[219] Hvis vi gerne vil gå ind til vor Herres glæde, så må vi være hans medarbejdere. Med Jesu kærlighed brændende i vore hjerter vil vi altid finde udveje for at kunne nå ind til andre menneskers sind og hjerter. Det vil gøre os uselviske, hen-synsfulde og venlige. Og kærlighed åbner hjertedøren. Venlighed udretter meget mere end Jehus nidkærhed.¹³

¹⁰Manuskript 79, 1902.

¹¹Brev 107, 1900.

¹²Her henvises til Martha Washington Home i Chicago, hvor E. G. White på opfordring holdt foredrag om afholdenhed.

¹³Review and Herald, 10. februar 1885.

Må føle vort ansvar. - De, der har arbejdet for afholds-sagen og i deres arbejde fået støtte af Herren, skulle have udrettet mange gange mere. Vi må føle vort ansvar i denne gerning.¹⁴

Undgå at opføre ejendomme. - Satans plan og ustandselige anstrengelse går ud på at få Guds værk viklet ind i et i øvrigt godt og nyttigt arbejde, sådan at der ikke kan åbnes adgang til nye distrikter og arbejdes blandt folk, som har et godt kendskab til afholdsprincipperne. Et samarbejde med dem i deres arbejde ville være ensbetydende med at udføre et specielt arbejde for vor tid uden at skulle påtage os ansvaret for en opgave, der dog vil påtvinge os en udgift til opførelse af ejendomme, som vil bringe konferenserne i vanskeligheder og være noget, der sluger og forbruger uden at producere.¹⁵

Gud vil åbne muligheder. - Brug enhver anledning til at skabe oplysning og være til hjælp for afholdsfolkene. Jeg har altid respekteret afholdsorganisationen. Hvis I vil lade jer lede af Helligånden, så vil der blive skabt mulighed for at arbejde.¹⁶

2. SAMARBEJDE MED WCTU¹⁷

En organisation, vi kan tilslutte os. - The Woman's Christian Temperance Union er en organisation, hvis bestræbelser for at udbrede afholdsprincipperne vi varmt kan tilslutte os. Jeg er blevet oplyst om, at vi ikke må tage afstand fra dem, men så vidt muligt forene os med dem i arbejdet for afholdsreformen, blot der ikke fra vor side skal slås af på principperne. ...

Når det menneskelige redskab overgiver sin vilje til Guds vilje, vil Helligånden gøre indtryk på deres hjerter, som han arbejder for. Det er blevet vist mig, at vi ikke må søge at undgå WCTU arbejderne. Vi forandrer ikke vor indstilling til helligholdelsen af den syvende dag ved at forene os med dem i arbejdet for totalafhold, og vi kan lade dem mærke, at vi påskønner deres indstilling til afholdsspørgsmålet. Ved at lukke døren op og indbyde dem til at forene sig med os i afholdssagen, får vi deres hjælp i arbejdet, og idet de slutter sig til os,

[220]

¹⁴Review and Herald, 8. maj 1900.

¹⁵Manuskript 46, 1900.

¹⁶Brev 316, 1907.

¹⁷WCTU = The Woman's Christian Temperance Union = Kvindernes kristelige afholdsforening.

vil de høre nye sandheder, som Helligånden længes efter at indprente i hjerterne.¹⁸

Overrasket over vor ligegyldighed. - Jeg har haft anledning til at se den store fordel, der kan opnås, ved at vi slutter os til WCTU arbejderne, og jeg er blevet meget overrasket over at se den ligegyldighed, som mange af vore ledere har vist over for denne organisation. Jeg opfordrer brødrene til at vågne op.¹⁹

Hvordan vi kan samarbejde. - Vi bør vise en afgjort interesse for WCTU's virksomhed. Ingen, som udgiver sig for at have del i Guds værk, bør tabe interessen for denne organisations store mål i afholdsarbejdet.

Det ville være godt, hvis vi inviterede medlemmer af WCTU til at tage del i vore lejr møder. Det ville give dem anledning til at blive bekendt med grundlaget for vor tro og åbne vejen for os, så vi kunne forene os med dem i afholdsarbejdet. Hvis vi gør det, skal vi nok komme til at se, at afholdsarbejdet betyder mere, end mange af os antager.

I nogle henseender er arbejderne i WCTU langt forud for vore ledere. Herren har i denne organisation dyrebare sjæle, som kan blive en stor hjælp for os i vore bestræbelser for at fremme afholdsbevægelsen; og den oplysning, som vort folk har fået om bibelske sandheder, og det kendskab, de har til forpligtelserne over for Herrens lov, vil sætte vore søstre i stand til at meddele disse ædle afholdsforkæmpere det, som har betydning for deres åndelige velfærd. Således kan der dannes sammenslutning og skabes sympati, hvor der tidligere undertiden har været fordom og misforståelser. ...

[221]

Vi kan ikke gøre noget bedre end at forene os med arbejderne i WCTU, så langt som vi kan det uden at gå på akkord.

Angående denne sag skrev jeg i 1898 til en af vore søstre: »Jeg tror fuldt og fast, at Herren leder dig, for at du må kunne bevare afholdsprincipperne klare og tydelige i al deres renhed i forbindelse med sandheden for disse sidste dage. 'Hvis nogen vil gøre hans vilje, skal han erfare, om læren er fra Gud.'... Herren kræver ikke, at du skal træde ud af The Woman's Christian Temperance Union. De behøver alt det lys, som du kan give dem. Kast alt det lys på

¹⁸Review and Herald, 18. juni 1908.

¹⁹Brev 274, 1907.

deres sti, som du har mulighed for. Du kan være enig med dem på grundlag af de rene og forædlende principper, som fra først af førte til oprettelsen af The Woman's Christian Temperance Union. Herren har givet dig evner og talenter, som bør bevares ubesmittede i deres ligefremhed. Ved Jesus Kristus kan du gøre et godt arbejde.«²⁰

De kan lære os, hvordan vi skal arbejde. - Meget godt kunne udrettes, hvis nogle af kvinderne fra WCTU blev indbudt til vore lejr møder for at tage del i møderne og lære vore søstre, hvordan de skal arbejde. Under stævnet ville de høre og tage imod såvel som yde. Der er meget at gøre, og i stedet for at fremholde det ejendommelige ved vor tro og lære, som virker anstødeligt for ikke-troende, så lad os sige, som Filip sagde til Natanael: »Kom og se!«

Kan ikke gå med til at ophøre søndagen. - Jeg vil gerne tilslutte mig WCTU arbejderne, men vi kan ikke forene os med dem i at ophøre en falsk sabbat. Vi kan ikke arbejde efter retningslinier, som betyder overtrædelse af Guds lov, men vi siger til dem: »Kom og tag det rigtige standpunkt !«²¹

Afslå aldrig en opfordring til at tale. - Jeg har fået dette spørgsmål: Når WCTU anmoder os om at tale ved deres møder, skal vi så tage imod indbydelsen?

Mit svar er: Når vi bliver bedt om at tale ved sådanne møder, så afslå det ikke. Den regel har jeg altid fulgt. Når man har anmodet mig om at tale om afholdenhed, så har jeg aldrig holdt mig tilbage. Blandt dem, der arbejder for at fremme afholdssagen, har Herren sjæle, som skal høre sandheden for vor tid. Vi skal forkynde et budskab for WCTU. [222]

Da Jesus var her på Jorden, var hans eneste hensigt at lade lyset fra sin retfærdighed skinne for dem, der sad i mørke. WCTU arbejderne har ikke hele sandheden på alle områder, men de gør et godt arbejde.²²

Fri til at arbejde i samråd med dem. - Jeg er stærkt interesseret i WCTU. Det er Herrens ønske, at du skal føle dig fri til at arbejde i samråd med dem. Jeg er ikke ængstelig for, at du skal miste interessen for sandheden eller falde fra, fordi du interesserer dig for disse mennesker, som har indtaget et så ædelt standpunkt for af-

²⁰Review and Herald, 15. oktober 1914.

²¹Manuskript 93, 1908.

²²Manuskript 31, 1911.

holdsspørgsmålet, og jeg vil opfordre vore medlemmer og dem, der ikke hører os til, om at hjælpe med at fremme arbejdet for kristelig afhold-denhed. ...

I vort arbejde har min mand og jeg altid følt det som vor pligt at demonstrere på ethvert sted, hvor vi holdt møder, at vi var i fuld overensstemmelse med arbejderne i afholdsbevægelsen. Det lagde vi altid klart frem for tilhørerne. Vi fik indbydelser til at tale om afholdsspørgsmålet forskellige steder, og så vidt muligt har jeg altid imødekommet disse anmodninger. Dette har været min erfaring, ikke blot her i landet, men også i Europa, Australien og andre steder, hvor jeg har arbejdet.

Undlad ikke at samarbejde med afholdsfolkene. - — Det be-
drøver mig, at vort folk ikke i de senere år har vist en mere levende
interesse for at fremhæve denne gren af Herrens værk. Vi kan ikke
tillade os at gå glip af en eneste anledning til at slutte os til afholds-
arbejdet de forskellige steder. Selv om afholdssagen ikke altid går
så hurtigt frem i andre lande, som vi kunne ønske det, så har der dog
nogle steder været en tydelig fremgang som følge af deres bestræ-
belser, som gik ind for sagen. I Europa havde man et sundt syn på
denne sag. Ved en bestemt lejlighed, hvor jeg havde taget imod en
indbydelse til at holde foredrag for en stor forsamling om af-holds-
spørgsmålet, viste man mig den ære at hænge det amerikanske flag
op over talerstolen. Min tale blev påhørt med største interesse, og
efter talen blev der udtalt en varm tak. I alt mit arbejde for denne
sag har jeg aldrig måttet tage imod et eneste uhøfligt ord. ²³

[223]

[224]

²³Brev 278, 1907.

KAPITEL 12—TIDENS UDFORDRING

Afholdsforkæmperne forsømmer at gøre deres pligt fuldt ud, hvis de ikke ved påbud og eksempel, med mund og pen samt stemmeseddel gør deres indflydelse gældende til gunst for forbud og totalafhold. Afholdsarbejdet, s. 13.

1.DEN NUVÆRENDE SITUATION

En gentagelse af de samme synder. - De samme synder, som førte straffedomme over verden i Noas dage, eksisterer i dag. Mænd og kvinder har dyrket bordets glæder i den grad, at det har udartet til frådseri og drukkenskab. Denne fremtrædende synd, at føje en fordærvet appetit, opflammede menneskenes lidenskaber i Noas dage og ledte dem til en omfattende fordærvelse. Vold, forbrydelser og alle slags synder nåede op til Himmelen. Den moralske fordærvelse blev til sidst fjernet fra Jorden ved en vandflod....

Disse spørgsmål om mad, drikke og klæder er blevet så overordentlig vigtige i dag, at det leder til forbrydelser. Det er fremherskende synder i de sidste dage og et tegn på Kristi snarlige genkomst. Tid, penge og styrke, som hører Herren til, og som han har betroet os, bliver ødslet på ekstravagance i påklædning og levevis og til overdådighed i mad og drikke. Men alt dette tjener blot til at svække livskraften og øge lidelsen og forfaldet. ¹

Mange fald. - Fra Adams dage til nu har der været mange fald, hvert fald større end det foregående, og det gælder enhver form for forbrydelse. Gud skabte ikke en slægt, der var så blottet for sundhed, skønhed og moralsk styrke som den, der lever i verden i dag. Sygdom af enhver art har hærget slægten i en stadig uhyggeligere grad. Dette er ikke sket ved Guds særlige forsyn, men direkte imod hans vilje. Det er en følge af, at menneskene har ringeagtet netop det, som Gud havde bestemt til at skulle beskytte dem mod de forfærdelige synder, der herskede. Lydighed mod Guds lov på alle områder ville frelse

[225]

¹Råd og vink, s. 115. 116.

menneskene fra drukkenskab, tøjlesløshed og sygdom af enhver art. Ingen kan overtræde naturens lov uden at måtte lide straffen.²

Tusinder sælger deres åndelige evner. - Hvem ville med fuldt overlæg sælge sine åndelige evner, lige meget for hvilket beløb? Hvis nogen ville betale ham for at skille sig af med sin forstand, ville han med forargelse afvise et så vanvittigt tilbud. Og dog er der tusinder, som skiller sig af med et godt helbred, en god forstand og sjælsadel for at kunne til-fredsstille appetitten. De opnår ikke noget, men lider tab. Det forstår de ikke, fordi sanseevnen er sløvet. De har sjakret de evner bort, som Gud havde givet dem. Og for hvad? Svar selv! For lavsindet sanselighed og nedværdigende laster. Smagen bliver tilfredsstillet på bekostning af helbred og intellekt.³

Forandringen sker gradvis. - Nydelsen af berusende drikke sætter fornuften fra styret og forhærder hjertet over for enhver ren og hellig påvirkning. Den livløse sten har lettere ved at reagere på en appel om sandhed og ret end den person, hvis følsomhed er lammet af drikkeri. Hjertets fine følelser bliver ikke sløvet lige på én gang. Forandringen foregår gradvis. Den, der vover at betrede forbudt område, bliver gradvis demoraliseret og ødelagt. Og alligevel vrimler det med saloner i byerne, hvor der udskænkes spiritus og drikkeriet gøres lettilgængeligt. Men skønt de unge er omgivet af så meget, der frister til at føje appetitten, så er det sjældent, at ulykken begynder med at nyde berusende drikke. Kaffe, te og tobak er naturstridige stimulanser, og de skaber trang til den endnu stærkere stimulans, der findes i spirituøse drikkevarer. Og mens de kristne sover, får kæmpen alkohol mere magt og tager flere ofre.⁴

[226] **Fristelser alle vegne.** - I restauranter og på mondæne forlystelsessteder får damer serveret populære drikke, som har et eller andet tiltalende navn, men i virkeligheden er be-rusende. For de syge og svagelige findes de meget opreklamerede »bittere«, som for en stor del består af alkohol.

Børn får smag for spiritus ved at spise konfekt med alkohol i. Sådanne sukkervarer sælges i de fleste chokoladeudsalg, og børnene opdrages derved til at blive vinhandlerens kunder.

²Review and Herald, 4. marts 1875.

³Review and Herald, 4. marts 1875.

⁴Signs of the Times, 6. december 1910.

Dag efter dag, måned efter måned og år efter år fortsættes dette arbejde. Fædre, mænd og brødre, som er nationens støtte og stolthed, aflægger stadig besøg på de forskellige udskænkingssteder og går bort derfra som vrag.⁵

Dødsmarchen. - For at hindre mennesker i at få tid til eftertanke fører Satan dem ind i en endeløs hvirvel af fest, forlystelse og vellevned. Han fylder dem med ambitioner efter at ophøje selvet. Lidt efter lidt nærmer verden sig de samme tilstande, som herskede på Noas tid. Alle tænkelige forbrydelser bliver begået. Kødets lyst, øjnenes lyst, trang til at fremhæve sig selv, magtmisbrug, grusomhed,... alt dette skyldes sataniske kræfter. Og denne cyklus af forbrydelse og galskab kalder man »at leve«. ...

En verden, der handler, som om der ikke var en Gud til, og som er opslugt af et egoistisk jag, vil snart opleve en pludselig undergang og skal ingenlunde undslippe. Mange fortsætter hensynsløst med at tilfredsstille selvet, indtil livet bliver dem så modbydeligt, at de tager det ved egen hånd. Under dans og lystighed, drikning og rygning og eftergivenhed for kødelige lyster går de som dyret til slagtebænken. Satan arbejder med al sin kløgt og fortryllelse på at holde mennesker gående i blinde, indtil Herren går ud fra sin bolig for at straffe jordboernes brøde; da jorden bringer sit blod for lyset og ej mer dølger sine dræbte. Hele verden synes at være på dødsmarch.⁶

Forbandelsen går ud til hedenske folkeslag. - Fra såkaldte kristne lande går forbandelsen ud til de hedenske folkeslag. Disse stakkels, uvidende indfødte oplæres til at bruge spiritus. Selv blandt disse mennesker findes der intelligente mænd, som aner faren og protesterer imod den som en dødelig gift; men forgæves har de forsøgt at beskytte deres land imod ødelæggelserne. Civiliserede nationer påtvinger de hedenske folkeslag tobak, alkohol og opium. Under indflydelse af spiritus vil den indfødtes lidenskaber drage ham ned til tidligere ukendte dybder af nedværdigelse, og det er næsten håbløst at sende missionærer til disse lande.

De folkeslag, der skulle have bragt kundskaben om Gud ud til hedningerne, forleder dem til laster, der medfører hele stammers og

⁵Sundhed og livslykke, s. 113. 114.

⁶Evangelism, s. 26.

folkeracers undergang, og følgen bliver, at folk fra de civiliserede nationer bliver forhadet i disse mørke egne af Jorden.⁷

Selv kristne kirkesamfund er lammet.-Alkoholhandelens interesser er en magt i verden. Kapital, vane og lyst står på dens side. Dens magt mærkes endog i kirken. I kirkesamfundene står gode og glade medlemmer, som direkte eller indirekte har tjent deres penge ved handel med alkohol. Mange af dem støtter rundhåndet offentligt godgørenhedsarbejde, og deres bidrag betyder en hjælp i menighedens arbejde og medgår til prædikanternes underhold. De nyder agtelse på grund af deres penge. De samfund, der optager sådanne medlemmer, støtter i virkeligheden handelen med spiritus. Alt for ofte har prædikanten ikke frimodighed til at hævde, hvad der er ret. Han forkynder ikke for sine tilhørere, hvad Gud siger om vinhandlerens gerning. At tale rent ud ville være ensbetydende med at støde forsamlingen, sætte sin popularitet over styr og miste sin gage.^{8 9}

Præster har sænket fanen. - »Herren går i rette med folkene,« som lever i denne farlige, fordærvede tid. Evangeli-ske forkyndere er afvejet fra Herren, og de, der bekender Kristi navn, gør sig skyldige i ikke at holde sandhedens fane højt. Præster er bange for åbent at erklære sig for spiritus-forbud, og de tier om drikkeriets forbandelse af frygt for at få mindre i gage⁸ eller at støde forsamlingen. De er ængstelige for at miste deres popularitet, hvis de skulle forkynde Bibelens sandhed stærkt og tydeligt og trække grænsen mellem det hellige og det almindelige, for der står adskillige indtegnet som menighedsmedlemmer, der enten direkte eller indirekte har en indtægt fra handelen med stærke drikke.

[228]

Disse mennesker er ikke uvidende om den synd, de begår. Ingen behøver at informeres om, at handelen med stærke drikke er noget, der påfører sit offer elendighed, skam, ned-værdigelse og død med evig fortabelse. De, der direkte eller indirekte erhverver en indtægt ved denne handel, kommer penge i deres skuffe, som er tjent på mennesker, der måtte bøde med deres sjæl.

⁷Sundhed og livslykke, s. 14.

⁸Hentyder til de kirkelige forhold i USA, hvor menighederne selv vælger og underholder deres præster.

⁹Sundhed og livslykke, s. 114. 115.

Menigheder, som holder på medlemmer, der er knyttede til denne spiritushandel, gør sig ansvarlige for de affærer, der indtræffer som følge af handelen med stærke drikke. ...

Penge plettet af sjæles blod. - Verden og kirken kan være enige om at lovprise manden, som har vækket appetitten og tilfredsstillet kravet, han har været med til at skabe; de kan se smilende til den, der har medvirket til at forsimple et menneske, der blev skabt i Guds billede, indtil dette billede faktisk er udslettet men Gud ser vredt til ham og indfører hans domfældelse i dødens bog. ...

Netop denne mand yder måske store gaver til kirken. Men vil Gud modtage de penge, som er fravristet drankerens familie? De er plettet af sjæles blod, og Guds forbandelse er over dem. Gud siger: »Thi jeg elsker ret, jeg, Herren, jeg hader forbrydersk rov.« Kirken roser gavmildheden hos den, der skænker en sådan gave, men hvis menighedsmedlemmernes øjne var salvede med himmelsk øjensalve, ville de ikke kalde det gode for ondt og uretfærdighed for retfærdighed. Herren siger: »Hvad skal jeg med alle eders slagtofre?... Når I kommer at stedes for mit åsyn, hvo kræver da af jer, at min forgård trampes ned? Bring ej flere tomme afgrødeofre, vederstyggelig offerøg er de mig!« »I trætter Herren med eders ord. Og I spørger: 'Hvorved trætter vi?' Ved at sige: 'Enhver, som gør ondt, er god i Herrens øjne; i dem har han behag; hvor er ellers dommens Gud?'«

¹⁰

[229]

Tilstande, som nedkalder Guds straffedomme. - Guds straffedomme kommer over Jorden i dag på grund af den ondskab, der hovedsagelig skyldes nydelsen af spiritus. Er vi ikke alvorligt forpligtede til at gøre en virkelig anstrengelse for at modarbejde denne store synd? ¹¹

Behov for en reformation. - Der er behov for en grundig reformation med hensyn til afholdenhed. Nydelsessyge under enhver form flourer overalt i verden. Mange kan ikke se forskel på det hellige og det almindelige, fordi deres sind er blevet sløvet af stimulanser og narkotiske midler. ¹²

Hjælp drankeren. - Din næste giver måske efter for fristelsen til at ødelægge sig selv ved at nyde spiritus og tobak. Han brænder

¹⁰Review and Herald, 15. maj 1894.

¹¹Counsels on Health, s. 432.

¹²Counsels on Health, s. 432.

sine livsvigtige organer op med hede stimulanser. Således fortsætter han med at ruinere sig selv og sin kone og børn, der ikke har formået at holde hans fod tilbage fra fortabelsens vej. Gud kalder dig til at arbejde i sin vingård og gøre alt, hvad du kan, for at frelse dine med-mennesker. ¹³

Når vi nu har alt dette for os og er vidne til de frygtelige resultater af at drikke spiritus, skal vi så ikke gøre alt, hvad der står i vor magt, for med Guds hjælp at bekæmpe denne store synd? ¹⁴

2. TIL KAMP!

I forreste række. - Syvende dags adventisterne burde stå i forreste række blandt alle dem, som udgiver sig for at være afholdsvenner. ¹⁵

Hvad angår afholdsspørgsmålet, da burde de være foran alle andre. ¹⁶

Når nu alkoholismen har sine erklærede tilhængere, skal så ikke vi, der hævder at hylde ædrueligheden, træde frem og stå urokkeligt på afholdssagens side, idet vi søger at vinde livets krone, og ikke med vor indflydelse give denne forfærdelige synd, alkoholismen, vor mindste støtte? ¹⁷

[230]

Jeg føler mig ulykkelig, når jeg tænker på vort folk og ved, at de tager meget let på afholdsspørgsmålet.... Vi skulle føre an i afholdsreformen. ¹⁸

Ikke genstand for spøg. - Mange gør afholdenhed til genstand for spøg. De påstår, at Herren ikke interesserer sig for så ubetydelige ting, som hvad vi spiser og drikker. Men hvis Herren var ligeglad med disse ting, ville han ikke have åbenbaret sig for Manoas hustru og givet hende tydelig undervisning og to gange pålagt hende at vogte sig for ikke at ringeagte den. Er dette ikke tilstrækkeligt vidnesbyrd om, at han interesserer sig for disse ting? ¹⁹

¹³Manuskript 87, 1898.

¹⁴Evangelism, s. 265.

¹⁵Afholdsarbejdet, s. 3.

¹⁶Medical Ministry, s. 273.

¹⁷Review and Herald, 19. april 1887.

¹⁸Review and Herald, 21. oktober 1884.

¹⁹Barnet i hjemmet, s. 391. 392.

En del af den tredje engels budskab. - Således har enhver reform sin plads i det tredje englebuds-kabs virksomhed. Navnlig kræver afholdsreformen vor opmærksomhed og støtte.²⁰

Burde der ikke ske en fornyelse af afholdsarbejdet iblandt os som et folk? Hvorfor gør vi ikke en meget mere målbevidst indsats for at modarbejde spiritushandelen, som ødelægger mennesker og er årsagen til vold og forbrydelser af enhver art? Med det store lys, Gud har givet os, burde vi gå foran i enhver sand reform.²¹

Alvorlige, stadige bestræbelser. - Drukkenskab hærger stadig. Alle former for uretfærdighed står som en vældig barriere for at hindre sandhedens og retfærdighedens fremgang. Sociale uretfærdigheder affødt af uvidenhed og dårlige vaner forårsager stadig usigelig elendighed og kaster en mørk skygge over både kirken og verden. Ungdommens lastefuldhed øges i stedet for at formindskes. Kun alvorlige og stadige bestræbelser vil kunne ændre denne fortvivlede kurs. Kampen mod interesserne og appetitten, mod de dårlige vaner og de onde lidenskaber vil blive voldsom og uforsonlig. Kun de, der handler efter principper, vil vinde sejr i denne kamp.²²

Gud arbejder gennem sin menighed. - Når mænd, og kvinder med for øvrigt, kan lade sig i den grad forføre, vil Herren så ikke virke igennem sin menighed og tilskynde sit folk til at gøre deres pligt over for disse bedragne sjæle? Mange har anset spiritus for at være den eneste trøst i nød. Sådan behøvede det ikke at være, hvis Guds folk benyttede de anledninger, der bød sig. Hvis ikke selvskheden havde gjort dem blinde, ville de se det arbejde, der venter på at blive gjort. De ville blive udsendt af Gud til at gøre det arbejde, han ville have haft dem til at gøre i den første tid af deres erfaring, da deres sjæl var fuld af fryd og glæde, fordi deres synder var blevet tilgivet.²³

Et våben mere effektivt end øksen. - Gud ønsker, at vort standpunkt skal være sådan, at vi kan advare vore med-mennesker. Han vil, at vi skal tage os af afholdsspørgsmålet. Ved forkerte spise- og drikkevaner ødelægger folk deres evne til at tænke og ræsonnere. Vi

²⁰Vejledning for menigheden II, s. 328.

²¹Counsels on Health, s. 432.

²²Barnet i hjemmet, s. 386.

²³Manuskript 87, 1898.

skal ikke tage en økse og bryde ind i salonerne.²⁴ Vi har et bedre våben, nemlig den levende Guds ord. Det vil hugge sig vej gennem de mørke skygger, som Satan søger at kaste over deres livsvej. Gud er stærk og mægtig. Han vil tale til deres hjerter. Det har vi selv set.²⁵

De unge være med til at bremse det onde. - Ingen aldersklasse kan udrette mere i kampen mod alkoholismen end gudfrygtige unge mennesker. Nu i denne tid burde ung-dommen i byerne slutte sig sammen og gøre beslutsom modstand mod enhver form for selviske sundhedsskadelige nydelser. Hvilken magtfaktor de kunne være i det godes tjeneste! Hvor mange kunne de ikke redde fra at blive de-moraliseret i lokaler og parker, der er forsynet med musik og andre attraktioner for at lokke ungdommen til!...

[232] Unge mænd og kvinder, som bekender sig til at tro på sandheden for vor tid, kan kun være Jesus til behag ved at slutte sig sammen og bekæmpe de synder, der med deres forførende indflydelse har sneget sig ind i samfundet. De bør gøre alt, hvad de formår, for at dæmme op for den bølge af drukkenskab, der med knusende kraft vælter ind over landet. Ud fra den kendsgerning, at alkoholismen har sine erklærede tilhængere, bør de, som ærer Gud, indtage en fast holdning over for denne syndebølge, der fører både mænd og kvinder i fordærv.²⁶

Hellig krig mod appetit og begær. - Er unge mænd forberedt på at lade deres stemme lyde i afholdssagen og at påvise dens forbindelse med kristendommen? Vil de tage del i den hellige krig mod appetit og begær?

²⁴Forfatteren sigter her til Carrie Nation, som raserede salonerne på den tid og var en rædsel for alle værtshusholdere over hele Amerika. Carrie var lykkelig gift og manden elskede sit dejlige hjem. Men så begyndte han at besøge salonerne. Det gentog sig og blev hyppigere, indtil han var så afhængig, at han næsten aldrig var ædru. Alkoholen tog alt det bedste i ham, han blev grov, brutal og ligeglad med alt. Hjemmet blev ruineret, og midt i alt dette fødte Carrie en pige, som viste sig at være sindssyg. Fortvivlet tryglede hun restauratørerne om ikke at skænke for hendes mand, men de vendte det døve øre til. Så gik hun til byens ledende mænd, men de kunne ikke gøre noget ved det, for de havde udstedt bevillingen. I bare fortvivlelse tog hun sagen i sin egen hånd, købte tre økser og rejste rundt og kunne pludselig dukke op i en salon og som et vildt dyr smadre alt inden for rækkevidde, så folk med værten i spidsen flygtede skrækslagne. O. a.

²⁵General Conference Bulletin, 23. april 1901.

²⁶Youth's Instructor, 16. juli 1903.

Vor forlorne civilisation ansporer til synder, som ødelægger sun-
de principper. Og Herren er nær for døren. Hvor er de mænd, som
vil gå ud og virke i tillid til Gud, parate til at gøre noget og vove
noget?

Gud kalder: »Søn, gå i dag hen og arbejd i min vingård !«²⁷

Vi må følge Guds anvisning. - Vi må tage fat og arbejde for
afholdssagen. Vi må gribe sagen an på den måde, Herren så ofte har
vist mig, det skulle gøres.²⁸

Dan afholdsforeninger! Folk, som ikke bekender sig til sand-
heden, har dannet afholdsforeninger og klubber, me-dens vort folk,
som er langt foran ethvert andet samfund her i landet, hvad angår
afholdenhed i teori og praksis, har været sene til at danne afholdsfor-
eninger og har derfor ikke øvet den indflydelse, de ellers ville have
kunnet.²⁹

Ifølge det lys, Gud har givet mig, bør alle vore medlemmer un-
derskrive afholdsløftet og være tilsluttet afholds-foreningen.³⁰

Hvert medlem i arbejde. - Alle, som har en bibel og tror på
Guds ord, bør arbejde aktivt for afholdssagen. Hvem vil nu forsøge
at fremme genløserens sag? Ethvert menigheds-medlem bør arbejde
efter de rigtige retningslinier.³¹

Vi ønsker, at hver enkelt skal arbejde for afholdssagen.³²

Eksemplets magt. - Ved vort eksempel og ved personlig bestræ-
belse kan vi blive et middel til at redde mange sjæle fra nedværdi-
gende umådehold, forbrydelse og død.³³

Behov for mænd som Daniel. - Der er et behov nu for mænd
som Daniel, mænd, der besidder selvfornægtelse og mod til at være
virkelige afholdsreformatorer. Enhver kristen bør med sit eksempel
og sin indflydelse være på reformens side. Evangeliets forkyndere
bør trofast undervise og advare folket. Og alle skal vi tænke på, at
vor lykke i to verdener er betinget af, at vi bruger den ene rigtigt.³⁴

[233]

²⁷ Et kali til sunnhets-evangelisme, s. 31.

²⁸ Brev 334, 1905.

²⁹ Brev 1, 1882.

³⁰ Review and Herald, 21. oktober 1884.

³¹ Brev 18a, 1906.

³² Manuskript 18, 1894.

³³ Vejledning for menigheden I, s. 347.

³⁴ Signs of the Times, 6. december 1910.

3. I TALE EN DEL AF VORT EVANGELISKE BUDSKAB

Forkynd afholdenhed sammen med åndelige sandheder. - I forbindelse med forkyndelsen af åndelige sandheder bør vi også fremholde, hvad Guds ord siger om sundhed og afhold. På alle mulige måder må vi søge at bringe mennesker ind under Guds magt, så de bliver overbevist og omvendt.³⁵

Når afholdsspørgsmålet har været på tale, har jeg hørt nogle sige: »Jeg har ikke tid. Jeg har så meget at gøre med at prædike både her og der om den tredje engels budskab og beviserne for vor tro og lære, at jeg ikke kan få tid til at beskæftige mig med sundhedsog afholdsarbejdet.« Hvis disse mænd ville skære deres prædikener ned til en tredjedel, ville tilhørerne få mere udbytte af dem, og så ville de få tid til at tale om dette emne.³⁶

Afholdenhed og frelsen. - Som et folk har vi fået den opgave at gøre sundhedsreformens principper kendt. Nogle mener, at kostspørgsmålet ikke er af tilstrækkelig betydning til at skulle indgå som en del af deres evangeliske virksomhed. Men de tager meget fejl. »Enten I nu spiser eller drikker, eller hvad I gør, så gør det alt til Guds ære!« Afholdenhed i alle dens forbindelser er et emne, som har en vigtig plads i frelsens værk.³⁷

[234] En del af den tredje engels budskab. Brødre og søstre, vi ville gerne, at I skulle se betydningen af dette emne om afholdenhed, og vi skulle ønske, at vore arbejdere ville interessere sig for det og forstå, at det er lige så nær forbundet med den tredje engels budskab, som den højre arm er det med kroppen. Vi bør lade dette arbejde få fremgang.³⁸

At klargøre naturens love og at formane til lydighed mod disse er den gerning, der følger med den tredje engels budskab for at berede et folk til Herrens komme.³⁹

Skal sætte sindene i bevægelse. - De, der skal berede vejen for Kristi andet komme, fremstilles ved den trofaste Elias, ligesom Johannes kom i Elias' ånd for at berede vejen for hans første komme.⁴⁰

³⁵Brev 148, 1909.

³⁶Review and Herald, 14. februar 1888.

³⁷Et kali til sunnhets-evangelisme, s. 29.

³⁸Review and Herald, 14. februar 1888.

³⁹Vejledning for menigheden I, s. 266.

⁴⁰Herren kommer, 20. april.

Det store emne om en reform skal forkyndes og sindene skal sættes i bevægelse. Emnet om at være afholdende i alt skal være knyttet til budskabet for at vende Guds folk bort fra deres afguder, umådehold, ekstravagante påklædning og andre ting.⁴¹

Lad os hæve vor røst mod drikkeriets forbandelse. Lad os søge at advare verden mod dets forførende indflydelse. Lad os for både unge og gamle fremstille de frygtelige følger af at føje appetitten.⁴²

Når afholdenhed bliver fremholdt som en del af evangeliet, vil mange se deres behov for en reform. De vil se det syndige ved berusende drikke og at totalafhold er det eneste standpunkt, Guds folk kan indtage med god samvittighed.⁴³

En mat forkyndelse uden virkning. - Kampen mod denne synd, som udsletter Guds billede i mennesket, må føres energisk og uden ophør. En mat forkyndelse har ingen virkning. Gud betragter verden som oprørsk og fordærvet, men han vil sende sine hellige engle til hjælp for dem, der vil tage fat på at udrydde tilbedelsen af disse afguder.⁴⁴

For fremtiden må vi bekæmpe dette onde [alkoholismen] mere uforfærdet, end det hidtil er sket.⁴⁵

Afholdsprædikener i hver byvirksomhed. - Vore anstrengelser med at forsvare afholdssagen må forøges. Kristelig afholdenhed er et emne, som bør få en plads i vore prædikener i hver by, hvor vi arbejder. Sundhedsreformen i alle dens forbindelser skal fremholdes for folket, og der bør gøres særlige bestræbelser for at undervise de unge, de midaldrende og de gamle om principperne for en kristelig levevis. Lad denne side af budskabet blive genoplivet, og lad sandheden spredes som et brændende blus.⁴⁶

[235]

Med overbevisende argumenter og kraftig appel.-Ved alle vore større møder må vi bringe afholdsspørgsmålet frem for vore tilhørere med en kraftig appel og de mest overbevisende argumenter.

⁴¹Herren kommer, 14. januar.

⁴²Manuskript 80, 1903.

⁴³Testimonies for the Church VII, s. 75.

⁴⁴Brev 102a, 1897.

⁴⁵Youth's Instructor, 9. marts 1909.

⁴⁶Et kall til sunnhets-evangelisme, s. 31.

Herren har givet os den opgave at undervise i kristelig afholdenhed ud fra et bibelsk synspunkt.⁴⁷

Sundhedskurser i forbindelse med offentlige møder. - Der er meget at gøre med at bringe sundhedsreformens principper til offentlighedens kundskab. Der bør holdes offentlige møder om emnet, og interesserede bør på efterfølgende kurser kunne få mere speciel oplysning om vore sundhedsprodukter og hvordan der kan laves en sund, nærende, velsmagende mad uden brug af kød, kaffe og te. ...

Fremhold afholdsspørgsmålet med al den styrke, Hellig-ånden vil give. Påvis, hvor vigtigt det er at afstå fuldstændigt fra alle stærke drikke. Påvis, hvor forfærdelig skadeligt det er for organismen at bruge tobak og alkohol.⁴⁸

Fortæl, hvorfor vi har lagt vore kostvaner om. - — Der bør afholdes foredrag om nødvendigheden af en kostændring, og det bør påvises, hvordan stærkt krydret mad irriterer de sarte slimhinder i fordøjelsesorganerne. Fortæl, hvorfor vi som et samfund har ændret vore spiseog drikkevaner. Fortæl, hvorfor vi bandlyser tobak og alle stærke drikke. Fremstil sundhedsreformens principper klart og tydeligt, og lad der i tilknytning hertil blive præsenteret et stort udvalg af sunde, velsmagende retter. Og Herren vil hjælpe jer med at få dem til at indse, hvor påtrængende nødvendig en reform er, og lade dem forstå, at denne forandring vil være for deres allerbedste.⁴⁹

[236]

Gennemføre det helt. - Når vi har gjort det klart for vore medlemmer, at vi har de rette principper, når det gælder sundhedsreform, så skal vi tage afholdsspørgsmålet op i alle dets aspekter og gennemføre det konsekvent.⁵⁰

På den mest tiltalende måde. - Fremhold afholdsprincipperne på den mest tiltalende måde. Udspred den litteratur, som giver undervisning i sund levevis.⁵¹

En høj standard for afholdsmøder. - Der bør udvises megen omtanke for at gøre afholdsmøderne så opløftende og højnende som muligt. Arbejdet må ikke være af en overfladisk karakter, og det må ikke have udseende af at være en forestilling. Har man en

⁴⁷Manuskript 82, 1900.

⁴⁸Evangelism, s. 534.

⁴⁹Medical Ministry, s. 286.

⁵⁰Brev 63, 1905.

⁵¹Testimonies for the Church VII, s. 136.

forståelse af arbejdets alvorlige karakter, vil det være præget af en høj standard. Der er imidlertid en klasse, som ikke har nogen rigtig respekt for afholdssagen, deres eneste interesse er at vise deres slagfærdighed på platformen. De renfærdige, de hensynsfulde og de, der forstår, hvad formålet er med dette arbejde, bør opmuntres til at gøre en gerning inden for reformens store område. De er måske ikke intellektuelle kæmper, men hvis de er rene og ydmyge, gudfrygtige og oprigtige, vil Herren acceptere deres arbejde.⁵²

Ikke arbejde alene. - En enkelt mand skal ikke tænke på at gøre dette arbejde alene. Der må være flere om det. Lad dem træde frem med et budskab fra Himmelen, fyldte med Helligåndens kraft. ... Vis mænd som kvinder det syndige i at bruge penge på nydelsesmidler, som ødelægger ånd, sjæl og legeme.⁵³

Fremhold Guds program. - Den selvornægtelse, ydmyghed og afholdenhed, der kræves af dem, som Gud specielt leder og velsigner, skal fremholdes for folket som modsætning til den umådeholdne, sundhedsskadelige levevis hos mange i vor degenererede tidsalder. Gud har vist, at sundhedsreformen er så nær forbundet med den tredje engels budskab som hånden er det med legemet. Ingen steder kan man finde nogen væsentligere årsag til den fysiske og moralske degeneration end i ringeagten for dette vigtige emne. De, der føjer appetit og lidenskab og lukker øjnene for lyset af frygt for at komme til at se deres syndige nydelser, som de nødvendig vil opgive, er skyldige for Gud.

[237]

Faren ved at vende sig bort fra lyset. - Den, der vender sig bort fra lyset på ét punkt, forhærder sig til at ringeagte lyset på andre punkter. Den, der ikke opfylder de moralske krav med hensyn til ernæring og påklædning, vil heller ikke være tilbøjelig til at opfylde Guds krav vedrørende de evige interesser. ...

Det folk, som Gud leder, er hans ejendomsfolk. De ligner ikke verden. Men når de følger Guds ledelse, vil de også opfylde hans hensigt og overgive deres vilje til ham. Kristus vil bo i hjertet. Guds tempel vil være helligt. Jeres legeme, siger apostelen, er Helligåndens tempel.

⁵²Testimonies for the Church V, s. 127.

⁵³Evangelism, s. 531.

Adlyd naturens love. - Gud kræver ikke, at hans børn skal fornægte sig selv til skade for deres fysiske styrke. Men han kræver, at de skal adlyde naturens love og bevare deres fysiske sundhed. Han vil, at vi skal følge naturens orden, og denne vej er bred nok for enhver kristen. Gud har meget rundhåndet forsynet os med sine rige gaver i stor variation til vor ernæring og nydelse. Men for at vi skal få glæde af den naturlige appetit, som bevarer sundheden og giver et langt liv, har han sat visse grænser. Han siger: Pas på, behersk, fornægt en unaturlig appetit! Hvis vi opelsker en forventet appetit, så overtræder vi lovene, som styrer vor tilværelse, og må påtage os ansvaret for at have behandlet vort legeme forkert og pådraget os sygdom.⁵⁴

En effektiv kile. - Min ledsager har informeret mig om, at de, der tror på sandheden, ikke blot selv bør leve efter sundhedsreformen, men også være ivrige efter at gøre andre bekendt med den. Sundhedsreformen er nemlig et middel til at gøre ikke-troende opmærksomme på sandheden. De vil drage den slutning, at når vi har så gode begreber om sundhed og afhold, så må der være noget ved vor kristentro, som er værd at undersøge nærmere. Hvis vi svigter med hensyn til sundhedsreformen, vil meget af vor indflydelse i verden gå tabt.⁵⁵

[238]

Afholdsforedrag giver kontakt med mange mennesker. Vær meget opmærksomme på at hjælpe dem, der ligger under for dårlige vaner. De bør have lejlighed til at høre foredrag om kristelig afholdenhed på basis af Guds ord. Vi må lede dem til Jesu kors. Mennesker, som ikke har sat deres ben i en kirke i næsten tyve år, er kommet til disse møder og er blevet omvendt. Resultatet blev, at de bandlyste kaffe og te, tobak, øl og spiritus. Der er sket en forbavsende forandring med deres karakter. Mange tager således mod lyset, medens andre forkaster det til deres evige fortabelse. Dette arbejde kræver tid og møjsommeligt slid, og det giver mange sjælekvaler at se så mange mennesker både høre og forstå og alligevel ikke tage imod Jesus Kristus, fordi de skal tage korset op.⁵⁶

Personligt arbejde for den drikkfældige. - Arbejd for den drikkfældige og for tobaksslaven og fortæl dem, at ingen dranker skal

⁵⁴Testimonies for the Church III, s. 62. 63.

⁵⁵Evangelism, s. 514.

⁵⁶Manuskript 52, 1900.

arve Guds rige, og at intet urent nogen sinde skal komme ind i det. Fortæl om alt det gode, de kunne gøre med de penge, de nu bruger på noget, der kun volder skade.⁵⁷

Arbejde, bede, hjælpe.-Det stakkels offer for alkoholismen nægter måske at benytte lejligheden til at genvinde sit menneskeværd ved at bryde med Satan. Er det alligevel ikke jeres pligt at prøve på at vække den sjæl, der er død i overtrædelser og synder, ved at gøre alt, hvad menneskelig magt formår? Jesus vil udføre vidunderlige mirakler, hvis menneskene blot vil gøre deres del. I egen kraft kan vi ikke få sjæle ud af Satans vold. Denne genoprejsning kan kun opnås i kraft af vor forening med Kristus. I vore menneskelige bestræbelser må vi arbejde og bede og hjælpe den, som er nedtrykt og uden håb, mens vi griber den Almægtiges arm og kæmper for at vinde sejren ligesom Jakob. Vi må råbe: »Jeg kan ikke, jeg vil ikke slippe dig, uden du velsigner mig!«⁵⁸

[239]

Hvorfor budskabet om afholdenhed er så vigtigt. - — En kristen vil være afholdende i alt, i henseende til mad, drikke, påklædning, ja alting. »Enhver, der deltager i idrætskamp, er afholdende i alt; de andre for at få en sejrskrans, der visner, vi for at få en sejrskrans, der aldrig visner.« Vi har ikke lov til at hengive os til noget som helst, der kan hindre Guds Ånd i at give os indtryk af, hvad vor pligt er. Det er et mesterstykke af djævelsk genialitet at få mennesker derhen, hvor de vanskeligt kan nås med evangeliet.⁵⁹

Lægmedlemmer aktive i afholdsarbejdet. - En arbejdende menighed er en levende menighed. Menighedens medlemmer bør lade lyset skinne. Opløft jeres røst i ydmyg bøn og vidnesbyrd mod drikfældighed, udsvævelser og verdens fornøjelser, og i forkyndelse af sandheden for vor tid. Jeres stemme, indflydelse og tid er alt sammen gaver fra Gud og skal bruges til at vinde mennesker for Kristus. Besøg jeres naboer og vis interesse for deres frelse.⁶⁰

Brug søndagen til afholdsarbejde. - Søndagen kan bruges til at udføre forskelligt arbejde, hvorved der kan udrettes meget for Herren. ... Tal om afholdenhed og en sand kristelig erfaring. I vil

⁵⁷Medical Ministry, s. 268.

⁵⁸Manuskript 87, 1898.

⁵⁹Review and Herald, 29. august 1907,

⁶⁰Medical Ministry, s. 332.

da få et godt kendskab til, hvordan arbejdet kan gribes an, og opnå kontakt med mange mennesker.⁶¹

På lejr møder. - I arbejdet på lejrmøderne bør der ofres mere opmærksomhed på at undervise i principperne for sundhed og afhold. Disse ting bør have en fremtrædende plads i vort arbejde i denne tid. Mit budskab er: Undervis, undervis i spørgsmålet om afholdenhed.⁶²

[240]

I menighederne. - Hver menighed må have et klart, et skarpt vidnesbyrd, hvor basunen får en tydelig lyd. Hvis vi kan gøre dem moralsk modtagelige for emnet om at være afholdende i alt, vil der være vundet en meget stor sejr.⁶³

I stand til at undervise andre. - Jeg vil gerne spørge, hvorfor nogle af vore prædikanter er så langt bagefter med at forkynde det ophøjede emne om afholdenhed. Hvordan kan det være, at man ikke viser større interesse for sundhedsreformen?⁶⁴

Vi skulle uddanne os til, ikke blot selv at leve i overensstemmelse med sundhedslovene, men også til at kunne undervise andre om en bedre levevis. Mange, selv blandt dem, der bekender sig til at tro på de specielle sandheder for vor tid, er beklageligt uvidende om sundhed og afhold. De har brug for undervisning, »bud på bud, regel på regel«. Emnet må fremholdes igen og igen. Denne sag må ikke regnes for uvæsentlig, for næsten hver eneste familie trænger til at blive vækket op med hensyn til dette spørgsmål. Samvittigheden må vækkes, så de indser deres pligt til at følge principperne for en virkelig reform. Gud kræver af sit folk, at de er afholdende i alt. ...

Må ikke lade sig afskrække. - Vore prædikanter bør have indsigt i dette emne. De må ikke ignorere det, og ikke lade sig genere af dem, der kalder dem yderliggående. De bør undersøge, hvad der forstås ved sand sundhedsreform, og undervise i dens principper både i teori og ved et værdigt, retlinet eksempel. Ved vore store stævner bør der undervises i sundhed og afhold. Søg at vække opmærksomheden og samvittigheden. Alle disponible kræfter bør sættes ind, og følg så

⁶¹Testimonies for the Church IX, s. 233.

⁶²Manuskript 65, 1908.

⁶³Manuskript 59, 1900.

⁶⁴Brev 42, 1898.

arbejdet op med skrifter om emnet. »Undervis, undervis, undervis« er det budskab, der er blevet indskærpet mig.⁶⁵

4. UNDERVISNING I AFHOLDENHED EN DEL AF SUNDHEDSARBEJDET

Oprettet for at forkynde sand afholdenhed. - Hensigten med oprettelsen af vore sanatorier er at forkynde sandheden om, hvad afholdenhed virkelig er.⁶⁶

[241]

Forkyndes ud fra et moralsk synspunkt. - Vore prædikanter, som virker i forkyndelsen og med læren, bør holde små foredrag på vore sanatorier om afholdsprincipperne, hvor de viser, hvordan legemet er Helligåndens tempel, og hvor tilhørerne får en forståelse af deres pligt til som Guds dyrte ejendom at gøre legemet til et helligt tempel, egnet til bolig for Helligånden. Med denne undervisning vil man blive interesseret i Bibelens lære.

Der bør også gives oplysning om den moralske pest, der får Jordens befolkning i dag til at minde om menneskene før syndfloden, som var skamløse, blasfemiske, hæmningsløse og fordærvede. Al den synd, der flourer, gør denne Jord til et demoraliseret spedalsk-hedshospital. Disse synder må påtales på det kraftigste. Prædikanterne må hæve banneret for kristelig afholdenhed. Når afholdenhed bliver fremholdt som en del af evangeliet, vil mange se deres behov for en reform.⁶⁷

Læger bør undervise i afholdenhed. - De bør undervise folket om farerne ved alkohol. Dette onde må modarbejdes med større djærvhed i fremtiden, end tilfældet har været i fortiden. Prædikanter og læger bør modarbejde de ondt, som drikkeri medfører. De bør alle virke med kraft i evangeliets tjeneste for at fordømme synd og ophøje retfærdighed. Prædikanter og læger, som ikke retter personlige opfordringer til folket, forsømmer deres pligt. De udfører ikke den gerning, Gud har bestemt for dem.⁶⁸

Bør hævde streng afholdenhed. - Når lægen ser en patient lide af en sygdom, som skyldes fejl i ernæringen eller forkerte vaner,

⁶⁵Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 117.

⁶⁶Counsels on Diet and Foods, s. 162.

⁶⁷Manuskript 14, 1901.

⁶⁸Vejledning for menigheden II, s. 328.

[242] men ikke oplyser vedkommende herom, begår han uret mod et medmenneske. Alkoholisme, visse former for sindssyge og unaturlige tilbøjeligheder er en åbenlys opfordring til lægen om klart og tydeligt at sige, at lidelse skyldes synd. De, der forstår de principper, livet bygger på, bør alvorligt søge at modarbejde årsagerne til sygdom. Hvorledes kan lægen være tavs, når han ser den uafbrudte kamp mod smerte og selv til stadighed arbejder for at lindre lidelse? Er han menneskekærlig og barmhjertig, dersom han ikke hævder, at strengt afhold er et middel mod sygdom?⁶⁹

Er vogter for legemlig og moralsk sundhed. - Den sande læge er pædagog. Han føler ikke alene et ansvar for den syge, som er under hans umiddelbare tilsyn, men også for den egn, hvor han opholder sig. Han er vogter for både legemlig og moralsk sundhed. Hans opgave går ikke blot ud på at undervise i rigtige metoder i behandlingen af de syge, men i at opmuntre til rigtige livsvaner og udbrede kundskab om rigtige principper.⁷⁰

Undervisning om sundhedsprincipperne har aldrig været mere påkrævet end nu. Til trods for at den vidunderlige fremgang på mange områder har gjort livet mere komfortabelt og medført store bekvemmeligheder, ligesom hygiejne og sygdomsbehandling er gået frem, er menneskets livskraft og udholdenhed aftaget foruroligende. Dette forhold har krav på opmærksomhed hos alle, som er interesseret i deres medmenneskers velfærd.

Vor kunstige civilisation medfører onder, der virker øde-læggende for sunde principper. Den fremherskende mode og skik og brug er i strid med naturen, og de vaner og nydelser, som følger med, svækker både den fysiske og sjælelige styrke og er en utålelig byrde for menneskeheden. Umådeholdenhed og forbrydelser, sygdom og elendighed er rådende overalt.⁷¹

Mange overtræder sundhedslovene på grund af uvidenhed, og sådanne trænger til oplysning; men de fleste handler imod bedre vidende, og de behøver at få en klar forståelse af vigtigheden af at leve i overensstemmelse med deres viden. Lægen har mange anledninger både til at meddele kundskab om sundhedsprincipperne og til at påvise betydningen af at bringe dem i anvendelse. Ved

⁶⁹Sundhed og livslykke, s. 132.

⁷⁰Sundhed og livslykke, s. 132. 133.

⁷¹Sundhed og livslykke, s. 11.

passende oplysning kan han bidrage meget til at afhjælpe de onder, som nu forvolder uberegnelig skade.⁷²

[243]

Sanatoriet et uddannelsescenter. - I vor sanatorieog skolevirksomhed bør de ting, som vedrører sundhedsreformen, spille en ledende rolle. Herren ønsker at gøre vore sanatorier til uddannelsescentre. Om disse institutioner er større eller mindre, så er forpligtelsen den samme. Frelseren kalder os til at lade vort lys skinne for menneskene, »for at de må se jeres gode gerninger og prise jeres Fader, som er i Himlene«. ⁷³

Patienterne vil miste trangen til stimulanser og narkotika. - I vore sundhedsinstitutioner bør der gives grundig undervisning i afholdenhed. Patienterne må have oplysning om faren ved berusende drikke og fordelen ved totalafhold. Det bør henstilles til dem at bandlyse de ting, som har ødelagt deres helbred, og søge erstatning ved at spise rigeligt med frugt. ...

Og idet patienten bliver ansporet til en fysisk indsats, vil den trætte hjerne og de udkørte nerver finde lindring, og det rene vand og en sund, velmagende mad vil opbygge og styrke dem. De vil ikke føle trang til sundhedsnedbrydende medikamenter eller stærke drikke.⁷⁴

I forbindelse med vegetariske restauranter. - Der bør oprettes vegetariske restauranter i byerne, og ved hjælp af disse restauranter skal afholdsbudskabet forkyndes. Der bør arrangeres møder i forbindelse med restauranterne. Så vidt muligt bør der indrettes et lokale, hvor gæsterne kan indbydes til foredrag om sundhedslære og kristelig afholdenhed og få undervisning i sund madlavning og andre vigtige emner. Ved disse møder bør der være bøn, sang og taler, ikke blot om sundhed og afhold, men også om andre tilsvarende bibelske emner. Og efterhånden som de interesserede lærer at drage omsorg for deres fysiske helbred, vil der blive rig anledning til at forkynde evangeliet om Riget.⁷⁵

[244]

⁷²I den store læges fodspor, s. 128.

⁷³Manuskript 65, 1908.

⁷⁴Brev 145, 1904.

⁷⁵Testimonies for the Church VII, s. 115.

5. LITTERATURENS INDFLYDELSE

Afholdslitteratur. - Vi har en gerning at gøre i afholdets interesse foruden den at tale offentligt. Vi må fremholde vore principper i pjecer og i vore blade.⁷⁶

Hver adventist bør udbrede den. - Guds folk bør give afholdssagen fuld støtte. Drikkeriet er ved at tage overhånd, nydelsessygen breder sig, og der er stort behov for litteratur om sundhedsreformen. Sådant litteratur vil understøtte evangeliet og få folk til at læse i Bibelen for at få et bedre kendskab til sandheden. Advarslen mod uafholdenhed skal forkyndes, og skal det ske, må enhver sabbatsholder lære og praktisere den undervisning, der findes i vore sundhedsblade og -bøger. Og ikke bare det, men de må også gøre noget virkeligt for at udbrede denne litteratur blandt deres naboer.⁷⁷

Vi må nå ind til mennesker på det plan, de står. - Udbredelsen af vor sundhedslitteratur er en særdeles vigtig opgave. Det er et arbejde, som alle, der tror på de særlige sandheder for vor tid, burde være levende interesserede i. Gud ønsker, at mennesker nu som aldrig før skal virkelig vækkes op til at studere det alsidige afholdsspørgsmål og principperne, som ligger til grund for en realistisk sundhedsreform. Menneskets fysiske liv skal omhyggeligt dannes, plejes og udvikles, så den guddommelige natur kan komme fuldt til udtryk. Såvel de legemlige og åndelige kræfter som karakteregenskaberne skal opøves til at nå den højeste grad af effektivitet. Reform, stadig reform, må fremholdes for folket. ...

Det lys, som Gud har givet over sundhedsreformen, er til vor frelse, og til verdens frelse. Menneskene må have oplysning om det legeme, som Skaberen har dannet til sin bolig, og som han ønsker vi skal forvalte med troskab. Disse ophøjede sandheder må forkyndes for hele verden. Vi må nå ind til mennesker på det plan, de står, og ved ord og eksempel få dem til at se det skønne ved en bedre levevis.

[245] ...

Tænk ikke, at udbredelsen af sundhedsbladene er mindre væsentlig. Alle burde omfatte dette arbejde med større interesse og gøre noget mere ud af det. Gud vil rigt velsigne dem, der for alvor går

⁷⁶Evangeliets tjenere, s. 285.

⁷⁷Counsels on Health, s. 462.

ind for det, for det er et arbejde, der bør have vor opmærksomhed i denne tid.

Prædikanterne kan og bør gøre noget mere for at fremme udbredelsen af sundhedsbladene. Hvert menighedsmedlem burde virke lige så ivrigt med disse blade som med vore andre skrifter. ...

Udbredelsen af sundhedsbladene vil være en stor hjælp til at gøre mennesker modtagelige for de særlige sandheder, som skal berede dem for Menneskesønnens snarlige komme.⁷⁸

Alle medlemmer bør gøre en indsats. - Lad jeres lys skinne, hvor som helst I færdes. Giv vore blade og småskrifter til mennesker, I træffer, når I rejser med toget, er på besøg eller samtaler med jeres naboer. Benyt enhver anledning til at tale et ord i rette tid. Helligånden vil få sæden til at spire i nogles hjerter. ...

Jeg har et opmuntrende ord i anledning af det særnummer [afholdsblad] af *Watchman [Tidernes tegn]*, som forlaget Southern Publishing House snart sender ud. Det skulle glæde mig at se vore konferenser støtte dette arbejde ved at aftage et større antal af dette nummer til uddeling. Læg ikke hindringer i vejen for dette arbejde, men lad alle tage fat på at udbrede dette afholdsnummer mest muligt.

Der kunne ikke vælges noget bedre tidspunkt for et fremstød af denne art end netop nu, da afholdsspørgsmålet har vakt så stor interesse ude omkring. Alle vore medlemmer bør gøre en beslutsom indsats for at oplyse folk om vort standpunkt til afholdsspørgsmålet. Lad der blive gjort alt muligt for at udbrede kraftige, appellerende opråb om lukning af salonerne. Lad dette blad blive en magtfaktor i det godes tjeneste. Vort afholdsarbejde skal være mere ildfuldt, mere målbevidst.⁷⁹

[246]

Vor forpligtelse i denne alvorlige tid. - Gud har givet os meget lys og der påhviler os en højtidelig forpligtelse til at henlede tænkende mænds og kvinders opmærksomhed på betydningen af den almindeligt udbredte drukkenskab og kriminalitet, de er så bekendt med. Vi må give dem en forståelse af skrifterne, som tydeligt skildrer de tilstande, der vil råde lige forud for Kristi andet komme.

...

⁷⁸Counsels on Health, s. 445-447.

⁷⁹Review and Herald, 18. juni 1908.

I disse tider, hvor aviserne bringer mange uhyggelige detaljer om den modbydelige drukkenskab og forfærdelige kriminalitet, er der en tilbøjelighed til at blive så fortrolig med forholdene, som de nu er, at man ikke er klar over, hvad betydning der ligger i, at det står sådan til. Der sker volds-handlinger i landet. Der nydes stærke drikke mere end nogen sinde før. Og aviserne omtaler meget udførligt de efterfølgende forbrydelser. Men trods de mange beviser på den tiltagende lovløshed er der kun få, der standser op og tænker alvorligt over, hvad alt dette kan betyde. Næsten uden und-tagelse roser alle sig af den oplysning og fremgang, der er i vor tid. ...

Hvor vigtigt er det ikke, at Guds udsendinge gør statsmænd, redaktører og tænkende mænd overalt opmærksomme på den store betydning, det har med al den drukkenskab og vold, der nu hærger landet med ødelæggelser og død! Som Guds trofaste medarbejdere må vi udtale os klart og tydeligt om afholdsspørgsmålet. ...

Nu er der en gylden anledning til at samarbejde med himmelske intelligensvæsener i at oplyse mennesker, der grunder over, hvad de hastigt tiltagende forbrydelser og ulykker kan betyde. Når vi trofast gør vor del, vil Herren vel-signe vore bestræbelser til frelse for mange dyrebare sjæle.⁸⁰

Med hænderne fulde af læsestof. - Sundhedslitteraturen kan nå mange mennesker, som ikke vil se eller læse noget om Bibelens vigtige emner. Tilfredsstillelsen af fordærvede lyster virker dødbringende. Alkoholismen må bekæmpes. Ved fælles hjælp må der på en forstandig måde skabes oplysning om det syndige i at svække de evner, Gud har givet os, ved at nyde vin og stærke drikke. Sandheden om sundhedsreformen må frem for offentligheden. Det er påkrævet for at kunne tiltrække opmærksomheden til den bibelske sandhed.

[247]

Gud kræver af sit folk, at de skal være afholdende i alt. De kan ikke og vil ikke blive helliggjorte ved sandheden, med-mindre de praktiserer afholdenhed. Tankerne og sindet tager skade. Mange, der betragtes som håbløst alkoholskadede, vil med en passende oplysning om deres sundhedsfarlige livsførelse blive tiltrukket af sandheden. Da kan de blive højnet, forbedret, helliggjort og klar til

⁸⁰Review and Herald, 25. oktober 1906.

brug for Mesteren. Gå ud med hænderne fulde af egnet læsestof og hjerterne fulde af Kristi kærlighed og find dem, hvor de er.⁸¹

Tilrettelæg og organisér et effektivt arbejde. Vi må arbejde i afholdsreformens interesse og blive levende optaget af dette spørgsmål. Her er der mulighed for at blive menneskefiskere. Der kan gøres et godt arbejde med at ud-brede vor litteratur. Slut jer sammen i grupper og følg et levende arbejde op. Lær at tale sådan, at det ikke virker an-stødeligt. Væn jer til at tale på en behagelig måde. Lad Kristi nåde i rigt mål bo hos jer, så I taler opmuntrende til hverandre. Jeg appellerer indtrængende til alle vore medlemmer om at slutte op.⁸²

Lad advarslen lyde. - Guds folk skal være beredvillige og hurtige til at øjne en anledning og benytte sig af den til fremme for Guds sag. De har et budskab at forkynde. I skrift og tale skal de lade advarslen lyde. Kun få vil høre efter, kun få vil have øren at høre med. Satan har snedigt opfundet mange metoder, hvorved han kan bevare sin indflydelse over mennesker. Han forleder dem til at svække deres legemsorganer ved at tilfredsstille en forventet appetit og hengive sig til verdslig fornøjelse. Berusende drikke, tobak, teater, væddeløb og meget andet sløver sanserne og får mange til at vende det døve øre til Guds nådige påmindelser.⁸³

[248]

6. STEMMESEDLENS BETYDNING

Vort ansvar som statsborgere. - Medens vi på ingen måde bør lade os indvikle i politiske spørgsmål, er det dog vor forret at indtage et afgjort standpunkt angående alle spørgsmål vedrørende afholdsreformen. Jeg har ofte givet et tydeligt vidnesbyrd angående denne sag. I en artikel i *Review and Herald* den 8. november 1881 skrev jeg: ...

»Der er en grund til den moralske lammelse, som hviler over samfundet. Vore love opretholder et onde, der suger marven ud af selve lovenes grundvold. Mange beklager de onder, som de ved eksisterer, men anser sig selv for at være fri for ethvert ansvar i

⁸¹Manuskript 1, 1875.

⁸²Manuskript 99, 1908.

⁸³Review and Herald, 23. juni 1903.

sagen. Dette kan de aldrig være, for hvert eneste menneske øver en indflydelse i samfundet.

Enhver stemmeberettiget er medansvarlig. - I vort favoriserede land er enhver stemmeberettiget med til at af-gøre, hvilke love der skal gælde i nationen. Burde den indflydelse og den stemme, som vi har, ikke anvendes til fordel for afholdssagen på rettens side?
...

Vi kan opfordre afholdssagens venner til at samle sig til kamp og søge at drive den ondskabens flodbølge tilbage, som demoraliserer verden. Men hvad nytter alle vore anstrengelser, så længe spiritus-salget opretholdes ved lov? Skal drikkeriets forbandelse for stedse hvile som en ødelæggelse over vort land? Skal den hvert årsom en fortærende ild feje hen over tusinder af lykkelige hjem?

Med mund, pen og stemmeseddel. - Vi taler om følgerne, skælder over følgerne og undres over, hvad vi kan gøre ved de frygtelige følger, medens vi alt for ofte ikke alene tåler, men også billiger årsagen. Afholdsforkæmperne for-sømmes at gøre deres pligt fuldt ud, hvis de ikke ved påbud og eksempel, med mund og pen samt stemmeseddel gør deres indflydelse gældende til gunst for forbud og totalafhold. Vi må ikke vente, at Gud skal udføre et mirakel for at gennemføre denne reform og således overflødiggøre vore anstrengelser; vi må selv stride mod denne kæmpemæssige fjende. Vort motto må være: Intet kompromis og ingen standsning i vore anstrengelser, før sejren er vundet.⁸⁴

[249]

Valget af de rette mænd. - Mænd, som viser mangel på afholdenhed, bør ikke som folkevalgte tildeles tillidsposter.⁸⁵

Prisgivet uafholdende mænd. - Mange mænd, hvis tænkeevne er berøvet sin fulde kapacitet som følge af berusende drikke eller er sløvet af den bedøvende tobak, bliver stemt ind i et embede. ... Lykkelige familiers fred, éns gode navn og rygte, ejendom, frihed, liv, alt er prisgivet uafholdende mænd i vore lovgivende forsamlinger og retslokaler.

Mange mennesker, som engang var retskafne og god-gørende, har hengivet sig til at føje appetitten og derved mistet deres hæderlig-

⁸⁴ Afholdsarbejdet, s. 10. 12. 13.

⁸⁵ Signs of the Times, 8. juli 1880.

hed og næstekærlighed og forener sig med de uærlige og ryggesløse, forsvarer deres sag og deler deres skyld.

Ukrænkelige rettigheder forspildt. - Hvor mange forspilder ikke deres rettigheder som borgere i en republik, underkøbt med et glas whisky for at give en eller anden slyn-gel til kandidat deres stemme. De uafholdende betænker sig ikke på at bruge svindel, bestikkelse og endog vold mod dem, der nægter ubegrænset frihed for en forventet appetit.⁸⁶

Passive borgeres ansvar. - Mange overlader deres indflydelse til den store ødelægger og er ham med mund og stemmeseddel behjælpelig med at ødelægge Guds moralske billede i mennesket, uden at tænke på de hjem, der bliver ødelagt af en syndig lyst til spiritus.⁸⁷

Og de, der med deres stemme støtter spiritussalget, vil blive draget til ansvar for de ulykker, der forvoldes af personer, som er påvirket af stærk drik.⁸⁸

Vore pionerer træffer en vigtig beslutning. - [En side i Ellen G. Whites dagbog for 1859.] Overværede mødet i aften. Et ret utvungent, interessant møde. Da det var tiden til at slutte, blev emnet om afstemning taget op til behandling. James talte først, derefter talte br. Andrews, og de mente, det var bedst at bruge sin indflydelse til fordel for det, der var rigtigt, og imod det, der var forkert. De mener det rigtigst at stemme for afholdsfolk, som beklæder et embede her i byen, fremfor at risikere at få mænd ind, som ikke er afholdende, ved at undlade at stemme. Br. Hewett fortæller om sin oplevelse for nogle dage [siden] og går ind for, at [det] er rigtigt at afgive sin stemme. Br. Hart har et godt indlæg. Br. Lyon er imod. Ingen andre har noget at indvende mod at stemme, men br. Kellogg begynder at kunne indse, det er rigtigt. En behagelig stemning hersker blandt alle brødrene. Måtte de alle handle i Guds frygt!

Mænd, som ikke er afholdsfolk, har været på kontoret i dag for på smigrende måde at udtrykke deres anerkendelse af, at sabbatsholdere ikke afgiver deres stemme, og udtalte håb om, at de vil holde fast ved det og ligesom kvækerne lade være med at stemme. Satan og

[250]

⁸⁶Review and Herald, 8. november 1881.

⁸⁷Manuskript 87, 1898.

⁸⁸Brev 243a, 1905

hans onde engle har travlt i denne tid, og han har medarbejdere på Jorden. Måtte Satan blive skuffet, er min bøn.⁸⁹

Lærdomme fra oldtiden.-En nations trivsel er afhængig af dens borgeres retskaffenhed og intelligens. For at erholde disse velsigelser er streng afholdenhed aldeles nødvendig. Rigernes historie er helt fra oldtiden fyldt med advarende lærdomme for os. Luksus, nydelsessyge og udskejelser beredte vejen for deres fald. Fremtiden vil vise, om vort land vil tage ved lære af deres eksempel og undgå deres skæbne.⁹⁰

7. OPFORDRING TIL AT HØSTE IND

Tiden er inde til at arbejde. - Nå, kære søskende, er tiden ikke inde til at arbejde? Er tiden ikke kommet, da vi skal vække de evner til live, Gud har givet os, og blive besjælede af den hellige nidkærhed, vi ikke hidtil har udvist? Og er tiden ikke til, at vi skulle stå som [251] Kaleb, træde frem i forreste række, lade vor røst høre og protestere højlydt mod alt det, der fortælles om? Kan vi ikke underlægge os landet? Jo, med Gud kan vi gøre et stort arbejde for afholdssagen.⁹¹

Hvem vil hjælpe? - Overalt findes mennesker, som er blevet ofre for en fordærvet appetit, og hvad bliver der gjort for dem? Kan I ikke med jeres gode eksempel hjælpe dem til at leve i afholdenhed? Kan I fornemme de fristelser, der kommer over den opvoksende ungdom, uden at prøve på at advare og redde dem? Hvem vil være

⁸⁹E. G. White diary, søndag den 6. marts 1859. Under lejr mødet i Des Moines, Iowa, først på sommeren 1881 blev følgende forslag stillet de delegerede: »Besluttet, at vi giver udtryk for vor store interesse for afholdsbevægelsen, som nu går fremad her i denne stat; og at vi henstiller til alle vore prædikanter, at de bruger deres indflydelse i vore menigheder og over for medlemmerne i øvrigt til at animere dem til at gøre et ærligt forsøg på ved personlig indsats og ved valgurnen at støtte forslaget til ændring af forfatningen, vedr. spiritusforbud, som afholdsvenner arbejder på at få gennemført.« Review and Herald. 5. juli 1881. Men nogle rejste indvendinger mod ordene »og ved valgurnen« og forlangte dem slettet. Ellen G. White, som var til stede under lejr mødet, var gået til ro, men blev kaldt op for at give et godt råd. I et brev omkring ved den tid siger hun: »Jeg klædte mig på og var klar over, at jeg skulle udtale mig, om vort folk skulle stemme eller ikke stemme for spiritusforbud. Jeg sagde 'Ja', og talte i tyve minutter.« Brev 6, 1881.

⁹⁰Afholdsarbejdet, s. 14. 15.

⁹¹Manuskript 3, 1888.

på Herrens side? Hvem vil hjælpe med at dæmme op for den bølge af umoral, nød og elendighed, der overskyller verden?⁹²

Vor anledning. - Alle former for uafholdenhed har grebet verden, og de, som virkelig er lærere i denne tid og underviser i fag som selvfornægtelse og selvopofrelse, vil få deres løn. Nu er tiden kommet, nu har vi anledning til at gøre et godt arbejde.⁹³

Vi er ansvarlige. - Vi er lige så ansvarlige for de synder, som vi med tilrettevisning, advarsel, forældremyndighed eller som pastorer kunne have hindret, som hvis vi selv havde gjort os skyldige i disse handlinger.⁹⁴

Afholdsarbejdet må genoplives. - Afholdssagen trænger til at blive livet op som aldrig før.⁹⁵

For år tilbage anså vi det for en af vore vigtigste pligter at sprede lys angående afholdsprincipperne, og det burde også være således i dag.⁹⁶

Dersom vi udførte afholdsarbejdet således, som det blev drevet for tredive år siden;⁹⁷ dersom de onde følger af umådehold i spise og drikke, og da navnlig drukkenskabens onder, blev fremholdt for folket ved vore årsmøder; og der-som disse ting blev påvist i forbindelse med beviserne på Kristi snarlige komme, ville der ske en rystelse iblandt folket. Dersom vi viste en nidkærhed, der stod i forhold til vigtigheden af de sandheder, vi forfægter, ville de kunne blive et middel til at redde hundreder, ja tusinder fra ødelæggelse.⁹⁸

[252]

Hvis bare vort folk kunne indse, hvor meget der står på spil, og prøve på at indhente det forsømte ved at lægge hele deres sjæl og sind og kraft i arbejdet for afholdssagen, så ville der komme meget godt ud af det.«⁹⁹

Med Gud udgør vi flertallet. - Det siges, at vi er i mindretal! Er Gud ikke en majoritet? Når vi er på Guds side, som skabte

⁹²Christian Temperance and Bible Hygiene, s. 40.

⁹³Medical Ministry, s. 25.

⁹⁴Testimonies for the Church IV, s. 516.

⁹⁵Review and Herald, 14. januar 1909.

⁹⁶Afholdsarbejdet, s. 4.

⁹⁷Offentliggjort første gang i 1900.

⁹⁸Vejledning for menigheden II, s. 328.

⁹⁹Brev 78, 1911.

himmel og jord, udgør vi så ikke flertallet? Englene, som har stor magt, er på vor side.¹⁰⁰

Vi kan kun udrette lidt med vore svage hænder, men vi har en aldrig svigtende hjælper. Vi må ikke glemme, at Kristus kan nå helt ned til den allerdybeste menneskelige elendighed og fornedrelse. Han kan give os hjælp til at besejre selv drikkældighedens frygtelige dæmon.¹⁰¹

Markerne er hvide til høsten. - Afholdsspørgsmålet skal sættes i forgrunden alle steder. Drukkenskaben og de for-brydelser, der altid følger med drukkenskab, kræver, at vi hæver røsten og bekæmper dette onde. Kristus ser en gylden høst, som venter på at blive bragt i hus. Sjæle hungrer efter sandheden og tørster efter livets vand. Mange står lige ved grænsen til riget og venter kun på at komme over. Kan det folk, som kender sandheden, ikke se? Hører de ikke Kristus sige: »Siger I ikke: 'Der er endnu fire måneder, til høsten kommer'? Se, jeg siger jer: opløft jeres øjne og se, at markerne er hvide til høsten.«¹⁰²

¹⁰⁰Manuskript 27, 1893.

¹⁰¹Barnet i hjemmet, s. 386.

¹⁰²Brev 10, 1899